

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ: Από τον «επιθεωρητισμό»
στις διαπραγματεύσεις διάρκειας (1982-2009)**

Μεταπτυχιακός φοιτητής: Ιωάννης Κωνσταντίνου

Επιβλέπων Καθηγητής: Γιώργος Μαυρογιώργος

Ιωάννινα 2013

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ: Από τον «επιθεωρητισμό»
στις διαπραγματεύσεις διάρκειας (1982-2009)**

Μεταπτυχιακός φοιτητής: Ιωάννης Κωνσταντίνου

Επιβλέπων Καθηγητής: Γιώργος Μαυρογιώργος
Συνεπιβλέποντες Καθηγητές: Σιάνου-Κύργιου Ελένη
Σιάκαρης Κωνσταντίνος

Ιωάννινα 2013

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΟΘΕΤΗΣΕΙΣ	
1.1 Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση.....	11
1.2 Η αξιολόγηση, ο εκπαιδευτικός και το εκπαιδευτικό έργο.....	14
1.3 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού	17
1.3.1 Η αναγκαιότητα της αξιολόγησης	17
1.3.2 Σκοπός, στόχοι και αντικείμενα της αξιολόγησης.....	20
1.3.3 Άξονες και κριτήρια της αξιολόγησης.....	22
1.3.4 Φορείς της αξιολόγησης.....	22
1.3.5 Μορφές και μεθοδολογία της αξιολόγησης	23
1.4 Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	25
1.5. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στην Ελλάδα: ο επιθεωρητής και η κατάργησή του.....	33
1.5.1 Το ζήτημα του «επιθεωρητισμού».....	33
1.5.2 Οι εκθέσεις αξιολόγησης από τον επιθεωρητή.....	37
ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	
2.1 Η επιλογή του θέματος και η σκοποθεσία της έρευνας.....	44
2.2 Τα ερευνητικά ερωτήματα	45

2.3 Η υπόθεση εργασίας	47
2.4 Το υλικό της έρευνας και η ανάλυσή του.....	49
2.4.1 Το υλικό.....	49
2.4.2 Ανάλυση του υλικού.....	51

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

3.1 Το πρώτο «επεισόδιο» (ν. 1304/1982 και ν. 1566/1985): οι πρώτες απόπειρες και οι πρώτες αντιδράσεις.....	55
3.2 Το δεύτερο «επεισόδιο» (Π.Δ. 320/1993): η ιστορία επαναλαμβάνεται.....	61
3.3 Το τρίτο «επεισόδιο» (ν.2525/1997) και τα επακόλουθά του: η μεγάλη παλινδρόμηση.....	64
3.4 Το τελευταίο «επεισόδιο» (ν.2986/2002): η συναίνεση των δύο κομμάτων εξουσίας	69
3.5 Από την πλευρά των εκπαιδευτικών: αντιθέσεις διαρκείας.....	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ: Η σκιά και η απειλή του «επιθεωρητισμού»	95
---	-----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	107
--------------------------	------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	117
-----------------------	------------

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία απαρτίζεται από τέσσερα κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο προβαίνουμε στις απαραίτητες οριοθετήσεις των βασικών εννοιών που θα χρησιμοποιήσουμε στη διερεύνηση του θέματος. Παράλληλα, προσεγγίζουμε την αναγκαιότητα και το σκοπό εφαρμογής της αξιολόγησης στην εκπαίδευση, τα αντικείμενα, τη μεθοδολογία, τους άξονες, τα κριτήρια, τις τεχνικές, τους φορείς και τις μορφές αξιολόγησης, αναδεικνύοντας τους κυρίαρχους προσανατολισμούς της στην ευρωπαϊκή ένωση. Το θεωρητικό μέρος κλείνει με μία περιεκτική προσέγγιση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού στη χώρα μας, δίνοντας ιδιαίτερο βάρος στο ρόλο και την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή και συνδυάζοντάς τον με τον “επιθεωρητισμό”. Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφουμε το σκεπτικό της επιλογής του θέματος, τον ερευνητικό σκοπό, το υλικό, τα ερευνητικά ερωτήματα, την υπόθεση εργασίας και την ερευνητική μας μέθοδο. Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει την παρουσίαση των ευρημάτων ανάλυσης για τη χρονική περίοδο από το 1982 μέχρι το 2009. Στη συγκεκριμένη ανάλυση, σημεία πραγμάτευσης αποτελούν τα νομοθετήματα και οι θεσμικές ρυθμίσεις του υπουργείου παιδείας για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού με βάση την υπόθεση εργασίας και στη βάση συγκεκριμένου συστήματος ανάλυσης των δεδομένων, καθώς και οι θέσεις και αντιδράσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις προτάσεις και τα μέτρα της πολιτείας. Τέλος, το τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει τη σύνθεση και τη συζήτηση των ευρημάτων της έρευνας.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση έχει προβληθεί ως ένα από τα κυρίαρχα θέματα στην ημερήσια διάταξη του εκπαιδευτικού προβλήματος. Είναι, όμως, ενδιαφέρον να επισημανθεί ότι, από το σύνολο των παραμέτρων που συνδέονται με την εκπαιδευτική αξιολόγηση, στο επίκεντρο των σχετικών αντιπαραθέσεων και ρυθμίσεων βρίσκονται η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή, οι εισαγωγικές εξετάσεις για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Πολλές δεκαετίες τώρα, τα σχετικά ζητήματα απασχόλησαν τον εκπαιδευτικό κόσμο και έφεραν, σε πολλές περιπτώσεις, τους εκπαιδευτικούς σε αντιπαράθεση με το Υπουργείο Παιδείας. Είναι σημαντικό, ωστόσο, να τονισθεί ότι ενώ για τα θέματα αξιολόγησης της επίδοσης του μαθητή και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχουν θεσπισθεί και έχουν εφαρμοστεί, κατά καιρούς, διάφορα μέτρα, στην περίπτωση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έχει διαμορφωθεί μια κατάσταση που έχει τα χαρακτηριστικά μιας εκκρεμότητας διαρκείας: Από το 1982, τότε που καταργήθηκε ο θεσμός του επιθεωρητή, μέχρι σχετικά πρόσφατα, έχουν δοθεί πολλά κείμενα διαβούλευσης και σχέδια προτάσεων, έχουν ψηφιστεί σχετικοί νόμοι και έχουν υπογραφεί και σχετικά προεδρικά διατάγματα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Ωστόσο, οι σχετικές προτάσεις και νομοθετικές ρυθμίσεις έμειναν ανενεργές, για μια αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο (είκοσι επτά χρόνια), από το 1982 μέχρι το 2009. Φαίνεται ότι η δυναμική που αναπτυσσόταν στην ίδια την εκπαίδευση, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, ευνοούσε ώστε οι σχετικοί νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα ή να μένουν σε αδράνεια ή να αντικαθίστανται με μεταγενέστερες ρυθμίσεις (Μαυρογιώργος, Γ. 1993, Κωνσταντίνου, Χ. 2000).

Όπως, χρόνια τώρα, είχε υποστηριχθεί επισήμως από το Υπουργείο Παιδείας, «Την τελευταία δεκαετία δε γίνεται αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών, παρόλο ότι προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις των νόμων 1304/82 και 1566/85 και παρόλο ότι λειτούργησε ο θεσμός των σχολικών συμβούλων, στις αρμοδιότητες των οποίων περιλαμβάνεται και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Είναι ανάγκη λοιπόν να προχωρήσουμε στην καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών

και η αξιολόγηση αυτή να τοποθετηθεί σε σωστή βάση» (ΥΠΕΠΘ, 1992:26). Στις διαβουλεύσεις και στις προτάσεις που γίνονταν από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας, η διαδικασία αξιολόγησης, τα κριτήρια αξιολόγησης και τα αποτελέσματά της προβάλλονταν με ένα είδος «αντικειμενικής ουδετερότητας» προκειμένου να αξιοποιούνται τόσο για τις διάφορες επιλογές στην εκπαίδευση όσο και τη νομιμοποίηση αυτών των επιλογών. Από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας με σαφήνεια δηλωνόταν ότι «Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα αξιοποιούνται για την επιλογή των στελεχών της εκπαίδευσης, η οποία μπορεί κατ' αυτόν τον τρόπο να αποκτήσει τα ικανά στελέχη που χρειάζονται για να λειτουργήσει αποδοτικά» (ό.π.). Η διαδικασία της επιλογής και τα αποτελέσματά της νομιμοποιούνταν με την επίκληση και τη χρήση κριτηρίων που προβάλλονταν ως «διαφανή», «μετρήσιμα», «συγκεκριμένα», «αξιοκρατικά» και «αντικειμενικά». Αυτές οι παραδοχές μας επιτρέπουν να ισχυριστούμε ότι το ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού παρουσιάζει σημαντικές προεκτάσεις που δεν είναι δυνατόν να εξαντληθούν σε μια απλή υπόθεση «παιδαγωγικής» της αξιολόγησης.

Κατά την περίοδο 1982-2009 που μας απασχολεί εδώ, τα σχετικά ζητήματα που αναφέρονται στην αξιολόγηση εκπαιδευτικού απασχόλησαν επανειλημμένα τους ειδικούς, τους ερευνητές, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές, τους γονείς, τα κόμματα, τον τύπο, τα συνέδρια, κ.ά. Προβλήθηκε έντονα η άποψη ότι η λεγόμενη «κρίση» στην εκπαίδευση οφείλεται, κυρίως, στην απουσία θεσμικού πλαισίου ή στην άρνηση των εκπαιδευτικών να δεχτούν την αξιολόγηση του έργου τους στην πράξη ή και στην αδυναμία του Υπουργείου Παιδείας να θέσει σε εφαρμογή τα μέτρα που κατά καιρούς είχαν θεσμοθετηθεί. Ενδεικτικό, από αυτή την άποψη, είναι ότι έχουν δοθεί κατά καιρούς στη δημοσιότητα για «διαπραγμάτευση» διάφορα σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων. Τα αλληπάλληλα σχέδια, οι αλληπάλληλες διαπραγματεύσεις, οι υπαναχωρήσεις, οι έντονες αντιδράσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών, οι μαθητικές κινητοποιήσεις, οι αναβολές, οι αναδιπλώσεις, οι ομάδες εργασίας, οι διάλογοι κ.τ.ό. έχουν προβάλει, ως ένα βαθμό, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ως μια «εκκρεμότητα διαρκείας». Με βάση τις παραπάνω οριοθετήσεις, προκύπτει ένα ενδιαφέρον ερευνητικό ερώτημα: Σε ποιους παράγοντες είναι δυνατόν να

αποδώσουμε αυτή τη συγκεκριμένη «εκκρεμότητα», παρά τη θεσμική κατάργηση του επιθεωρητή και παρόλο που είχαμε εναλλαγές δύο διαφορετικών κομμάτων (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ) στην εξουσία, στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης δε θα διερευνηθούν όλες οι πτυχές του θέματος. Θα εστιάσουμε, κυρίως, στους βασικούς πολιτικοϊδεολογικούς προσανατολισμούς που υποβασιάζουν τα κείμενα των προτάσεων που κατά καιρούς έγιναν ή των μέτρων που θεσμοθετήθηκαν με νόμους ή με προεδρικά διατάγματα.

Το υλικό που έχει κατατεθεί (πορίσματα, αλληπάλληλα σχέδια Π.Δ., θέσεις κομμάτων, ομοσπονδιών των εκπαιδευτικών, κείμενα του «διαλόγου» κτλ.), στους διάφορους διαλόγους για την παιδεία, είναι τεράστιο. Εντούτοις, δε θα ήταν υπερβολή αν υποστηρίζαμε ότι όσο πιο πολύ προβλήθηκαν και συζητήθηκαν τα διάφορα ζητήματα της αξιολόγησης, άλλο τόσο τα πραγματικά προβλήματα που συνδέονται με την αξιολόγηση και με την εκπαίδευση γενικότερα αποσιωπήθηκαν. Στις αναλύσεις που ακολουθούν επεξεργαζόμαστε βασικές κοινωνικές και πολιτικοϊδεολογικές αφετηρίες, προεκτάσεις και επιπτώσεις που συνδέονται με τα διάφορα μέτρα εκπαιδευτικής πολιτικής που προτάθηκαν για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Χρησιμοποιούμε ως υλικό κυρίως επίσημα κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής (νόμους, Π.Δ., πορίσματα, προτάσεις, κ.ά.) που κατατέθηκαν κατά καιρούς στη συζήτηση για την εκπαίδευση και την αξιολόγηση, αλλά και σχετική βιβλιογραφία. Είναι ευνόητο ότι για τους σκοπούς αυτής της εργασίας δεν ήταν δυνατή η εξαντλητική ανάλυση όλων των κειμένων. Αξιοποιήθηκαν όσα κρίθηκαν βασικά και αναγκαία. Κρίνουμε απαραίτητο να διευκρινίσουμε ότι η σχετική χρονική περίοδος που μας απασχολεί οριοθετείται με βάση την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή (1982) από τη μια πλευρά και την υποβολή του θέματος για εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας στο πλαίσιο του ΠΜΣ του Τμήματος ΦΠΨ (2009) από την άλλη πλευρά.

Τη χρονική στιγμή που γράφεται ο πρόλογος έχει ανακοινωθεί η πιο πρόσφατη εξέλιξη: θα δοθεί στη δημοσιότητα το τελευταίο σχέδιο προεδρικού διατάγματος. Αυτό που διαφοροποιεί τη σημερινή συγκυρία, σε σχέση με τις προηγούμενες απόπειρες για καθιέρωση ενός συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, είναι ότι ήδη

συμπληρώνεται μια μεγάλη χρονική περίοδος (27 χρόνια) αναδιπλώσεων και εκκρεμοτήτων σε μια ιδιαίτερα επιβαρυνμένη κοινωνικοπολιτική συγκυρία πολιτικών που απορρέουν από τις επιλογές των «μνημονίων» για ριζική ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, των συνθηκών εργασίας και των αμοιβών των εκπαιδευτικών, σε συνδυασμό με τις αλλαγές στη μορφή και στο περιεχόμενο της ίδιας της εκπαίδευσης (το «νέο σχολείο»). Τώρα που συμπληρώνονται 27 χρόνια διαπραγμάτευσης, συζητήσεων, αναβολών και ιδεολογικής διαχείρισης φαίνεται ότι η συγκυρία των πολιτικών του μνημονίου ευνοεί περισσότερο από κάθε άλλη φορά, μαζί με όλα τα άλλα μέτρα, τη θεσμοθέτηση και ομόλογων εκδοχών αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Ήδη, με χρηματοδότηση κοινοτικών κονδυλίων έχει προετοιμασθεί το έδαφος με τις απόπειρες δοκιμαστικών εφαρμογών της λεγόμενης «αυτοαξιολόγησης» των σχολικών μονάδων. Είναι σαφές ότι η εκπαιδευτική ανασύνταξη που επιχειρείται στηρίζεται σε ρυθμίσεις και διευθετήσεις που ενισχύουν την κοινωνική λειτουργία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Τα διάφορα μέτρα που θεσπίστηκαν ή συζητούνται συνιστούν μια εκπαιδευτική πολιτική *ενίσχυσης της αξιολόγησης*. Η αξιολόγηση, έτσι κι αλλιώς, έχει ενισχυθεί θεσμικά, αν λάβουμε υπόψη ότι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχει θεσμοθετηθεί ανεξάρτητη αρχή για τη «διασφάλιση της ποιότητας».

Ελπίζουμε πως με την ανάλυση που ακολουθεί συμβάλλουμε στη συζήτηση που γίνεται για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Πρόθεσή μας είναι να επισημαίνουμε κυρίως τη συζήτηση *που δεν γίνεται...* με τις προτάσεις που κατατίθενται ή με τις λύσεις που επιβάλλονται. Ενδεχομένως, η ανάλυσή μας συμβάλει στην πληρέστερη κατανόηση αυτών που πρόκειται να ακολουθήσουν στο άμεσο μέλλον.

Η παρούσα εργασία διαρθρώνεται σε τέσσερα κεφάλαια:

Μετά τον πρόλογο, στο *πρώτο κεφάλαιο* προβαίνουμε στις απαραίτητες οριοθετήσεις των βασικών εννοιών που θα χρησιμοποιήσουμε στην διερεύνηση του θέματος. Παράλληλα, προσεγγίζουμε την αναγκαιότητα και το σκοπό εφαρμογής της αξιολόγησης στην εκπαίδευση, τα αντικείμενα, τη μεθοδολογία, τους άξονες, τα κριτήρια, τις τεχνικές, τους φορείς και τις μορφές αξιολόγησης, αναδεικνύοντας τους κυρίαρχους προσανατολισμούς της στην ευρωπαϊκή ένωση. Το θεωρητικό μέρος κλείνει με μία

περιεκτική προσέγγιση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού στη χώρα μας, δίνοντας ειδικό βάρος στο ρόλο και την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή.

Στο *δεύτερο κεφάλαιο* περιγράφουμε τη μεθοδολογία της έρευνας και ειδικότερα το σκεπτικό της επιλογής του θέματος, τον ερευνητικό σκοπό, το υλικό, τα ερευνητικά ερωτήματα, την υπόθεση εργασίας και την ερευνητική μας μέθοδο.

Το *τρίτο κεφάλαιο* περιλαμβάνει την παρουσίαση των ευρημάτων ανάλυσης για τη χρονική περίοδο από το 1982 μέχρι το 2009. Στη συγκεκριμένη ανάλυση, σημεία πραγμάτευσης αποτελούν τα νομοθετήματα και οι θεσμικές ρυθμίσεις του υπουργείου παιδείας για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού με βάση την υπόθεση εργασίας και στη βάση συγκεκριμένου συστήματος ανάλυσης των δεδομένων, καθώς και οι θέσεις και αντιδράσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στις προτάσεις και τα μέτρα της πολιτείας.

Το *τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο* περιλαμβάνει τη σύνθεση και τη συζήτηση των ευρημάτων της έρευνας.

Κλείνοντας την εισαγωγή μου, θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ τον επιβλέποντα καθηγητή μου, κ. Γιώργο Μαυρογιώργο, για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, τις πραγματικά πολύτιμες υποδείξεις που μου έκανε και, συνολικά, την ουσιαστική στήριξη που μου παρείχε, για να φτάσω στο σημερινό σημείο ολοκλήρωσης της διπλωματικής μου εργασίας. Ευχαριστώ, επίσης, πολύ τους δύο συνεπιβλέποντες καθηγητές, την κ. Ελένη Σιάνου-Κύργιου και τον κ. Κωνσταντίνο Σιάκαρη, για τις εύστοχες και χρήσιμες παρεμβάσεις που έκαναν, για να πάρει η παρούσα εργασία την τελική της μορφή.

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΟΡΟΘΕΘΕΤΗΣΕΙΣ

1.1 Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση

Η αξιολόγηση ως θεσμός θεωρείται αναπόσπαστο μέρος όχι μόνο της εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά και της εκπαιδευτικής πολιτικής που ασκείται. Η έννοια της αξιολόγησης στην εκπαίδευση και η αντίστοιχη διαδικασία αναπτύχθηκαν και καθιερώθηκαν στις διάφορες χώρες σχεδόν ταυτόχρονα με την ανάπτυξη των συστημάτων εκπαίδευσης. Αυτό αποτελεί και το βασικό λόγο που η αξιολόγηση αποκαλείται εκπαιδευτική αξιολόγηση ή αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Η αρχική μορφή της αξιολόγησης εμφανίστηκε σχεδόν αποκλειστικά και μόνο μέσα στο σχολείο και είχε ως αντικείμενο την αξιολόγηση των μαθητών. Για πολλά χρόνια, ο κυριότερος προβληματισμός των εκπαιδευτικών και γενικά των εμπλεκομένων αφορούσε την ανάπτυξη αντικειμενικών μεθόδων για τη διαπίστωση και τη μέτρηση των γνώσεων που αποκτούν οι μαθητές. Το θέμα αυτό, όμως, όπως είναι γνωστό στους ειδικούς, και στη σημερινή εποχή εξακολουθεί να έχει πολλά ανοικτά ερωτήματα, παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί. Το δεύτερο θέμα, που απασχόλησε τους αρμόδιους των διαφόρων χωρών είναι η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών ως βασικών συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας (Παπακωνσταντίνου, Π. 1993, Κωνσταντίνου, Χ. 2000).

Ωστόσο, η έννοια της αξιολόγησης στην εκπαίδευση είναι ευρεία και καλύπτει ένα μεγάλο φάσμα διαδικασιών με κοινό χαρακτηριστικό τη διερεύνηση, αποτίμηση ή εκτίμηση και καταγραφή ποιοτικών ή ποσοτικών μεγεθών της εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση είναι μια πολυδιάστατη και σύνθετη διαδικασία, η οποία αξιοποιεί διάφορα επιστημονικά πεδία (Κωνσταντίνου, Χ. ό.π.). Τις τελευταίες δεκαετίες, οι σύγχρονες τάσεις στην εκπαίδευση οδήγησαν στην εξέλιξη της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, η οποία αποτέλεσε νέο επιστημονικό πεδίο. Το πεδίο αυτό αποτελεί, κυρίως, σύνθεση της εκπαιδευτικής έρευνας και της εκπαιδευτικής μέτρησης (Παλαιοκρασάς, Σ./Δημητρόπουλος, Σ./Κωστάκη, Α./Βρετάκου, Β.1997).

Πώς, όμως, οριοθετείται η εκπαιδευτική αξιολόγηση; Σε ποιους τομείς του εκπαιδευτικού έργου απευθύνεται και ποιο είναι το περιεχόμενό της;

Κατά τον Goldstein "Αξιολόγηση είναι η συστηματική συλλογή πληροφοριών, απαραίτητων για τη λήψη έγκυρων αποφάσεων σχετικά με την επιλογή, υιοθέτηση, κρίση και τροποποίηση διαφόρων εκπαιδευτικών μεθόδων και διαδικασιών". (Παλαιοκρασάς, Σ. ό.π.:17). Σύμφωνα με τον Μπουζάκη, Σ. (1998) «η εκπαιδευτική αξιολόγηση είναι το σύνολο των οργανωμένων και συστηματικών διαδικασιών που στοχεύουν στην αποτίμηση και τον προσδιορισμό της πορείας των αποτελεσμάτων όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας, βιβλίων, προγραμμάτων, μεθόδων, υποδομής, μαθητών και εκπαιδευτικών». Παρόμοιο ορισμό έχει δώσει και ο Κασσωτάκης, Μ. (1992 και 2003), ο οποίος, βέβαια, συνδέει την αξιολογική διαδικασία με το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο συντελείται και σύμφωνα με τον οποίο: ο όρος αξιολόγηση χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη διαδικασία ελέγχου της καταλληλότητας, λειτουργικότητας ή αποτελεσματικότητας όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας, των προϊόντων της και των διασυνδέσεων του εκπαιδευτικού συστήματος με το ευρύτερο κοινωνικό και οικονομικό σύστημα. Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, όταν γίνεται λόγος για εκπαιδευτική αξιολόγηση θα πρέπει να θεωρείται ότι πρόκειται για το σύνολο των συντελεστών ενός εκπαιδευτικού συστήματος κι όχι για μεμονωμένους παράγοντες του.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου σημαίνει "μια διαρκή διαδικασία ανάλυσης του συστήματος διδασκαλίας, η οποία ενισχύει τη λειτουργικότητά του και τη δυνατότητα της διαρκούς αναθεώρησής του" (Γιοκαρίνης, Κ. 2000:144). Μια λεπτομερέστερη περιγραφή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου είναι η ακόλουθη "... η διαδικασία εκείνη κατά την οποία αποτιμούνται όλοι οι παράγοντες που προσδιορίζουν το εκπαιδευτικό έργο ή και συμβάλλουν σ' αυτό, από την υλικοτεχνική υποδομή, τα προγράμματα και τα εγχειρίδια, ως την οργάνωση του σχολείου, τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών και την εργασιακή συνέπειά τους." (Ανδρέου, Α./Μαντζούφας, Π. 1999:188)

Από την παράθεση των παραπάνω ορισμών διαπιστώνει κανείς ότι η έννοια της εκπαιδευτικής αξιολόγησης είναι σύνθετη και πολυδιάστατη. Η πληθώρα των παρεμφερών όρων που, κατά καιρούς, έχουν χρησιμοποιηθεί, εκφράζουν κάθε φορά διαφορετικές πτυχές αξιολογικών διαδικασιών. Όροι όπως μέτρηση, εκτίμηση, βαθμολόγηση, εξέταση, δοκιμασία (τεστ) χρησιμοποιήθηκαν, και χρησιμοποιούνται, για την αποτύπωση και διαπίστωση επιδόσεων και επιτευγμάτων σε θέματα περιορισμένης έκτασης και για συγκεκριμένες χρονικές στιγμές. Η δυσκολία στον καθορισμό ενός, καθολικά αποδεκτού, ορισμού οφείλεται, αφ' ενός, στη σχετικά πρόσφατη ανάπτυξη της αξιολόγησης ως ξεχωριστής επιστημονικής περιοχής και, αφ' ετέρου, στην ανάγκη της να χρησιμοποιεί μεθόδους και εργαλεία άλλων επιστημών.

Στην παρούσα εργασία με τον όρο εκπαιδευτική αξιολόγηση εννοούμε τη συστηματική και οργανωμένη διαδικασία που υιοθετείται για την καταγραφή και αποτίμηση του έργου που επιτελείται και των επιτευγμάτων που σημειώνονται στην εκπαίδευση με αναφορά σε προκαθορισμένους σκοπούς και κριτήρια. Από αυτή την παραδοχή απορρέουν και οι σκοποί της εκπαιδευτικής αξιολόγησης. Αυτή επιδιώκει:

1. να συμβάλλει στη διεύρυνση της γνώσης για το επιτελούμενο σε κάθε εκπαιδευτική μονάδα έργο,
2. να προωθή διαδικασίες ανάπτυξης των σχολείων και να ενθαρρύνει τις πρωτοβουλίες σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο,
3. να υποστηρίζει τη λήψη ορθολογικών αποφάσεων και
4. να λειτουργεί ως μοχλός βελτίωσης ή αλλαγής των εκπαιδευτικών πρακτικών και, γενικότερα, του εκπαιδευτικού συστήματος.” (Σολομών, Ι. 1999:15).

Ο διακηρυγμένος στόχος, επομένως, της εκπαιδευτικής αξιολόγησης είναι η βελτίωση ή η αλλαγή του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και η γνώση του επιτελούμενου έργου σε κάθε εκπαιδευτικό σύστημα και ειδικότερα σε κάθε σχολική μονάδα. Επιπλέον, η εκπαιδευτική αξιολόγηση στοχεύει στην προώθηση διαδικασιών ανάπτυξης τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των σχολικών μονάδων, καθώς και στην

ανάπτυξη πρωτοβουλιών σε όλα τα επίπεδα, με απώτερο σκοπό την ορθολογική λήψη αποφάσεων για τα εκπαιδευτικά πράγματα (Κασσωτάκης, Μ. 1992).

Αν ήθελε να σχολιάσει κανείς συνοπτικά τις συγκεκριμένες αναλύσεις, δεν θα μπορούσε παρά να αποδεχτεί, ως ένα βαθμό, τις παιδαγωγικές πτυχές που παρουσιάζει το θέμα. Οι παραπάνω, ωστόσο, οροθετήσεις πάσχουν από την άποψη ότι παρουσιάζουν την εκπαίδευση και την εκπαιδευτική αξιολόγηση, έξω από τις κοινωνικές τους λειτουργίες που είναι συνυφασμένες με την αναπαραγωγή των υφιστάμενων κοινωνικών σχέσεων σε μια κοινωνία που διέπεται από άνισους όρους κατανομής πλούτου, προνομίων και εξουσίας. Δηλαδή, οι όποιες διαδικασίες και κριτήρια δεν είναι κοινωνικά και ιδεολογικά ουδέτερα. Αλλά ας έλθουμε στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού που είναι και το ειδικό θέμα αυτής της εργασίας.

1.2 Η αξιολόγηση, ο εκπαιδευτικός και το εκπαιδευτικό έργο

Ο προσδιορισμός της έννοιας “εκπαιδευτικό έργο” στην Ελλάδα προβλήθηκε τα τελευταία χρόνια και μάλιστα συνδυάστηκε με την ανάγκη για την αξιολόγησή του (Παπακωνσταντίνου, Π. 1993). Ειδικότερα, η συστηματική χρήση της έννοιας του εκπαιδευτικού έργου εμφανίζεται στη χώρα μας στα μέσα της δεκαετίας του '80 στο πλαίσιο της προσπάθειας να εφαρμοστεί και πάλι η αξιολόγηση μετά την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή το 1982 και αφετέρου να υπάρξει ένας εννοιολογικός επαναπροσδιορισμός που θα οδηγούσε στη νομιμοποίηση της διαδικασίας της αξιολόγησης, στο βαθμό, βέβαια, που η τελευταία μπορούσε να αποφορτιστεί σημασιολογικά από τον ελεγκτικό της χαρακτήρα. Ο όρος «εκπαιδευτικό έργο» έχει προσλάβει κατά καιρούς διάφορες σημασίες, ανάλογα με την οπτική γωνία από την οποία διερευνήθηκε το περιεχόμενό του. Στην αρχική του χρήση δήλωνε το αποτέλεσμα της λειτουργίας του σχολείου, με έμφαση κυρίως στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού έργου του εκπαιδευτικού. Η σημασία αυτή δίνεται ακόμη και σήμερα, καθώς τις περισσότερες φορές ο όρος εκπαιδευτικό έργο εκλαμβάνεται ως το έργο του εκπαιδευτικού (Ζουγανέλη, Αι./Καφετζόπουλος, Κ-Σοφού, Ευ./Τσάφος, Β. 2008).

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει κάποια δυσκολία να δοθεί σαφής και αδιαμφισβήτητος ορισμός του εκπαιδευτικού έργου. Το τελευταίο σχετίζεται άμεσα με τους σκοπούς της εκπαίδευσης, το ρόλο του σχολείου, αλλά και το ρόλο των εκπαιδευτικών. Ο Γκότοβος, Α. (1986) θέτει το ερώτημα, αν με τον όρο "εκπαιδευτικό έργο" εννοούμε το αποτέλεσμα της δράσης του εκπαιδευτικού ή την ίδια του τη δράση που εκδηλώνεται στο πλαίσιο της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης, δίνοντας, όμως, ιδιαίτερο βάρος στη δεύτερη θεώρηση. Αυτό που αφήνεται να εννοηθεί τα τελευταία χρόνια, στα πλαίσια του αποτελεσματικού σχολείου και της απόδοσης της εκπαίδευσης, είναι ότι το εκπαιδευτικό έργο προσδιορίζεται κυρίως από τη μάθηση του γνωστικού αντικειμένου.

Ορισμένοι ορισμοί που παραθέτουμε στη συνέχεια προσδίδουν, τουλάχιστον, τα γνωρίσματα που έχουν αποδοθεί με χαρακτηριστικό τρόπο στον όρο εκπαιδευτικό έργο. Ο Κασσωτάκης, Μ. (1992:46) δίνει μία ευρεία και, παράλληλα, περιεκτική διάσταση στον όρο του εκπαιδευτικού έργου, υποστηρίζοντας ότι είναι «το σύνολο των ποικιλόμορφων δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται σε μια χώρα κατά τρόπο οργανωμένο και συστηματικό, οι οποίες στοχεύουν στην υλοποίηση των καθιερωμένων σκοπών της εκπαίδευσης... και διαλαμβάνει όλα τα προϊόντα του εκπαιδευτικού συστήματος».

Με το συγκεκριμένο ορισμό φαίνεται συμφωνεί και ο Παπακωνσταντίνου, Π. (1993:19-20), ο οποίος υποστηρίζει ότι το εκπαιδευτικό έργο είναι: «το προϊόν της λειτουργίας συνολικά του εκπαιδευτικού συστήματος ή οποιασδήποτε εκπαιδευτικής διαδικασίας και ενασχόλησης των εκπαιδευτικών και της εκπαίδευσης ως θεσμού» ή, από μια δική του συμπερασματική σκοπιά, «το αποτέλεσμα σύμπτωσης και συντονισμού παραγόντων, που, σε προσδιορισμένα χρονικά πλαίσια, εναρμονίζονται για τη θεσμική πραγμάτωση της εκπαιδευτικής πράξης».

Στα ίδια προσδιοριστικά επίπεδα φαίνεται να κινείται και ο ορισμός που δίνει ο Μπαλάσκας, Κ. αλλά εστιάζοντας περισσότερο στο έργο που συντελείται στη σχολική μονάδα: «Εκπαιδευτικό έργο είναι το σύνολο των ενεργειών που καταβάλλουν η πολιτεία, οι τοπικοί παράγοντες και όλοι οι εργαζόμενοι στη σχολική μονάδα, προκειμένου να αναβαθμιστεί η εκπαιδευτική διαδικασία. Με τον τρόπο αυτό, όλοι οι

εταίροι καθίστανται συνυπεύθυνοι για την παραγωγή του εκπαιδευτικού έργου (από Μαντάς, Π. 2009:196).

Με βάση τους παραπάνω ορισμούς και πιο ειδικά τις διαστάσεις που δίνει ο Παπακωνσταντίνου, Π.(1993:19-20), θεωρούμε ότι το εκπαιδευτικό έργο προσδιορίζεται ουσιαστικά από τρία επάλληλα επίπεδα: το ένα έχει ως σημείο αναφοράς το αποτέλεσμα συνολικά της λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος, το δεύτερο το αποτέλεσμα της οργανωμένης και σχεδιασμένης δραστηριότητας που συντελείται σε επίπεδο σχολικής μονάδας και το τρίτο το αποτέλεσμα της συντονισμένης δραστηριότητας συγκεκριμένου εκπαιδευτικού, οπότε, σε επίπεδο μικροανάλυσης, ορίζεται ως προϊόν της εκπαιδευτικής και διδακτικής πράξης. Έτσι, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το εκπαιδευτικό έργο συντελείται τόσο σε επίπεδο εκπαιδευτικού συστήματος, ως αποτέλεσμα συνολικά της λειτουργίας του (μακρο-επίπεδο), όσο και σε επίπεδο σχολικής μονάδας και σχολικής τάξης ως αποτέλεσμα οργανωμένης και σχεδιασμένης δραστηριότητας (μικρο-επίπεδο).

Με βάση τους ορισμούς που παραθέσαμε για το εκπαιδευτικό έργο, καταλήγουμε στη διαπίστωση ότι οι παράμετροι που το προσδιορίζουν είναι οι ακόλουθες: έμψυχοι συντελεστές εκπαίδευσης (μαθητές, εκπαιδευτικοί, διευθυντές, σχολικοί σύμβουλοι, διοικητικό και επικουρικό προσωπικό, σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων, εκπρόσωποι τοπικής αυτοδιοίκησης κ.λπ.) και μη έμψυχοι συντελεστές εκπαίδευσης (εκπαιδευτική πολιτική, σκοποί, προγράμματα σπουδών, σχολικά εγχειρίδια, εκπαιδευτικό υλικό, νομοθεσία, υλικοτεχνική υποδομή, πόροι, μέσα, εξοπλισμός, σύστημα αξιολόγησης κ.λπ.) (Δημητρόπουλος, Ε. 1999, Κωνσταντίνου, Χ. 2000).

Σε μια συμπερασματική προσπάθεια συσχέτισης του εκπαιδευτικού έργου, όπως αυτό προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του που προσδιορίστηκαν από τους ορισμούς που παρατέθηκαν, με την αξιολόγησή του, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι μέσα από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου επιδιώκεται η εκφορά κρίσεων, εκτιμήσεων και διαπιστώσεων στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων και σκοπών για ένα συνολικό πλαίσιο, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις παραμέτρους που συμβάλλουν στη λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δηλαδή την εκπαιδευτική πολιτική, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα σχολικά εγχειρίδια, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές κ.λπ. Με την

έννοια αυτήν, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού αποτελεί μέρος του συνόλου των συντελεστών του εκπαιδευτικού έργου. Ωστόσο, ανακύπτει ζήτημα μεθοδολογικής, εκπαιδευτικής ή ιδεολογικής υπόστασης όταν από το σύνολο των συντελεστών του εκπαιδευτικού έργου η αξιολόγηση επιλέγεται να εφαρμοστεί μόνο για τον εκπαιδευτικό, καθιστώντας τον, με τον τρόπο αυτό, ως έναν από τους βασικούς υπεύθυνους για την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσουμε συνοπτικά τις βασικές παραμέτρους και πεδία που συνδέονται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Η σχετική βιβλιογραφική καταγραφή τους κρίνεται απαραίτητη καθόσον από εδώ είναι δυνατόν να αντλήσουμε θεματικές κατηγορίες ανάλυσης περιεχομένου των κειμένων που θα προσπαθήσουμε να αναλύσουμε.

1.3 Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού

1.3.1 Η αναγκαιότητα της αξιολόγησης

Όπως υποστηρίζεται και γίνεται γενικά αποδεκτό, «ο θεσμός της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και γενικά του εκπαιδευτικού έργου, που είναι προσδιορισμένος στην παιδαγωγική και διδακτική αναβάθμιση των σχολικών διαδικασιών και τελικά στην ικανοποίηση των γνωστικών, νοητικών και συναισθηματικών αναγκών και ενδιαφερόντων του μαθητή, αποτελεί σήμερα μια αναπόφευκτη και επιτακτική αναγκαιότητα» (Κωνσταντίνου Χ., 2000: 80).

Όπως επισημάνθηκε και σε προηγούμενο σημείο της εργασίας, η αξιολόγηση θεωρείται αναπόσπαστο μέρος τόσο της εκπαιδευτικής όσο και της διοικητικής λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος, με την έννοια ότι, ως εκπαιδευτική αναγκαιότητα, συνδέεται με το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την οργάνωση του εκπαιδευτικού έργου, καθώς και τη διεύθυνση και το συντονισμό αποτελεσματικής διοίκησης της σχολικής μονάδας, στα πλαίσια της λειτουργικής και αποτελεσματικής διοίκησής της.

Με βάση τη γνωστή κατηγοριοποίηση των Bernstein και Bates «η αξιολόγηση είναι ένα από τα τέσσερα βασικά συστήματα μηνυμάτων, μέσω των οποίων νοηματοδοτείται η εκπαιδευτική και γνωστική πραγματικότητα, μαζί με τα αναλυτικά προγράμματα, την παιδαγωγική και τη σχολική οργάνωση» (Δούκας, Χ. 2000:11). Με την έννοια αυτήν, η έγκυρη, αντικειμενική και αξιόπιστη αξιολόγηση αποτελεί, εκ των πραγμάτων, διαδικασία που οδηγεί σε διαπιστώσεις, επιβεβαιώσεις και βελτιώσεις.

Ο Κασσωτάκης, Μ. (1992:21) αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: «Η αξιολόγηση είναι, μια διαδικασία ιδιαίτερα σημαντική που, αν εφαρμοστεί αποτελεσματικά, δίνει τη δυνατότητα στους διευθυντές των σχολικών μονάδων, αλλά και στους ίδιους τους εργαζομένους, να διαπιστώσουν τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την διαδικασία διοίκησης και να εντοπίσουν τα αίτια των προβλημάτων αυτών. Υπηρετεί, τελικά, όχι μόνο αυτούς που την εκτελούν ή την υφίστανται, αλλά και το ίδιο το κοινωνικό σύνολο».

Σε πολλούς ερευνητές και εκπαιδευτικούς διαπιστώνει κανείς την αποδοχή της λειτουργίας και του ρόλου της εκπαιδευτικής αξιολόγησης στο εκπαιδευτικό σύστημα. Ωστόσο, οι ασυμφωνίες ανακύπτουν όταν γίνεται λόγος για μεθόδους, σκοπούς, κριτήρια, διαδικασίες ή σκοπιμότητες, που δηλώνονται ή υποκρύπτονται, δεδομένου ότι η εκπαιδευτική αναγκαιότητα δεν ήταν και δεν είναι ο μοναδικός λόγος που οδήγησε στη χρήση και την καθιέρωση της αξιολόγησης.

«Όλα τα αξιολογητικά συστήματα αποτελούν μορφές διακυβέρνησης της σχολικής πραγματικότητας και εμπέδωσης των ενδοσχολικών θέσεων εξουσίας και των σχέσεων εξουσίας μεταξύ κράτους και σχολείων. Το πλέγμα των εξουσιών που περικλείουν τα αξιολογητικά συστήματα συνδέεται με συστήματα γνώσεων που χαρακτηρίζουν τους σκοπούς, τις λειτουργίες, τις μεθόδους διδασκαλίας, τις σχέσεις διδασκόντων διδασκομένων. Οι διαστάσεις αυτές συνδέονται με ευρύτερους προσδιορισμούς των σχέσεων του εκπαιδευτικού συστήματος με τους κοινωνικοοικονομικούς θεσμούς και τα ευρύτερα πολιτικά πλαίσια ρύθμισης των σχέσεων εξουσίας» (Δούκας, Χ.2000:18).

Η αυξανόμενη αναφορά της διεθνούς εκπαιδευτικής κοινότητας στην ανάγκη της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, θα περίμενε κανείς ότι υπαγορεύεται από καθαρά παιδαγωγικούς-εκπαιδευτικούς λόγους, στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Όμως, το ύψος των δαπανών για την παιδεία και το ενδιαφέρον της αγοράς για το εκπαιδευτικό προϊόν, σε συνδυασμό με την επικράτηση νεοφιλελεύθερων πρακτικών, έχουν αναγορεύσει την εκπαίδευση σε δραστηριότητα, κυρίως, οικονομική. Έτσι η αξιολόγηση λαμβάνει έντονα πολιτικό χαρακτήρα, με άμεσο αντίκτυπο στο είδος, στα μέσα και στα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν. Η αξιολόγηση έχει στο παρελθόν χρησιμοποιηθεί στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς, και χρησιμοποιείται ακόμη, ως καθαρά ελεγκτική και επιλεκτική διαδικασία, εφαρμοζόμενη από πάνω προς τα κάτω, γραμμικά και μονοδιάστατα (Μαυρογιώργος, Γ.1993).

Στο όνομα της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης, θα αυξάνεται διαρκώς το ενδιαφέρον για την αξιολόγηση, δεδομένου ότι:

- Η αξιολόγηση θεωρείται ο μοχλός με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί η αναδιοργάνωση του σχολείου, ώστε να γίνει πιο αποτελεσματικό. Οι απαιτήσεις της κοινωνίας για περισσότερη πρόσβαση στη γνώση, σε συνδυασμό με την επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη, επιβάλλουν την εναρμόνιση του σχολείου με τις αλλαγές που συντελούνται και την παροχή εκπαίδευσης υψηλών προδιαγραφών,
- Η αγορά και οι οικονομικές φύσεως αλλαγές στο διεθνές περιβάλλον θα απαιτούν διαρκώς μεγαλύτερη ευελιξία απ' την εκπαίδευση, προκειμένου να επιτυγχάνεται ευκολότερα η προσαρμογή των εργαζομένων σε νέα δεδομένα. Ο ανταγωνισμός που χαρακτηρίζει τις οικονομικές δραστηριότητες δεν είναι δυνατόν να μην επηρεάσει και την εκπαίδευση, τον, κατ' εξοχήν, ελεγχόμενο φορέα των αλλαγών. Σ' ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, η αξιολόγηση καθίσταται αυτομάτως πολύτιμο εργαλείο
- Η αξιολόγηση αποτελεί το κύριο όπλο ενός συγκεντρωτικού συστήματος για έλεγχο της εκπαιδευτικής λειτουργίας. Στην Ελλάδα, διαφαίνονται και τάσεις αποσυμπύκνωσης του κράτους που, όμως, έχουν μόνο χωροταξική μετατόπιση αρμοδιοτήτων, χωρίς στην ουσία να εξαλείφεται ο σφιχτός εναγκαλισμός της κεντρικής διοίκησης με την

εκπαίδευση. Στο όνομα της κοινωνικής λογοδοσίας, της συμμετοχής των “πελατών” στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι και της μελλοντικής ελεύθερης επιλογής σχολείου, το κράτος διενεργεί κατ’ επίφαση αποκέντρωση, κρατώντας, ταυτόχρονα, τον κυρίαρχο ρόλο στην άσκηση εκπαιδευτικής πολιτικής (Κουτούζης, Μ. / Χατζηευστρατίου, Ι. 1999, Ανδρέου, Α. / Παπακωνσταντίνου, Γ.1994).

Τελικά, και από μια περισσότερο παιδαγωγική οπτική, την αξιολόγηση μπορούμε να τη δούμε ως μέρος μιας ευρύτερης διαδικασίας, ενός προγραμματισμού που περιλαμβάνει τον καθορισμό και την ιεράρχηση στόχων, τον εντοπισμό προβλημάτων, την αξιοποίηση ερευνητικών ευρημάτων και τη διατύπωση προτάσεων για το συνεχή μετασχηματισμό του κοινωνικού σχολείου και τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης (Ανδρέου, Α./ Μαντζούφας, Π.1999). Υπό το πρίσμα αυτό, "η αξιολόγηση έχει στόχο να μετρά με εύχρηστο και αντικειμενικό τρόπο την αποτελεσματικότητα των διαφόρων προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων και να καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα για τη βελτίωσή τους" (Κουτούζης, Μ. / Χατζηευστρατίου, Ι. 1999:20). Πιο συγκεκριμένα, η προσφορά της αξιολόγησης στην εκπαίδευση ανάγεται σε τρία επίπεδα: 1) στο οικονομικό, όπου εμπλέκεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στην εκπαίδευση, 2) στο ψυχολογικό - παιδαγωγικό, όπου η αξιολόγηση συμβάλει στην κατανόηση και διευκόλυνση της διεργασίας της μάθησης και 3) στο πρακτικό – διοικητικό, όπου η ανάγκη της αξιολόγησης εντοπίζεται στην αντιμετώπιση διοικητικών, εκπαιδευτικών και άλλων προβλημάτων, όπως διαχείριση προσωπικού, εκπαιδευτικός προγραμματισμός κ.ο.κ. (Δημητρόπουλος, Ε. 1999).

1.3.2 Σκοπός, στόχοι και αντικείμενα της αξιολόγησης

Είναι γεγονός ότι η αξιολόγηση στην Ελλάδα έχει εφαρμοστεί σε κάποιες περιόδους με τρόπο μη αποδεκτό και συνδυάστηκε με συγκεκριμένες πολιτικές και διοικητικές σκοπιμότητες (Ανδρέου, Α. 1992 / Παπακωνσταντίνου, Π. 1993). Αυτό συνετέλεσε, ώστε μέχρι σήμερα να αντιμετωπίζεται από μεγάλο μέρος της εκπαιδευτικής κοινότητας καχύποπτα και απορριπτικά (Κωνσταντίνου Χ., 2000). Όπως χαρακτηριστικά έχει υποστηριχθεί, «ο όρος αξιολόγηση παραπέμπει σε έλεγχο και σε αρνητικές εμπειρίες,

γεγονός που έχει οδηγήσει τους εκπαιδευτικούς αυτονόητα σε προκατάληψη, καχυποψία και αρνητικούς συνειρμούς. Βέβαια, έτσι κι αλλιώς, ο έλεγχος σημαίνει κάτι δυσάρεστο. όταν συνδέεται με πρόσωπα και εργασία. Ειδικά για την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού παραπέμπει σε αρνητικές από το παρελθόν εμπειρίες, δηλαδή στον «επιθεωρητισμό» » (Κωνσταντίνου Χ, 2000:79). Η επιστημονική προσέγγιση της αξιολόγησης σήμερα προϋποθέτει την απαγκίστρωση από τα βάρη των πολιτικών επιλογών του παρελθόντος και τον προσδιορισμό του σκοπού και του ρόλου της σε σύγχρονο κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο. Η διατύπωση, λοιπόν, του σκοπού στο θέμα της αξιολόγησης έχει ιδιαίτερη σημασία, αφού απαντά στο γιατί να γίνει η αξιολόγηση, ενώ παράλληλα διαφαίνονται και οι προθέσεις αυτού που την επιχειρεί, αρκεί βέβαια να υπάρχει συνέπεια μεταξύ σκοπού και πράξης.

Ειδικότεροι σκοποί της αξιολόγησης προτείνονται: α) Η βελτίωση της διδακτικής πράξης, β) Η επισήμανση των αδυναμιών του εκπαιδευτικού συστήματος, γ) Ο εντοπισμός προβλημάτων που αντιμετωπίζει η σχολική μονάδα, δ) Η βελτίωση του εκπαιδευτικού προσωπικού με καθορισμένα πλαίσια δράσης, ε) Η βελτίωση της οργάνωσης και διοίκησης του σχολείου, στ) Ο προγραμματισμός και η σχεδίαση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, ζ) Να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων και να τεκμηριώνονται οι αποφάσεις που λαμβάνονται, η) Η συμμετοχή των φορέων της εκπαίδευσης στη σχολική ζωή και θ) Η βελτίωση της ποιότητας της σχολικής ζωής (Σολομών, Ι.1999: 15-20, Ντολιοπούλου, Ε./Γουργιώτου, Ε. 2008:26-27).

Μετά από την οριοθέτηση της αναγκαιότητας και των σκοπών της, το επόμενο σημαντικό ζήτημα είναι το αντικείμενο της αξιολόγησης, δηλαδή τι ακριβώς αξιολογείται. Το αντικείμενο της αξιολόγησης μπορεί να είναι ένας μεμονωμένος παράγοντας της εκπαίδευσης (π.χ. αξιολόγηση διευθυντών εκπαιδευτικών μονάδων), αλλά μπορεί να είναι πιο γενικό (π.χ. αξιολόγηση της εκπαιδευτικής μονάδας). Στη δεύτερη περίπτωση θα πρέπει να προσδιορίσουμε ένα σύνολο ειδικών αντικειμένων αξιολόγησης, των οποίων οι αξιολογήσεις θα αποτελούν τους παράγοντες αξιολόγησης του γενικού αντικειμένου (Σολομών, Ι.: 1999: 15-20, Κωνσταντίνου, Χ. 2000: 82-84).

1.3.3 Άξονες και κριτήρια της αξιολόγησης

Το αντικείμενο σε συνάρτηση με τους σκοπούς της αξιολόγησης μας οδηγούν στη διατύπωση συγκεκριμένων ερωτημάτων, τα οποία με τη σειρά τους προσδιορίζουν άμεσα και σε αντιστοιχία τους άξονες της αξιολόγησης. Οι άξονες αυτοί εκφράζουν γενικότερες κατευθύνσεις της αξιολόγησης. Από την ανάλυση των αξόνων εξάγονται τα κριτήρια της αξιολόγησης, τα οποία συνήθως παριστάνουν μετρήσιμες μεταβλητές μέσω των οποίων εκτιμούμε τους άξονες.

Τα κριτήρια της αξιολόγησης, δηλαδή, αποτελούν κάποιους κανόνες, αρχές ή μεγέθη (μεταβλητές) βάση των οποίων περιγράφονται ή μετρώνται τα χαρακτηριστικά των αντικειμένων της αξιολόγησης. Τα χαρακτηριστικά αυτά συγκρίνονται με τα αντίστοιχα επιθυμητά χαρακτηριστικά τα οποία ανταποκρίνονται στο σκοπό και τους στόχους της αξιολόγησης (Δημητρόπουλος, Ε.1999, Ντολιοπούλου, Ε./Γουργιώτου, Ε. 2008:29).

Είναι σημαντικό να τεθούν τα σωστά κριτήρια, επειδή αυτά σχετίζονται άμεσα με το σκοπό και το αντικείμενο της αξιολόγησης και επιπλέον βάσει αυτών προκύπτουν τα αποτελέσματά της. Για την άντληση των σωστών κριτηρίων μπορούν να αξιοποιηθούν ακόμη, οι ειδικοί στόχοι, τα επιθυμητά αποτελέσματα, τα ειδικά αντικείμενα, τα ερωτήματα της αξιολόγησης κ.ά. Τα τελευταία χρόνια συνηθίζεται και ο όρος "δείκτες αξιολόγησης". Οι δείκτες – κριτήρια μπορεί να είναι ποιοτικοί ή ποσοτικοί. Κυρίως για τους δεύτερους έχει επικρατήσει ο όρος "δείκτες απόδοσης".

1.3.4 Φορείς της αξιολόγησης

Με τον όρο "φορέας της αξιολόγησης" στην εργασία αυτή θα εννοούμε εκείνον που αναθέτει και έχει την εποπτεία της αξιολόγησης ή αναλαμβάνει την υλοποίησή της. Στην πρώτη περίπτωση μιλάμε για φορέα ανάθεσης και εποπτείας, ο οποίος παραγγέλλει την αξιολόγηση, δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, έχει την υψηλή εποπτεία, σ' αυτόν υποβάλλονται τα πορίσματα και είναι υπεύθυνος για την αξιοποίησή τους. Στη δεύτερη περίπτωση μιλάμε για φορέα εκτέλεσης ή υλοποίησης και είναι εκείνος που εκτελεί το

αξιολογικό έργο. Και τα δύο είδη φορέων παίζουν σημαντικό ρόλο τόσο στη διαμόρφωση των τελικών συμπερασμάτων, όσο και στην αξιοποίησή τους. Οι φορείς εκτέλεσης ή υλοποίησης είναι υπεύθυνοι για τη διαδικασία και την εξαγωγή σωστών συμπερασμάτων, ενώ οι φορείς ανάθεσης και εποπτείας ορίζουν το σκοπό και τους στόχους της αξιολόγησης και προτείνουν την πολιτική της αξιολόγησης, η οποία κυρίως αφορά στον έλεγχο του εκπαιδευτικού συστήματος και του κοινωνικού του ρόλου. (Δημητρόπουλος, Ε. 1999, Ντολιοπούλου, Ε./Γουργιώτου, Ε. 2008:29).

1.3.5 Μορφές και μεθοδολογία της αξιολόγησης

Η μεθοδολογία αναφέρεται στο "πώς" θα γίνει η αξιολόγηση, δηλαδή στο είδος, τη μέθοδο, τη διαδικασία, τις τεχνικές και τα μέσα. Το είδος ή η μορφή της αξιολόγησης αναφέρεται σε ένα γενικό σχέδιο, το οποίο ανταποκρίνεται κυρίως στο σκοπό της αξιολόγησης. Η κατηγοριοποίηση των μορφών της αξιολόγησης μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Αναφορικά με τα αντικείμενα της αξιολόγησης μπορεί να έχουμε συνολική αξιολόγηση, η οποία αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων (π.χ. αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου) ή μερική αξιολόγηση, η οποία αναφέρεται σε ένα επιμέρους αντικείμενο (π.χ. αξιολόγηση σχολικών βιβλίων) (Δημητρόπουλος, Ε. 1999, Ντολιοπούλου, Ε./Γουργιώτου, Ε. 2008:27).

Ως προς τη χρονική σχέση της αξιολόγησης με την εκπαιδευτική διαδικασία, διακρίνουμε την: α) Προκαταρκτική αξιολόγηση, όταν η αξιολόγηση γίνεται πριν την έναρξη του εκπαιδευτικού προγράμματος με σκοπό την εκτίμηση αναγκών, τη σχεδίαση και την εκτίμηση των δυνατοτήτων και της προόδου του προγράμματος, β) Ενδιάμεση ή διαμορφωτική αξιολόγηση, όταν η αξιολόγηση γίνεται κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του εκπαιδευτικού προγράμματος με βασικό σκοπό να καταγραφούν οι αδυναμίες και τα προβλήματα κατά την εφαρμογή του προγράμματος και να γίνουν οι αντίστοιχες διορθωτικές παρεμβάσεις και γ) Τελική ή αθροιστική αξιολόγηση, όταν η αξιολόγηση γίνεται μετά το τέλος του προγράμματος με σκοπό την αποτίμηση του αποτελέσματος του προγράμματος και όλων των παραγόντων που συνετέλεσαν σ' αυτό, ώστε τα

αποτελέσματα της αξιολόγησης να αξιοποιηθούν για τον ανασχεδιασμό και τη βελτίωση του προγράμματος (Κωνσταντίνου, Χ. 2004: 17-19).

Ως προς τη σχέση που έχουν οι αξιολογητές με το αντικείμενο της αξιολόγησης, διακρίνουμε την: α) Εξωτερική αξιολόγηση, όπου ο αξιολογητής (ή η ομάδα αξιολογητών) δεν έχει καμία σχέση με τη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού προγράμματος. "Η εξωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται από φορείς, που τοποθετούνται εκτός σχολείου και ανήκουν στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης ή αναλαμβάνουν με ανάθεση, διατηρώντας μια θέση σχετικής αυτονομίας ως προς τη διοίκηση, το ρόλο της αξιολόγησης" και β) Εσωτερική αξιολόγηση, όπου ο αξιολογητής (ή η ομάδα αξιολογητών) έχει άμεση σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Στην ειδική περίπτωση όπου οι αξιολογητές είναι τα ίδια άτομα που εφαρμόζουν την εκπαιδευτική διαδικασία χρησιμοποιούμε τον όρο "αυτοαξιολόγηση" (Σολομών, Ι. 1999:15-20).

Με τον όρο "τεχνικές" εννοούμε τους ειδικότερους τρόπους με τους οποίους θα εφαρμοστεί μια μέθοδος αξιολόγησης. Οι τεχνικές συναρτώνται με τη μέθοδο, την οποία προσδιορίζουν και περιγράφουν με ακρίβεια. Ανάλογα με τη μέθοδο, λοιπόν, καλούμαστε να επιλέξουμε τις κατάλληλες τεχνικές, βάσει των οποίων θα αποδώσει η μέθοδος. Μερικές από αυτές είναι οι εξής: α) Παρατήρηση, β) Επισκόπηση, γ) Μελέτη περίπτωσης, δ) Τήρηση και παρακολούθηση δεικτών, ε) Μετα-παρακολούθηση, στ) Πειραματικές μέθοδοι, ζ) Συνεργασία – Επικοινωνία, η) Σύγκριση – Συσχέτιση, θ) Ανάλυση περιεχομένου – έργου, ι) Τήρηση και μελέτη αρχείων και πηγών, ια) Συνδυασμοί των παραπάνω τεχνικών κ.λπ. (Δημητρόπουλος, Ε. 1999, Ντολιοπούλου, Ε./Γουργιώτου, Ε. 2008:37-39).

Πολλές από τις παραπάνω οριοθετήσεις είναι φανερό ότι αποτυπώνονται στα επίσημα κείμενα άσκησης της αντίστοιχης εκπαιδευτικής πολιτικής για την αξιολόγηση. Το σύνολο των σχετικών επιλογών συγκροτούν τελικά τα προσδιοριστικά στοιχεία που αποκτάει ένα σύστημα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού τόσο στα διάφορα σχέδια-προτάσεις ή νομοθετικές ρυθμίσεις όσο και στην ίδια την πράξη. Αυτό θα επιχειρήσουμε να σκιαγραφήσουμε στα επόμενα τρία κεφάλαια.

1.4 Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η εκπαιδευτική αξιολόγηση ή αξιολόγηση στην εκπαίδευση είναι ένας τομέας που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα. Ως απαρχή για αυτή την ανάπτυξη θεωρείται η προσπάθεια του Tyler στις ΗΠΑ, ο οποίος καθιέρωσε και τον όρο αξιολόγηση (Δημητρόπουλος, Ε.1999). Στην ουσία, όμως, εντατικές και επιστημονικά θεμελιωμένες αξιολογικές προσπάθειες γίνονται μετά το 1960 και προκαλούνται από εκθέσεις ειδικών επιτροπών για την κατάσταση στην εκπαίδευση (έκθεση Coleman στις ΗΠΑ, έκθεση Plowden στη Μ. Βρετανία). Η αξιολόγηση σήμερα αποτελεί διακριτή επιστημονική περιοχή και αναπτύσσεται διαρκώς, ακολουθώντας τη διεθνή τάση για έλεγχο και βελτίωση της εκπαίδευσης στα εκπαιδευτικά συστήματα όλων των χωρών. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση, λόγω του πολυεπίπεδου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, άλλοτε στοχεύει στη λήψη αποφάσεων, άλλοτε στον καθορισμό της αποτελεσματικότητας και άλλοτε στην αξιολόγηση ενός προγράμματος (Δημητρόπουλος, Ε.1999).

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα, σχετική με το θέμα, σε κάθε σύστημα η εκπαιδευτική αξιολόγηση παρουσιάζει θετικά και αρνητικά στοιχεία, κυρίως ως προς τους στόχους που ακολουθεί, τα κριτήρια και τα μεθοδολογικά εργαλεία που χρησιμοποιεί και γενικά τον τρόπο που διεξάγεται. Κοινά προβλήματα όλων των αξιολογικών προσπαθειών είναι οι δυσκολίες στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων του εκπαιδευτικού συστήματος, εξαιτίας του πολυεπίπεδου χαρακτήρα της εκπαίδευσης, και ο βαθμός αξιοπιστίας, αντικειμενικότητας και εγκυρότητας στη διεξαγωγή των αξιολογήσεων.

Στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε αρκετές άλλες, αναπτύσσονται διάφορα συστήματα αξιολόγησης της εκπαίδευσης, στο πλαίσιο των ιδιαίτερων ιστορικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτισμικών συνθηκών κάθε χώρας. Για το λόγο αυτό παρατηρείται μια πολυμορφία των πρακτικών αξιολόγησης που εφαρμόζονται. Έτσι, ανάλογα με τη θέση του φορέα που πραγματοποιεί την αξιολόγηση σε σχέση με τον αξιολογούμενο, διακρίνουμε δύο γενικούς τύπους αξιολόγησης στην εκπαίδευση: την εξωτερική και την εσωτερική αξιολόγηση. Οι όροι αυτοί αφορούν την αξιολόγηση του

εκπαιδευτικού έργου, της σχολικής μονάδας, του εκπαιδευτικού και σπανιότερα του μαθητή (Κατσαρού, Ε. & Δεδούλη, Μ. 2008).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) δημοσίευσε το 2000 την “Ευρωπαϊκή Έκθεση για την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης”, η οποία περιλαμβάνει 16 δείκτες αξιολόγησης, οι οποίοι και θα διαμορφώσουν μια εικόνα για την ποιότητα των ευρωπαϊκών σχολείων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τους δείκτες αυτούς που, υποτίθεται, καλύπτουν όλο το φάσμα της σχολικής δραστηριότητας, απουσιάζουν τα γνωστικά αντικείμενα των κοινωνικών και αισθητικών σπουδών (Κάτσικας, Χ. 2002, Γρόλλιος, Γ. 2002). Από την πλευρά της Ε.Ε. διαπιστώνεται, πράγματι, μια διστακτικότητα και καθυστέρηση στα θέματα της εκπαίδευσης. Είναι ενδεικτικό ότι οι Υπουργοί Παιδείας των χωρών μελών της ΕΟΚ συνεδρίασαν για πρώτη φορά (1971) δεκατρία ολόκληρα χρόνια μετά τη Συνθήκη της Ρώμης και «πάντοτε ήταν πολύ επιφυλακτικοί, φύλαγαν τις αρμοδιότητες ο καθένας για τον εαυτό του...» (ΟΛΜΕ, 1991: 35).

Μερικά από τα κυριότερα θέματα, που επιδρούν στη διαμόρφωση και την εξέλιξη των σύγχρονων κοινωνιών σε παγκόσμιο επίπεδο, θεωρούνται: η παγκοσμιοποίηση των οικονομικών σχέσεων, η διαμόρφωση υπερεθνικών μορφωμάτων, όπως, π.χ., η Ευρωπαϊκή Ένωση, η ομογενοποίηση της κουλτούρας, το δημογραφικό πρόβλημα, τα μεταναστευτικά ρεύματα προς τις δυτικές χώρες, η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, της φτώχειας και των ανισοτήτων στο ίδιο το εσωτερικό των ανεπτυγμένων χωρών. Θεωρείται σίγουρο ότι οι συγκεκριμένοι παράγοντες, σε συνδυασμό με την επικράτηση της κοινωνίας της πληροφορίας και τη ραγδαία ανάπτυξη της επιστήμης της τεχνολογίας, θα επηρεάσουν καθοριστικά τις κοινωνίες του μέλλοντος (Παντίδης, Σ./Πασιάς, Γ. 2003:236-241).

Σύμφωνα με το Μαυρογιώργο, Γ. /κ.ά. (2011α), μέσα στη δίνη της κρίσης που αντιμετωπίζει ο παγκοσμιοποιημένος καπιταλισμός, η εκπαίδευση δεν μένει ανεπηρέαστη. Πολλές χώρες-μέλη της Ε.Ε. εφαρμόζουν πολιτικές εναρμόνισης και συνδυάζουν εθνικές προτεραιότητες με επιλογές που δρομολογούνται στο πλαίσιο άσκησης ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής, νεοφιλελεύθερης «κοπής», σε καθεστώς γενικευμένης κρίσης. Ήδη έχουν καταγραφεί τάσεις μετατροπής της εκπαίδευσης σε

εμπόρευμα και υπηρεσία και ότι έχει δρομολογηθεί ένα διεθνές δίκτυο σχέσεων εξουσίας, επιτήρησης, συμμόρφωσης, συστηματικής αξιολόγησης, πιστοποίησης «εκπαιδευτικών προϊόντων» και «εκπαιδευτικών υπηρεσιών» και ανταγωνισμού. Σε αυτό πρωτοστατούν σημαντικοί υπερεθνικοί καπιταλιστικοί οργανισμοί, με σημαντικότερο τον Οργανισμό Οικονομικής Ανάπτυξης και Συνεργασίας (ΟΟΣΑ). Σε άλλο άρθρο του ο Μαυρογιώργος, Γ./ κ.ά (2011β) υποστηρίζει ότι και το PISA (Programm for International Student Assessment) συνιστά ένα μηχανισμό «παρακυβέρνησης της εκπαίδευσης των χωρών που συμμετέχουν, με κριτήρια αγοράς, δηλαδή μια μορφή ελέγχου και ομογενοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας του εννιάχρονου υποχρεωτικού σχολείου. Γι' αυτό και έχει δεχτεί σφοδρή κριτική, στην οποία εγείρονται σοβαρά ζητήματα αξιοπιστίας, εγκυρότητας και σκοπιμότητας των αποτελεσμάτων του. Πέραν αυτού, το συγκεκριμένο πρόγραμμα επικρίθηκε γιατί διαπνέεται από μια έντονα τεχνοκρατική προσέγγιση, που στοχεύει έμμεσα στην προσαρμογή των παρεχόμενων από το σχολείο γνώσεων σε μια κοινή κατεύθυνση, που υπαγορεύεται κατά βάση από τις απαιτήσεις της αγοράς. Ωστόσο, παρά τη σφοδρή κριτική που δέχεται, η διεξόδυσή του είναι θεαματική και στην ασκούμενη εκπαιδευτική πολιτική και στην ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία.

Η επικράτηση της νεοφιλελεύθερης-νεοσυντηρητικής αντίληψης, μέσα από τις πολιτικές και ιδεολογικές ζυμώσεις στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις αρχές της δεκαετίας του '90, εναρμονίζεται με τις κυρίαρχες αντιλήψεις στις Η.Π.Α., που υποστηρίζουν:

- τη συνολική υπαγωγή της κοινωνίας στους νόμους της αγοράς,
- την ιδιωτικοποίηση όλων των τμημάτων της οικονομίας, ακόμα και των πτυχών του αστικού κράτους που θεωρήθηκαν κοινωνικά αγαθά, όπως η παιδεία, η υγεία και η κοινωνική πρόνοια,
- την επιβολή ελαστικών εργασιακών σχέσεων, καθώς και συστημάτων αμοιβής με βάση την αρχή της παραγωγικότητας-αποτελεσματικότητας και του ανταγωνισμού (Τσιριγώτης, Θ. 2002:26).

Οι επιπτώσεις των νεοφιλελεύθερων αυτών επιλογών στο χώρο της εκπαίδευσης συνδέονται με όλο το πλέγμα των αναδιαρθρώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

και αφορούν τα εκπαιδευτικά συστήματα, το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων, την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου κ.ο.κ. (Τσιριγώτης, Θ. 2002:27).

Πράγματι, με τη συνθήκη του Μάαστριχτ (άρθρα 126 και 127), επιχειρείται για πρώτη φορά με τόσο σαφή διατύπωση η ρήξη με τη μέχρι τώρα ρητορική της σιωπής ή της διστακτικότητας σε ζητήματα πολιτικής της εκπαίδευσης και της παιδείας γενικότερα. Η αρμοδιότητα, βέβαια, της Κοινότητας εξαντλείται, σύμφωνα με τη συνθήκη, σε πολιτική υποστήριξης και συμπλήρωσης της δράσης των κρατών-μελών που, κατά τα άλλα, έχουν πλήρη αρμοδιότητα για το περιεχόμενο, την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων και την πολιτισμική και γλωσσική τους πολυμορφία. Ρητά αναφέρεται δηλαδή ότι το Συμβούλιο «θεσπίζει δράσεις ενθάρρυνσης χωρίς να εναρμονίζει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των κρατών-μελών» (άρθρο 126, & 1). Οι χώρες της Κοινότητας αντιμετωπίζουν δύο αντιφατικές δομικές απαιτήσεις. Από τη μία είναι η απαίτηση για εξασφάλιση συσσώρευσης του κεφαλαίου σε μια εποχή πτώσης των δεικτών κέρδους και οικονομικής κρίσης. Αυτό απαιτεί αύξηση της παραγωγικής δραστηριότητας με χαμηλότερο κόστος. Για τους τομείς κοινωνικών υπηρεσιών, όπως είναι η εκπαίδευση, αυτό σημαίνει αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εκπαίδευση, ευθυγραμμισμένη με τις απαιτήσεις της συσσώρευσης κεφαλαίου. Αυτό συνεπάγεται περικοπές δαπανών για την εκπαίδευση, αλλαγή στο περιεχόμενο και στην ιδεολογία της εκπαίδευσης, ώστε να είναι ευθυγραμμισμένη με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Τα κράτη δηλαδή αναζητούν τρόπους μείωσης του κόστους της εκπαίδευσης και, ταυτόχρονα, αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς του. Ο επιχειρούμενος αναπροσδιορισμός των εκπαιδευτικών συστημάτων δεν περιορίζεται, βέβαια, μόνο σε ζητήματα περικοπών, αλλά επεκτείνεται και σε προβλήματα ιεραρχίας, εξουσίας, πειθαρχίας κ.τ.ό. (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:130-135).

Οι τάσεις αυτές σύγκλισης στην προοπτική της ολοκληρωμένης Ευρώπης δεν σημαίνουν, όμως, ότι σε αυτή τη φάση οι διάφορες χώρες ανασυγκροτούν τα εκπαιδευτικά τους συστήματα, ώστε να είναι ίδια. Ωστόσο, μπορούμε να υποστηρίξουμε

ότι: (i) προωθούνται διάφορες μορφές αντιστοιχίας που να επιτρέπουν την κινητικότητα εργαζομένων (μεταφορά ή μετατρεψιμότητα προσόντων) και ανταλλαγές μαθητών / φοιτητών (συγκρισιμότητα δομών σπουδών). (ii) προωθούνται εκπαιδευτικοί και μη εκπαιδευτικοί θεσμοί που να επιτρέπουν την εθνική υλοποίηση της γενικότερης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το δίκτυο Ευρυδίκη, με τη σειρά των ενημερωτικών συγκριτικών στοιχείων πληροφόρησης που παράγει, προσφέρει πολύ καλές «υπηρεσίες» προς αυτή την κατεύθυνση. Τις περισσότερες φορές, πολλά εκπαιδευτικά μέτρα θεμελιώνονται, ως προς την αναγκαιότητά τους, με την επίκληση του γεγονότος ότι έχουν καθιερωθεί και σε άλλες χώρες της Ευρώπης (ό.π.).

Η τάση συγκεντρωτισμού, που παρατηρείται στη λήψη των αποφάσεων σε επίπεδο εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής, είναι δυνατό να θεωρηθεί ως η πιο αποτελεσματική στρατηγική στην υπόθεση αναζήτησης μορφών σύγκλισης, εναρμόνισης και ομοιοτροπίας ανάμεσα στα διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα της Ενωμένης Ευρώπης. Όπως υποστήριζε το 1990 ο Α. Φατούρος, ως εκπρόσωπος του ΥΠΕΠΘ, «τα όρια της εθνικής αρμοδιότητας στα εκπαιδευτικά θέματα δεν είναι ακόμα ξεκάθαρα... παρά την έλλειψη σαφούς συνταγματικού θεμελίου, η Κοινότητα έχει σαφέστατα δραστηριότητα έντονη και σημαντική στα θέματα της εκπαίδευσης» (ΟΛΜΕ, 1991:17, από: Μαυρογιώργος, Γ. 1993:133).

Πέρα από το επίπεδο των διακηρύξεων, και η εφαρμοζόμενη εκπαιδευτική πολιτική της ανασυγκρότησης παρουσιάζει πολλές πτυχές ομοιοτροπίας, σύγκλισης και συνοχής. Αυτές μπορούν, μάλιστα, να εντοπιστούν σε τρία επίπεδα: (i) Στο επίπεδο της συνολικής εκπαιδευτικής πολιτικής της συντηρητικής κυβέρνησης, όπου οι επιμέρους νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις, παρά την αποσπασματικότητά τους, παρουσιάζουν υψηλό βαθμό σύγκλισης και συνοχής π.χ. αξιολόγηση μαθητών και εκπαιδευτικών, επιμόρφωση, διοίκηση και εποπτεία της εκπαίδευσης, τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση. (ii) Στο επίπεδο της γενικότερης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, στα πλαίσια της οποίας η συνολική εκπαιδευτική πολιτική παρουσιάζει υψηλό βαθμό σύγκλισης, συνοχής και εναρμόνισης π.χ. λιτότητα, συμπίεση μισθών, εντατικοποίηση, περικοπές κοινωνικού μισθού, περιστολή των δημοκρατικών δικαιωμάτων, αυταρχισμός.

Τέλος, (iii) στο επίπεδο της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής σε σχέση με τις μορφές και τους προσανατολισμούς της εκπαιδευτικής πολιτικής που ασκείται στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Κι εδώ σημειώνονται υψηλοί δείκτες ομοιοτροπίας, σύγκλισης και εναρμόνισης. Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης εντοπίζονται κάποιες κοινές τάσεις στην άσκηση της εκπαιδευτικής πολιτικής, όπως είναι: η επιδίωξη στενότερης σχέσης του σχολείου με το χώρο εργασίας και με την αγορά εργασίας, η συρρίκνωση της σχετικής αυτονομίας της εκπαίδευσης, η μερική ιδιωτικοποίηση του κόστους της εκπαίδευσης, η ένταση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προσωπικού, η σύνδεση και διαβάθμιση των αμοιβών ανάλογα με την απόδοση, η εντατικοποίηση των όρων εργασίας, η περικοπή των δαπανών για την εκπαίδευση, η περιστολή διαδικασιών εκδημοκρατισμού, ο συγκεντρωτισμός στη λήψη αποφάσεων κ.ά. (Τσιριγώτης, Θ. 2002, Δούκας, Χ. 2000).

Η μόνιμη Σύνοδος των Ευρωπαϊκών Υπουργών Παιδείας το 1987 έκανε, μεταξύ άλλων, συστάσεις και για ανάπτυξη μορφών αυτοαξιολόγησης της επαγγελματικής επίδοσης των εκπαιδευτικών και για εποικοδομητικούς τρόπους εμπλοκής προϊσταμένων, επιθεωρητών ή σχολικών συμβούλων στην αξιολόγηση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Τα διάφορα συστήματα αξιολόγησης που υιοθετούνται στην ευρωπαϊκή ένωση, με τις όποιες διαφορές τους, καλούν τους εκπαιδευτικούς να ενστερνιστούν τις επιλογές για αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη εκπαίδευση, ευθυγραμμισμένη με την απαίτηση για μείωση του κόστους της. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, οι εκπαιδευτικοί υποβάλλονται σε υλικούς και θεσμικούς περιορισμούς που συνδέονται με εντατικοποίηση των όρων εργασίας και με προοπτικές συρρίκνωσης της σχετικής τους αυτονομίας (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:135). Από το δίκτυο Ευρυδίκη μπορεί κανείς να αντλήσει την πληροφορία ότι «υπάρχουν διάφοροι τρόποι οργάνωσης της εξωτερικής αξιολόγησης και, κατά συνέπεια, υπάρχουν διαφορές αναφορικά με την οργάνωση της επιθεώρησης - εποπτείας και αξιολόγησης (επίπεδα επιθεώρησης, τομείς επιθεώρησης και έκθεση επιθεώρησης (Eurydice, 1990:139).

Το πρόβλημα, βέβαια, στην περίπτωση της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής, είναι ότι η επιλογή της εναρμόνισης και της προσαρμογής δεν συνδέεται με ουσιαστική

μεταλλαγή των εσωτερικών δομών και του περιεχομένου της εκπαίδευσης. Παραμένει μάλλον σε ένα επίπεδο μηχανιστικής προσκόλλησης στην τροχιά της Ευρωπαϊκής ανάπτυξης. Αυτό σημαίνει ότι δεν ανταποκρίνεται ούτε στην κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της εθνικής εκπαιδευτικής πολιτικής, ούτε στην κατεύθυνση της συμπληρωματικότητας σε σχέση με το οικοδόμημα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Κύριος στόχος είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων και η αποτελεσματικότητα του σχολείου (Μαυρογιώργος, Γ. 1993). Σ' αυτόν τον όρο φαίνεται να μην έχουν βαρύνουσα θέση η ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας και οι κοινωνικές ανάγκες των μαθητών, αλλά ο ανταγωνισμός και η επιλογή σχολείου (Τσιριγώτης, Θ. 2002).

Στο μεταξύ, οι δείκτες αξιολόγησης που έχει προτείνει η ΕΕ ποσοτικοποιούν την ποιότητα και αγνοούν σημαντικές παραμέτρους της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, όπως είναι, για παράδειγμα, η συμμετοχή των μαθητών και των εκπαιδευτικών, σε αντίθεση με τη συμμετοχή των γονέων στα πλαίσια της κοινωνικής λογοδοσίας. Στο βωμό της ανταγωνιστικότητας και της εξοικονόμησης πόρων δεν πρέπει να παραγνωρίζονται οι κοινωνικοοικονομικές διαφορές που κάνουν αισθητή την παρουσία τους στην εκπαίδευση. Μια αξιολόγηση που θα επικεντρωθεί μόνο στα αποτελέσματα και όχι στις αιτίες και στην ποικιλία παραγόντων επιρροής που συντελούν στο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα, θα αποβεί ένα κινήγι υπαιτίων με εύκολα θύματα τους εκπαιδευτικούς (Ζαμπέτα, Ε.1994). Ακόμη, μια τέτοια απόπειρα δεν μπορεί να αποτελεί τον «αναγκαίο μονόδρομο» ούτε, πολύ περισσότερο, την «αναγκαία απάντηση» στο κοινωνικό αίτημα για ουσιαστική αναβάθμιση της παιδαγωγικής και μορφωτικής λειτουργίας του ελληνικού σχολείου. Η νέα μορφή οργανωτικής ανασυγκρότησης και λογοδοσίας, η οποία επιχειρείται να εισαχθεί στα ελληνικά σχολεία μέσα από τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή του προγράμματος αυτοαξιολόγησης, είναι «θεμιτή» και «αναγκαία» μόνο στο πλαίσιο υλοποίησης των κυρίαρχων πολιτικών κατευθύνσεων για την επιβολή νεοσυντηρητικών και νεοφιλελεύθερων πολιτικών στην ελληνική εκπαίδευση (Διαμαντής, Κ. 2011). «Όποιος, όμως, πιστεύει ότι τα ψηλότερα εθνικά στάνταρ και ο ασφυκτικός έλεγχος των εκπαιδευτικών αντισταθμίζει τους

μειωμένους προϋπολογισμούς, τη φτώχεια και τις κοινωνικές διαφορές, έχει πάρει διαζύγιο απ' την πραγματικότητα” (Apple, M. 2002:157).

Στα εκπαιδευτικά συστήματα των προηγμένων χωρών εφαρμόζονται συστήματα αξιολόγησης ανάλογα με το διοικητικό-οργανωτικό πλαίσιο της κάθε χώρας. Στη Γαλλία, με σύστημα αποσυγκεντρωμένο περισσότερο στα χαρτιά και λιγότερο στην πράξη, το κράτος διατηρεί τον κυρίαρχο ρόλο του και οι εκπαιδευτικοί επιθεωρούνται, παρά αξιολογούνται, κάθε εφτά χρόνια, με σχεδόν πάντα θετικές εκθέσεις. Στη Γερμανία η ομοσπονδιακή δημοκρατία δίνει έμφαση στην αυτονομία σχολείου και εκπαιδευτικού. Η αξιολόγηση στοχεύει περισσότερο στο σύστημα και λιγότερο στον εκπαιδευτικό, αφού το κύριο βάρος δίνεται στην κατάρτιση και στην συνεχή επιμόρφωση. Στη Μεγάλη Βρετανία εφαρμόζεται αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου εστιασμένο, κυρίως, στην ικανοποίηση αναγκών της αγοράς. Στη Σουηδία το σύστημα είναι αποκεντρωμένο και ο εκπαιδευτικός αξιολογείται σε επίπεδο δήμου και σχολικής μονάδας (Παλαιοκρασάς, Σ./Δημητρόπουλος, Σ./Κωστάκη, Α./ Βρετάκου, Β.1997).

Κλείνοντας αυτήν την ενότητα, πρέπει να τονιστεί ότι τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται διεθνώς μια εξαιρετικά έντονη αναθέρμανση του ενδιαφέροντος για την αξιολόγηση, τους στόχους, τις μεθόδους και τις τεχνικές της. Οι βασικότεροι λόγοι για το ανανεωμένο ενδιαφέρον είναι το αίτημα για αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων, η ανάγκη απόδοσης λόγου στους γονείς και πληρέστερης ενημέρωσης των παραγωγικών τάξεων και οι απαιτήσεις της αποκαλούμενης κοινωνίας της γνώσης. Έννοιες όπως: «ποιότητα», «αποτελεσματικότητα», «αποδοτικότητα», «ποιοτικός έλεγχος», «διασφάλιση της ποιότητας», «κριτήρια και δείκτες αξιολόγησης» κατέχουν κεντρική θέση στον εκπαιδευτικό λόγο της δεκαετίας του '90. Οι έννοιες αυτές έχουν την προέλευσή τους κυρίως από το χώρο της οικονομίας, συνδέονται με το στόχο της αύξησης της αποτελεσματικότητας των παραγωγικών μονάδων και επεκτείνεται η επίδρασή τους στον εκπαιδευτικό χώρο, στον οποίο διαμορφώνουν στρατηγικές και μεθοδολογίες ανάπτυξης των εκπαιδευτικών συστημάτων (Δούκας, Χ. 1999).

Οι εξελίξεις και οι τάσεις αυτές που καταγράφονταν στις πολιτικές αξιολόγησης

του εκπαιδευτικού δεν ήταν δυνατόν να μην επηρεάζουν τις σχετικές αναζητήσεις και διαβουλεύσεις που έγιναν στην Ελλάδα, την περίοδο 1982-2009. Πολύ συχνά, άλλωστε, γίνονταν επίκληση αυτών των κατευθύνσεων και των εξελίξεων που σημειώνονταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με προφανή σκοπό την αντίστοιχη αναμόρφωση των πολιτικών στην Ελλάδα και εναρμόνισή τους. Στην περίπτωση, βέβαια, της Ελλάδας, και για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η σκιαγράφηση των προσδιοριστικών στοιχείων των πολιτικών αξιολόγησης που είχαν καθιερωθεί στην ελληνική εκπαίδευση, γύρω από το θεσμό του επιθεωρητή.

1.5. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στην Ελλάδα: ο επιθεωρητής και η κατάργησή του

1.5.1 Το ζήτημα του «επιθεωρητισμού»

Για την καλύτερη ιστορική σύνδεση των δεδομένων που θα προκύψουν από την ανάλυση και ερμηνεία των σχετικών κειμένων, θεωρούμε σκόπιμο να αναφερθούμε στο θεσμό του επιθεωρητή και στην κατάργησή του. Όπως θα διαφανεί από τη σύντομη αναφορά, ο θεσμός αυτός όχι μόνο λειτούργησε ακατάπαυστα στην ελληνική εκπαίδευση μέχρι την κατάργησή του, αλλά έπαιξε και καθοριστικό ρόλο στο ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Τέτοιο που η επίκλησή του, όταν γίνεται λόγος για αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, να έχει καταστεί σχεδόν αναπόφευκτη ακόμη και σήμερα στην επιχειρηματολογία των εκπαιδευτικών και των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων.

Οι επιθεωρητές από την αρχή της ύπαρξης του ελληνικού κράτους μέχρι το 1982, οπότε καταργήθηκε ο θεσμός τους, αποτελούσαν το μηχανισμό επιβολής της θέλησης της εξουσίας, καθώς και το μηχανισμό ελέγχου των πολιτικών φρονημάτων και της προσωπικής ζωής των εκπαιδευτικών. Μέχρι τότε ο θεσμός των επιθεωρητών διένυσε μια πορεία που χαρακτηρίστηκε από υποκειμενισμό και καθοδηγητική συμπεριφορά, προκάλεσε εντονότατο διάλογο σχετικά με τον τρόπο επιλογής και τα τυπικά προσόντα, έλαβε ιδεολογικό-πολιτικό περιεχόμενο και λειτούργησε περισσότερο ως φόβητρο για

μαθητές και εκπαιδευτικούς, παρά ως πηγή επιστημονικής καθοδήγησης. Επιπλέον, με τον ελεγκτικό τους χαρακτήρα διασφάλιζαν την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής της χώρας και του εκάστοτε ιδεολογικού χαρακτήρα της. Αποτελούσαν επίσης τους πειθαρχικούς προϊσταμένους των εκπαιδευτικών καθορίζοντας με τις εκθέσεις τους την υπηρεσιακή τους κατάσταση και εξέλιξη (Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994: 287-291, Κάτσιας, Χ./Θεριανός, Κ./Τσιριγώτης, Θ./Καββαδίας, Γ. 2007:67-95).

Ο θεσμός του επιθεωρητή, σχεδόν από την αρχή της εφαρμογής του, λειτούργησε ως όργανο στην υπηρεσία της ασκούμενης εκπαιδευτικής πολιτικής και ουσιαστικά ήταν μηχανισμός ελέγχου και εξουσίας. Υπήρξε μια προσπάθεια διοικητικής και εποπτικής κατεύθυνσης, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα στις εκπαιδευτικές αρχές της χώρας να έχουν μια συνολική εικόνα της κατάστασης που επικρατούσε στα σχολεία και των αποτελεσμάτων της εκπαιδευτικής πολιτικής τους. Αυτό, βέβαια, επιβαλλόταν και από τις συνθήκες της εποχής, αφού η ανάγκη για συμμαζέμα του χάους που επικρατούσε στις εκπαιδευτικές περιφέρειες και στα σχολεία στα τέλη του 19^{ου} αιώνα επιζητούσε στελέχη που θα μπορούσαν να είναι αποτελεσματικά σ' αυτόν τον τομέα. Έτσι ξεκίνησε ο θεσμός του επιθεωρητή. Στην πορεία, όμως, η διαμόρφωση του θεσμού και η πρακτική που ακολούθησαν αυτοί που τον υπηρετούσαν οδήγησε τα πράγματα στην αυθαιρεσία και τον αυταρχισμό (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994: 287-291, Μπουζάκης, Σ. 2005:60-62).

Ο θεσμός του επιθεωρητή, για πολλές δεκαετίες, έγινε αντικείμενο συζητήσεων στους εκπαιδευτικούς, κυρίως σε ό,τι αφορούσε την επαγγελματική συγκρότησή τους, τον τρόπο επιλογής τους, το είδος και την έκταση των αρμοδιοτήτων τους, τον αριθμό τους, τη σχέση τους με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και, τέλος, την αρμοδιότητά τους να συντάσσουν τις υπηρεσιακές εκθέσεις αξιολόγησης των εκπαιδευτικών. Ιδιαίτερο σημείο κριτικής υπήρξε η επιλογή των επιθεωρητών, η οποία, με όποιο τρόπο και αν γινόταν, η τελική απόφαση ανήκε πάντοτε στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Έτσι, το Υπουργείο Παιδείας, είχε την τελική απόφαση, δηλαδή είτε επέλεγε άμεσα τους επιθεωρητές είτε επικύρωνε ή όχι τους πίνακες επιτυχόντων, στο

πλαίσιο της προσπάθειάς του να στελεχώσει τις θέσεις αυτές με πρόσωπα της αρεσκείας του, για να μπορεί να ελέγξει τη διοίκηση και την εποπτεία της εκπαίδευσης (ό.π.).

Σε ό,τι αφορούσε τα γενικότερα καθήκοντα των επιθεωρητών το θέμα εστιάστηκε από νωρίς στη συνύπαρξη διοικητικών και καθοδηγητικών αρμοδιοτήτων στο ίδιο πρόσωπο. Με τον πλέον επίσημο τρόπο το θέμα τέθηκε στο συνέδριο των επιθεωρητών του 1930 που οργάνωσε το Υπουργείο Παιδείας, με Υπουργό τον Γ. Παπανδρέου, όπου υποστηρίχτηκε ο διαχωρισμός του διοικητικού και καθοδηγητικού έργου. Επίσημα, για δεύτερη φορά, το θέμα τέθηκε στο εκπαιδευτικό συνέδριο του εποπτικού προσωπικού, που συγκάλεσε το Υπουργείο Παιδείας το 1949, με υπουργό τον Κωνσταντίνο Τσάτσο. Στα δε πορίσματα της «Επιτροπής Παιδείας» του 1958 θα προταθεί: «δια την αποδοτικότεραν εκδήλωσιν της σχολικής εργασίας με τον επιστημονικώς ορθότερον τρόπον της διεξαγωγής της ενδείκνυται να χωριστεί η διοίκησις της εκπαίδευσως από την οδηγητικήν και να οριστούν δια καθέν των λειτουργημάτων τούτων ειδικά όργανα» (πορίσματα επιτροπής παιδείας, 1961). Το αίτημα αυτό διαμορφωνόταν ως βασικό και από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών (Δ.Ο.Ε., Ο.Λ.Μ.Ε.) και, τελικά, υλοποιήθηκε το 1982 με την εισαγωγή του θεσμού του Σχολικού Συμβούλου και του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Εκπαίδευσης με διοικητικές αρμοδιότητες (Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:271-278).

Το σώμα των επιθεωρητών εξέφραζε μια συντηρητική στάση, χωρίς να λείπουν, βέβαια, και οι εξαιρέσεις, απέναντι στις καινοτομίες στην εκπαίδευση μια και η βασική αποστολή του ήταν η προώθηση της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994). Οι επιθεωρητές επικεντρώνονταν κυρίως στα διοικητικά τους καθήκοντα, περιορίζοντας τις ουσιαστικές τους αρμοδιότητες σε ό,τι αφορούσε το παιδαγωγικό - διδακτικό-συμβουλευτικό τους έργο, δέσμιοι και οι ίδιοι των δυνάμεων του συγκεντρωτισμού, με αποτέλεσμα να λειτουργούν ως τοπικοί εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας. Εκ των πραγμάτων ο θεσμός του επιθεωρητή εξυπηρετούσε κυρίως τη γραφειοκρατία, την άσκηση ελέγχου και πίεσης, με συχνότερα φαινόμενα την αυθαιρεσία και τον παραγοντισμό (Μαυρογιώργος, Γ.1993:155-166).

Παρ' όλο που αυξήθηκαν οι εποπτικές θέσεις, με την ταυτόχρονη αύξηση των εκπαιδευτικών περιφερειών, ο επιθεωρητής, μη μπορώντας να αντεπεξέλθει, πέρα από τις δικές του προσωπικές προσπάθειες, στο ρόλο του ως συμβουλευτικού παράγοντα, μετατράπηκε σε ένα γραφειοκρατικό μηχανισμό με μόνη δύναμη την επιβολή απόλυτου ελέγχου των εκπαιδευτικών, με τη σύνταξη των υπηρεσιακών εκθέσεων αξιολόγησής τους, και εκεί εξαντλήθηκε. Άρα ο θεσμός της επιθεώρησης ήταν ένας από τους βασικούς συγκεντρωτικούς, συντηρητικούς και συμμορφωτικούς μηχανισμούς του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και το χαρακτηριστικότερο ίσως δείγμα γραφειοκρατικής μορφής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, που κυριάρχησε στα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας μας. Εξού και ο όρος «επιθεωρητισμός», με τον οποίο χαρακτηρίστηκε η προσπάθεια συνεχούς χειραγώγησης του εκπαιδευτικού μέσα από ένα αυταρχικό, διοικητικό και γραφειοκρατικό πλαίσιο, που είχε ως σκοπό να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που ήθελαν τον Έλληνα εκπαιδευτικό καθοδηγούμενο, υποτακτικό και πειθήνιο όργανο των συγκεκριμένων κάθε φορά πολιτικών εξουσιών (Μαυρογιώργος, ό.π.).

Από την ψήφιση του Ν. 1304/1982 και μετά, όλες οι κυβερνήσεις της χώρας μας επεδίωξαν, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, να εφαρμόσουν συστήματα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Όλα αυτά τα κατά καιρούς σχέδια έμειναν ουσιαστικά ανεφάρμοστα γιατί, όπως θα αναδειχτεί στη συνέχεια, υπήρξε έντονη αντίδραση από τον κλάδο των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θεώρησαν ότι αυτό που επιχειρείται τελικά είναι η αναβίωση και ο εκσυγχρονισμός του «επιθεωρητισμού». Ο θεσμός του επιθεωρητή, αν και ανήκει στο παρελθόν, αφού έχει σταματήσει να υφίσταται ουσιαστικά από το 1982, εξακολουθεί να διατηρεί τις εντυώσεις του στον κλάδο των εκπαιδευτικών. Απόδειξη αυτού είναι ο «διαρκής» διάλογος μεταξύ των ομοσπονδιών των εκπαιδευτικών και του Υπουργείου Παιδείας για τον καθορισμό ενός πλαισίου μέσα στο οποίο θα λειτουργεί η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού χωρίς το φόβο των εκτροπών στον «επιθεωρητισμό» (Ανδρέου, Α./ Μαντζούφας, Π.1999, Κάτσικας, Χ./ Θεριανός, Κ./ Τσιριγώτης, Θ./ Καββαδίας, Γ. 2007).

1.5.2 Οι εκθέσεις αξιολόγησης του εκπαιδευτικού από τον επιθεωρητή

Όπως επισημάνθηκε προηγουμένως, βασικός εκφραστής των θέσεων της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής ήταν κατά κύριο λόγο ο επιθεωρητής, ο οποίος προσπαθούσε, ως εκλεγμένο όργανό της, να την εφαρμόσει. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο ΒΤΜΘ/1895, στις υποχρεώσεις του επιθεωρητή ήταν η σύνταξη υπηρεσιακής ικανότητας των εκπαιδευτικών. Η έκθεση (ημερολόγιο) υποβαλλόταν από τον επιθεωρητή στο εποπτικό συμβούλιο και περιλάμβανε διεξοδική παρουσίαση των παρατηρήσεων του για κάθε σχολείο, δηλαδή για την διδασκαλία των μαθημάτων, τις μεθόδους, τη συνεπή εφαρμογή του προγράμματος και των κανονισμών του υπουργείου παιδείας. Λόγω της μεγάλης εξουσίας που του εκχωρήθηκε σκόπιμα, λειτούργησε ως κυρίαρχο όργανο στην περιφέρειά του, έχοντας τον καθοριστικότερο ρόλο στην εκπαιδευτική πραγματικότητα. Τη σημαντικότητα της θέσης του αποδεικνύει ο τρόπος επιλογής του, αυστηρά ελεγχόμενος όχι μόνο ως προς την επιστημονική του κατάρτιση, αλλά και ως προς τη νομιμοφροσύνη και τη διάθεσή του να γίνει στέλεχος ενός μηχανισμού αυστηρού ελέγχου όλων των εκπαιδευτικών και διοικητικών διαδικασιών της αρμοδιότητάς του. Ο Ι. Αρχιμανδρίτης, «Γενικός Επιθεωρητής Στοιχειώδους Εκπαιδευσεως», σε βιβλίο του, με ευρεία κυκλοφορία, υποστήριζε ότι «ο Επιθεωρητής είναι ο αντιπρόσωπος της οργανωμένης πολιτικής κοινότητας, (του κράτους) και προϊστάται των εκπαιδευτικών μιας περιφέρειας, προσπαθών με αυτούς να δώσει λύσιν πολλών διοικητικών προβλημάτων αλλά κυρίως των τοιούτων της αγωγής. Άρα με την μόρφωσίν του, την πείραν του και το εν γένει κοσμοθεωρητικόν του πλαίσιον, τίθεται αρχηγός της περιφέρειας (...)» (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:272-274, Κάτσικας, Χ./ Θεριανός, Κ./ Τσιριγώτης, Θ./ Καββαδίας, Γ. 2007).

Τα αρχικά κανονιστικά διατάγματα προσδιόριζαν τα συγκεκριμένα σημεία, στα οποία έπρεπε να εστιάζει την προσοχή του ο επιθεωρητής κατά την επιθεώρηση του εκπαιδευτικού. Ο επιθεωρητής όφειλε, λοιπόν, να αποφεύγει τους γενικούς και αόριστους χαρακτηρισμούς και να καταλήγει σε σαφή συμπεράσματα για τη σωματική και πνευματική κατάσταση, την επιμέλεια, την ευσυνειδησία, την επιστημονική κατάρτιση, τη μεθοδική και παιδαγωγική ικανότητα, καθώς και το χαρακτήρα του εκπαιδευτικού. Οι

εκθέσεις υποβάλλονταν, στη συνέχεια, στο εποπτικό συμβούλιο και αντίγραφα τους διαβιβάζονταν στο υπουργείο παιδείας, στο εκπαιδευτικό συμβούλιο και στο γενικό επιθεωρητή. Η δυσκολία επακριβούς αποτίμησης των τομέων αξιολόγησης από τον επιθεωρητή, είχε ως αποτέλεσμα φαινόμενα άνισης μεταχείρισης των εκπαιδευτικών με συνέπειες αρνητικές για την εξέλιξή τους. Καθώς οι προαγωγές και οι μεταθέσεις τους επηρεάζονταν άμεσα από τις κρίσεις των επιθεωρητών, επανειλημμένα είχαν παρατηρηθεί περιπτώσεις, κατά τις οποίες οι χαρακτηρισμοί που χρησιμοποιούσαν οι επιθεωρητές απέκλιναν από τις οδηγίες των ανώτερων οργάνων τους. Σταδιακά οι εκθέσεις υπηρεσιακής κατάστασης εξελίχθηκαν σε επίμαχο θέμα, το οποίο έφερνε συχνά αντιμέτωπους τους εκπαιδευτικούς με τους επιθεωρητές και αποτελούσε την απαρχή δυσαρεσκειών, σιωπηρών αντιδικιών και αντεγκλήσεων μεταξύ τους, με επιπτώσεις για τους εκπαιδευτικούς και την εκπαίδευση. Οι εσφαλμένες εκτιμήσεις, οι επιφανειακές διαπιστώσεις, οι ανεπαρκείς αιτιολογήσεις και οι ελλειπείς υποδείξεις δεν παρουσίαζαν την πραγματική εικόνα της εκπαίδευσης και συχνά παρατηρούνταν σημαντικές διαφορές στη βαθμολογία και τον τρόπο εκτίμησης μεταξύ των επιθεωρητών από περιφέρεια σε περιφέρεια (Ιορδανίδης, Γ. 2011:4, Διδ. Βήμα 1955: φ. 285).

Από τη συγκεκριμένη παρουσίαση των δεδομένων διαπιστώνεται ότι το σημαντικότερο εργαλείο του επιθεωρητή υπήρξε η υπηρεσιακή έκθεση ουσιαστικών προσόντων των εκπαιδευτικών, δηλαδή η αξιολόγησή τους έπειτα από άμεσο έλεγχο, εξαιτίας της οποίας αναγκαστικά οι εκπαιδευτικοί συμμορφώνονταν στις γενικές και αναλυτικές επιταγές της εκπαιδευτικής πολιτικής. Αυτή η δυνατότητα της σύνταξης έκθεσης αξιολόγησης έδινε στον επιθεωρητή μεγάλο κύρος, ώστε να μπορεί με ευκολία να επιβάλλεται στους υφισταμένους του. Αναφορικά με τη βαθμολογική τους εξέλιξη οι εκπαιδευτικοί βαθμολογούνταν για το ήθος και το χαρακτήρα, την κοινωνική παράσταση, τη συμπεριφορά τους μέσα και έξω από το σχολείο. Η έκθεση αυτή έπαιζε καθοριστικό ρόλο στην προαγωγή τους, την ευνοϊκή τους μετάθεση, την απονομή ηθικής αμοιβής κ.ο.κ. Ακόμη και από τους υποψηφίους για τη μετεκπαίδευση των δασκάλων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και των καθηγητών στο «Διδασκαλείο Μέσης Εκπαιδεύσεως», τα οποία αποτελούσαν το φυτώριο και το εφαλτήριο για τη διεκδίκηση θέσεων στον

εποπτικό και διοικητικό μηχανισμό της εκπαίδευσης, ζητούνταν να καταθέσουν μεταξύ των άλλων και: «πιστοποιητικόν του προϊσταμένου Επιθεωρητού εξ ου να εμφανίζεται ότι έχουν τριετή τουλάχιστον πραγματική ευδόκιμον υπηρεσίαν (...), υπεύθυνον δήλωσιν (...) εν η να αναφέρωσι τας τυχόν επιβληθείσας αυτοίς ποινάς κατά το διάστημα της υπηρεσίας των. Οι δε Επιθεωρηταί δέον όπως υποβάλλωσιν εις το Υπουργείον (...) αντίγραφα εκθέσεων των ενδιαφερομένων, ως και αντίγραφα φύλλων ποιότητας αυτών» (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ.1994:276).

Μέχρι το 1982 η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, γνωστή ως έκθεση επιθεωρήσεως, γινόταν σε έξι (6) τομείς: Επιστημονικός, Διδακτικός, Διοικητικός, Ως προς την ευσυνείδητον εκτέλεσιν των καθηκόντων τους, Ως προς την συμπεριφοράν τους εντός και εκτός του σχολείου, Ως προς την εσωσχολικήν και εξωσχολικήν δράσιν τους. Οι κλίμακες βαθμολογίας στους έξι αυτούς τομείς φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα 2:

ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Βαθμολογία	Επιστημονικός	Διδακτικός	Διοικητικός	Ευσυνειδησία	Συμπεριφορά	Δράσις
5	Άρτιος	Άρτιος	Λίαν δεξιός	Λίαν ευσ/τος	Εξάίρετος	Επωφελής
4	Ικανός	Ικανός	Δεξιός	Ευσυνείδητος	Αξιοπρεπής	Δραστήριος
3	Επαρκής	Επαρκής	Επαρκής	Μέτριος	Καλός	Εργατικός
2	Μέτριος	Μέτριος	Μέτριος	Αδιάφορος	Μέτριος	Αδιάφορος
1	Ανεπαρκής	Ανεπαρκής	Ανεπαρκής	Ασυνείδητος	Αναξ/πής	Αδρανής

Τα αποτελέσματα των εκθέσεων καθόριζαν την υπηρεσιακή και οικονομική θέση των εκπαιδευτικών, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Σύνολο Βαθμολογίας	Αποτελέσματα της Βαθμολογίας
25-23, 01	Προαγωγή κατ' απόλυτον προαγωγήν
23-21, 01	Προαγωγή κατ' εκλογήν
21-17	Προαγωγή κατ' αρχαιότητα
17 και κάτω	Μη προακτέοι και μη χορήγηση του επιδόματος παραμονής

(Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ.1994: 278-279, Μαυρογιώργος, Γ. 1993:161).

Από τις εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων που συνέταξαν κατά καιρούς οι επιθεωρητές, μπορεί κανείς να συγκεντρώσει ένα εκτεταμένο χαρακτηριστικό υλικό: υπάκουος, πιστός, εχέμυθος, ειλικρινής, τίμιος, πρόθυμος, νομιμόφρων, προσεκτικός, νομοταγής, εθνικόφρων κ.λπ. Ο Χ. Στεργιόπουλος (1976: 473-477), τ. Επιθεωρητής δημοτικής εκπαίδευσης, θα μας δώσει «υποδείγματα ενημερωτικής έκθεσης» (αξιολόγησης): «Ο διδάσκαλος Δ. Π. ιδιαίτερος διακρίνεται δια την πίστιν του εις τα εθνικά μας ιδανικά... Είναι άριστος οικογενειάρχης και καλός Χριστιανός και τακτικώς εκκλησιάζεται... Πειθαρχεί εκουσίως και γνωρίζει να άρχη και να άρχηται... Είναι ανδροπρεπής κύριος...». «Εκπληρεί ενόρκως και ευσυνειδήτως το έργον του. Είναι ευπειθάρχος και νομοταγής. Σέβεται το κράτος, και την υπαλληλικήν ιεραρχίαν (...)». «Συμπεριφέρεται προσηκόντως επιδεικνύων καλόν ήθος και ελληνοπρεπή ηθικόν χαρακτήρα. Εμφορείται από υγιά κοινωνικά φρονήματα προσηλωμένος εις τα ιδεώδη της ελληνικής φυλής». «Ορισμένοι εκδηλώσεις και πράξεις του εν λόγω διδασκάλου τον κατατάσσουν εις την χορείαν των μη απολύτως νομιμοφρόνων διδασκάλων». «Ο διδάσκαλος ούτος συναναστραφείς κατά το παρελθόν με αριστερά στοιχεία της έδρας του σχολείου του φαίνεται ότι δεν εμφορείται υπό υγιών εθνικών αρχών (...)» (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:150, Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ.1994:272-274).

Ο Γενικός Επιθεωρητής Ι. Αρχιμανδρίτης μας αποκαλύπτει: «Ετιμώρησα και διδασκάλους. Πότε όμως! Αφού εξήντησα τα μέσα της πειθούς... και αφού επείσθην, ότι μόνον η τιμωρία πλέον έμενεν ως το τελευταίον μέσον συμμορφώσεως... Οι διδάσκαλοι αυτοί πιστεύω πως έγιναν καλοί, εργατικοί και προσετέθησαν εις τους ικανούς» και ο ίδιος γράφει: «Και εάν όλα εντός του σχολείου βαίνουν κατ' ευχήν με την ευσυνείδητον εργασίαν του διδασκάλου, εφόσον όμως η δράσις του δεν απλώνεται πέραν των τεσσάρων τοίχων της αιθούσης, έχομεν τότε καλόν μεν έργον και ωφέλειαν αισθητήν, πλην όμως, δεν έχομεν το «μέγιστον» το οποίο αναμένει η πολιτεία εκ μέρους του διδασκάλου (...). Η οργάνωσις εθνικολαϊκών εορτών (...) η πρωτοστάτησις εις κοινωφελή έργα (...) η καταπολέμησις της αγραμματοσύνης με το νυκτερινόν σχολείον (κ.ά.) πρέπει ν' αποτελούν σπουδαιότατον μέλημά του (...). Έτσι ο δάσκαλος γίνεται

πραγματικός λαοπαιδευτής, πράγμα το οποίον έχει μεγίστην σημασίαν και δια την ανόρθωσιν της κοινωνίας, και δια την σταθεράν επαγγελματικήν εξέλιξιν και άνοδον και την βελτίωσιν των όρων της υπηρεσιακής του ζωής» (Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ.1994:272).

Σύμφωνα με μία αντικειμενική και ορθολογική άποψη και χωρίς να εξισώνει κανείς αδιακρίτως με απόλυτο τρόπο όλα τα πρόσωπα που υπηρέτησαν το θεσμό του επιθεωρητή και, επομένως, να τα εντάξει στην ίδια κατηγορία, αναφερόμενοι και στην καθοδηγητική τους δραστηριότητα, πρέπει να τονιστεί ότι πολλοί επιθεωρητές ήταν αξιόλογοι επιστήμονες με πλούσιο συγγραφικό έργο (βιβλία, δημοσιεύσεις σε περιοδικά και τον τύπο κ.λπ.), μέσα από το οποίο προσπαθούσαν να αξιοποιήσουν τα δεδομένα της επιστήμης και να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς, έτσι ώστε το έργο τους να γίνεται πιο αποτελεσματικό (Ανδρέου, Α. /Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994, Αθανασίου, Λ. 1997).

Η έκθεση αξιολόγησης («έκθεση επιθεωρήσεως») μετέτρεψε τον εκπαιδευτικό σε «περίπτωση» που γίνεται αντικείμενο γνώσης και μελλοντικής κρίσης. Η καταγραφή και η ενημέρωση των φύλλων αξιολόγησης προσφέρονταν για δυο αλληλοσυμπληρούμενες λειτουργίες: Από τη μια συγκροτούσαν τον εκπαιδευτικό ως ατομική περίπτωση που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο παρατήρησης, καταγραφής και μέτρησης, από την άλλη νομιμοποιούσαν τη διαμόρφωση και χρήση ενός συστήματος σύγκρισης και ιεραρχικής κατάταξης. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού απέκτησε προσδιοριστικά στοιχεία μιας τελετουργικής παραγωγής της «αλήθειας» για το ποιος είναι ικανός εκπαιδευτικός. Έτσι η αξιολόγηση καταστέλλει, αποκλείει, λογοκρίνει, αποκρύπτει ορίζει αλλά και παράγει “παιδαγωγική αλήθεια”. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, δηλαδή, είναι μια τυπική μορφή άσκησης κοινωνικού ελέγχου, στο πλαίσιο, βέβαια, των ιδιαίτερων ιστορικών και κοινωνικών προσδιορισμών μιας χώρας. Καθώς είναι μέρος ενός ευρύτερου εκπαιδευτικού προγράμματος (βασική εκπαίδευση, επιμόρφωση, διοίκηση και εποπτεία, θεσμικοί περιορισμοί κ.τ.ό.), ευνοεί την αναπαραγωγή των υφιστάμενων κοινωνικών σχέσεων και τη συμμόρφωση προς κυρίαρχες ιδεολογικές παραδοχές στην εκπαίδευση για την εκπαίδευση και την κοινωνία. Ο συγκεντρωτικός και γραφειοκρατικός της χαρακτήρας συνδέεται με συγκεκριμένες

μορφές παρέμβασης του κράτους στην εκπαιδευτική διαδικασία, που ευνοούν τον πειθαναγκασμό, την υπαλληλοποίηση, την «κρατική» διδακτική κ.τ.ό. (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:139-152).

Τελικά, το γραφειοκρατικό μοντέλο αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που επικράτησε στη χώρα μας με το θεσμό του επιθεωρητή στηριζόταν σε συγκεντρωτικές αρχές οργάνωσης και προσφερόταν για την άσκηση αυταρχικού ελέγχου της εκπαιδευτικής πράξης. Οι ιεραρχικές διακρίσεις, ο καταμερισμός εργασίας και οι αυστηροί κανόνες επέβαλαν στον εκπαιδευτικό την αποδοχή του συστήματος, τη συμμόρφωση στους κανόνες και την αναγνώριση αυτών των ιεραρχικών εξαρτήσεων, που πολλές φορές έτειναν να πάρουν μορφή πελατειακών σχέσεων. Η αξιολόγηση στην ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης συνήθως εμφανίζεται ως αυτόνομη ελεγκτική διαδικασία, η οποία ασκείται από διοικητικά στελέχη της εκπαίδευσης, με ανταπόδοση (Ανδρέου, Α./ Μαντζούφας, 1999).

Ωστόσο, η επόμενη άποψη του Μαυρογιώργου αποκαλύπτει για ακόμη μία φορά το ρόλο του επιθεωρητή και τη στάση των εκπαιδευτικών στο θεσμό των εκθέσεων επιθεώρησης, και δεν αφήνει περιθώρια άλλων ερμηνειών, με το σκεπτικό ότι η εντύπωση για τους επιθεωρητές στη διαδρομή του χρόνου παραμένει αρνητική στη μνήμη των εκπαιδευτικών. Αυτό οφείλεται στο ότι οι εκπαιδευτικοί υπέστησαν έντονη και ασφυκτική καταπίεση από το θεσμό του επιθεωρητή, ο οποίος αξιολογούσε και έκανε τις «εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων». Είναι επόμενο να μη δέχονται την αναβίωση μιας παρόμοιας κατάστασης (Μαυρογιώργος, Γ.1993).

Σήμερα όσοι εκπαιδευτικοί διορίστηκαν μετά το 1974, δηλαδή ένα σημαντικό μέρος (το συντριπτικά μεγαλύτερο) του συνόλου των εκπαιδευτικών, δεν έχουν βιώματα των «εκθέσεων» αυτών. Με την ανανέωση του εκπαιδευτικού κλάδου όλα αυτά ανήκουν στο παρελθόν. Η κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή άνοιξε ουσιαστικά τις διαδικασίες για αναζήτηση άλλων τρόπων λειτουργίας του θεσμού αξιολόγησης των εκπαιδευτικών στο ελληνικό σχολείο και τη νεοελληνική κοινωνία. Είναι κάτι που δρομολογείται από το 1982 και διαρκεί μέχρι σήμερα.

Η συζήτηση που προηγήθηκε είναι απαραίτητη, καθώς μας προσφέρει τη δυνατότητα να διατυπώσουμε τη βασική μας ερευνητική υπόθεση στην επόμενη ενότητα και θα μας δώσει και τους απαραίτητους δείκτες για να κρίνουμε εάν και κατά πόσο η ερευνητική υπόθεση επαληθεύεται.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1 Η επιλογή του θέματος και η σκοποθεσία της έρευνας

Το 1982, με το ν. 1304/82, καταργήθηκε ο θεσμός του επιθεωρητή για να αντικατασταθεί με το θεσμό του σχολικού συμβούλου και να διατυπωθούν οι βασικοί προσανατολισμοί αξιολόγησης του εκπαιδευτικού. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, δηλαδή, δεν έπαψε ποτέ να έχει τη βασική θεσμική του υπόσταση. Έμειναν προς διευκρίνηση και συγκεκριμενοποίηση οι αρχές, οι διαδικασίες τα κριτήρια και οι σχετικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του στην πράξη. Κι εδώ έχει καταγραφεί μια πολύ ενδιαφέρουσα περίπτωση. Από το 1982 μέχρι το 2009, τα σχετικά ζητήματα με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού αποτέλεσαν προνομιακό θέμα της ημερήσιας διάταξης των αλληπάλληλων γύρων διαλόγου που έγιναν για την εκπαίδευση, με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων. Τα δύο κόμματα που άσκησαν, εναλλασσόμενα, την εξουσία-ΠΑΣΟΚ και ΝΔ-έφεραν πολλά σχέδια προτάσεων για διαβουλεύσεις ή και προώθησαν για ψήφιση νόμους ή προεδρικά διατάγματα για υπογραφή. Τελικά, οι όποιες ρυθμίσεις νομοθετήθηκαν ή θεσπίστηκαν, στην περίπτωση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, συνάντησαν τις σφοδρές αντιδράσεις των εκπαιδευτικών και απορρίφθηκαν ή έμειναν ανενεργές ή καταργήθηκαν ή τροποποιήθηκαν για να επανέλθουν για νέες ρυθμίσεις. Δε νομίζουμε ότι υπάρχει στην πρόσφατη ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης άλλο θέμα που να βρίσκεται για περίπου 30 ολόκληρα χρόνια στην ημερήσια διάταξη διαπραγματεύσεων και διαλόγου, και παρόλα αυτά να περιμένει ακόμη την ουσιαστική του καθιέρωση και εφαρμογή στην εκπαιδευτική πράξη (Μαυρογιώργος, Γ. 1993).

Θεωρούμε ότι οι συζητήσεις και οι διαβουλεύσεις για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και την εκπαίδευση, γενικά, είναι μέρος της πολιτικής και ιδεολογικής πάλης στην εκπαίδευση και για την εκπαίδευση. Οι εκάστοτε κυβερνήσεις, όταν ασκούν εκπαιδευτική πολιτική, καλούνται να συμβιβάζουν αντιφατικές μορφές παρέμβασης που οφείλονται στον ταξικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης και στην ταξική δομή της ίδιας της κοινωνίας. Η άσκηση πολιτικής γίνεται ευκολότερη όσο διευρύνεται η συναίνεση των

κοινωνικών δυνάμεων που υποστήριξαν την άνοδο μιας κυβέρνησης στην εξουσία, αλλά και κοινωνικών δυνάμεων που δεν την υποστήριξαν. Σε μια τέτοια υπόθεση, η διαδικασία του διαλόγου προσφέρεται για την εξαγορά συναίνεσης, τον προσεταιρισμό και ενσωμάτωση των διαλεγόμενων (Μαυρογιώργος, Γ. ό.π.). Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού δε θα μπορούσε να εξαιρεθεί από τις διαδικασίες διαλόγου που έγιναν.

2.2 Τα ερευνητικά ερωτήματα

Το ενδιαφέρον ερευνητικό ερώτημα είναι: Ποιοι είναι οι παράγοντες που συνετέλεσαν ώστε, μετά από τόσα χρόνια διαλόγου και διαπραγματεύσεων, η Ελλάδα να είναι, ίσως, η μοναδική χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην οποία να μην έχει γίνει αποδεκτό και να μην εφαρμόζεται ένα από τα μοντέλα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού που κατά καιρούς προτάθηκαν και συζητήθηκαν.

Με βάση τα όσα έχουμε παραθέσει μέχρι εδώ αναφορικά με τις θεωρητικές και εννοιολογικές οροθετήσεις, είναι σαφές ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού είναι ένα θέμα που παρουσιάζει πολλές πτυχές και παραμέτρους, μια και συνδέεται με τη συνολική κοινωνική λειτουργία της ίδιας της εκπαίδευσης, στην οποία εμπλέκονται όσοι διαμορφώνουν και ασκούν την εκπαιδευτική πολιτική, αυτοί που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία (μαθητές, εκπαιδευτικοί, στελέχη) και αυτοί που μελετούν τα σχετικά ζητήματα. Προφανώς, το παραπάνω ερώτημα είναι αρκετά σύνθετο και ευρύ, καθώς προϋποθέτει τη διερεύνηση πολλών παραγόντων που συνδέονται με τις διαδικασίες του ΥΠΕΠΘ στη χάραξη των πολιτικών του, τις αντιπαραθέσεις των κομμάτων, τις παρεμβάσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων των ίδιων των εκπαιδευτικών, τις εμπειρίες από το προηγούμενο καθεστώς του λεγόμενου «επιθεωρητισμού», το περιεχόμενο των ίδιων των προτάσεων, κ.ά. Δε μπορούμε να καταπιαστούμε με το σύνολο αυτών των ζητημάτων στην παρούσα έρευνα. Γι αυτό θα εστιάσουμε, κυρίως, σε μια συγκεκριμένη πτυχή του όλου ζητήματος, τη διερεύνηση του ίδιου του περιεχομένου των προτάσεων ή των ρυθμίσεων που έγιναν για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, προσπαθώντας να σκιαγραφήσουμε τους κυρίαρχους θεωρητικούς

και ιδεολογικούς προσανατολισμούς των σχετικών κειμένων εκπαιδευτικής πολιτικής. Με άλλα λόγια, το κεντρικό ερευνητικό ερώτημά μας μπορεί να διατυπωθεί ως εξής: *ποια ήταν τα βασικά προσδιοριστικά στοιχεία που συγκροτούσαν την πολιτική αξιολόγησης του εκπαιδευτικού στα διάφορα σχέδια προτάσεων ή στις σχετικές ρυθμίσεις που έγιναν, την περίοδο 1982-2009;*

Λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική ανάλυση που έχει προηγηθεί, αναφορικά με τις θεωρητικές οροθετήσεις του ζητήματος, τα επιμέρους ερωτήματα, που αντιστοιχούν στα βασικά προσδιοριστικά στοιχεία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, είναι τα ακόλουθα:

(α) *Ποιοι ήταν οι σκοποί αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, έτσι όπως αυτοί αποτυπώνονται στα προτεινόμενα σχέδια ή τις ρυθμίσεις; Ήταν η εξυπηρέτηση των αναγκών του εκπαιδευτικού; Η ανατροφοδότηση για τη διαμόρφωση επιμορφωτικής πολιτικής ή την αναμόρφωση της βασικής επαγγελματικής του εκπαίδευσης; Η δημιουργία προϋποθέσεων αυτο-εξέλιξης, αυτο-μόρφωσης και αυτο-προσδιορισμού; Η εξυπηρέτηση των αναγκών του εκπαιδευτικού συστήματος; Η μονιμοποίηση ή η βαθμολογική προαγωγή του εκπαιδευτικού; Η άσκηση ελέγχου για τη συμμόρφωση του εκπαιδευτικού στη δοσμένη επίσημη εκπαιδευτική πολιτική (Lawton, D., 1980:199);*

(β) *Ποια ήταν τα προβλεπόμενα αντικείμενα αξιολόγησης; Ήταν το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η διαδικασία η ίδια; Ήταν τα ακαδημαϊκά στοιχεία που κρίνονται ή τα πρακτικά, τα επαγγελματικά ή τα προσωπικά χαρακτηριστικά; Ήταν η έκταση και ο βαθμός υλοποίησης της επίσημης εκπαιδευτικής πολιτικής (ό.π.);*

(γ) *Ποιοι ήταν οι προτεινόμενοι φορείς αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, μετά την κατάργηση του επιθεωρητή και ποιοι χρησιμοποιούν το αξιολογικό αποτέλεσμα; Οι εκπαιδευτικοί, οι γονείς, οι μαθητές, οι διοικητικοί φορείς, διοικητικοί προϊστάμενοι ή συλλογικά όργανα; Αυτοί που αξιολογούν δεν ταυτίζονται πάντα με αυτούς που χρησιμοποιούν τις αξιολογικές πληροφορίες και κρίσεις; Σύμφωνα με μια άποψη, αν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης χρησιμοποιείται για τη λήψη σχετικών αποφάσεων,*

ουσιαστικά δεν αξιολογεί αυτός που διεκπεραιώνει την αξιολογική διαδικασία, αλλά αυτός που χρησιμοποιεί το αξιολογικό αποτέλεσμα (ό.π.).

(δ) *Ποια ήταν τα προβλεπόμενα κριτήρια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού;* Πληρούσαν τις μεθοδολογικές προϋποθέσεις εγκυρότητας, αξιοπιστίας και αντικειμενικότητας ή μήπως λειτουργούσαν ως «απειλή-φόβητρο» για εκπαιδευτική, διοικητική και κοινωνική συμμόρφωση και νομιμοποίηση;

(ε) *Ποιες ήταν οι προβλεπόμενες διαδικασίες, τεχνικές και μέσα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού;*

2.3 Η υπόθεση εργασίας

Οι απαντήσεις που θα πάρουμε σε αυτά τα ερωτήματα θα μας επιτρέψουν να σκιαγραφήσουμε τα προσδιοριστικά στοιχεία που συγκροτούσαν το προτεινόμενο μοντέλο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, μετά την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή. Με δεδομένη την εκκρεμότητα που υπήρχε μέχρι το 2009, για την ουσιαστική καθιέρωση ενός από τα προτεινόμενα σχέδια αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, λόγω κυρίως των σφοδρών αντιδράσεων και αντιθέσεων που εξέφρασαν κατά καιρούς οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, διατυπώνουμε την ακόλουθη υπόθεση εργασίας:

Οι βασικοί θεωρητικοί και ιδεολογικοί προσανατολισμοί και τα προσδιοριστικά στοιχεία των προτάσεων και των ρυθμίσεων που έγιναν για αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξέφραζαν και αποτύπωναν τις βασικές αρχές του «επιθεωρητισμού», τις οποίες υποτίθεται επιδίωκαν να καταργήσουν. Οι απαντήσεις που θα δώσουμε στα επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώσαμε πιο πάνω θα μας επιτρέψουν να διαπιστώσουμε εάν και κατά πόσο επιβεβαιώνεται η ερευνητική μας υπόθεση.

Δε θα κάνουμε εξαντλητική ανάλυση του πλούσιου υλικού που υπάρχει. Όπως έχει επισημανθεί (Μαυρογιώργος, Γ. 1993), η ακατάσχετη φλυαρία για το διάλογο συνοδεύτηκε και από μια ακατάσχετη προτασεολογία για την εκπαίδευση. Η κοινή γνώμη δοκιμάστηκε βάνουσα με την αντιφατικότητα ετερόκλητων προτάσεων που προσφέρονταν για ιδεολογική σύγχυση. Ωστόσο, μπορεί να θεωρηθεί ως καταρχήν θετική συμβολή του διαλόγου το γεγονός ότι συνδικαλιστικοί φορείς και κόμματα, κάτω από την πίεση των απαιτήσεων του διαλόγου, ασχολήθηκαν με την εκπαίδευση, συγκρότησαν τις προτάσεις και τις κατέθεσαν. Θα ήταν, όμως, ενδιαφέρον να εξεταστούν οι διάφορες προτάσεις ως προς την ιδεολογική τους συνοχή, τον πυρήνα τους και τον προσανατολισμό τους.

Στις μεγάλης διάρκειας διαβουλεύσεις των 27 ετών σημειώθηκαν αιφνιδιασμοί, ανακολουθίες, αναιρέσεις, αναδιπλώσεις, ακατάσχετη προτασεολογία, παλινδρομήσεις κ.ά. Συχνά, τα εκπαιδευτικά ζητήματα απλοποιούνται και αποστεώνονται από τις κοινωνικές τους παραμέτρους και αποκόπτονται από την ιστορία τους. Προτείνονται αφοριστικές γενικεύσεις και “λύσεις” που θεμελιώνονται σε έναν παιδαγωγικό «μυστικισμό» για εύκολες, άμεσες και θαυματουργές δοκιμασμένες λύσεις. Π. χ. προβάλλεται η εκδοχή ότι η κρίση του σχολείου οφείλεται εν πολλοίς στην απουσία αξιολόγησης και συστήματος λογοδοσίας των εκπαιδευτικών. Φαίνεται, μάλλον, πως η ιδεολογική σύγχυση και ασάφεια προσφέρεται για την εξαγορά και την εκμαίευση μιας εύκολης παθητικής ή ενεργητικής συναίνεσης (Μαυρογιώργος, Γ. ό.π.).

Όπως είναι τα πράγματα, η περίπτωση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού μας επιτρέπει να ισχυριστούμε ότι οι αντιθέσεις στην εκπαίδευση, μάλλον, επιλύονται μόνο με την εισβολή του κοινωνικού στο περιεχόμενο των νόμων που ψηφίζονται. «Η εκπαιδευτική αλλαγή δεν υπακούει σε «τσελεμεντέ» εκπαιδευτικής πολιτικής και σε νόμους. Είναι βέβαιο πως αυτοί που κατέχουν την εξουσία έχουν τη δυνατότητα να νομοθετούν την αλλαγή, Όμως συγγέουν τη νομοθετική ρύθμιση με τη διαδικασία της εκπαιδευτικής αλλαγής που είναι κατ'εξοχήν συγκρουσιακή και αντιφατική κοινωνική διαδικασία. Αυτό το ξέρουν οι εξουσιαστικοί μηχανισμοί, γι αυτό και με δική τους επιλογή πολλοί νόμοι ακυρώνονται στην πράξη» (Μαυρογιώργος, Γ., ό.π.).

2.4 Το υλικό της έρευνας και η ανάλυση

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε τη μέθοδο που ακολουθήσαμε για τη διερεύνηση των ζητημάτων, που εντάσσονται στην προβληματική της έρευνάς μας. Συγκεκριμένα, θα αναφερθούμε στην επιλογή του υλικού και στην τεχνική ανάλυσης, που χρησιμοποιήθηκε. Όπως προκύπτει από τη διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων, το υλικό της έρευνάς μας είναι τα βασικά κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής που προτάθηκαν για συζήτηση και διαπραγματεύσεις και τα κείμενα των σχετικών ρυθμίσεων που εγκρίθηκαν, χωρίς να εφαρμοστούν στην πράξη. Είναι προφανές ότι το υλικό που έχει κατατεθεί στις διάφορες διαπραγματεύσεις που έγιναν κατά καιρούς είναι τεράστιο. Δεν έχουμε συμπεριλάβει όλο το σχετικό υλικό. Άλλωστε, από μια πρώτη ανάλυση προκύπτει ότι πολλά κείμενα επαναλαμβάνουν τις ίδιες προδιαγραφές, όρους και διαδικασίες, χωρίς να προσθέτουν κάτι το ιδιαίτερο.

2.4.1 Το Υλικό

Αντικείμενο ανάλυσης και επεξεργασίας θα αποτελέσουν, κατά βάση, οι ακόλουθοι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα του Υπουργείου Παιδείας και, ειδικότερα, τα σημεία τους που αφορούν την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού:

- ο *Νόμος 1304/1982*, “ Για την επιστημονική-παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις”,
- ο *Νόμος 1566/1985*, “ Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις”,
- το *Π.Δ. 320/1993*, “Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση”,
- ο *Νόμος 2525/1997*, “ Ενιαίο Λύκειο, Πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις”,

- το Π.Δ. 140/1998, “Όροι και διαδικασίες της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης”;
- ο Νόμος 2986/2002, “Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών Π/θμιας και Δ/θμιας εκπαίδευσης, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών”.

Σε σχέση με τους παραπάνω νόμους, θα αξιοποιηθούν, επίσης, σχέδια Π.Δ. , αποφάσεις και εγκύκλιοι του Υπουργείου Παιδείας.

Όπως έχει υποστηριχθεί, τα διάφορα κανονιστικά κείμενα (νόμοι, προεδρικά διατάγματα, εγκύκλιοι) δεν είναι απλώς ρυθμιστικές παρεμβάσεις της εκτελεστικής εξουσίας, καθώς εμπεριέχουν τη θεωρητική θεμελίωση των μέτρων που προτείνουν με αναφορά σε παιδαγωγικούς όρους και ψυχολογικές προϋποθέσεις. Τα κείμενα, δηλαδή, αυτά εμπεριέχουν διεξοδικές πολλές φορές θεωρητικές αναλύσεις συγκεκριμένης παιδαγωγικής και ψυχολογικής προσέγγισης. Έτσι, οι διάφορες ρυθμίσεις προβάλλονται ως παιδαγωγικές επιλογές αποσιωπώντας τις πολιτικοϊδεολογικές αφετηρίες και προεκτάσεις τους (Μαυρογιώργος, Γ.1993).

Τα κείμενα που θα αναλύσουμε, αν και δεν έχουν την ίδια υπόσταση από άποψη νομικής, λειτουργικής και πραγματικής ισχύος, λειτουργούν συμπληρωματικά και εκφράζουν την επίσημη εκδοχή των εκάστοτε κυβερνητικών επιλογών για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Οι νόμοι ορίζουν τις βασικές διατάξεις οργάνωσης και λειτουργίας της εκπαίδευσης και παρέχουν εξουσιοδότηση στον εκάστοτε υπουργό παιδείας να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή στην πράξη με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων. Οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα δεν είναι δυνατό να ρυθμίζουν όλες τις λεπτομέρειες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτές παραπέμπονται για ρύθμιση με την πρακτική των διευκρινιστικών εγκυκλίων και οδηγιών για την εφαρμογή.

Στο πλαίσιο αυτής της έρευνας αντιμετωπίζουμε τα συγκεκριμένα κείμενα και ως «ιδεολογικά κείμενα, που έχουν συνταχθεί σε μια συγκεκριμένη ιστορική στιγμή» από φορείς, που ασκούν την επίσημη εκπαιδευτική πολιτική. Η «ανάγνωση» και η «ανασυγκρότηση» του πλαισίου που αναφέρεται στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού

επιτυγχάνεται με την ανίχνευση και την καταγραφή των κοινωνικών, πολιτικοϊδεολογικών και παιδαγωγικών επιπτώσεων, που απορρέουν από τις επιλογές που εμπεριέχουν τα ίδια τα κείμενα. Η «ανάγνωσή» τους και η μελέτη τους διευκολύνεται, γιατί τα ίδια τα κείμενα εμπεριέχουν και τους δείκτες για την ανάλυσή τους. Τα κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής εμπεριέχουν τις κυρίαρχες εκδοχές για τον εκπαιδευτικό, το σχολείο, την αξιολόγηση κ.λπ. με τις ανακολουθίες τους, τις αντιφάσεις, τις αποσιωπήσεις, τις παραλείψεις κ.ά., τις οποίες χρησιμοποιούμε ως δείκτες μιας άλλης «ανάγνωσης». Όταν τα κείμενα π.χ. αναφέρονται σε θέματα σκοπών αξιολόγησης, αξιολογητών, κριτηρίων, κ.α. χωρίς αναφορά στους υλικούς, ιδεολογικούς, πολιτισμικούς και κοινωνικούς όρους και προϋποθέσεις, κάτω από τις οποίες λειτουργεί ο σχολικός μηχανισμός σε μια κοινωνία, ανοίγει το πεδίο για μια διαφορετική ανάγνωση που θεμελιώνεται στην «εισβολή» του κοινωνικού στις κανονιστικές ρυθμίσεις. Η αποσύνταξη και η άλλη «ανάγνωση» των κειμένων αυτών αρχίζει με την επισήμανση του «κοινωνικού κενού» (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:12-13).

2.4.2 Ανάλυση του υλικού

Η τεχνική που ακολουθήσαμε για τη διερεύνηση των προσδιοριστικών στοιχείων αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, όπως αυτά αποτυπώνονται και εγγράφονται στα επίσημα κείμενα της κεντρικής εκπαιδευτικής εξουσίας, υπαγορεύεται από το ίδιο το υλικό και είναι η ανάλυση περιεχομένου (Content Analysis), και συγκεκριμένα η θεματική ανάλυση (thematic analysis approach), η οποία χρησιμοποιείται στην ανάλυση ποιοτικού υλικού.

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τη σχετική με τη μεθοδολογία των κοινωνικών ερευνών (βλ. Berelson, B. 1971, Schnell, R./Hill, P./Esser, E. 1988, Φίλιας, Β. 1998, Ιωσηφίδης, Θ. 2003), η ανάλυση περιεχομένου ορίζεται ως ένα σύνολο από τεχνικές, που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση και επισήμανση μηνυμάτων, θεμάτων, νοημάτων ή εννοιών, που εμπεριέχονται στα διάφορα μέσα επικοινωνίας, όπως είναι τα γραπτά κείμενα, ο προφορικός λόγος, οι διαφημίσεις, οι ταινίες, τα ΜΜΕ κ.ά. Η ορθή εφαρμογή των τεχνικών αυτών συμβάλλει στην, κατά το δυνατόν, πιο αντικειμενική και

συστηματική συλλογή, περιγραφή και ερμηνεία των διάφορων μηνυμάτων ή νοημάτων που εμπεριέχονται στο υπό ανάλυση υλικό.

Η χρήση της ποιοτικής ανάλυσης περιεχομένου υπαγορεύθηκε από το ίδιο το υλικό αλλά και το στόχο της έρευνάς μας, δεδομένου ότι το υλικό που θα χρησιμοποιήσουμε συγκροτείται από κείμενα, που αναδεικνύουν το πλαίσιο των παραμέτρων που αφορούν την οργάνωση, το περιεχόμενο, την επιδίωξη, τα κριτήρια και τη διεξαγωγή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού.

Η ανάλυση περιεχομένου, προκειμένου να καταστεί όσο το δυνατόν πιο έγκυρη, αξιόπιστη και αντικειμενική, πρέπει να πληροί ορισμένες αρχές, όρους και προϋποθέσεις. Πιο συγκεκριμένα, η εφαρμογή της ανάλυσης περιεχομένου συνεπάγεται την διαμόρφωση ενός συστήματος κατηγοριών ανάλυσης και την ταξινόμηση του περιεχομένου του υλικού με βάση αυτές τις κατηγορίες. Η επιτυχία της ανάλυσης περιεχομένου εξαρτάται από το σύστημα κατηγοριών που συγκροτείται. Οι σχετικές έρευνες επιτυγχάνουν το στόχο τους εφόσον οι συγκεκριμένες κατηγορίες είναι σαφώς προσδιορισμένες και επαρκώς προσαρμοσμένες στο θέμα και το περιεχόμενο (Berelson, B. 1971:147, Schnell, R./Hill, P./Esser, E. 1988:373-375).

Η επιλογή, επεξεργασία και διαμόρφωση του συστήματος κατηγοριών ανάλυσης αποτελεί προϊόν μιας ορισμένης διαδικασίας, στο πλαίσιο της οποίας επιβάλλεται να λαμβάνεται υπόψη ο σκοπός της έρευνας, τα ερωτήματα της έρευνας, το υλικό ανάλυσης και παράλληλα να τηρούνται ορισμένες γενικές μεθοδολογικές αρχές, που να εξασφαλίζουν ένα σύστημα γόνιμων κατηγοριών ανάλυσης. Πιο αναλυτικά, οι κατηγορίες ανάλυσης θα πρέπει να είναι κατάλληλες να αποτυπώνουν το περιεχόμενο του υλικού και να ανταποκρίνονται στο στόχο και την προβληματική της έρευνας (ό.π.).

Με βάση το συγκεκριμένο μεθοδολογικό πλαίσιο που περιγράψαμε, η τελική επιλογή και διαμόρφωση του συστήματος κατηγοριών ανάλυσης θα προσδιοριστεί κυρίως από: τον προβληματισμό και την επιλογή του θέματος, τη σκοποθεσία της έρευνας, τα ερωτήματα της έρευνας, το υλικό ανάλυσης, τις θεωρητικές αφετηρίες και παραδοχές για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και, τέλος, τα ερευνητικά δεδομένα της σχετικής με το θέμα μας βιβλιογραφίας.

Όπως τονίστηκε προηγουμένως, η ανάλυση του υλικού θα επιχειρηθεί στα πλαίσια της ανάλυσης περιεχομένου (content analysis, Inhaltsanalyse) με υιοθέτηση της θεματικής ανάλυσης (thematic analysis approach) (Boyatzis, R. 1998). Οι κατηγορίες ανάλυσης που προτείνονται από τον ερευνητή συζητήθηκαν με τον επιβλέποντα της μεταπτυχιακής εργασίας και συναρτήθηκαν με τα ευρήματα της σχετικής βιβλιογραφίας και των προβολών τους στο ερευνητικό υλικό.

Με βάση λοιπόν τα παραπάνω, η τελική επιλογή και κατασκευή του συστήματος κατηγοριών ανάλυσης προσδιορίστηκε κυρίως από :

- i) το στόχο, την προβληματική και τις υποθέσεις της έρευνάς μας,
- ii) το ίδιο το υλικό, που είχαμε να αναλύσουμε. Το υλικό αυτό μελετήθηκε συστηματικά και επανειλημμένα, έτσι ώστε οι κατηγορίες αφενός να ανταποκρίνονται στο υλικό ανάλυσης και αφετέρου να είναι λειτουργικές,
- iii) τις θεωρητικές μας αφετηρίες και παραδοχές για την ανάλυση των ζητημάτων που αφορούν τις διευθετήσεις, τις διαδικασίες, τις πρακτικές, την οργάνωση, κ.ά. που συνδέονται με την εφαρμογή ενός συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού .
- iv) τα ερευνητικά δεδομένα της σχετικής με το θέμα μας ξενόγλωσσης και ελληνόγλωσσης βιβλιογραφίας.

Η θεματική ανάλυση περιεχομένου των κειμένων θα έχει το ακόλουθο σύστημα κατηγοριών ανάλυσης, στο οποίο καταλήξαμε για τη διερεύνηση του θέματος της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, το οποίο, όπως σημειώσαμε πιο πάνω, διαμορφώσαμε στηριζόμενοι στις βασικές παραμέτρους που συγκροτούν τις θεωρητικές παραδοχές γύρω από το θέμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου :

- 1) το σκοπό ή τους σκοπούς αξιολόγησης του εκπαιδευτικού,
- 2) το αντικείμενο της αξιολόγησης,
- 3) τα κριτήρια αξιολόγησης,
- 4) τις διαδικασίες αξιολόγησης και
- 5) τον αξιολογητή ή τους αξιολογητές

Οι συγκεκριμένες κατηγορίες ανάλυσης συνιστούν το περίγραμμα μέσα στο οποίο εντάσσεται η οργάνωση και διεξαγωγή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και δίνουν τη δυνατότητα να διερευνηθεί κανείς τις προτάσεις και τις θεσμικές ρυθμίσεις του Υπουργείου Παιδείας με σκοπό τη συγκρότηση του βασικού πυρήνα των αρχών που προσδιόριζαν τις αλληπάλληλες απόπειρες που έγιναν για την καθιέρωσή τους. Αυτό με τη σειρά του θα επιτρέψει να διαπιστώσουμε εάν και κατά πόσο η υπόθεση εργασίας που κάνουμε επαληθεύεται.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της ανάλυσης περιεχομένου που κάναμε, οργανώνοντας την παρουσίαση σε ευδιάκριτα «επεισόδια» των διαπραγματεύσεων που έγιναν, κατά την περίοδο 1982-2009, με βάση τη διαδοχή/εναλλαγή των δύο κομμάτων- ΠΑΣΟΚ και ΝΔ- στην εξουσία και έχοντας ως βάση δεδομένων τα βασικά κείμενα (νόμους, Π.Δ. και σχέδια προτάσεων) που αποτέλεσαν και τη βάση των διαπραγματεύσεων ή και των αντιπαραθέσεων που σημειώθηκαν. Σε αυτή την ανάλυση υιοθετούμε ως πλαίσιο αναφοράς τα θεματικά πεδία –κατηγορίες που συγκροτούν και το σύστημα κατηγοριών ανάλυσης που διαμορφώσαμε, δηλαδή: α) σκοπός αξιολόγησης, β) αντικείμενο αξιολόγησης, γ) κριτήρια αξιολόγησης, δ) διαδικασίες αξιολόγησης και ε) αξιολογητές των εκπαιδευτικών. Κάθε επιμέρους ενότητα διατυπώνει και την αντίστοιχη συμπερασματική κατάληξη αναφορικά με τα προσδιοριστικά στοιχεία των προτάσεων ή των ρυθμίσεων που έγιναν με σύντομη αναφορά στις θέσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών.

3.1 Το πρώτο «επεισόδιο» (ν.1304/1982 και ν.1566/1985): οι πρώτες απόπειρες και οι πρώτες αντιδράσεις

Όλες εκείνες οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις που για χρόνια ολόκληρα έμεναν στο περιθώριο εξαιτίας του εμφυλίου και της δικτατορίας, μετά τη μεταπολίτευση άρχισαν να κινούνται δραστήρια και να αναζητούν ρόλους και μεγαλύτερη συμμετοχή στα πράγματα της χώρας. Το αίτημα για αλλαγή έβρισκε όλο και περισσότερους υποστηρικτές με αποτέλεσμα την άνοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην κυβέρνηση το 1981. Ήδη είχαν διαμορφωθεί προτάσεις για εκδημοκρατισμό της εκπαίδευσης και κατάργηση θεσμών του παρελθόντος, οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν συγκεντρωτικοί, αυταρχικοί και αναχρονιστικοί. Η νέα κυβέρνηση προχώρησε σε αλλαγές, εκτός των άλλων, και στη δημόσια διοίκηση με την ψήφιση του νόμου 1263/1982. Στο πλαίσιο αυτών των αλλαγών

καταργήθηκαν οι θέσεις των Γενικών Διευθυντών και των Εποπτών Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Με Υπουργική απόφαση είχε προηγηθεί η αναστολή σύνταξης υπηρεσιακών εκθέσεων των εκπαιδευτικών από τους Επιθεωρητές (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ.1994:245-246, Μπουζάκης, Σ. 2005:151, Γιαννόπουλος, Κ. 2005).

Ο νόμος 1304/1982 (ΦΕΚ 144/7-12-1982, άρθρο 1) «Για την επιστημονική-παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και την Μέση Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις» αφορούσε την κατάργηση του θεσμού του Επιθεωρητή και την εισαγωγή του θεσμού του Σχολικού Συμβούλου και του Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Γραφείου Εκπαίδευσης με αποκλειστικές διοικητικές αρμοδιότητες. Ήταν το πρώτο βασικό νομοθέτημα της νέας κυβέρνησης για την εκπαίδευση. Αποδέχτηκε έτσι το αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών για διαχωρισμό της άσκησης της «παιδαγωγικής καθοδήγησης» των εκπαιδευτικών και των διοικητικών αρμοδιοτήτων. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, ο ρόλος του Σχολικού Συμβούλου στη Γενική και Μέση Τεχνική-Επαγγελματική Εκπαίδευση είναι επιμορφωτικός, συντονιστικός, καθοδηγητικός, να συμβάλλει στον προγραμματισμό και τη διοίκηση της εκπαίδευσης και να συμμετέχει στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. «Ειδικότερα, συνεργάζεται με το διδακτικό προσωπικό των σχολείων, για το σχεδιασμό της σχολικής εργασίας και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Αντιμετωπίζει προβλήματα διδακτικής και αγωγής σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό των σχολείων της δικαιοδοσίας του και φροντίζει για την εισαγωγή και εφαρμογή των πορισμάτων των σύγχρονων επιστημών της αγωγής στα σχολεία. Επισκέπτεται τα σχολεία της περιφέρειάς του και κατευθύνει το έργο των εκπαιδευτικών... Οργανώνει σεμινάρια και φροντίζει για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών... Μετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού και κατά περίπτωση στα αρμόδια συλλογικά όργανα... (βλ. περισσότερα για το νόμο στο παράρτημα)». Οι αρμοδιότητές του, επομένως, είναι να συμβάλλει στον προγραμματισμό της διδασκαλίας, να αξιολογεί, να επιβλέπει, να επιμορφώνει και να καθοδηγεί τους εκπαιδευτικούς με βάση τον κεντρικό προγραμματισμό του ΥΠ.Ε.Π.Θ. Η προβλεπόμενη συμμετοχή του στη

διαδικασία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού (μαζί με το Διευθυντή του σχολείου και τον Προϊστάμενο του Γραφείου Εκπαίδευσης) ενισχύει τον εποπτικό και ελεγκτικό ρόλο του σε βάρος των υπολοίπων (βλ. επίσης: Μπουζάκης, Σ. 2005:151, Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ.1994:94, Χαμηλωμάτη, Π. 1996).

Ο συγκεκριμένος νόμος (1304/1982) ουσιαστικά φέρνει στο προσκήνιο την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, όχι πια μέσα από το θεσμό του επιθεωρητή αλλά από το νέο θεσμό του Σχολικού Συμβούλου, με μια αόριστη και γενική αναφορά και χωρίς να υπεισέρχεται στο σκοπό, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που αναλαμβάνει στην επιτέλεση αυτού του ρόλου. Δίνει την εντύπωση μιας «υπόμνησης», προσδιορίζοντας το ρόλο του περισσότερο ως επιμορφωτικό, καθοδηγητικό και επιμορφωτικό. Βέβαια, στην αξιολόγηση εμπλέκεται πλέον και ο Διευθυντής της Σχολικής Μονάδας και ο Προϊστάμενος του Γραφείου Εκπαίδευσης, με τη λογική ότι πρέπει να αξιολογείται και το διοικητικό-οργανωτικό έργο του, μετά το διαχωρισμό των καθηκόντων του επιθεωρητή σε αυτά του διοικητικού και συμβουλευτικού περιεχομένου. Το Υπουργείο Παιδείας, με τη διατύπωση αυτήν, φαίνεται σαν να θέλει να κρατά σε «αναμονή» και «ετοιμότητα» τη διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, με την έννοια ότι τα υπόλοιπα έπονται, χωρίς, όμως, να “αποτολμάται” η συγκεκριμενοποίησή της. Υποθέτουμε ότι, στα πλαίσια άσκησης της γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής από το ΠΑΣΟΚ, αυτό γίνεται για λόγους πολιτικής στρατηγικής, προκειμένου να «απαλύνει» ή να «εξευμενίσει» τις αντιδράσεις του εκπαιδευτικού κλάδου και να δείξει με τον τρόπο αυτό ένα περισσότερο «φιλικό» πρόσωπο της ασκούμενης εκπαιδευτικής πολιτικής προς τους εκπαιδευτικούς.

Η αναδιάρθρωση της διοίκησης και εποπτείας της εκπαίδευσης συνεχίζεται με τα σχέδια Π.Δ. και την ψήφιση του νόμου – πλαισίου για τη Γενική Εκπαίδευση το 1985 (Ν. 1566/1985, ΦΕΚ 167/30-9-1985, άρθρο 11) “ Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις”.

Στο σχέδιο Π.Δ. (1986), που βασίζεται στο ν.1566 του 1985, προβλέπεται η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών στους εξής τομείς: α) Επιστημονική κατάρτιση, β) Διδακτική ικανότητα – παιδαγωγική πράξη, γ) Συμμετοχή στην οργάνωση της σχολικής

ζωής και δ) Εργατικότητα και συνεργασία με τους φορείς. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τριμελή επιτροπή: το Σχολικό Σύμβουλο, το Διευθυντή Εκπαίδευσης και το Διευθυντή του Σχολείου. "Στα (παραπάνω) επάλληλα σχέδια Π.Δ. που κατά καιρούς το υπουργείο έχει δώσει στη δημοσιότητα, συμπληρώνει το «Ιερατείο της αξιολόγησης» με ένα τρίτο μέλος, «τον οικείο προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης». Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έχει ουσιαστικά θεσμοθετηθεί: έχει αυστηρά γραφειοκρατικό χαρακτήρα και προσανατολισμό που κάτω από τις συνολικές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις θα εξασφαλίζει (ή τουλάχιστο θα επιδιώκει) την ιδεολογική συμμόρφωση των εκπαιδευτικών." (Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:291-292).

Η εκκρεμότητα της συγκεκριμενοποίησης των κριτηρίων και των οργάνων της αξιολόγησης φαίνεται να υλοποιείται με το νεότερο νόμο (1566/1985) και το ΠΔ που το συνοδεύει. Τα κριτήρια ουσιαστικά αντανακλούν την ίδια λογική ως προς το περιεχόμενό τους σε σχέση με αυτά που χρησιμοποιούνταν από τον επιθεωρητή πριν από το 1982. Ειδικά το κριτήριο που αφορά την «εργατικότητα και συνεργασία με τους φορείς» αφήνει πολλά περιθώρια υποκειμενικών και ίσως αυθαίρετων κρίσεων στους αξιολογητές, οι οποίες «διευκολύνουν» το σκοπό της συμμόρφωσης και του εγκλωβισμού του εκπαιδευτικού σε συγκεκριμένο εκπαιδευτικό και ιδεολογικό πλαίσιο λειτουργίας. Επιπλέον, από την ανάγνωση των συγκεκριμένων θεσμικών ρυθμίσεων (βλ. περισσότερα στο παράρτημα) προκύπτει ότι τα αποτελέσματα των εκθέσεων αξιολόγησης που θα συνέτασσε θα καθορίζουν την υπηρεσιακή και οικονομική θέση του εκπαιδευτικού.

Η ΔΟΕ και η Ο.Λ.Μ.Ε. αντιδρούν στην επιχειρούμενη αξιολόγηση με το σκεπτικό ότι συνεχίζουν την ίδια κατάσταση και αντίληψη του παρελθόντος ως προς το θέμα της αξιολόγησης. Ειδικότερα, η Ο.Λ.Μ.Ε. αντιδρά "ενάντια στα ασφυκτικά δεσμά με τα οποία θέλει (η κυβέρνηση) να δέσει τον εκπαιδευτικό" και στη Γενική Συνέλευση που πραγματοποιείται στις 29/3/1986 απορρίπτει όλο το ισχύον θεσμικό πλαίσιο της αξιολόγησης (Ανδρέου, Α./Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:291-292, Δούκας, Χ. 2000).

Όπως προειπώθηκε, την προσπάθεια του νόμου 1304/1982 για την ανασυγκρότηση της οργάνωσης και της εποπτείας της εκπαίδευσης ολοκλήρωσε ο νόμος

1566/1985 για τη «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», ο οποίος εξειδικεύεται στην υλοποίησή του με μια πληθώρα προεδρικών διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, διοικητικών πράξεων κ.λπ. Τρεις ήταν οι κύριοι άξονες πάνω στους οποίους στηριζόταν η νέα μεταρρύθμιση με το νόμο 1566/1985:

- α) η Διοίκηση
- β) η Επιστημονική – Παιδαγωγική καθοδήγηση και
- γ) η Λαϊκή συμμετοχή (βλ. επίσης Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ.1994: 287-311).

Σύμφωνα με το νόμο αυτό (1566/1985), η διοίκηση της εκπαίδευσης έχει τη διάρθρωση της διοικητικής διαίρεσης της χώρας σε τρία επίπεδα: Εθνικό Επίπεδο (Υπουργείο), Νομαρχιακό Επίπεδο (Διευθύνσεις και Γραφεία Εκπαίδευσης) και Τοπικό Επίπεδο (Σχολική Μονάδα). Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια οργανώθηκαν σε δύο επίπεδα: σε εθνικό επίπεδο τα «Κεντρικά Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» (Κ.Υ.Σ.Π.Ε.- Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.) και σε νομαρχιακό επίπεδο τα «Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» (Π.Υ.Σ.Π.Ε. – Π.Υ.Σ.Δ.Ε.). Τα Συμβούλια αυτά είχαν πέντε μέλη και αποτελούνταν αρχικά από τρεις Προϊσταμένους Διευθύνσεων ή και Γραφείων και δύο αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών και από το 1989 ένα δικαστικό, δύο Προϊσταμένους, που πάντα διορίζονται από τον Υπουργό Παιδείας, και δύο αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών (βλ. επίσης: Μπουζάκης, Σ. 2005:158-159, Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:246-247).

Σύμφωνα με τη διάρθρωση της διοίκησης θεσμοθετήθηκε μια σειρά οργάνων λαϊκής συμμετοχής, όπως είναι το «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας», τα «Συμβούλια Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής», τα «Νομαρχιακά Συμβούλια Παιδείας», οι «Δημοτικές ή Κοινοτικές Επιτροπές», η «Σχολική Επιτροπή». Ένας άλλος τομέας αλλαγής υπήρξε η κατάργηση του Κ.Ε.Μ.Ε., ως οργάνου που βρισκόταν σε «κοινωνική απομόνωση» και η ίδρυση στη θέση αυτού του «Παιδαγωγικού Ινστιτούτου», ονομασία που υιοθετήθηκε για να θυμίζει την όλη προσπάθεια του 1964. Ο

ρόλος του προσδιορίστηκε ως ερευνητικός και επιτελικός. Οι διατάξεις όμως για το νέο όργανο κινούνταν στο ίδιο πλαίσιο με το καταργηθέν Κ.Ε.Μ.Ε. (βλ. επίσης: Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ. 1994:247, Μπουζάκης, Σ. 2005:159).

Πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το νόμο 1566/1985, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών ήταν πλέον στις αρμοδιότητες του Σχολικού Συμβούλου, αφού ο ίδιος θα μετείχε στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού και, κατά περίπτωση, στα αρμόδια συλλογικά όργανα. Επιπλέον, τα αποτελέσματα των εκθέσεων αξιολόγησης που θα συνέτασσε θα καθόριζαν την υπηρεσιακή και οικονομική θέση του εκπαιδευτικού. Ωστόσο, αυτή η αρμοδιότητα του Σχολικού Συμβούλου, δηλαδή, η θεσμοθετημένη αξιολόγηση, δεν εφαρμόστηκε ποτέ στην πράξη κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. (1981-1989). Το κοινωνικό πρόσωπο που ήθελε να δείξει η κυβέρνηση και οι αντιδράσεις των εκπαιδευτικών, κράτησαν, τελικά, την αξιολόγηση ανενεργή (Ανδρέου, Α./ Παπακωνσταντίνου, Γ.1994: 294-303, Μαυρογιώργος, Γ.1993).

Κλείνοντας την ενότητα αυτή και αναφορικά με το πρώτο ερώτημα που τέθηκε προς διερεύνηση, μπορεί να συμπεράνει κανείς ότι από τα στοιχεία των σχετικών νόμων και προεδρικών διαταγμάτων που παραθέσαμε και σε σχέση με το σύστημα κατηγοριών ανάλυσης που διαμορφώσαμε για να αναλύσουμε το περιεχόμενό τους, προκύπτει ότι, μετά την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή, οι προτάσεις που δόθηκαν από την πλευρά των ηγεσιών του Υπουργείου Παιδείας εμπεριείχαν ρυθμίσεις που συνέκλιναν σε βασικές παραμέτρους του “επιθεωρητισμού”. Δηλαδή, ο σκοπός και το αντικείμενο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, τα κριτήρια αξιολόγησής του, οι διαδικασίες αξιολόγησης και οι αξιολογητές δεν διαφέρουν αισθητά από τη προηγούμενη νομοθεσία πριν από το 1982, που στηριζόταν στο θεσμό του επιθεωρητή. Οι διαφορές που παρατηρούνται αφορούν τους αξιολογητές, κάτι που συνδέεται με το νέο θεσμό του Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Εκπαίδευσης, ως προς τις υπηρεσιακές τους αρμοδιότητες. Μια μικρή διαφορά παρατηρείται, επίσης, στα κριτήρια αξιολόγησης, στα οποία κάνει την εμφάνισή της “η συμμετοχή του εκπαιδευτικού στην οργάνωση της σχολικής ζωής”. Κατά τα άλλα, η ασκούμενη εκπαιδευτική πολιτική, στα σχέδια και τα μέτρα που πρότεινε, επικεντρωνόταν στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού με σκοπούς,

αντικείμενο, κριτήρια, πρόσωπα και διαδικασίες ατομοκεντρικού, ελεγκτικού, ιεραρχικού και τεχνοκρατικού-γραφειοκρατικού χαρακτήρα, γεγονός που κυριαρχούσε στις ρυθμίσεις της πολιτείας και πριν από το 1981, δηλαδή την περίοδο του «επιθεωρητισμού». Όσον αφορά τις διαδικασίες και τις τεχνικές αξιολόγησης, προβλεπόταν η έγκρισή τους να είναι «προνόμιο» των ιεραρχικά ανώτερων κλιμακίων και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν αποτελούσαν αντικείμενο δημόσιας συζήτησης ή αμφισβήτησης. Γι' αυτό και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών την απέρριψαν και την παρομοίωσαν με αυτήν που εφαρμοζόταν πριν από το 1982. Ωστόσο, το τελικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι τα συγκεκριμένα νομοθετήματα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού που περιγράψαμε πιο πάνω παρέμειναν ανενεργά στην πράξη μέχρι το 1993.

3.2 Το δεύτερο «επεισόδιο» (Π.Δ. 320/1993) : η ιστορία επαναλαμβάνεται

Το 1990 η νέα κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, με το πρόγραμμά της για την παιδεία, το οποίο προέβλεπε και την εφαρμογή της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, με σκοπό την προαγωγική τους εξέλιξη, προκαλεί αναταραχές στην εκπαίδευση. Με την αξιολόγηση αυτή «...αυτό που επιδιώκεται είναι κυρίως ο έλεγχος της συμμόρφωσης των εκπαιδευτικών 'εις τας υποδείξεις' και πολύ λιγότερο η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου" (Ηλιού, Μ. 1991:60). Οι καταλήψεις των σχολείων και η δολοφονία του καθηγητή Ν. Τεμπονέρα, οδηγούν σε κλιμάκωση των συγκρούσεων και στην παραίτηση του υπουργού παιδείας Β. Κοντογιαννόπουλου. Ο νέος υπουργός παιδείας Γ. Σουφλιάς προωθεί την ιδέα του «εθνικού διαλόγου» για την παιδεία. Η προσπάθεια νομιμοποίησης της πολιτικής, που προτίθεται να εφαρμόσει, είναι προφανής. Το 1992 το ΥΠ.Ε.Π.Θ. προωθεί σχέδιο Π.Δ. για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και, όπως ήταν αναμενόμενο, ένας νέος κύκλος αντιπαραθέσεων και κινητοποιήσεων αρχίζει (Μπουζάκης, Σ. 2005:180-181, Δούκας, Χ. 2000:142-145).

Τελικά, το συγκεκριμένο σχέδιο Π.Δ. θεσμοθετείται σε Π.Δ. (αριθμ.320) το 1993 (ΦΕΚ 138 Α'), « Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση», άρθρο 1 και 3, σύμφωνα με το οποίο ως «αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου νοείται η εκτίμηση της απόδοσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης γενικά» και έχει ως σκοπό τη βελτίωση της εκπαίδευσης μέσω διορθωτικών παρεμβάσεων και αναπροσαρμογών. Κατά την αξιολόγηση εκτιμάται το έργο κάθε εκπαιδευτικού χωριστά, το έργο της σχολικής μονάδας συνολικά, καθώς και η απόδοση του εκπαιδευτικού συστήματος σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο... Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού συντελεί στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου... ενισχύει την αυτογνωσία του, ως προς την επιστημονική του συγκρότηση, την παιδαγωγική του κατάρτιση και τη διδακτική του ευστοχία... να σχηματίζει μια θεμελιωμένη εικόνα για την απόδοση του έργου του... Επιπλέον, η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού αποβλέπει στην ικανοποίηση των ίδιων των εκπαιδευτικών από την αναγνώριση του έργου τους και παρέχει κίνητρα σε όσους επιθυμούν να εξελιχθούν και να υπηρετήσουν σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης...». Αυτό σημαίνει ότι η αξιολόγηση συνδέεται άμεσα με την αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού, για την οποία αφιερώνεται ολόκληρο το άρθρο 3 αλλά και με τον προγραμματισμό των διδακτικών δραστηριοτήτων. Γίνεται, επίσης, για πρώτη φορά λόγος για «αποδοτικότητα» του εκπαιδευτικού έργου. Η διαδικασία της αξιολόγησης ξεκινά από την ίδια τη σχολική μονάδα. Δηλαδή, στην αρχή κάθε σχολικού έτους ο σύλλογος διδασκόντων της σχολικής μονάδας συνεργάζεται με το σχολικό σύμβουλο, προκειμένου να διαμορφωθεί προγραμματισμός δραστηριοτήτων. Στο τέλος του διδακτικού έτους ο σύλλογος συνεδριάζει για να αξιολογήσει το εκπαιδευτικό έργο, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Στη συνέχεια, υποβάλλεται σχετική έκθεση από το διευθυντή προς το σχολικό σύμβουλο και τον προϊστάμενο του Γραφείου Εκπαίδευσης. Οι εκθέσεις των τελευταίων διαβιβάζονται στο συντονιστή σχολικών συμβούλων ή στο διευθυντή εκπαίδευσης και μέσω αυτών φτάνουν στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, προκειμένου να αξιολογηθούν και να προχωρήσει ο εθνικός εκπαιδευτικός

σχεδιασμός (βλ. επίσης Κάτσικας, Χ./ Θεριανός, Κ./ Τσιριγώτης, Θ./ Καββαδίας, Γ. 2007: 105).

Στο ίδιο Π.Δ. (320/1993, άρθρο 3) προβλέπονται τα θεσμικά πρόσωπα που θα αναλάβουν την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, καθώς και τους τομείς και τις κλίμακες αξιολόγησης (βαθμολόγησης). Ειδικότερα: «ο Σχολικός Σύμβουλος αξιολογεί α) την επιστημονική κατάρτιση του εκπαιδευτικού, δηλαδή την απαραίτητη για το έργο του επιστημονική συγκρότηση, την κατοχή της διδακτέας ύλης, την επιστημονική-εκπαιδευτική δραστηριότητα... και β) την παιδαγωγική – διδακτική ικανότητα του εκπαιδευτικού, δηλαδή τον προγραμματισμό του διδακτικού έργου, την ορθή χρήση κατάλληλης μεθόδου, την ικανότητα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών... Ο διευθυντής σχολείου αξιολογεί α) την υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών του εκπαιδευτικού και β) τη συνεργασία και επικοινωνία του εκπαιδευτικού με συναδέλφους, γονείς και μαθητές. Η κλίμακα βαθμολόγησης σε όλες τις περιπτώσεις είναι από 10 έως 50 μόρια (σύνολο μορίων 100)» (βλ. αναλυτικότερα στο παράρτημα).

Με βάση το σύστημα κατηγοριών ανάλυσης και αναφορικά με το κριτήριο του αντικειμένου της αξιολόγησης, συμπεραίνει κανείς ότι ο εκπαιδευτικός και το έργο του εξακολουθούν να βρίσκονται στο επίκεντρο της διαδικασίας, ωστόσο η αξιολόγηση επεκτείνεται και στο σύνολο του εκπαιδευτικού έργου που συντελείται στη σχολική μονάδα και πέραν αυτής με την εμπλοκή και του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Τα πρόσωπα και τα κριτήρια αξιολόγησης παραμένουν σχεδόν τα ίδια, με το Σχολικό Σύμβουλο και το Διευθυντή του Σχολείου να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Μια περισσότερο φραστική αλλαγή εντοπίζει κανείς στα κριτήρια αξιολόγησης. Ειδικότερα, απαλείφεται το κριτήριο της συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού εκτός σχολείου και η αξιολόγηση δεν συνδέεται πλέον με τη μισθολογική και υπηρεσιακή κατάσταση του εκπαιδευτικού. Ωστόσο προστίθεται ένα «κρίσιμο» σημείο, η «αποδοτικότητα» του εκπαιδευτικού, γεγονός που αφήνει περιθώρια για υποκειμενικές εκτιμήσεις και άσκηση αυστηρής εξουσίας με κύριο μοχλό την πίεση, τη συμμόρφωση και τον έλεγχο του εκπαιδευτικού. Η βαθμολογική κλίμακα «θυμίζει» «επιθεωρητισμό» με βαθμοθηρικούς

και εξουσιαστικούς προσανατολισμούς. Θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι τα νέα δεδομένα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έχουν σαφώς αυστηρότερο χαρακτήρα και προσομοιάζουν με αυτά που ίσχυαν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του θεσμού του επιθεωρητή και τον «επιθεωρητισμό».

Το συγκεκριμένο διάταγμα ξεσήκωσε αντιδράσεις στις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, με σημείο αναφοράς τις διατάξεις που σχετίζονται με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Ειδικότερα, το ΥΠ.Ε.Π.Θ. επικρίνεται για επιστροφή στον «επιθεωρητισμό» και για ασφυκτικό ιδεολογικό έλεγχο και αστυνόμευση της παιδαγωγικής πράξης. Η επιχειρούμενη αξιολόγηση καταγγέλλεται ότι έχει σκοπό την «ομοιομορφία», την «προσήκουσα διαγωγή» και το «κλείσιμο στομάτων». Οι διαφορές του νέου συστήματος αξιολόγησης από εκείνο του 1976 εντοπίζονται στην αντικατάσταση του επιθεωρητή από το σχολικό σύμβουλο, στην απόληψη του κριτηρίου της συμπεριφοράς εκτός σχολείου και στη μη σύνδεση του μισθού με την προαγωγή. Στη συνέχεια, «η συνδικαλιστική πίεση που ασκήθηκε την περίοδο αυτή, απέτρεψε την υλοποίηση του Π.Δ. που έμεινε μετέωρο για ένα ολόκληρο χρόνο ...» (Δούκας, Χ. 2000: 140-145, Χαμηλωμάτη, Π. 1996).

3.3 Το τρίτο «επεισόδιο» (ν. 2525/1997) και τα επακόλουθα: η μεγάλη παλινδρόμηση

Πριν προλάβει, όμως, να εφαρμοστεί η αξιολόγηση, είχαμε νέες πολιτικές εξελίξεις, με αποτέλεσμα να αλλάξει η κυβέρνηση. Με την επιστροφή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην εξουσία και με υπουργό παιδείας το Δ. Φατούρο, καταργείται το Π.Δ. της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών και με σχετική διαταγή του ΥΠ.Ε.Π.Θ. συνιστά στους σχολικούς συμβούλους και στους διευθυντές των σχολείων να απέχουν από την αξιολόγηση ενόψει νέας μελέτης για την αναμόρφωσή της (Δούκας, Χ. 2000:142-145).

Το 1997, με υπουργό παιδείας το Γ. Αρσένη, ψηφίζεται ο Νόμος - πλαίσιο 2525 για την εκπαίδευση («Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια

Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ 188/23-9-1997, άρθρο 8 και 9). Ο συγκεκριμένος νόμος - μεταρρύθμιση Αρσένη –με το άρθρο 8, παράγρ. 1- προβλέπει την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου από τους διευθυντές των σχολικών μονάδων, τους προϊσταμένους των Γραφείων Εκπαίδευσης και τους σχολικούς συμβούλους. Ο ίδιος νόμος ορίζει ότι «ως αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης νοείται η διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων της, όπως αυτοί καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία» Το άρθρο 8 του Νόμου 2525/97 έρχεται να συμπληρώσει ένα χρόνο αργότερα η Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Παιδείας Δ2/1938/26-2-1998, χαρακτηρίζοντας την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου ως ανατροφοδοτική διαδικασία της διδακτικής πράξης και ορίζει ως σκοπό της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών «α) την ενίσχυση της αυτογνωσίας τους ως προς την επιστημονική τους συγκρότηση, την παιδαγωγική τους κατάρτιση και τη διδακτική ευστοχία, β) το σχηματισμό θεμελιωμένης εικόνας για την απόδοση στο έργο τους, γ) την προσπάθεια βελτίωσης της προσφοράς τους στο μαθητή με την αξιοποίηση των διαπιστώσεων και οδηγιών των αξιολογητών, δ) την επισήμανση των αδυναμιών τους στην προσφορά του διδακτικού τους έργου και η προσπάθεια εξάλειψης αυτών, ε) την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών από την αναγνώριση του έργου τους και η παροχή κινήτρων σε όσους επιθυμούν να εξελιχθούν και να υπηρετήσουν σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης και στ) τη διαπίστωση των αναγκών επιμόρφωσής τους και ο προσδιορισμός του περιεχομένου της επιμόρφωσης αυτής» (άρθρο 1.4) (βλ. επίσης: Μπουζάκης, Σ. 2005:182, Κουτούζης, Μ./ Χατζηευστρατίου, Ι.1999:19).

Στην ίδια υπουργική απόφαση (Δ2/1938/1998), προβλέπεται η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας: Στο τέλος κάθε σχολικού έτους συντάσσεται έκθεση Αυτοαξιολόγησης της Σχολικής Μονάδας από πενταμελή επιτροπή που ορίζεται από το σύλλογο διδασκόντων και υποβάλλεται στο διευθυντή της μονάδας. Η αξιολόγηση, όμως, δεν τελειώνει εδώ. Βάση του άρθρου 3 της ίδιας απόφασης η Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικών Μονάδων (Ε.Α.Σ.Μ.) συγκροτεί τριμελείς επιτροπές για την αξιολόγηση του

εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. «Η αξιολόγηση διεξάγεται επιτοπίως σε κάθε Σχολική Μονάδα από τους Αξιολογητές, χωρίς τη μεσολάβηση οποιουδήποτε άλλου σχολικού παράγοντα ή φορέα, βάσει των γενικών κατευθύνσεων που τίθενται από την Ε.Α.Σ.Μ.». Ο Νόμος 2525 συνδέεται άμεσα με το Π.Δ. 140/1998 (ΦΕΚ 107/20.5.1998, άρθρο 4, παράγρ. 1), στο οποίο ορίζεται ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την υπηρεσιακή του εξέλιξη. Ο εκπαιδευτικός καλείται να υποβάλει έκθεση αυτοαξιολόγησης, η παράλειψη της οποίας όμως «σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει την διαδικασία της αξιολόγησης». Πρόκειται για την πρώτη φορά που γίνεται λόγος για αυτοαξιολόγηση, έστω και γενικά. Ωστόσο, η εφαρμογή αυτού του Π.Δ. ανεστάλη λόγω πιέσεων από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών. Ακόμη, ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας συντάσσει αξιολογική έκθεση για τη σχολική μονάδα και για τους εκπαιδευτικούς της. Η έκθεση του διευθυντή για τους εκπαιδευτικούς αναφέρεται: α) στην υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών του εκπαιδευτικού, β) στη συνεργασία και επικοινωνία με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς. Ο Σχολικός Σύμβουλος παρακολουθεί δύο τουλάχιστο διδασκαλίες του εκπαιδευτικού και συντάσσει αξιολογική έκθεση για θέματα που αφορούν στην επιστημονική και διδακτική του επάρκεια. Την ίδια έκθεση χρησιμοποιεί και ο προϊστάμενος του Γραφείου Εκπαίδευσης για τη δική του συνολική αξιολογική έκθεση που αφορά, όμως, τον τρόπο λειτουργίας των σχολείων. Για κάθε αξιολόγηση η βαθμολογική κλίμακα είναι από το 10 έως το 50 (βλ. περισσότερα στο παράρτημα, βλ. επίσης: Κουτούζης, Μ./ Χατζηευστρατίου, Ι.1999:19).

Νέο όργανο της αξιολόγησης είναι και το Σώμα Μόνιμων Αξιολογητών (Σ.Μ.Α.), για το οποίο ο νόμος προβλέπει τη σύσταση τετρακοσίων (400) οργανικών θέσεων. Οι υποψήφιοι θα επιλεγούν μέσα από δημόσιο διαγωνισμό και θα πρέπει να είναι κάτω των 55 ετών, πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. και να έχουν τουλάχιστον δωδεκαετή διδακτική προϋπηρεσία. Το Σ.Μ.Α. (καθώς και οι Σχολικοί Σύμβουλοι) θα εποπτεύονται και θα συντονίζονται από μια Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας (Ε.Α.Σ.Μ.) αποτελούμενη από προσωπικότητες κύρους και υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό Ε.Π.Θ. Το Σ.Μ.Α. συντάσσει εκθέσεις για τους εκπαιδευτικούς «για τη μονιμοποίησή τους και σε κάθε

περίπτωση υπηρεσιακής εξέλιξης ή συμμετοχής τους σε διαδικασίες επιλογής στελεχών της εκπαίδευσης», καθώς και « σε περίπτωση που προκύπτουν σοβαρές ελλείψεις επιστημονικής ή παιδαγωγικής επάρκειας του εκπαιδευτικού που έχει ήδη κριθεί με τις αξιολογικές εκθέσεις των αρμοδίων οργάνων» (άρθρο 4 του Νόμου 2525/1997). Το Σώμα Μόνιμων Αξιολογητών και η Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας δεν συστάθηκαν ποτέ, αν και ο νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Ελλήνων. Ένας ακόμη θεσμός που προβλεπόταν από τον ίδιο νόμο αλλά ποτέ δεν ενεργοποιήθηκε είναι τα Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Πε.Κε.Σ.Ε.Σ.), των οποίων βασικό έργο είναι «η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, που διευκολύνουν την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Ν 2525/1997, ΦΕΚ 188/23.9.1997, άρθρο 9, παράγρ. 2)».

Στη συνέχεια, εκδίδεται το Π.Δ. 140 του 1998 για τους όρους και τη διαδικασία μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών. Αναγκαία προϋπόθεση για τη μονιμοποίηση του εκπαιδευτικού είναι η σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης της παιδαγωγικής και διδακτικής του επάρκειας από το διευθυντή της σχολικής μονάδας, και από τον οικείο σχολικό σύμβουλο. Στο τέλος της δοκιμαστικής θητείας του εκπαιδευτικού, τριμελής επιτροπή (από μέλη του Σ.Μ.Α.) εξετάζουν τον υπηρεσιακό φάκελό του, την πληρότητα μιας επιστημονικής εργασίας που πρέπει να έχει εκπονήσει ο αξιολογούμενος σε αντικείμενο σχετικό με την ειδικότητα του, καθώς και την επάρκεια σχεδίου υποδειγματικής διδασκαλίας που έχει συντάξει ο ίδιος. Οι τριμελής επιτροπή λαμβάνει υπόψη της τις εκθέσεις αξιολόγησης που έχουν συνταχθεί από το διευθυντή της σχολικής μονάδας και τον οικείο σχολικό σύμβουλο και συντάσσει την τελική, δική της έκθεση. Το ίδιο έτος (1998) με σχετική εγκύκλιο (Γ2/47/1998) για τις διαδικασίες αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, καλούνται οι σχολικές μονάδες να συγκροτήσουν από μια πενταμελή ομάδα η κάθε μία, για την αυτοαξιολόγησή της.

Στηριζόμενοι στο σύστημα κατηγοριών ανάλυσης και κάνοντας σύγκριση των συγκεκριμένων σημείων του (σκοπός, αντικείμενο, κριτήρια, αξιολογητές, διαδικασίες) με τις προηγούμενες θεσμικές ρυθμίσεις, διαπιστώνεται μια «αυστηροποίηση» των σχετικών διατάξεων, φέρνοντας στο προσκήνιο και νέα όργανα «επιτήρησης» και

«επιθεώρησης» (ΣΜΑ και ΕΑΣΜ). Οι νέες θεσμικές ρυθμίσεις που απορρέουν από το νόμο του 1997 ουσιαστικά ενεργοποιούν το σκοπό, τα κριτήρια και το αντικείμενο αξιολόγησης του Π.Δ. του 1993, ενισχύοντας τις εξουσιαστικές αρμοδιότητες των οργάνων αξιολόγησης, μολονότι προέρχονται από μια ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας «σοσιαλιστική» και όχι «συντηρητική» (ΠΑΣΟΚ), όπως ήταν αυτή που θέσπισε το προηγούμενο προεδρικό διάταγμα.

Στα χρόνια που ακολούθησαν η συζήτηση για την αξιολόγηση εξακολούθησε να περιστρέφεται κυρίως γύρω από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και αυτός ήταν ένας από τους λόγους που η Δ.Ο.Ε. εξέφρασε την αντίδρασή της στο Ν.2525 με τις αποφάσεις της 67^{ης} Γενικής συνέλευσης του κλάδου (Ιούνιος 1998). Η Ο.Λ.Μ.Ε. καταδικάζει, επίσης, την επιχειρούμενη αξιολόγηση στο σύνολό της και ζητά την απόσυρσή της, ενώ προτρέπει τους συλλόγους διδασκόντων να μη συγκροτήσουν τις ομάδες αυτοαξιολόγησης. Η πυραμιδωτή εξωτερική αξιολόγηση που θεσμοθετείται, όχι μόνο για τους εκπαιδευτικούς, αλλά και για τη σχολική μονάδα, δείχνει ότι η «αυτοαξιολόγηση είναι δημαγωγική και προσχηματική ... η πολιτική ηγεσία θα επιχειρήσει, με τρόπο δημαγωγικό, αφενός μεν να χρυσώσει το χάπι της εξωτερικής αξιολόγησης με την παράλληλη αυτοαξιολόγηση και αφετέρου να εκθέσει τους εκπαιδευτικούς στα μάτια της κοινής γνώμης ως αρνητές της οποιασδήποτε μορφής αξιολόγησης ...». (Μποφυλάτος, Σ. 1998: 17).

Ο Νόμος -πλαίσιο 2525 δείχνει, για μια ακόμη φορά, ότι, η διαδοχή των δύο κομμάτων (ΠΑ.ΣΟ.Κ.-Ν.Δ.) στην εξουσία δε συνιστά ρήξη και ασυνέχεια, αλλά συνέχεια και συναίνεση στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Οι κινητοποιήσεις ενάντια στη «μεταρρύθμιση Αρσένη» κλιμακώνονται σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα, με μακροχρόνιες απεργίες των εκπαιδευτικών και καταλήψεις των σχολείων από τους μαθητές. Η αναταραχή στην παιδεία, μεγάλη σε ένταση και διάρκεια, έχει ως αποτέλεσμα αυτή η αξιολόγηση να μην εφαρμοστεί ποτέ (Δούκας, Χ. 2000).

Ολοκληρώνοντας αυτήν την ενότητα, διαπιστώνεται ότι από τα στοιχεία των σχετικών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, που

παραθέσαμε με βάση το νόμο του 1997, ο σκοπός και το αντικείμενο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, τα κριτήρια αξιολόγησής του, οι διαδικασίες αξιολόγησης και οι αξιολογητές γίνονται αντικείμενο περιορισμένης τροποποίησης σε σχέση με τις προηγούμενες ρυθμίσεις. Ωστόσο, στο συγκεκριμένο νόμο Αρσένη, μολονότι δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου μέσα στη σχολική μονάδα και εμφανίζεται μια νέα διαδικασία, αυτή της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού, εντούτοις είναι εμφανής η «αυστηροποίηση» των διαδικασιών αξιολόγησης του εκπαιδευτικού μέσα από νέα όργανα επίβλεψης και ελέγχου. Οι σκοποί, βέβαια, της αξιολόγησης παρέμειναν, αποβλέποντας, τουλάχιστον ως διακήρυξη, στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά συνδεδεμένοι, όμως, όπως και πριν, με την υπηρεσιακή και οικονομική κατάσταση του εκπαιδευτικού. Αυτό σημαίνει ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξακολουθεί να είναι εξωτερική, ατομοκεντρική, ελεγκτική, ιεραρχική και τεχνοκρατική-γραφειοκρατική. Με άλλα λόγια, έχουμε, πλέον, σαφείς ενδείξεις παλινδρόμησης σε αρχές του «επιθεωρητισμού». Ωστόσο, και αυτές τις ρυθμίσεις τις απέρριψαν οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, προσάπτοντάς τους σχεδόν τα ίδια αρνητικά χαρακτηριστικά με αυτά που ίσχυαν στις προηγούμενες.

3.4 Το τελευταίο «επεισόδιο» (ν 2986/2002): η συναίνεση των δύο κομμάτων εξουσίας

Μετά την αντικατάσταση του Γ. Αρσένη στο υπουργείο παιδείας, ο νέος υπουργός, Π. Ευθυμίου, το 2002 θεσπίζει νέο Νόμο (2986/2002, ΦΕΚ 24Α'/13-2-2002), «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών») για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου. Στο νόμο αυτό αφιερώνεται για πρώτη φορά ολόκληρη παράγραφος στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, η οποία διαχωρίζεται πλέον με σαφήνεια από αυτή του εκπαιδευτικού, ωστόσο δεν γίνεται ακόμη αναφορά σε αναλυτική διαδικασία αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας (άρθρο 4 και 5).

Με το νέο αυτό νομοθέτημα καθορίζονται ο σκοπός και οι επιδιώξεις της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και δηλώνεται ρητά ότι η αξιολόγηση «ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη επιδιώκοντας τη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και τη βελτίωση όλων των εκπαιδευτικών παραγόντων», προσβλέποντας σε μια εκπαίδευση δημοκρατικότερη που θα παρέχει ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε όλους τους μαθητές. Σύμφωνα, λοιπόν, με το άρθρο 4 του παραπάνω νόμου, «η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων ανατίθεται στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.) και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.), που έχουν τις εξής αρμοδιότητες: α) Το Κ.Ε.Ε. αναλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή Προτύπων δεικτών και κριτηρίων ... καθώς και τον έλεγχο της αξιοπιστίας του συστήματος αποτύπωσης και παρακολούθησης του εκπαιδευτικού έργου. Επίσης συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων που συντάσσονται από το σύλλογο διδασκόντων..., β) Το Π.Ι. αναλαμβάνει την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών ...». Με το άρθρο 5 του ίδιου νόμου προβλέπεται η ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού από τον διευθυντή και το σχολικό σύμβουλο, ως προς το διοικητικό και παιδαγωγικό έργο αντίστοιχα. Ο Σχολικός Σύμβουλος αξιολογεί τον εκπαιδευτικό μετά από τουλάχιστον τρεις επισκέψεις στην αίθουσα διδασκαλίας, «προκειμένου να διαμορφώσει αντικειμενικές, αξιόπιστες και έγκυρες κρίσεις».

Η πυραμίδα της αξιολόγησης, όπως προκύπτει από το ίδιο άρθρο (2986/2002, άρθρο 5), σε μια πιο αναλυτική μορφή, έχει την ακόλουθη διάρθρωση: «Ο εκπαιδευτικός αξιολογείται από: το Σχολικό Σύμβουλο ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και το Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας ως προς το ευρύτερο επαγγελματικό (διοικητικό) έργο, ο Διευθυντής της Σχολικής Μονάδας από: το Σχολικό Σύμβουλο ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και τον Προϊστάμενο Γραφείου ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό έργο, ο Προϊστάμενος Γραφείου από: τον Προϊστάμενο του Τμήματος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και το Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό έργο, ο Διευθυντής Εκπαίδευσης από: Σύμβουλο ή Μόνιμο Πάρεδρο του Παιδαγωγικού

Ινστιτούτου ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό έργο, ο Σχολικός σύμβουλος από: τον Προϊστάμενο του Τμήματος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό έργο και, τέλος, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης από: Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου ως προς το επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο και από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό έργο» (βλ. αναλυτικότερα στο παράρτημα).

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Π.Ι., καθορίζονται «η διαδικασία, ο τύπος, ο χρόνος, το περιεχόμενο της αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών» (Ν. 2986/2002, άρθρο 4). Στο σχετικό σχέδιο Π.Δ.(1.7.2002), ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και των στελεχών της εκπαίδευσης. Η αξιολόγηση αφορά όλους τους εκπαιδευτικούς και είναι περιοδική με συχνότητα: α) για τους υπό μονιμοποίηση εκπαιδευτικούς μια αξιολογική έκθεση στην πρώτη διετία, β) για τους εκπαιδευτικούς: μέχρι 14 έτη υπηρεσίας ανά 3 έτη, από 15 μέχρι 26 έτη υπηρεσίας ανά 4 έτη και γ) για τα στελέχη της εκπαίδευσης ανά διετία.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού από το Σχολικό Σύμβουλο αφορά τα πεδία:

A) Επιστημονική συγκρότηση και δραστηριότητα

1. Επιστημονική συγκρότηση και επαρκή γνώση των γνωστικών αντικειμένων
2. Επιστημονική δραστηριότητα (π.χ. σπουδές, επιστημονικές παρεμβάσεις, επιμόρφωση, συγγραφικό έργο),

B) Παιδαγωγική και διδακτική ικανότητα - δραστηριότητα

1. Σχεδιασμός και δόμηση της διδασκαλίας (π.χ. γενικός μακροπρόθεσμος σχεδιασμός συναρτώμενος με το αναλυτικό πρόγραμμα και τον διαθέσιμο χρόνο, βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός, ανάπτυξη του μαθήματος με σαφή μαθησιακά βήματα, σύνδεση των αποκτημένων γνώσεων με την κοινωνική πραγματικότητα),

2. Ευελιξία στη διδακτική πράξη (π.χ. εφαρμογή ποικίλων διδακτικών μεθόδων, κατάλληλη διαμόρφωση του διδακτικού υλικού),

3. Αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου και των μέσων διδασκαλίας,

4. Υιοθέτηση και εφαρμογή καινοτόμων δράσεων - συμμετοχή σε πιλοτικά προγράμματα,

5. Σωστή διαχείριση και αξιοποίηση των εκπαιδευτικών εργασιών (π.χ. ποικίλες, ποιοτικές ανατιθέμενες εργασίες που στοχεύουν στη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη, ανατιθέμενες εργασίες που δεν αποτελούν αφορμή για αναζήτηση φροντιστηριακής βοήθειας, παιδαγωγικά ενδεδειγμένος έλεγχος και οδηγίες βελτίωσης των εργασιών),

6. Ποιότητα μάθησης (π.χ. ενεργοποίηση του μαθητή στην παιδαγωγική επικοινωνία, είδος των υποβληθεισών ερωτήσεων, διάλογος και συνεργασία εκπαιδευτικού - μαθητών, ενίσχυση της υπευθυνότητας και της μαθησιακής αυτονομίας των μαθητών, προώθηση της ομαδικής εργασίας-συνεργασίας, παιδαγωγική αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών),

7. Παιδαγωγικό κλίμα της τάξης (π.χ. χαρακτηριστικά της παιδαγωγικής σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητών, δόμηση κανονιστικού πλαισίου της τάξης, περιβάλλον εργασίας-κοινωνικοποίησης),

8. Αξιολόγηση μαθητών (π.χ. χρήση ποικίλων μεθόδων αξιολόγησης παιδαγωγικά ενδεδειγμένων, μεθοδική ταξινόμηση των αξιολογικών αποτελεσμάτων, διάλογος του εκπαιδευτικού με τους μαθητές επί του αξιολογικού αποτελέσματος και της αξιοποίησής του).

Η αξιολόγηση από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας αφορά τα πεδία:

α) Ανάλυση πρωτοβουλιών (π.χ. σχεδιασμός και οργάνωση μαθησιακών κοινωνικών δραστηριοτήτων, αξιοποίηση του υπάρχοντος εποπτικού υλικού),

β) Παιδαγωγική συμπεριφορά εκπαιδευτικού (π.χ. σταθερότητα και συνέπεια στη συμπεριφορά του με τους μαθητές, έλλειψη στοιχείων αυταρχικής ή υπερπροστατευτικής συμπεριφοράς, προαγωγή της συμμετοχής των μαθητών σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη σχολική ζωή),

γ) Συνεργασία με εκπαιδευτικούς - μαθητές – γονείς.

Ακόμη, συνεκτιμάται η συνέπεια και υπευθυνότητα στην άσκηση των καθηκόντων του. Το κάθε πεδίο βαθμολογείται σε εκατοντάβαθμη κλίμακα (0-100) και ο τελικός βαθμός προκύπτει από το μέσο όρο των βαθμών του σχολικού συμβούλου και του διευθυντή (σχέδιο Π.Δ. 1.7.2002). Πρέπει, ωστόσο, να τονιστεί ότι η έκδοση του συγκεκριμένου Προεδρικού Διατάγματος για την εφαρμογή του Ν. 2986/2002 εκκρεμούσε μέχρι το 2009 και εκκρεμεί ακόμη και σήμερα. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί οποιαδήποτε μορφή αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, δεδομένου ότι ακόμη δεν έχουν θεσπιστεί τα κριτήρια, οι διαδικασίες, το περιεχόμενο και γενικά οι λεπτομέρειες εφαρμογής της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού που προβλέπονται από το συγκεκριμένο νόμο.

Η νέα αυτή πρόταση αξιολόγησης δεν διαφέρει ουσιαστικά από την προηγούμενη (του Ν. 2525/1997). Η διαφορά εντοπίζεται κυρίως στην κατάργηση των οργάνων αξιολόγησης Σ.Μ.Α. και Ε.Α.Σ.Μ., τα οποία αφενός αναδείκνυαν με σαφή τρόπο τον εξωτερικό, συγκεντρωτικό και ελεγκτικό χαρακτήρα της αξιολόγησης και αφετέρου εστίαζαν επάνω τους την κριτική και προκαλούσαν τις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών. Η κατάργησή τους, όμως, δεν αναιρεί την εξωτερική μορφή της αξιολόγησης από μονοπρόσωπα όργανα και στον ελεγκτικό χαρακτήρα της, που δεν στοχεύει στο εκπαιδευτικό έργο, αλλά στον ίδιο τον εκπαιδευτικό (βλ. επίσης Κάτσικας, Χ./ Θεριανός, Κ./ Τσιριγώτης, Θ./ Καββαδίας, Γ. 2007). Αυτό σημαίνει ότι με βάση το σύστημα κατηγοριών ανάλυσης ο σκοπός της αξιολόγησης παραμένει ο ίδιος, στο επίκεντρο του αντικειμένου αξιολόγησης παραμένει ο εκπαιδευτικός και το έργο του και επανέρχεται στην αξιολογική διαδικασία και το εκπαιδευτικό έργο της σχολικής μονάδας. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες αξιολόγησης περιγράφονται αναλυτικότερα, ενώ οι αξιολογητές πολλαπλασιάζονται και αφορούν όλη την πυραμίδα της εκπαίδευσης, έχοντας ως βάση τη δυάδα αξιολογητών ανά αξιολογούμενο και τις αρμοδιότητες του αξιολογητή. Παρά την κατάργηση των επιπρόσθετων οργάνων αξιολόγησης του προηγούμενου νόμου, διαπιστώνει κανείς ότι ο νέος νόμος και οι σχεδιαζόμενες θεσμικές ρυθμίσεις που το συνοδεύουν δίνουν ένα ασφυκτικό πλαίσιο για τους αξιολογούμενους, το οποίο μπορεί

να παραπλανήσει ότι με τον τρόπο που περιγράφεται διασφαλίζει την “αξιοπιστία”, την “αντικειμενικότητα” και τη “διαφάνεια” του εφαρμοζόμενου αξιολογικού συστήματος. Ωστόσο, “αποκαλύπτεται” η αυταρχικότητά του, δεδομένου ότι ο ανώτερος εξακολουθεί να αξιολογεί και να “εξουσιάζει” τον κατώτερο. Θα μπορούσε ακόμη να προσθέσει κανείς ότι η εφαρμογή αυτής της πυραμιδωτής αξιολόγησης μοιάζει τόσο περίπλοκη και δυσεφάρμοστη, που πιθανολογούμε ότι στην πράξη θα μετατραπόταν σε μια δαιδαλώδη και γραφειοκρατική διαδικασία με περιορισμένο εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό περιεχόμενο. Πρόκειται πράγματι για μία περαιτέρω «αυστηροποίηση» των θεσμικών ρυθμίσεων, όσον αφορά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, επεκτεινόμενη και στα στελέχη της εκπαίδευσης.

Ο Καββαδίας Γ. (2002) προσπαθεί μέσα από το άρθρο του να αναλύσει τις έννοιες και τους στόχους της αξιολόγησης, όπως αυτοί προβλέπονται στις ρυθμίσεις του του νόμου 2986/2002. Επικρίνει την αποσυγκέντρωση του κρατικο-κομματικού μηχανισμού της εκπαίδευσης μέσω των περιφερειακών διευθυντών και καταλήγει στη διαπίστωση ότι η αξιολόγηση ουσιαστικά παραμένει στην αιγίδα της κεντρικής, κυβερνητικής και κομματικής γραφειοκρατίας του ΥΠΕΠΘ. Επίσης, συμπεραίνει ότι η αυτοαξιολόγηση που προτείνεται, ουσιαστικά καλλιεργεί την ψευδαίσθηση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών. Υποστηρίζει ότι οι νέες ρυθμίσεις θα καταλήξουν στην κατηγοριοποίηση των σχολείων και θα καλλιεργήσουν ένα κλίμα ανταγωνισμού. Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών θα οδηγήσει στην χειραγώγηση των εκπαιδευτικών με αποτέλεσμα την ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, την ιδεολογική χειραγώγηση και ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού θα καταλήξει να αποκτήσει γραφειοκρατικά χαρακτηριστικά ελεγκτή επιδόσεων.

Συμπερασματικά, τα μοντέλα αξιολόγησης που προτείνονται στα ανωτέρω κείμενα των δύο νόμων (2525/1997 και 2986/2002) δε διαφέρουν δομικά από το παραδοσιακό επιθεωρητικό μοντέλο, δεδομένου ότι συνδέουν τα αποτελέσματα της εξατομικευμένης αξιολόγησης με ένα σύστημα αμοιβών και ποινών (βαθμολογική και μισθολογική ανέλιξη, στασιμότητα και απόλυση αντίστοιχα), προτάσσοντας ως νομιμοποιητικό επιχείρημα-στόχο την εκπαιδευτική και κοινωνική ανάγκη να

εντοπίζονται και να αναδεικνύονται σε στελέχη οι πλέον ικανοί, να απομακρύνονται όσοι παράγουν «αρνητικό έργο» και να παρωθούνται οι πολλοί σε διαρκή βελτίωση των διδακτικών τους πρακτικών. Η διαφορά έγκειται ουσιαστικά στο γεγονός ότι οι αξιολογικές αρμοδιότητες του επιθεωρητή επιμερίζονται σε τρεις θεσμούς (το διοικητικό προϊστάμενο, το σχολικό σύμβουλο και τον διευθυντή της σχολικής μονάδας), ενώ από τα κριτήρια αξιολόγησης αφαιρούνται όσα παραπέμπουν στο μετεμφυλιακό κράτος της εθνοφροσύνης – η «ευσυνειδησία», η «συμπεριφορά» και η «κοινωνική δράσις» των εκπαιδευτικών. Κατά συνέπεια, μολονότι μειώνεται ο αυταρχισμός και ο συντηρητισμός του προτεινόμενου συστήματος, η ιεραρχική δομή και οι στοχεύσεις του κάθε άλλο παρά αμφισβητούνται (Αθανασιάδης, Χ. 2001:146, Γρόλλιος, Γ./Λιάμπας, Τ./Τζήκας, Χ. 2002).

Από τα δεδομένα και αυτής της ενότητας, μπορούμε να καταλήξουμε συνοπτικά στα ακόλουθα συμπεράσματα: στο νόμο Ευθυμίου του 2002 (ν.2986) γίνεται για ακόμη μία φορά λόγος για αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά αυτός επικεντρώνεται αποκλειστικά στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού σε μια αυστηρά πυραμιδωτή ιεράρχηση με δύο αξιολογητές για την κάθε περίπτωση και με αντικείμενο το εκπαιδευτικό (παιδαγωγικό και διδακτικό) και το διοικητικό έργο. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, αξιολογούνται όλοι οι συμμετέχοντες στην πυραμίδα της εκπαιδευτικής ιεραρχίας, από τον εκπαιδευτικό μέχρι το διευθυντή εκπαίδευσης και το σχολικό σύμβουλο. Το προεδρικό διάταγμα, που θα υπηρετούσε το συγκεκριμένο νόμο και θα τον έθετε σε ισχύ, βρίσκεται σε εκκρεμότητα μέχρι και το 2009 (ουσιαστικά μέχρι και σήμερα) και έχει ως χαρακτηριστικό του ότι τα κριτήρια, οι σκοποί, το αντικείμενο και οι διαδικασίες αξιολόγησης παρουσιάζονται πιο αναλυτικά και συγκεκριμένα. Ωστόσο, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εξακολουθεί να είναι εξωτερική, ατομοκεντρική, ελεγκτική, ιεραρχική και τεχνοκρατική-γραφειοκρατική. Τελικά, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών απέρριψαν και αυτές τις ρυθμίσεις, προσάπτοντάς τους σχεδόν τα ίδια αρνητικά χαρακτηριστικά με αυτά που αφορούσαν και τις προηγούμενες.

Αν θέλαμε να συνδέσουμε τα δεδομένα που παρουσιάσαμε μέχρι αυτό το σημείο με τα υπόλοιπα επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώσαμε, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι προκύπτουν ενδιαφέρουσες απαντήσεις. Συγκεκριμένα:

Μολονότι τα σχέδια και οι προτάσεις των ηγεσιών του Υπουργείου Παιδείας είχαν διαφορετική κομματική και, υποτίθεται, ιδεολογική προέλευση, δηλαδή είτε προέρχονταν από τη Νέα Δημοκρατία είτε από το ΠΑΣΟΚ, εντούτοις είχαν πολλά κοινά σημεία σε βασικές παραμέτρους της αξιολόγησης. Ουσιαστικά ταυτίζονταν ως προς τους σκοπούς, το αντικείμενο, τα κριτήρια, τους αξιολογητές και τις διαδικασίες αξιολόγησης και ενόσω διαρκούσαν και επαναλαμβάνονταν οι διαπραγματεύσεις και οι συζητήσεις για το ζήτημα της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, γίνονταν πιο συντηρητικά στον ιδεολογικό τους προσανατολισμό.

Επίσης, άλλη μια διαπίστωση, που αναδεικνύεται από τη σύγκριση των ευρημάτων στις θεσμικές ρυθμίσεις του Υπουργείου Παιδείας από το 1982 μέχρι το 2002, είναι ότι σε σχέση με τις διαδικασίες και τα όργανα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών παρατηρείται μια σταδιακή «αυστηροποίησή» τους με αποκορύφωμα το 1997 και το 2002, οπότε αξιολογείται όλο το εκπαιδευτικό και στελεχιακό προσωπικό της εκπαίδευσης με μια ιεραρχική αξιολογική διάταξη. Όπως αναφέρθηκε και στην απάντηση του πρώτου ερωτήματος, η έγκριση των διαδικασιών και των τεχνικών αξιολόγησης ήταν «προνόμιο» των ιεραρχικά ανώτερων κλιμακίων.

3.5 Από την πλευρά των εκπαιδευτικών: αντιθέσεις διαρκείας

Και σ' αυτήν την ενότητα θα αναλύσουμε τα δεδομένα, που θα αναδειχτούν αφενός από τις αποφάσεις και τις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών, όπως αυτές εκφράστηκαν κυρίως μέσα από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις Δ.Ο.Ε. και Ο.Λ.Μ.Ε. κατά το χρονικό διάστημα από το 1982 μέχρι το 2009, και αφετέρου από τα σχετικά ερευνητικά ευρήματα της βιβλιογραφίας που αναδεικνύουν τις απόψεις των εκπαιδευτικών για το ζήτημα της αξιολόγησής τους.

Αποτιμώντας με ένα συνοπτικό τρόπο την εφαρμογή ή την απόπειρα εφαρμογής των μέτρων για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών μέχρι το 2009, καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι οι λέξεις «κλειδιά» στην κριτική, που ασκήθηκε από τους ερευνητές και τους εκπαιδευτικούς, περικλείουν τους ακόλουθους χαρακτηρισμούς: η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είχε χαρακτήρα ελεγκτικό, συγκεντρωτικό, γραφειοκρατικό, ιεραρχικό, ατομικό, αυταρχικό, τιμωρησιακό, υποκειμενικό, αναξιόπιστο, μη έγκυρο, μη αποδεκτό κ.ο.κ. Βέβαια, η διαβάθμιση της κριτικής και των αντιδράσεων των εκπαιδευτικών δεν ήταν πάντα ίδια και, ασφαλώς, ο «επιθεωρητισμός» που κυριάρχησε μέχρι το 1981 δέχτηκε την οξύτερη κριτική από τον εκπαιδευτικό κλάδο όλων των βαθμίδων και τους ειδικούς, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή και, κατά συνέπεια, την «απενεργοποίηση» του θεσμού της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών μέχρι τις μέρες μας.

Οι αντιδράσεις των εκπαιδευτικών για την αξιολόγησή τους και γενικότερα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου έχουν εκφραστεί κυρίως μέσα από τα επίσημα συνδικαλιστικά τους όργανα. Στο σημείο που οι συνδικαλιστές εκπαιδευτικοί αντέδρασαν περισσότερο αφορά κατά βάση τον έλεγχο που τους ασκείται μέσω της αξιολόγησης. Δεν ήταν λίγες οι φορές που η εκπαιδευτική κοινότητα αντέδρασε, γιατί στην πράξη η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συνδέθηκε με ελεγκτικούς μηχανισμούς και ανταπόδοση. Όλες τις περιόδους που επιχειρήθηκε η «ενεργοποίηση» της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών (π.χ. 1985, 1991, 1997, 2002), η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΔΟΕ) και η Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ) αντίστοιχα κατέθεσαν τις δικές τους προτάσεις για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, στις οποίες εστίαζαν κυρίως στον παιδαγωγικό λόγο και στις διαδικασίες αξιολόγησης που θα είχαν πιο συλλογικό χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης και της δικής τους συμμετοχής (Αθανασιάδης, Χ. 2001:147-148, Κουτούζης, Μ. / Χατζηευστρατίου, Ι. 1999). Οι προτάσεις, όμως, των συνδικαλιστικών οργάνων των εκπαιδευτικών δεν ελήφθησαν υπόψη όχι μόνο από την επίσημη πολιτεία αλλά ακόμη και από τους ίδιους τους συναδέλφους τους. Αντίθετα απ' ό,τι ήταν αναμενόμενο, οι εκπαιδευτικοί δεν προώθησαν αυτές τις προτάσεις στα σχολεία, διότι ναι μεν είχαν θετική απήχηση σε αυτούς, αλλά,

όπως και η αξιολόγηση έτσι και αυτές, δεν απηχούσαν τη βούληση όλων των εκπαιδευτικών για τη πρακτική εφαρμογή τους (Δούκας, Χ. 2000:35, Χαμηλωμάτη, Π. 1996).

Η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, ως συνδικαλιστικός φορέας της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης έχει εκφράσει κατά καιρούς συγκεκριμένες θέσεις στο ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και γενικά του εκπαιδευτικού έργου. Από τις πρώτες αντιδράσεις που διατυπώθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ο.Ε. στην 60^η και 61^η Γενική Συνέλευση του 1991 ήταν οι ακόλουθες («Οι θέσεις της ΔΟΕ για την Αξιολόγηση» 1991:4-11):

α. Η εκπαιδευτική πολιτική της κυβέρνησης εξυπηρετεί προδιαγραμμένους ευρύτερους κοινωνικοπολιτικούς στόχους και συμφέροντα.

β. Ο έλεγχος έχει συγκεκριμένο ταξικό περιεχόμενο (ιδιαίτερα για την εκπαίδευση).

γ. Ανομολόγητη επιδίωξη είναι μέσα από τη λειτουργία της εκπαίδευσης να εξυπηρετούνται οι κοινωνικοπολιτικοί στόχοι της εξουσίας.

δ. Η εξουσία συνδέει τον έλεγχο ή την κρίση με μέτρα πειθαναγκασμού, στο όνομα της καλύτερευσης και έξω από ουσιαστικά μέτρα γι' αυτή την καλύτερευση.

ε. Η εξουσία φοβάται τον έλεγχο και την αξιολόγηση στην εκπαίδευση εκ μέρους εκείνων των συλλογικών οργάνων που έχουν άμεσο συμφέρον, γιατί γνωρίζει ότι αυτό αντιστρατεύεται τους στόχους της .

στ. Οι εκπαιδευτικοί πέρα από τη φυσική αξιολόγηση που υπόκεινται από γονείς και μαθητές, ελέγχονται και από θεσμοθετημένα όργανα.

ζ. Η κυβέρνηση σήμερα στοχεύει στη σύνδεση του ελέγχου με μέτρα πειθαναγκασμού και υποταγής» (Διδασκαλικό Βήμα Μάιος – Ιούνιος 1991: τ.1037: 7).

Στο ίδιο τεύχος (1991: 8), η Δ.Ο.Ε. διατυπώνει και τις προτάσεις της για το ζήτημα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, υποστηρίζοντας ότι:

Η απόδοση του εκπαιδευτικού βελτιώνεται όταν:

(α) βελτιώνεται η παρεχόμενη γνώση στα πανεπιστήμια,

(β) πραγματοποιείται συστηματική, περιοδική και βραχύχρονη επιμόρφωσή του,

(γ) βελτιώνονται οι συνθήκες που επηρεάζουν το εκπαιδευτικό έργο και
 (δ) βελτιώνεται το βιοτικό επίπεδο του εκπαιδευτικού. Ενώ για τους φορείς αξιολόγησης το ΔΣ της Ομοσπονδίας προτείνει:

(α) το Σύλλογο Διδασκόντων και το Σχολικό Συμβούλιο, σε επίπεδο σχολικής μονάδας,

(β) το Νομαρχιακό Συμβούλιο Εκπαίδευσης με τη συμμετοχή και του συνδικαλιστικού κινήματος των φορέων της εκπαίδευσης σε επίπεδο περιφέρειας και

(γ) σε εθνικό επίπεδο, το Κεντρικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο, οι αποφάσεις του οποίου θα είναι δεσμευτικές για την εκάστοτε κυβέρνηση.

Στο ίδιο τεύχος και στα πλαίσια της σχολικής μονάδας προτάθηκε ένα αξιολογικό πρόγραμμα τριών φάσεων (προγραμματισμός, υλοποίηση, απολογισμός) που θα ασκείται συλλογικά από το διδακτικό προσωπικό με τη βοήθεια του σχολικού συμβούλου.

Εκτός από τις θέσεις που έχει διατυπώσει σε όλο αυτό το διάστημα και ειδικότερα μέσα από τις ΓΣ του κλάδου της Ομοσπονδίας, το ΔΣ έχει εκδώσει διάφορα δελτία τύπου, καταγγέλλοντας τις εκάστοτε απόπειρες της κυβέρνησης να επαναφέρει το θέμα της αξιολόγησης και κάνοντας αναφορές σε «ασφυκτικούς ιδεολογικούς ελέγχους..., αυταρχισμό..., αυθαιρεσία..., αστυνόμευση...» (Διδασκαλικό Βήμα τ.1061:3).

Στο θέμα της αξιολόγησης επανέρχεται η ΔΟΕ το 1998 στην 67^η Γενική Συνέλευση του Κλάδου Ιούνιος 1998), όπου:

«Επιβεβαιώνεται η θέση του κλάδου, όπως είχε διαμορφωθεί στη Γενική Συνέλευση το 1993. Ειδικότερα:

- Είμαστε υπέρ ενός συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού, που θα έχει ως στόχο την αναβάθμιση της εκπαίδευσης, που θα αναγάγει τη σχολική μονάδα σε χώρο προσφοράς και δημιουργίας.

- Η αξιολόγηση που προτείνεται από τη Διδασκαλική Ομοσπονδία έχει ως στόχο τη βελτίωση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου, την ενίσχυση και ενθάρρυνση του εκπαιδευτικού, αλλά και τη στήριξή του.

- Είναι μια διαδικασία διαρκούς ανατροφοδότησης που μπορεί να συντελεστεί με την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και αλληλεγγύης, που δεν είναι σχέσεις εξάρτησης και υποτέλειας, όπως αυτές που το σύστημα αξιολόγησης μέσα από το Ν. 2525 δρομολογεί.

Αναλυτικά τα συλλογικά όργανα που αξιολογούν, ο τρόπος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και η χρήση των αποτελεσμάτων αναφέρονται στις θέσεις της Ομοσπονδίας του 1993.

Η αξιολόγηση, που έχει στόχο την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού, δεν πρέπει να ταυτίζεται με τη διαδικασία κρίσης του εκπαιδευτικού στις περιπτώσεις μονιμοποίησης ή επιλογής σε θέση στελέχους εκπαίδευσης.

Πολύ δε περισσότερο, δεν μπορεί να προκαθορίζει το αποτέλεσμα αυτής της κρίσης, όπως επιχειρείται με τις διατάξεις του Ν. 2525/97.

Για τις περιπτώσεις επιλογής στελεχών εκπαίδευσης, ο κλάδος προβλέπει διαδικασίες κρίσης του εκπαιδευτικού με αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια και μέσα από συλλογικά όργανα, συμβούλια επιλογής, υπηρεσιακά συμβούλια, όπου και εκπροσωπείται από τους αιρετούς του. Η χρήση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης που προτείνουμε μπορεί να συνεκτιμηθεί ως ένα από τα στοιχεία με τα οποία τα συλλογικά όργανα διενεργούν τις κρίσεις» (<http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=0>).

Η Δ.Ο.Ε. συνεχίζει να συγκεκριμενοποιεί τις θέσεις της για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου την επόμενη χρονιά στην 68^η Γενική Συνέλευση του κλάδου (Ιούνιος 1999). Συγκεκριμένα: «Ο Κλάδος είναι υπέρ της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Είναι κατηγορηματικά αντίθετος με την αξιολόγηση - χειραγώγηση που ο νόμος 2525 / 97 προβλέπει. Εκείνο που πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους και ιδιαίτερα από τα εμπλεκόμενα μέρη είναι, ότι για να εφαρμοστεί και ιδιαίτερα να πετύχει το σύστημα αξιολόγησης, πρέπει να συζητηθεί και να τύχει της αποδοχής τόσο από την πλευρά των αξιολογητών, όσο και των αξιολογουμένων. Υπάρχουν τρεις βασικές προϋποθέσεις για την αποδοχή της αξιολόγησης :

· Η αποδοχή των αξιολογούμενων για όσα περιλαμβάνει ως περιεχόμενο ο θεσμός αυτός. Εάν δεν γίνει η αποδοχή δεν γίνεται η αξιολόγηση.

· Είναι απαραίτητο να πειστούν όλοι οι αξιολογούμενοι, ότι από το προϊόν της αξιολογικής διαδικασίας προκύπτει όφελος, προκύπτει κέρδος, προκύπτει ποιότητα και αναβάθμιση της ίδιας της εκπαίδευσης.

· Η αξιολόγηση είναι υπόθεση εσωτερική και αφορά τους εκπαιδευτικούς που είναι μέσα στα σχολεία, αφορά τη διαδικασία της εκπαίδευσης που λειτουργεί μέσα στις σχολικές μονάδες. Καμία άλλη παρέμβαση που προέρχεται από έξω, όπως π.χ. οι ΣΜΑ, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στα πλαίσια της αξιολόγησης (<http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=0>).

Πιο αναλυτικά (<http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=0>), κύριοι στόχοι αυτής της αξιολογικής διαδικασίας είναι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού και η συλλογική ένταξή του στη διαμόρφωση των στόχων της σχολικής μονάδας, η επαγγελματική αναβάθμισή του, η αυτόνομη δράση του και η αυτοπραγμάτωσή του. Η ανάπτυξη πνεύματος συνευθύνης, συνεργασίας και αλληλεγγύης, που αντανακλάται ευθέως στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου. Η καθιέρωση προτεραιοτήτων και κριτηρίων που αποβαίνουν λειτουργικά και ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Η διαδικασία της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας οφείλει να απαντά στα εξής ερωτήματα :

1. Τι προγραμματίζεται;
2. Πώς εφαρμόζεται, αυτό που προγραμματίζεται, στην πράξη;
3. Τι αξιολογείται;
4. Πώς αποτιμάται το τελικό αποτέλεσμα;
5. Ποιες πρωτοβουλίες πρέπει να αναληφθούν για τη βελτίωση τις προσπάθειας;

Τόσο στον προγραμματισμό, στο σχεδιασμό και στην αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου βασική και καθοριστική είναι η συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων σε συνεργασία με το σχολικό Σύμβουλο.

Μετά την εξαγωγή των συμπερασμάτων από τη δοκιμαστική εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αποσαφήνιση των διορθωτικών παρεμβάσεων, εκπονείται διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών με τη συνεργασία του Κλάδου και του Υπουργείου Παιδείας.

Είναι αυτονόητο ότι σκοπός και στόχος των παρεμβάσεων και κυρίως της τελικής αποτίμησης είναι η αντιμετώπιση αδυναμιών, λαθών και προβλημάτων που μειώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης. Συγχρόνως όμως να δεσμεύσει και να υποχρεώσει την πολιτεία να δώσει λύσεις στα προβλήματα που διαπιστώθηκαν, έτσι ώστε να μην επαναληφθούν στην επόμενη σχολική χρονιά.

Διαδικασία κρίσης των εκπαιδευτικών:

Σύμφωνα με τις προηγούμενες αποφάσεις του Κλάδου ο εκπαιδευτικός κρίνεται στις εξής περιπτώσεις:

1. Όταν πρόκειται να μονιμοποιηθεί.
2. Όταν θέλει να είναι υποψήφιος για κατάληψη θέσης στελέχους εκπαίδευσης.
3. Αποδεδειγμένα διαπιστώνεται αρνητική προσφορά έργου. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η ενίσχυση και στήριξη του εκπαιδευτικού με επιμορφωτικές διαδικασίες προκειμένου να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου σχολείου.

Δεν κρίνεται από μονοπρόσωπα αλλά από συλλογικά όργανα, στα οποία μετέχουν εκπρόσωποι των συναδέλφων, το δε αποτέλεσμα της κρίσης σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι προϊόν αποκλειστικά της αξιολογικής έκθεσης και δε χρησιμοποιείται ως πειθαρχικό μέτρο και δε συνδέεται με τη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη του εκπαιδευτικού. Θα πρέπει να αποτελεί προϊόν συνεξέτασης όλων εκείνων των παραγόντων που έχουν σχέση με τη δράση του εκπαιδευτικού, τα επιστημονικά του, βεβαίως, προσόντα, την εμπειρία του, τη λειτουργία της σχολικής μονάδας και τις ιδιαίτερες συνθήκες αυτής, την ποιότητα της διαδικασίας του Συμβουλίου Επιλογής, τις προϋποθέσεις διαφάνειας στη λήψη των αποφάσεων και τη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος, τους όρους προστασίας του εκπαιδευτικού από άδικα και αυθαίρετα αποτελέσματα.

Να θεσμοθετηθεί δευτεροβάθμιο όργανο, ώστε να μπορεί να προσφεύγει ο κάθε συνάδελφος που θεωρεί ότι αδικήθηκε από την αξιολογική διαδικασία» (<http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=0>).

Στην ίδια κατεύθυνση κινείται η στάση της ΔΟΕ και μετά την ψήφιση του νόμου 2986/2002: « Η αντικειμενική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών αποτελεί επιδίωξή μας, με βάση τις προτάσεις μας... Ο κλάδος των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων έχει ταχθεί καθαρά υπέρ της αυτοαξιολόγησης του εκπαιδευτικού και της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Μιας αξιολόγησης που καμιά σχέση δεν έχει με τις εξαγγελίες της κυβέρνησης... Η αξιολόγηση που προτείνουμε πρέπει να λειτουργεί ως ανατροφοδοτικός μηχανισμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Να αξιολογεί το σύνολο των εμπλεκόμενων στην εκπαιδευτική διαδικασία (υποδομές, αναλυτικά προγράμματα, βιβλία, συνθήκες άσκησης εκπαιδευτικού έργου), να κινείται στους άξονες προγραμματισμός, στοχοθεσία, παρακολούθηση και αξιολόγηση από συλλογικά όργανα, να έχει στόχο την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ταυτίζεται με τη διαδικασία βαθμολογικής κατάταξης και μισθολογικής εξέλιξης... Ο εκπαιδευτικός και το έργο του δεν κρίνονται από μονοπρόσωπα αλλά από συλλογικά όργανα, το δε αποτέλεσμα της κρίσης σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι προϊόν αποκλειστικά αξιολογικής έκθεσης και δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιείται ως πειθαρχικό μέτρο και να συνδέεται με την υπηρεσιακή, μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη του εκπαιδευτικού. Στον προγραμματισμό, στο σχεδιασμό και στην αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου βασική και καθοριστική είναι η συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων σε συνεργασία με το σχολικό Σύμβουλο.

Εκείνο που πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους και ιδιαίτερα από τα εμπλεκόμενα μέρη είναι, ότι για να εφαρμοστεί και ιδιαίτερα να πετύχει ένα σύστημα αξιολόγησης, πρέπει να συζητηθεί και να τύχει της αποδοχής τόσο από την πλευρά των αξιολογητών, όσο και των αξιολογούμενων. Από το προϊόν της αξιολογικής διαδικασίας πρέπει να προκύπτει όφελος, ποιότητα και αναβάθμιση της ίδιας της εκπαίδευσης...» (<http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=0>).

Το ΔΣ της ΔΟΕ εξακολουθεί να εκφράζει και μετά το 2009 την ίδια επιχειρηματολογία και την κατηγορηματική αντίθεση των εκπαιδευτικών σε κάθε μορφή αξιολόγησης-χειραγώγησης-κατηγοριοποίησης, η οποία θα οδηγεί σε απολύσεις και τιμωρία των εκπαιδευτικών και κατηγοριοποίηση των σχολείων. «Σε κάθε τέτοια περίπτωση, η αντίδραση του κλάδου των εκπαιδευτικών θα είναι τέτοια που όμοιά της δεν θα έχει υπάρξει στο παρελθόν. Το ΔΣ της ΔΟΕ επαναλαμβάνει τη θέση του για την αξιολόγηση που θα έχει τα χαρακτηριστικά της ανατροφοδότησης και βελτίωσης του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού, που θα λειτουργεί τιμωρητικά και δε θα συνδέεται με τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη. Η λογική των ποσοστώσεων είναι κατάφωρα άδικη, έχει σκοτεινά σημεία στην εφαρμογή της, είναι έξω από παιδαγωγικές αρχές και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή...» (ΔΟΕ, δελτίο τύπου στις 19-4-2012).

Σχεδόν στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε όλη αυτή τη χρονική περίοδο και η Ο.Λ.Μ.Ε., η οποία ζητά η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου να στηριχθεί στο τρίπτυχο προγραμματισμός – υλοποίηση –απολογισμός. «Διεκδικεί τη συμμετοχή της στην αξιολόγηση αναλυτικών προγραμμάτων, μέσων και μεθόδων διδασκαλίας, προβάλλει την αυτοαξιολόγηση, επικαλείται πορίσματα Ευρωπαϊκών Συνδικάτων και του Συμβουλίου της Ευρώπης, ενώ τονίζει την ανάγκη ανάδειξης του συλλόγου των διδασκόντων σε μηχανισμό με ουσιαστικό και αποφασιστικό ρόλο και αποφασιστικές αρμοδιότητες». Θέση την οποία διατηρεί ως σήμερα. (Παπακωνσταντίνου, Π. 1993:161). «Η ΟΛΜΕ πιστεύει ότι η όποια αξιολόγηση πρέπει να έχει καθαρά εκπαιδευτικό προσανατολισμό και να στοχεύει στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού. Υπ' αυτήν την έννοια εκφράσαμε στον Υπουργό μας τον προβληματισμό για τη σύνδεση της αξιολόγησης με το μισθολόγιο και τη μισθολογική εξέλιξη. Σε κάθε περίπτωση η ΟΛΜΕ θα εξετάσει το ζήτημα και θα επανέλθει, πλην όμως είναι δεδομένο ότι ζητούμε την αποσύνδεση της αξιολόγησης από το μισθό και τη μισθολογική εξέλιξη...» (<http://www.alfavita.gr/artrog.php?id=62398/19-4-2012>).

Αν και σήμερα ένα μεγάλο ποσοστό των εκπαιδευτικών που έχουν διοριστεί μετά το 1982 δεν έχουν βιωμένες εμπειρίες και, προφανώς, δεν έχουν σαφή εικόνα από την

εφαρμογή του «κυρίαρχου» και «παραδοσιακού» μοντέλου αξιολόγησης, δηλαδή του τεχνοκρατικού-γραφειοκρατικού, από την πλευρά τους οι εκπαιδευτικοί μέσα από τις συνδικαλιστικές τους οργανώσεις «αρνούσαν την επιβολή των ιδεολογικών ελέγχων στην εκπαιδευτική λειτουργία και την μετατροπή των εκπαιδευτικών σε πειθήνια εκτελεστικά όργανα κυβερνητικών επιλογών και εντολών». Παρ' όλα αυτά μέσα από την συνδικαλιστική δράση δεν μπόρεσαν να αντιτάξουν «πειστικό» λόγο απέναντι στην κρατική πολιτική (Παπακωνσταντίνου, Π.1993:161).

Ο λόγος των συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι φορτωμένος με επιφυλάξεις, η επιχειρηματολογία ασαφής και η αντίθεση δεν είναι κατηγορηματική. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών κλίνουν προς την αποδοχή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, στηριζόμενοι σε μια επιχειρηματολογία γενικής ποιοτικής βελτίωσης της εκπαίδευσης, αύξησης της απόδοσης του εκπαιδευτικού έργου και παραγωγικότητας στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου. Επικαλούνται δε μια επιχειρηματολογία εμπνεόμενη από την τεχνοκρατική ή καλύτερα την τεχνοκρατική-γραφειοκρατική ιδεολογία. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών δεν αντιλήφθηκαν εγκαίρως την τακτική του «διαίρει και βασίλευε» και δεν μπόρεσαν να γεφυρώσουν κάποιες διακλαδικές διαφορές εκτιμήσεων για να εκφραστούν ενιαία και μαζικά (Μαυρογιώργος, Γ.1993:155, Παπακωνσταντίνου, Π.1993, Νούτσος, Μπ.1999).

Όπως διαπιστώνεται από την παράθεση των δεδομένων που προκύπτουν από τις νομοθετικές ρυθμίσεις, ο επιθεωρητής είχε την εντολή από την πολιτεία να ασκήσει παράλληλα διοικητικό και εποπτικό έργο. Οι δύο αυτοί ρόλοι φαίνεται να συγκρούονται στην εφαρμογή τους στην πράξη σε σχέση με τους στόχους τους, μολονότι η συγκέντρωση αυτών των αρμοδιοτήτων σε ένα πρόσωπο προσέδιδε μεγαλύτερη εξουσία αλλά και κύρος στα άτομα που στελέχωναν το θεσμό. Ωστόσο, ο επιθεωρητής έδωσε περισσότερο βαρύτητα στην επιτέλεση του διοικητικού και ελεγκτικού ρόλου, παραμελώντας τον επιστημονικό και παιδαγωγικό. Ως στελέχη, λοιπόν, ενός συγκεντρωτικού και γραφειοκρατικού μηχανισμού, στενά συνδεδεμένων και εξαρτώμενων από τις εκάστοτε κυβερνήσεις, αρκετοί επιθεωρητές επέτρεψαν σε αυτές να

τους χρησιμοποιήσουν ως μέσα πίεσης, ελέγχου και πειθαναγκασμού των εκπαιδευτικών και διατηρώντας την ευθύνη και την υποχρέωση σύνταξης υπηρεσιακών εκθέσεων για πολλές δεκαετίες, “αξιοποίησαν” αυτό το δικαίωμα πολλές φορές ως “όπλο” απέναντι στους εκπαιδευτικούς. Αυτό ήταν και το πλέον κρίσιμο και επίμαχο σημείο που ο εκπαιδευτικός κλάδος όλων των βαθμίδων τήρησε αρνητική στάση έναντι του θεσμού (Ιορδανίδης, Γ. 2011:8).

Άλλοι, επιπλέον λόγοι, για την αρνητική στάση, ήταν ότι η συντριπτική πλειονότητα των εκπαιδευτικών δεν εκλάμβανε το θεσμό της επιθεώρησης ως αξιολόγηση, δεδομένου ότι γινόταν ερήμην τους. Όχι μόνο δε συμμετείχαν στη διαδικασία, αλλά και τα αποτελέσματά της (το προϊόν της αξιολόγησης) ήταν για τους εκπαιδευτικούς εντελώς άγνωστα και ερμητικά κλεισμένα μέσα στον υπηρεσιακό τους φάκελο. Επιπλέον, δε γνώριζαν με τι κριτήριο αξιολογούνται κάθε φορά (ήθος, διοικητική ικανότητα κ.λπ.). Είναι φανερό ότι μια τέτοιου είδους αξιολόγηση δεν εκπληρώνει το βασικό σκοπό της που θα έπρεπε να είναι η βοήθεια προς τον αξιολογούμενο, προκειμένου ν’ ανακαλύψει τις τυχόν ικανότητες, αδυναμίες, ελλείψεις κ.ο.κ. που έχει, για να μπορέσει ν’ αποκτήσει περισσότερη αυτογνωσία και να βελτιωθεί. Κατά συνέπεια, λειτουργούσε αυθαίρετα, αφού στηριζόταν στην υποκειμενική εκτίμηση ενός αξιολογητή, χωρίς επιστημονική μέθοδο και αξιόπιστο κριτήριο. Δε θα ήταν υπερβολή αν ισχυριζόταν κανείς ότι ήταν ένα είδος «φακελώματος» από τη στιγμή που υπήρχαν πάρα πολλοί εκπαιδευτικοί που ποτέ δε μάθαιναν το περιεχόμενό της. Αυτό το είδος αξιολόγησης εξυπηρετούσε άλλους σκοπούς και όχι την ανατροφοδότηση που είναι η ουσία της αξιολόγησης. Από τη στιγμή, μάλιστα, που επηρέαζε τη μισθολογική εξέλιξη και τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών, λειτουργούσε εκβιαστικά και, αφού απέκλειε παντελώς το διάλογο, δημιουργούσε περισσότερο πειθήνια όργανα και όχι ελεύθερες προσωπικότητες με κριτική στάση απέναντι στα προβλήματα της εκπαίδευσης. Είναι φυσικό μια τέτοιου είδους αξιολόγηση να είναι καταδικασμένη στις συνειδήσεις των εκπαιδευτικών (Αθανασίου, Λ. 1997:235-237, Παπααργυροπούλου, Ι. 1991).

Στα χρόνια που μεσολάβησαν, από την κατάργηση του επιθεωρητή μέχρι σήμερα, οι εκπαιδευτικοί έχουν ευθύνη για τον τρόπο με τον οποίο αξιοποίησαν τα όρια της

σχετικής τους αυτονομίας στη σχολική μονάδα, δεδομένου ότι για αυτά τα χρόνια δεν ανέπτυξαν στο σχολείο εναλλακτικές μορφές συλλογικού προγραμματισμού και απολογισμού του έργου τους. Αν αυτό είχε γίνει θα ήταν δυσκολότερη η επιβολή αυταρχικών μορφών αξιολόγησης. Αυτό συνεπάγεται ότι οι εκπαιδευτικοί δεν είναι ούτε «μοναδικοί ένοχοι» ούτε «ολοκληρωτικά αθώοι». Μια «σοβαρή» αξιολογική προσπάθεια θα συμπεριλάμβανε τη μέτρηση-κατάταξη του συνόλου των παραγόντων που συμμετέχουν σε μια εκπαιδευτική διαδικασία, όπως είναι το αναλυτικό πρόγραμμα, η υλικοτεχνική υποδομή, τα βιβλία, ο κοινωνικός περίγυρος κ.ο.κ.) (Μαυρογιώργος, Γ. 1993, Κάτσικας, Χ. 2002). Κατά το Δούκα, Χ. (2000:35), δύο παράγοντες είναι εκείνοι που διαμόρφωσαν κυρίως τη συνδικαλιστική πολιτική. Πρώτον οι προσδοκίες των εκπαιδευτικών και δεύτερον οι εξωτερικές επιρροές, κυρίως των πολιτικών κομμάτων.

Σύμφωνα με τον Αθανασιάδη, Χ. (2001: 147-148), τα εκπαιδευτικά συνδικάτα επιχείρησαν ευθύς εξαρχής να ματαιώσουν τη θεσμοθέτηση και εφαρμογή των κρατικών προθέσεων, μεταθέτοντας τη συζήτηση από την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, το οποίο παράγει κάθε σχολική μονάδα και, κυρίως, το εκπαιδευτικό σύστημα συνολικά. Πρότειναν (Δ.Ο.Ε. 1993, Ο.Λ.Μ.Ε. 1997) να προγραμματίζεται και να αξιολογείται το εκπαιδευτικό έργο σε επίπεδο τοπικό (σχολική μονάδα), περιφερειακό (διεύθυνση εκπαίδευσης) και εθνικό (υπουργείο παιδείας) με τη συμμετοχή εκπαιδευτικών, γονέων, κρατικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα αποτελέσματα της αξιολογικής διαδικασίας, σύμφωνα πάντα με την πρότασή τους, θα πρέπει να αξιοποιούνται αποκλειστικά για βελτιωτική ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού έργου και όχι για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών. Η ατομική αξιολόγηση των εκπαιδευτικών γίνεται αποδεκτή μόνο ως «κρίση» όσων εμπλακούν στη διαδικασία ανάδειξης στελεχών, δηλαδή διευθυντών, προϊσταμένων και σχολικών συμβούλων.

Ο ίδιος ερευνητής (ό.π.:148-149) υποστηρίζει ότι ο συνδικαλιστικός λόγος για το ζήτημα της αξιολόγησης ούτε κοινωνική αποδοχή διαθέτει ούτε υπήρξε ποτέ θερμό επεισόδιο ανάμεσα στην κυβέρνηση και τα εκπαιδευτικά συνδικάτα. «Το σενάριο επαναλαμβανόταν μονότονα και χαμηλόφωνα ως εξής: Η κυβέρνηση έδινε στη

δημοσιότητα ένα σχέδιο (π.χ. Προεδρικό Διάταγμα), τα συνδικάτα κατέθεταν με διαβήματα τη διαφωνία τους και η κυβέρνηση παρέπεμπε την υπογραφή του διατάγματος στις ελληνικές καλένδες. Στη διάρκεια των δύο δεκαετιών (1982-2000) το σενάριο επαναλήφθηκε έξι φορές. Η ερμηνεία, συνεπώς, η οποία αποδίδει την απουσία αξιολόγησης στην αντίσταση των εκπαιδευτικών συνδικάτων ηχεί ελάχιστα πειστικά, εφόσον η αντίσταση ουδέποτε υπερέβη τη φραστική διαφωνία των υπομνημάτων». Μόνο η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας (1990-93), με τη διάχυτη αίσθηση πως έχει με το μέρος της την κοινή γνώμη, θεσμοθέτησε την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, χωρίς αξιοσημείωτη αντίσταση από τα εκπαιδευτικά συνδικάτα και δίχως ιδιαίτερο πολιτικό κόστος. Αντιθέτως, επί 15 έτη (1981-89, 1993-2000) οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, παρότι ο νομοθετικά εκφρασμένος λόγος τους ελάχιστα διέφερε από αυτόν της Νέας Δημοκρατίας, όχι μόνο δεν επιχείρησαν την εφαρμογή της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, αλλά ακύρωσαν, στην κρίσιμη συγκυρία των αρχών της δεκαετίας του '90, τις νομοθετικές πράξεις της αντίπαλης κυβέρνησης.

Θα πρέπει να σημειωθεί, βέβαια, ότι στις αυταρχικές μορφές αξιολόγησης που εφαρμόζονται στην Ελλάδα έχουν μερίδιο ευθύνης και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί. Τις τελευταίες δεκαετίες δεν κατάφεραν να αναμειχθούν ενεργά στην εσωτερική πολιτική των σχολείων και δεν αξιοποίησαν την αυτονομία που τους παρεχόταν, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να δημιουργήσουν μεθόδους, οι οποίες θα τους πρόσφεραν τα μέσα να αντιδράσουν στην αξιολόγηση και έτσι έγιναν ευάλωτοι σε αυτή. Ωστόσο, ο τρόπος που η αξιολόγηση προβλέπεται να εφαρμόζεται στη χώρα μας οδηγεί τους εκπαιδευτικούς σε αρνητικές αντιδράσεις, λόγω του ότι έχει περισσότερο εποπτικό, ελεγκτικό και αυταρχικό χαρακτήρα παρά ενισχυτικό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Στην αρνητική αντίδραση συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό, αφενός η δυσπιστία και η αμφιβολία που υπάρχει, τουλάχιστον στην Ελλάδα, όσον αφορά τους στόχους, τα κριτήρια και τις τεχνικές της αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται από τους αξιολογητές και την πολιτεία και αφετέρου η προσπάθεια να χρησιμοποιηθεί ως έκφραση της ιδεολογικής και επίσημης εξουσίας. Αποτέλεσμα του τρόπου που εφαρμόζεται η αξιολόγηση στη χώρα μας είναι να φαίνεται στα μάτια των εκπαιδευτικών ως επιθεώρηση και να τους αναγκάζει να

υιοθετούν αμυντική στάση απέναντί της. Η κατάσταση επιδεινώνεται από το γεγονός ότι οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται, και σε μεγάλο βαθμό είναι, αμέτοχοι στην εκπόνηση και θέσπιση των προτάσεων και την εφαρμογή των μέτρων για την αξιολόγηση, η οποία τους αφορά και άμεσα ως εκπαιδευτική διαδικασία (Μαυρογιώργος, Γ. 1993, Γρόλλιος Γ. /Λιάμπας, Τ./Τζήκας Χ. 2002) .

Την αρνητική στάση και άποψη των εκπαιδευτικών για την αξιολόγηση αιτιολογεί ο Apple, M. (2002:152-153), αναφέροντας ότι: «Οι εκπαιδευτικοί μπορεί δικαιολογημένα να είναι καχύποπτοι για τους γραφειοκρατικούς τρόπους αξιολόγησής τους. Η ιστορία της αξιολόγησης της επαγγελματικής απόδοσης των εκπαιδευτικών δεν υπήρξε πάντα ευχάριστη και πολύ συχνά βασίστηκε σε μια βαθιά παρανόηση της ζωής που διάγουν οι εκπαιδευτικοί στην τάξη... Ένας άλλος λόγος, που συμβάλλει στην αρνητική αντίληψη που έχουν οι εκπαιδευτικοί για την αξιολόγηση, είναι οι επιπτώσεις της που έχει στους ίδιους. Είναι απολύτως φυσιολογικό οι άνθρωποι να εκφράζονται αρνητικά για διαδικασίες που γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην εργασία τους. Γνωρίζοντας, λοιπόν, οι εκπαιδευτικοί ότι ο τρόπος με τον οποίο διεξάγεται η αξιολόγηση δεν θα έχει καμία θετική συμβολή σ' αυτούς, αλλά σκοπός της είναι να εντοπίζει τα σημεία στα οποία παρουσιάζουν αδυναμίες και προβλήματα, κάτι που θα έχει αρνητική επίπτωση στην εργασία τους, την αντιμετωπίζουν με καχυποψία και άρνηση».

Οι εκπαιδευτικοί, όμως, δεν αντιδρούν αρνητικά στην εργασία φοβούμενοι μην έχουν μόνο αρνητικές προσωπικές επιπτώσεις, αλλά και γιατί την θεωρούν πολλές φορές επιζήμια και για την εργασία τους. Για να μην αντιμετωπίζουν, λοιπόν, προβλήματα με την αξιολόγηση συμμορφώνονται με την μορφή διδασκαλίας που τους επιβάλλεται για να μην θεωρηθούν παράτυποι. Ωστόσο, πολλοί από τους εκπαιδευτικούς όχι μόνο δεν συμφωνούν, αλλά νιώθουν και ότι προσβάλλονται από αυτή τη διαδικασία, διότι θεωρούν πως παραγνωρίζεται η δική τους άποψη που είναι και η πιο σημαντική, αφού αυτοί διδάσκουν και, συνεπώς, αυτοί γνωρίζουν ποια είναι τα πραγματικά προβλήματα και ποιος ο κατάλληλος τρόπος διδασκαλίας (Πασιαρδής, Π. 1996, Meloche, J. 2000).

Σύμφωνα με τον Κασσωτάκη, Μ. (2008), η αντίδραση των εκπαιδευτικών κατά της αξιολόγησης οφείλεται κατά κανόνα:

- στη λανθασμένη αντίληψη για το ρόλο και τη λειτουργία της,
- στη μη διασφάλιση των όρων που απαιτούνται για την εφαρμογή ενός αξιόπιστου συστήματος αξιολόγησης,
- στη δυσπιστία ως προς την εγκυρότητα και την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης,
- στις δυσκολίες αντικειμενικής αποτίμησης όλων των πτυχών του εκπαιδευτικού έργου» (<http://users.sch.gr/symbath/seminars/23.02.08-kassotakis.ppt> -ανάκτηση 01.03.2008).

Για να αρθούν οι αντιδράσεις αυτές, ο Κασσωτάκης (ό.π.) προτείνει τη διασφάλιση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- σφαιρική αντιμετώπιση όλων των πτυχών και των συντελεστών του εκπαιδευτικού έργου,
- αποδοχή του προτεινόμενου συστήματος από τους αξιολογούμενους,
- σαφή και προκαθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης,
- γνώση της χρήσης των αποτελεσμάτων της,
- εγκυρότητα, αξιοπιστία και αντικειμενικότητα (όχι αποσπασματικές διαδικασίες αξιολόγησης, κατάλληλα μέσα και μέθοδοι, καταρτισμένοι αξιολογητές κ.ο.κ.),
- συνεκτίμηση της γνώμης των αξιολογουμένων,
- δικαίωμα ένστασης και δευτεροβάθμιας κρίσης (ό.π.).

Οι έρευνες που έχουν διεξαχθεί μέχρι σήμερα στη χώρα μας δίνουν απαντήσεις στα περισσότερα από τα ερωτήματα, που εγείρονται γύρω από το θέμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και γενικά του εκπαιδευτικού έργου, και ειδικότερα δίνουν τη δυνατότητα, εκτιμούμε, πειστικών ερμηνειών στα επιχειρήματα και τις προτάσεις που εκφράζει πιο πάνω ο καθηγητής Κασσωτάκης. Επιπλέον, θα υποστηρίξαμε ότι αποκαλύπτουν με σαφή τρόπο, τουλάχιστον, τις προθέσεις των εκπαιδευτικών γύρω από το όλο θέμα. Για το λόγο αυτό σταχυολογούμε ορισμένες από τις έρευνες αυτές, που χρησιμοποίησαν ως μεθοδολογικό εργαλείο το ερωτηματολόγιο, αναδεικνύοντας

χαρακτηριστικά ευρήματά τους γύρω από τις απόψεις των εκπαιδευτικών. Πάντως, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε προκαταβολικά ότι τα ευρήματα των ερευνών αυτών συμπίπτουν με την επιχειρηματολογία των εκπαιδευτικών και με συγκεκριμένες πτυχές που αφορούν τη στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην αξιολόγηση.

Στο σημείο αυτό παραθέτουμε ορισμένα από τα σημαντικότερα συμπεράσματα αυτών των ερευνών που διεξήγαγαν οι: Πασιαρδής, Π. 1996, Χαμηλωμάτη, Π. 1996, Χαρακόπουλος, Κ. 1998, Ψαχαρόπουλος, Γ. 2003, Παμουκτσόγλου, Α. 2002, Νανούρης, Δ. 2003, Κελπανίδης, Μ./ Αντωνιάδη, Φ./ Παπαδοπούλου, Σ./ Ποιμενίδου, Δ. 2007, Κοσμά, Θ. 2008, Ζουγανέλη, Αι. / Καφετζόπουλος, Κ. / Σοφού, Ευ. / Τσάφος, Β. 2008, Μαντζιαρλή, Π. 2010.

Ξεκινώντας με τα πλέον συνοπτικά αλλά μεστά ευρήματα, παραθέτουμε τα γενικά συμπεράσματα από την έρευνα των Πασιαρδή, Π./Σαββίδη, Ι./Τσιάκκιρου, Α., (2005:80), σύμφωνα με την οποία,

η αξιολόγηση στις καλύτερες στιγμές της λειτουργεί ως:

- επιβεβαίωση,
- επαγγελματική ενδυνάμωση,
- ορατή παρουσία,
- στήριξη και
- μέσο προς τον επαγγελματισμό,

ενώ στις χειρότερες στιγμές της λειτουργεί ως:

- επίδειξη δύναμης,
- όπλο για χρήση,
- αθέατη ρουτίνα,
- κατάλογος διορθωτικών μέτρων και οδηγιών και
- ως ανεπιθύμητη παρέμβαση.

Επιλέγοντας ευρήματα νεότερων ερευνών, που άπτονται της στάσης και αντίδρασης των εκπαιδευτικών στην αξιολόγησή τους, αναδεικνύουμε με ποιοτικές περιγραφές τα κυριότερα απ' αυτά:

- η πλειονότητα των εκπαιδευτικών, σε πολύ υψηλά ποσοστά (κατά μέσο όρο 75%), τάσσεται υπέρ της αξιολόγησης του έργου τους ή, τουλάχιστον, την θεωρεί αναγκαία, εφόσον, όμως, συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις,
- οι εκπαιδευτικοί θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες που αφορούν τη θέσπιση και την εφαρμογή της αξιολόγησής τους και ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης,
- δείχνουν να εμπιστεύονται περισσότερο το Σχολικό Σύμβουλο ως αξιολογητή του εκπαιδευτικού τους έργου (παιδαγωγικού, διδακτικού και επιστημονικού),
- το προσδοκώμενο όφελος των εκπαιδευτικών από την αξιολόγηση είναι η βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου από τους ίδιους εκπαιδευτικού έργου (ανατροφοδότηση), η ατομική επιμόρφωση, ενώ λιγότεροι ελπίζουν σε μισθολογική ανέλιξη,
- περιορίζει τα φαινόμενα αδιαφορίας και χαλάρωσης ,
- εκτιμούν ότι οι αξιολογητές πρέπει να έχουν αυξημένα προσόντα, και, ειδικότερα, επαρκή παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση, προκειμένου να τους αξιολογούν, καθώς και ειδικές γνώσεις και όχι να γίνεται από θεσμικά πρόσωπα που έχουν επιλεγεί με αναξιοκρατικά κριτήρια,
- οι αξιολογητές να χρησιμοποιούν έγκυρα, αξιόπιστα και αντικειμενικά κριτήρια, αποδεκτές τεχνικές αξιολόγησης και να λαβαίνουν υπόψη τις ειδικές χωροχρονικές περιστάσεις του στενότερου και ευρύτερου περιγυρου,
- όσοι από τους εκπαιδευτικούς δεν συμφωνούν με την εφαρμογή της αξιολόγησής τους, επικαλούνται ως κύρια αιτία της διαφωνίας τους την έλλειψη αξιόπιστων και αντικειμενικών κριτηρίων και την ανεπάρκεια των αξιολογητών, καθώς επίσης την επιφύλαξη της επιστροφής στον «επιθεωρητισμό»,
- οι μεταβλητές, φύλο, ηλικία και έτη υπηρεσίας, φαίνεται να μην παίζουν σημαντικό ρόλο στις απαντήσεις των ερωτώμενων εκπαιδευτικών,

- παρά τους όποιους ενδοιασμούς τους, οι υπηρετούντες εκπαιδευτικοί προτιμούν περισσότερο την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδας, δηλαδή τη συλλογική εσωτερική αξιολόγηση, ενώ η εξωτερική αξιολόγηση θεωρείται η λιγότερο κατάλληλη (Χαμηλωμάτη, Π. 1996, Χαρακόπουλος, Κ. 1998, Ψαχαρόπουλος, Γ. 2003, Παμουκτσόγλου, Α. 2002, Νανούρης, Δ. 2003, Κελπανίδης, Μ./ Αντωνιάδη, Φ./Παπαδοπούλου, Σ./ Ποιμενίδου, Δ. 2007, Κοσμά, Θ. 2008, Ζουγανέλη, Αι. / Καφετζόπουλος, Κ. / Σοφού, Ευ. / Τσάφος, Β. 2008, Μαντζιαρλή, Π. 2010).

Ανακεφαλαιώνοντας την ενότητα αυτήν, οδηγούμαστε στη διαπίστωση ότι τα ερευνητικά ευρήματα που παρουσιάσαμε αποτυπώνουν με σαφή τρόπο την επιχειρηματολογία που χρησιμοποιούν για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είτε οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί είτε οι συνδικαλιστικοί τους εκπρόσωποι. Ειδικότερα, ενώ δηλώνουν ότι η αξιολόγηση θεωρείται αναγκαία για παιδαγωγικούς, εκπαιδευτικούς, επιμορφωτικούς, επαγγελματικούς κ.ο.κ. λόγους, ωστόσο οι ενδοιασμοί τους έχουν να κάνουν με τους στόχους της, τα κριτήρια, τις τεχνικές, την αξιοπιστία των αξιολογητών και, βέβαια, τις ίδιες τις προθέσεις και τους απώτερους σκοπούς της πολιτείας. Τα επιχειρήματα αυτά, θα υποστηρίζαμε ότι, συνιστούν τη μόνιμη και διαχρονική επωδό των εκπαιδευτικών και των συνδικαλιστικών τους φορέων μετά την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή, μολονότι έχει αλλάξει η σύνθεση του εκπαιδευτικού προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, που σημαίνει ότι ένας ικανός αριθμός εκπαιδευτικών δεν έχει αξιολογηθεί ποτέ. Ουσιαστικά, οι εκπαιδευτικοί αμφισβητούν τόσο την αντικειμενικότητα και την αξιοπιστία των αξιολογητών και των κριτηρίων και των διαδικασιών που θα χρησιμοποιήσουν όσο και των σκοπών της αξιολόγησης που συνδέονται με τις προθέσεις της πολιτείας. Ταυτόχρονα, οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί, με την εν γένει στάση τους, αναδεικνύουν τις δικές τους προσδοκίες και νοοτροπίες, καθώς και την επιρροή που δέχονται από τις πολιτικές παρατάξεις. Ο λόγος των συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι γεμάτος από επιφυλάξεις και η επιχειρηματολογία τους γενική. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών δηλώνουν ότι προτιμούν την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου,

στηριζόμενοι σε μια επιχειρηματολογία γενικής ποιοτικής βελτίωσης της εκπαίδευσης στη βάση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αποτίμησης του εκπαιδευτικού έργου. Ωστόσο, παράλληλα αναδεικνύουν και την ατολμία και την απουσία βούλησης της πολιτείας να συνεργαστεί με την εκπαιδευτική κοινότητα και, συνεπώς, να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη ανάμεσα στην ίδια και τους εκπαιδευτικούς, προκειμένου να αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα της αξιολόγησης, που συμβάλλουν, πραγματικά, στην ανατροφοδότηση του εκπαιδευτικού έργου και στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης προς όφελος των μαθητών και της κοινωνίας.

Τελικά, στα είκοσι επτά χρόνια (1982 –2009) που ακολούθησαν μετά την κατάργηση του θεσμού του επιθεωρητή, η πολιτική ηγεσία απέτυχε να προσεγγίσει αποτελεσματικά ή απέφυγε, στις περισσότερες περιπτώσεις, να ασχοληθεί με ζητήματα που προκαλούν τριβές και έντονες αντιδράσεις, υπακούοντας στη λογική του πολιτικού κόστους ή, σπανιότερα, επιχείρησε μονομερώς ή αυταρχικά την επαναδραστηριοποίηση του θεσμού, χωρίς να ακολουθήσει διαδικασίες και να κάνει τομές που θα μπορούσαν να συντελέσουν στην αποδοχή της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ:

Η σκιά και η απειλή του «επιθεωρητισμού»

Με τη δημοσίευση του νόμου 1304/82 που αφορούσε την «επιστημονική-παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης» καταργήθηκε ο θεσμός του επιθεωρητή και καθιερώθηκε ο θεσμός του σχολικού συμβούλου. Η υποδοχή και η πραγματική λειτουργία του θεσμού αυτού παρουσιάζει μια πολλαπλότητα προβλημάτων. Εδώ απλώς θίγεται το γεγονός για να επισημάνουμε ότι ήδη με το νόμο αυτό οριοθετούνταν τα πλαίσια για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού («ο σύμβουλος μετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης») που επρόκειτο να συγκεκριμενοποιηθούν με τη διαδικασία έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων. Στο όνομα της κατάργησης του επιθεωρητή διευθετήθηκε η «λεπτομέρεια» χωρίς ιδιαίτερη αντίδραση από τη μεριά των εκπαιδευτικών. Το Π.Δ. 214/84 (για «τα καθήκοντα και αρμοδιότητες των σχολικών συμβούλων») δεν αναιρούσε την αρχική ρύθμιση του νόμου 1304/82. Ο νόμος εξάλλου 1566/85, ανάμεσα στα άλλα, προέβλεπε πως ο διευθυντής του σχολείου «μετέχει στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών του σχολείου». Ο νόμος 2525/1997 (δώδεκα χρόνια, μετά το 1985) προέβλεπε το Σώμα Μονίμων Αξιολογητών. Τόσα χρόνια αλλεπάλληλων διαπραγματεύσεων χρειάστηκαν, ώστε να θεσμοθετηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών πιο συντηρητικό, πιο γραφειοκρατικό, πιο συγκεντρωτικό και πιο αυταρχικό από το προηγούμενο που ίσχυε ή από όσα κατά καιρούς προτάθηκαν. Τελικώς, όλες οι προβλεπόμενες σχετικές ρυθμίσεις, όλα αυτά τα χρόνια, περίμεναν τις διευκρινίσεις και τις εξειδικεύσεις για την εφαρμογή τους. Στο διάστημα αυτό προτάθηκαν πολλά σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων.

Στα αλλεπάλληλα σχέδια Π.Δ. που κατά καιρούς το Υπουργείο είχε δώσει στη δημοσιότητα συμπλήρωνε το «Ιερατείο της Αξιολόγησης» και με άλλα μέλη, «τον οικείο προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης». Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ουσιαστικά προδιαγραφόταν να έχει αυστηρά γραφειοκρατικό χαρακτήρα και

προσανατολισμό που κάτω από τις συνολικές εκπαιδευτικές ρυθμίσεις να εξασφαλίζει (ή τουλάχιστον να επιδιώκει) τη συμμόρφωση των εκπαιδευτικών (Μαυρογιώργος, Γ. 1993:155). Είναι δυνατό να υποστηριχτεί ότι τα μέτρα για την αξιολόγηση, που αποτελούσαν αντικείμενο «διαπραγμάτευσης», με τέσσερα «επεισόδια», με δύο διαφορετικά κόμματα στην άσκηση της κυβερνητικής εκπαιδευτικής πολιτικής (ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ.), ήταν μέτρα που είχαν κοινά σημεία μεταξύ τους και έδειχναν συνέχεια της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το στοιχείο αυτό είναι ενδιαφέρον και μας δίνει τη δυνατότητα να ισχυριστούμε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια περίπτωση διαδοχής στην εξουσία δύο κομμάτων των οποίων η διαδοχή, παρά τις εμφανείς διαφορές τους, ωστόσο, δε συνιστά ρήξη και ασυνέχεια, αλλά συνέχεια και συναίνεση στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Κάποια κείμενα, που έχουν κατατεθεί στον υποτιθέμενο διάλογο, είναι αποκαλυπτικά και μας βοηθούν να θεμελιώσουμε την παραπάνω άποψη.

Τα κείμενα που είχαν κατατεθεί προέρχονται από διάφορες πηγές και φορείς (Υπουργείο, κόμματα, ΔΟΕ και ΟΛΜΕ, συννομοσπονδία γονέων και κηδεμόνων κ.ά.). Από αυτή την άποψη η συναίνεση, στην οποία αναφερόμαστε, δεν είναι προϊόν απλώς των επιλογών των δύο κομμάτων που ανέλαβαν διαδοχικά την κυβερνητική εξουσία. Είναι η συνισταμένη της κοινωνικής και πολιτικής δυναμικής η οποία εκδηλώθηκε με τις διάφορες μορφές παρέμβασης που ανέπτυξαν οι διάφορες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις στη συγκεκριμένη συγκυρία. Κάτω, λοιπόν, από τους ευρύτερους πολιτικο-ιδεολογικούς όρους, που ευνόησαν μια «περίεργη» συναίνεση, τα δύο κόμματα έδωσαν στη δημοσιότητα κείμενα και προώθησαν ομοιότροπες πολιτικές απόψεις για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού. Είναι αλήθεια πως αποσπασματικές αναφορές για επιμέρους ζητήματα αποκτούν διαφορετικό νόημα στα πλαίσια του ευρύτερου εκπαιδευτικού και κοινωνικού προγράμματος κάθε κόμματος ή κυβέρνησης. Είναι δυνατόν, ωστόσο, να υποστηρίξουμε ότι οι διαφορές που ενδεχομένως υπάρχουν ανάμεσα στα προγράμματα ή τα μέτρα που πρότειναν τα δύο κόμματα είναι διαφορές βαθμού παρά διαφορές είδους. Σ' αυτή την περίπτωση, ο δικομματισμός φαίνεται να αναδεικνύει στην περίπτωση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μια δυναμική στην οποία τα δύο κόμματα λειτουργούσαν, ως ένα βαθμό,

συμπληρωματικά το ένα για το άλλο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η διαδικασία των διαπραγματεύσεων, όλα αυτά τα χρόνια (Μαυρογιώργος, Γ. 1993). Το Υπουργείο συνέτασσε σχέδια και οι εκπαιδευτικοί καλούνταν να εκφράσουν τις απόψεις τους. Η διαπραγματευτική σχέση ήταν ασύμμετρη, με τους εκπαιδευτικούς κατακερματισμένους και την «ημερήσια διάταξη» αποσπασματική. Το Υπουργείο «αναγκάστηκε» επανειλημμένα, παρά την ασύμμετρη διαπραγματευτική σχέση, να αποσύρει τα σχέδια Π.Δ. για να ετοιμάσει κάποια νέα-εναλλακτικά, «εμπλουτισμένα» με τις θέσεις των εκπαιδευτικών. Έτσι, η συνεχής αναβολή αναβάθμιζε το θέμα της αξιολόγησης σε σημαντικό εκπαιδευτικό ζήτημα και το απομόνωνε από όλα τα άλλα. Οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζονταν αδιάλλακτοι και το Υπουργείο διαλλακτικό. Οι αλληπάλληλες αναβολές και η «ακαταστασία» στην εκπαίδευση συντελούσαν στο να ζητούνται οι απαραίτητες προϋποθέσεις που θα ετοιμάσουν τη συναίνεση και τον προσεταιρισμό της κοινής γνώμης και των εκπαιδευτικών.

Όσο για το περιεχόμενο των προτάσεων, από τη σχετική ανάλυση προέκυψε ότι, σε όλα τα «επεισόδια» διαλόγου:

-Τα μέτρα, καθώς και οι αντιλήψεις και οι παραδοχές που προτείνονταν με τα Π.Δ. επανέφεραν ουσιαστικά το κυρίαρχο και παραδοσιακό μοντέλο αξιολόγησης του εκπαιδευτικού που, ως ένα μεγάλο βαθμό, ίσχυε πριν από το 1982. Όπως έχει επισημανθεί ήδη, ανεξάρτητα από τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού, ανάμεσα στα άλλα, μπορούν να εντοπιστούν οι οποιεσδήποτε αποκλίσεις και στη συνέχεια να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις και αναπροσαρμογές. «Πρόκειται δηλαδή για μια αξιολόγηση που επιδιώκει να επιφέρει επιθυμητές για το σύστημα αλλαγές στις αντιλήψεις, τις ιδέες και τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού. Η αξιολόγηση δηλαδή είναι κάτι που γίνεται στον εκπαιδευτικό προκειμένου να επιδιορθώσει υποτιθέμενες ανεπάρκειες, ελλείψεις ή ατέλειες στην εκπαιδευτική πράξη, σύμφωνα με τους ορισμούς της εκπαιδευτικής ιεραρχίας. Η ‘βελτίωση’, η ‘αυτογνωσία’, η ‘θεμελιωμένη εικόνα για απόδοση του έργου’, ‘η αξιοποίηση των οδηγιών των σχολικών συμβούλων’ κ.ο.κ. με δεδομένα τα κριτήρια, τους

σκοπούς και τους ορισμούς της, σε τελευταία ανάλυση, μεταφράζονται σε ασκήσεις στη συμμόρφωση, την ομοιομορφία και την πιστή και τυφλή εκτέλεση της δοσμένης κάθε φορά εκπαιδευτικής πολιτικής. Έτσι μπορεί να εξηγηθεί και η φθίνουσα συχνότητα των αξιολογικών εκθέσεων. Όσο νεότερος είναι στην εκπαιδευτική ιεραρχία ο εκπαιδευτικός, άλλο τόσο συχνότερα υπόκειται σε ‘συμμορφωτικές’ αξιολογικές διαδικασίες» (Μαυρογιώργος, Γ.1993:160-161).

- Η προτεινόμενη αξιολόγηση ήταν ιεραρχική, γραφειοκρατική και με πυραμιδωτό σχήμα διακρίσεων στη διοικητική κλίμακα (εκπαιδευτικός -διευθυντής-προϊστάμενος γραφείου ή διεύθυνσης, σχολικός σύμβουλος). Χαρακτηριζόταν, επίσης, από καταμερισμό εργασίας (αξιολογητές και αξιολογούμενοι), καθώς και από αυστηρούς κανόνες και κριτήρια. Εύστοχα έχει επισημανθεί ότι «Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, διαμορφώνεται ένα πλαίσιο που επιβάλλει την αποδοχή του συστήματος, τη συμμόρφωση στους κανόνες και την αναγνώριση των ιεραρχικών εξαρτήσεων. Πρόκειται δηλαδή για ένα σύστημα αξιολόγησης που προσφέρεται για την άσκηση αυταρχικού ελέγχου της εκπαιδευτικής πράξης. Το χαρακτηριστικότερο ίσως δείγμα γραφειοκρατικής μορφής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού είναι αυτή που κυριάρχησε στα εκπαιδευτικά πράγματα της χώρας μας. Ο θεσμός της επιθεώρησης ήταν ένας από τους βασικούς συντηρητικούς και συμμορφωτικούς παράγοντες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος» (ό.π.:162-163).

-Επιβεβαιώνεται η διαπίστωση που έχει ήδη γίνει ότι «Τυπικοί φορείς αξιολόγησης ήταν οι ιεραρχικά προϊστάμενοι, οι οποίοι, στα πλαίσια μιας αυστηρής πυραμιδικής ιεραρχίας, αξιολογούν από τα πάνω προς τα κάτω με αναφορά στα ίδια περίπου στοιχεία, κριτήρια και μόρια αριθμητικής αποτίμησης. Η ομοιομορφία και ομοιογένεια κριτηρίων, στα πλαίσια αλληπάλληλων αξιολογήσεων στα διάφορα επίπεδα της ιεραρχικής πυραμίδας, προσφέρεται για αποτελεσματικότερη άσκηση ελέγχου με τελευταίο αποδέκτη του όλου πλέγματος των επιρροών τον εκπαιδευτικό της τάξης» (ό.π.:163).

-Σε όλες τις προτάσεις που έγιναν, ο εκπαιδευτικός προβαλλόταν ως απλός υπάλληλος. Όπως έχει παρατηρηθεί, «Ο εκπαιδευτικός, υπάγεται ιεραρχικά στην εκπαιδευτική αρχή που ως ‘εργοδότης’ ασκεί τον αποκλειστικό έλεγχο και την αξιολόγησή του. Η όλη

υπόθεση της αξιολόγησης στην περίπτωση αυτή είναι η αναφορά και η προσφορά υπηρεσίας στις εκπαιδευτικές και διοικητικές αρχές που ασκούν τον έλεγχο της εκπαίδευσης. Αυτός που αξιολογεί αποδέχεται τις θέσεις και τα κριτήρια των προϊστάμενων στις οποίες προσφέρει και τις αντίστοιχες πληροφορίες. Ενεργεί ως σύμβουλος επιχείρησης και το κριτήριο επιτυχημένης αξιολόγησης είναι η ικανοποίηση των προϊσταμένων του» (ό.π.).

-Η προτεινόμενη αξιολόγηση συνδεόταν με τη νομιμοποίηση αποφάσεων της διοίκησης. Έχει υποστηριχθεί ότι «Οι αξιολογικές εκθέσεις και τα αντίστοιχα αρχεία μετατρέπουν τον εκπαιδευτικό-άτομο σε 'ντοκουμέντο' (που περιγράφει, κρίνει, συγκρίνει, μετράει), το οποίο προσφέρεται για διάφορες μελλοντικές χρήσεις, όπως π.χ. την προαγωγή ή τη στασιμότητα, τη μετάθεση, την απόσπαση, την απόλυση, την επιλογή σε θέσεις στελέχους της εκπαίδευσης, την παραπέρα εκπαίδευση, την επιμόρφωση κ.ά. Η θετική αξιολογική έκθεση ('συμμόρφωση') είναι απαραίτητη προϋπόθεση για οποιαδήποτε θετική εξέλιξη κατά τη διάρκεια της θητείας του εκπαιδευτικού. Από αυτή την άποψη, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού χρησιμοποιείται ως βασικός άξονας για νομιμοποίηση της στελέχωσης του συστήματος διοίκησης και εποπτείας στην εκπαίδευση. Όπως ρητά αναφερόταν, η αξιολόγηση "παρέχει κίνητρα σε όσους επιθυμούν να εξελιχθούν και να υπηρετήσουν σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης"» (ό.π.).

-Σε όλα τα σχέδια αναγνωριζόταν το δικαίωμα του εκπαιδευτικού για προσφυγές και ενστάσεις. Το ενδιαφέρον, ωστόσο, είναι ότι η προτεινόμενη δευτεροβάθμια αξιολόγηση συνιστούσε παραπέρα εντατικοποίηση. Όπως έχει υποστηριχθεί σχετικά, «η αναγνώριση του δικαιώματος ένστασης σε μια μη αποδεκτή αξιολογική έκθεση ουσιαστικά εμπλέκει τον ενδιαφερόμενο εκπαιδευτικό σε παραπέρα γραφειοκρατικές διαδικασίες στα πλαίσια του ίδιου ιεραρχικού πλέγματος εξαρτήσεων, με επανάληψη των σχετικών διαδικασιών. Η ένσταση δηλαδή για δικαίωση προϋποθέτει την ένταξη του εκπαιδευτικού στη λογική της εντατικοποίησης και του ιεραρχικού ελέγχου » (ό.π.:164).

-Η προτεινόμενη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ήταν περιστασιακή και αυθαίρετη. Έχει επισημανθεί ότι «παρά το όλο πλέγμα των γραφειοκρατικών διαδικασιών που προβλέπονταν, όπως π.χ. τα 'μετρήσιμα' στοιχεία που αξιολογούνται, τους δύο

αξιολογητές, τους ‘μέσους όρους’ των αξιολογικών εκθέσεων κ.τ.ό., η αξιολόγηση ήταν σε τελευταία ανάλυση περιστασιακή και περιπτωσιακή. Σε αυτό συντελούν πάρα πολλοί όροι και αναφέρουμε ορισμένους: (i) Η συνολική εκπαιδευτική διαδικασία και συμπεριφορά του εκπαιδευτικού κατακερματίζεται σε επιμέρους αξιολογούμενα στοιχεία που απομονώνονται το ένα από το άλλο για να αποτελέσουν στη συνέχεια το αριθμητικό άθροισμα που θα τοποθετεί τον εκπαιδευτικό στην κλίμακα αξιολογικής κατάταξής του (ii) Οι προβλεπόμενες οργανωμένες επισκέψεις των αξιολογητών επιβάλλουν εικονικό χαρακτήρα στην παρατηρούμενη και αξιολογούμενη εκπαιδευτική διαδικασία. Η πραγματοποίηση επισκέψεων στην αίθουσα διδασκαλίας, με σκοπό τη σύνταξη αξιολογικών εκθέσεων, αποκτάει επεισοδιακό και ευκαιριακό χαρακτήρα, καθώς αυτά γίνονται από τη μεριά αξιολογητών που δεν έχουν καμιά πραγματική αίσθηση της ‘ιστορίας’ της τάξης. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, παραγνωρίζεται το σύνολο των κοινωνικών σχέσεων που εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία και η ‘γνώση’ που προέρχονται από τέτοιου είδους αξιολογικές διαδικασίες είναι ανιστορική, καθώς εμποδίζει τους εκπαιδευτικούς από το να εξετάζουν τις ιστορικές και κοινωνικές αιτίες των παιδαγωγικών και διδακτικών τους επιλογών. (iii) Η παιδαγωγική-διδακτική ικανότητα υποβιβάζεται σε τεχνικό-μεθοδολογικό ζήτημα προγραμματισμού, χρήσης εποπτικών μέσων και δημιουργίας ‘παιδαγωγικού κλίματος’. Η διδασκαλία απομονώνεται από τις ιστορικές, πολιτικο-ιδεολογικές και κοινωνικές της προϋποθέσεις» (ό.π.:165).

-Η αξιολόγηση, έτσι όπως προβλεπόταν, προωθούσε έναν έντονο διοικητισμό. Αυτό θεμελιώνεται αν λάβουμε υπόψη ότι: «(i) Σε όλο το πλέγμα εμπλέκονταν διοικητικοί προϊστάμενοι, (ii) πολλά από τα στοιχεία που προτείνονταν για αξιολόγηση ήταν ‘διοικητικού’ χαρακτήρα, και (iii) οι αξιολογικές εκθέσεις χρησιμοποιούνταν άμεσα σε αποφάσεις διοικητικές, όπως π.χ. προαγωγές, μεταθέσεις, επιλογή στελεχών. Μια προαγωγή ουσιαστικά είναι μια γέφυρα μετάβασης από το χώρο της διδασκαλίας στο χώρο της διοίκησης. Όπως είναι φανερό, οι διοικητικές αρμοδιότητες που είχε ο επιθεωρητής που καταργήθηκε ενσωματώθηκαν στις ‘νέες’ προτάσεις που έγιναν» (ό.π.).

Με βάση τις παραπάνω προϋποθέσεις και όρους, είναι δυνατό να ισχυριστούμε ότι τα αλληπάλλληλα σχέδια και οι απόπειρες για καθιέρωση συστήματος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού εμπνέονταν από ένα σύνολο αρχών τεχνοκρατικού διοικητισμού: σε αυτό συνυπήρχαν αρχές αυστηρής τήρησης εντολών και τεχνοκρατικές ρυθμίσεις για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και της απόδοσης της δοσμένης εκπαιδευτικής πολιτικής. Όπως έχει υποστηριχθεί, «Ο έλεγχος στη διδακτική και εκπαιδευτική πράξη των εκπαιδευτικών προβλεπόταν να ασκείται από εντολοδόχους και διεκπεραιωτές τους διοικητικούς προϊσταμένους και τους σχολικούς συμβούλους» (ό.π. 166). Με άλλα λόγια, σε όλα τα σχέδια και τις προτάσεις ή τις ρυθμίσεις που έγιναν αποτυπώνονται, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, οι βασικές αρχές της θεωρίας του Φουκώ για τον «πανοπτισμό» και συγκεκριμένα, η ιεραρχική παρατήρηση και επιτήρηση, η κανονιστική κρίση και κύρωση και η έκθεση της αξιολόγησης (Μαυρογιώργος, Γ. 2002).

Στο σύνολό της η εκπαιδευτική πολιτική που επιχειρήθηκε, όλα αυτά τα χρόνια, στο θέμα της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού συνιστά μια συγκεκριμένη πολιτική που προσφέρεται για την απόκρυψη της εντατικοποίησης του ελέγχου που ασκείται στην παιδαγωγική και διδακτική πράξη του εκπαιδευτικού και εν γένει στην εκπαίδευση. Αν θέλαμε να αποδώσουμε τα προσδιοριστικά στοιχεία των προτάσεων που έγιναν, κατά καιρούς, θα λέγαμε ότι πρόκειται για μια πολιτική αποκεντρωμένου συγκεντρωτισμού (περιφερειακές διευθύνσεις) με προϋποθέσεις για αποτελεσματικότερη άσκηση ιεραρχικού, γραφειοκρατικού και αυταρχικού κεντρικού ελέγχου στην εκπαίδευση. Δόθηκε προτεραιότητα στο μάνατζμεντ (αύξηση διοικητικών θέσεων, κίνητρα, ενίσχυση αρμοδιοτήτων) σε βάρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις η αξιολόγηση, έτσι όπως προτάθηκε, είχε ευδιάκριτα στοιχεία την ιεραρχική επιτήρηση, με τρόπο που να «κανονικοποιεί» την εκτροπή ή τη διαφορά και να ευνοεί την ομοιογένεια. Η εξατομίκευση της αξιολόγησης και της ευθύνης υποβάσταζε την ιδεολογία του «ατομικισμού», χωρίς να αφήνει χώρο για την «αξιοπρέπεια της ατομικότητας». Οι ίδιοι οι αξιολογητές/επιτηρητές εντάσσονταν σε ένα πλαίσιο ιεραρχικής και γραφειοκρατικής πυραμίδας. Η έκθεση «υπηρεσιακής ευδοκιμότητας», που προβλεπόταν σε όλα τα σχέδια, μετατρέπει τον εκπαιδευτικό σε «ντοκουμέντο» για μελλοντική χρήση. Η προτεινόμενη

μορφή αξιολογικής έκθεσης προωθούσε την «αλήθεια» για το «ποιος είναι ικανός εκπαιδευτικός», από την πλευρά του συστήματος. Η προβλεπόμενη «αυτοαξιολόγηση», αντικειμενικά, δεν ήταν δυνατόν παρά να προσαρμόζεται και να συμμορφώνεται προς τα κριτήρια της ιεραρχικής αξιολόγησης. Η «προαιρετικότητα» ουσιαστικά ακυρωνόταν από το σύνολο των άλλων μέτρων. Όλα τα σενάρια αξιολόγησης επανέφεραν διαδικασίες, «από τα πάνω και από τα έξω», που επιτηρούν και συμμορφώνουν. Προτάθηκαν, με λίγα λόγια, προσωποπαγείς, αυταρχικές και γραφειοκρατικές εκδοχές αξιολόγησης του εκπαιδευτικού (Μαυρογιώργος, Γ. 1993).

Όλα τα παραπάνω μας επιτρέπουν να ισχυριστούμε ότι επαληθεύεται η ερευνητική μας υπόθεση, ότι δηλαδή οι διάφορες προτάσεις που κατατέθηκαν, με τις όποιες διαφορές, εξέφραζαν και απηχούσαν τις αρχές του «επιθεωρητισμού» που είχαν, επανειλημμένως, καταδικαστεί. Αν δεχτούμε τα παραπάνω, μπορούμε να εξηγήσουμε τις αντιρρήσεις και τις έντονες αντιδράσεις των συλλογικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών, όλα αυτά τα χρόνια. Η επιλογή αυτή επιστημονικά και πολιτικά θεμελιώνεται για το λόγο ότι αρνούνταν να υπονομεύουν το ίδιο τους το έργο.

Ένα συγκεντρωτικό σύστημα, που ασκεί ασφυκτικό έλεγχο στα αναλυτικά προγράμματα, στα σχολικά βιβλία, στη διδακτική, στη διοίκηση κ. ά., φαίνεται να είναι απαραίτητο. Η αξιολόγηση, σ' αυτή την περίπτωση, θα βοηθούσε τόσο στην άσκηση ελέγχου, όσο και στην εφαρμογή ή επιβολή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Η επιβολή του «κανονικού» - όπως αυτό ορίζεται από την κυρίαρχη άποψη - η ομοιομορφία στην εκπαιδευτική πράξη και η συμμόρφωση των εκπαιδευτικών προς τις άνωθεν υποδείξεις, αποτελούν τους κύριους άξονες της αξιολόγησης με σκοπό την αναπαραγωγή του πολιτικο-κοινωνικού συστήματος. Η αξιολόγηση «εξαναγκάζει τον εκπαιδευτικό σε συμμόρφωση και το εκπαιδευτικό έργο σε ομοιομορφία» (Γιαννόπουλος, Κ./Χρονοπούλου, Α. 2001: 20, Apple, Μ. 2002, Μαυρογιώργος, Γ. 1993).

Στο σημείο αυτό ανακεφαλαιώνουμε όλους εκείνους τους παράγοντες (παιδαγωγικούς, εκπαιδευτικούς, πολιτικούς, συνδικαλιστικούς κ.λπ.), στους οποίους αποδίδεται η δυσκολία εφαρμογής μιας συστηματικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Οι παράγοντες, λοιπόν, αυτοί είναι:

- το βεβαρυσμένο παρελθόν του «επιθεωρητισμού»,
- οι αντιστάσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων,
- η έλλειψη πρωτοβουλίας από την πλευρά των εκπαιδευτικών για εναλλακτικές μορφές συλλογικής αξιολόγησης, με μια διαδικασία από τη βάση προς την κορυφή,
- η ελλιπής ενημέρωση για τις σύγχρονες εξελίξεις στο χώρο της αξιολόγησης από την πλευρά μιας μεγάλης μερίδας των εμπλεκόμενων στην αξιολόγηση,
- ο ελεγκτικός, διαπιστωτικός και αποσπασματικός χαρακτήρας της αξιολόγησης που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής,
- ο συγκεντρωτικός και γραφειοκρατικός χαρακτήρας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος,
- η άμεση εξάρτηση της εφαρμογής των εκπαιδευτικών μέτρων από την πολιτική ηγεσία,
- η μη αξιοποίηση από την πολιτεία των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης του έργου της σχολικής μονάδας και, τέλος,
- η απουσία διαπραγμάτευσης και ουσιαστικού διαλόγου ανάμεσα στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και το υπουργείο παιδείας , καθώς και η απουσία πολιτικής βούλησης σε συνδυασμό με το πολιτικό κόστος που συνδέεται με μέτρα που δεν είναι αποδεκτά από τους εμπλεκόμενους φορείς (Κασσωτάκης, Μ. 2005, Ματθαίου, Δ. 2006, Μαυρογιώργος, Γ. 2002, Χαραλάμπους/Γκανάκας, Ι., από: Ζουγανέλη, Αι./Καφετζόπουλος, Κ./Σοφού, Ευ./Τσάφος, Β. 2008:395).

Αναφορικά με τη στάση και τις αντιδράσεις των εκπαιδευτικών για την αξιολόγησή τους και γενικότερα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου, οι εκπαιδευτικοί έχουν εκφραστεί μέχρι σήμερα κυρίως μέσα από τα επίσημα συνδικαλιστικά τους όργανα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που ο εκπαιδευτικός κλάδος όλων των βαθμίδων αντέδρασε, γιατί στην πράξη η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συνδέθηκε

με ελεγκτικούς μηχανισμούς και ανταπόδοση. Όλες τις περιόδους που επιχειρήθηκε η ενεργοποίηση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών (1982, 1985, 1993, 1997, 2002), η Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος (ΔΟΕ) και η Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ) αντίστοιχα κατέθεσαν τις δικές τους προτάσεις για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, στις οποίες εστίαζαν κυρίως στον παιδαγωγικό λόγο και στις διαδικασίες αξιολόγησης που θα είχαν πιο συλλογικό χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης και της δικής τους συμμετοχής. Από τα κείμενά τους συμπεραίνει κανείς ότι η αντίδραση των εκπαιδευτικών κατά της αξιολόγησής τους οφείλεται, κατά κανόνα, στον υφέρποντα «επιθεωρητισμό» των νέων προτάσεων, στη μη διασφάλιση των όρων που απαιτούνται για την εφαρμογή ενός αξιόπιστου συστήματος αξιολόγησης, στη δυσπιστία ως προς την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και την αντικειμενικότητα της αξιολόγησης και στις δυσκολίες αντικειμενικής αποτίμησης όλων των πτυχών του εκπαιδευτικού έργου, καθώς και στη δυσπιστία απέναντι στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου παιδείας, μολονότι ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών δεν είχε καμία εμπειρία αξιολόγησης μετά το 1982. Με άλλα λόγια, η άρνηση των εκπαιδευτικών και η διαμόρφωση της συνδικαλιστικής τους πολιτικής απέναντι στην αξιολόγησή τους πηγάζει κατά κύριο λόγο από τις αντιλήψεις και τη νοοτροπία τους, τις προσδοκίες τους, τις αμφιβολίες τους και από τις πολιτικοϊδεολογικές τους θέσεις στα θέματα της εκπαίδευσης.

Τελικά και με βάση τη βιβλιογραφική επισκόπηση, την ιστορική αποτύπωση και τη συζήτηση που έχει προηγηθεί, μπορούμε να διατυπώσουμε ορισμένα γενικά συμπεράσματα:

- Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είχε συνδεθεί στη συνείδηση του εκπαιδευτικού κόσμου με τα αυταρχικά- γραφειοκρατικά προσδιοριστικά στοιχεία του επιθεωρητισμού.
- Ο επιθεωρητισμός και οι αντίστοιχες αξιολογικές θεσμικές ρυθμίσεις αποτέλεσαν ένα πεδίο συγκρούσεων, αντιπαραθέσεων και αιτημάτων για την κατάργησή τους.

- Τελικά, η σοσιαλιστική κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ (1982-1985) με τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις κατάργησε το θεσμό του επιθεωρητή και τις αξιολογικές διαδικασίες που τον συνόδευαν.
- Η κατάργηση του επιθεωρητή πιστώνεται στους αγώνες και τις μορφές παρέμβασης εκ μέρους των εκπαιδευτικών.
- Από το 1982 μέχρι το 2009 (27 χρόνια), οι σχετικές συζητήσεις για το ρόλο των σχολικών συμβούλων, των άλλων διοικητικών στελεχών της εκπαίδευσης και των θεσμοθετημένων γνωμοδοτικών οργάνων (Π.Ι. και ΚΕΕ) στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού κατέχουν κεντρική θέση στη συζήτηση του εκπαιδευτικού ζητήματος, στο πλαίσιο του «εθνικού διαλόγου» για την παιδεία.
- Έγιναν αλλεπάλληλες απόπειρες ή και νομοθετικές ρυθμίσεις ή διαδοχικά σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων από τις διάφορες κυβερνήσεις (ΠΑΣΟΚ, ΝΔ). Ωστόσο, κάτω από την πίεση των κινητοποιήσεων και των αντιθέσεων εκ μέρους της εκπαιδευτικής κοινότητας, όλες οι απόπειρες, νομοθετικές ρυθμίσεις ή και σχέδια έμειναν ανενεργά.
- Οι αναβολές, οι καθυστερήσεις και οι παλινδρομήσεις που έχουν σημειωθεί πιστώνονται στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, που αρνούσαν την επανεγκαθίδρυση νέων εκδοχών επιθεωρητισμού, με νέες μορφές παρέμβασης εκ μέρους του εξουσιαστικού μηχανισμού.
- Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εκπαιδευτικών, σε διάστημα 27 ετών, δεν κατάφεραν να συγκροτήσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου, με αποτέλεσμα να νομιμοποιείται ο εξουσιαστικός μηχανισμός στις απόπειρες για επιβολή των διαφόρων σχεδίων αξιολόγησης.
- Όλα αυτά τα χρόνια, ενεργοποιήθηκαν άλλοι θεσμοί και μηχανισμοί που, εν πολλοίς, αναπλήρωναν τις λειτουργίες ενός συστήματος αξιολόγησης και διαμόρφωσης της ταυτότητας των εκπαιδευτικών: τα νέα αναλυτικά προγράμματα, τα νέα σχολικά βιβλία, η επιλογή του (ΑΣΕΠ), η επιμόρφωση

των εκπαιδευτικών κ.ά. επιτελούν και τις λειτουργίες που θα είχε να επιτελέσει η αξιολόγηση.

- Από το 1982 μέχρι σήμερα, έχει αποχωρήσει ένας μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών που είχαν εμπειρία «επιθεωρητισμού» και έχει διοριστεί μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών χωρίς τις εμπειρίες ενός αυταρχικού συστήματος αξιολόγησης. Ίσως το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις κατευθύνσεις που έρχονται από τα όργανα άσκησης ευρωπαϊκής κοινοτικής εκπαιδευτικής πολιτικής και των «μνημονίων», συντελέσουν ώστε η καθιέρωση της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου να θεσμοθετηθεί επισήμως και να εφαρμοστεί στην πράξη. Μένει να παρακολουθήσει κανείς τις εξελίξεις που θα σημειωθούν από εδώ και στο εξής, τόσο σε επίπεδο ρυθμίσεων όσο και σε επίπεδο εφαρμογών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

- ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, Χ. (2001), *Τα εκπαιδευτικά συνδικάτα και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, 1982-2000*, στο: Μπαγάκης, Γ. (επιμ.) *Αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολείου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Λ. (1997), *Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού στο σχολείο*, στο: Χιωτάκης, Σ. (επιμ.). *Η αμφισβήτηση των εξετάσεων και βαθμών στο σχολείο*. Αθήνα: Γρηγόρης, σ. 229-254.
- ΑΝΔΡΕΟΥ, Α. (1992, επιμ. και εισαγωγή), *Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου-Βασική κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Συγγραφέων-Καθηγητών.
- ΑΝΔΡΕΟΥ, Α. (2003), *Τάσεις και προσεγγίσεις για την αξιολόγηση στην εκπαίδευση: Η λέσχη των Εκπαιδευτικών*, τ.30, σ.20-22.
- ΑΝΔΡΕΟΥ, Α. / ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. Γ. (1994), *Εξουσία και οργάνωση-διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος*. Αθήνα: Νέα Σύνορα-Α.Α. ΛΙΒΑΝΗ.
- ΑΝΔΡΕΟΥ, Α. / ΜΑΝΤΖΟΥΦΑΣ, Π. (1999), *Θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και της σχολικής μονάδας*. Αθήνα: Νέα Σύνορα-Α.Α.ΛΙΒΑΝΗ.
- APPLE, Μ. (2002), *Αν η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών είναι η απάντηση, ποια είναι η ερώτηση;* στο: Κάτσικας, Χ. και Καββαδίας, Γ. (επιμ.) *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση – Ποιος, ποιον και γιατί*. Αθήνα: Σαββάλας.
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. (2005), *Από τον δάσκαλο στον επιθεωρητή: Η περίπτωση του Β. Παπαγεωργίου (1914-1949)*, (διδ.διατριβή). Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. & ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ, Α. (2001), *Γραφειοκρατικός μηχανισμός προσαρμογής για την αξιολόγηση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: στόχος ο σκεπτόμενος εκπαιδευτικός*, Αθήνα: Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ.119, σ.20-29.

- ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ, Κ. (2000), *Ο Σχολικός Σύμβουλος – Εποπτεία και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου και των Εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- ΓΚΟΤΟΒΟΣ, Α. (1986), *Η λογική του υπαρκτού σχολείου*, Αθήνα: Σύγχρονη Εκπαίδευση.
- ΓΡΟΛΛΙΟΣ, Γ./ΛΙΑΜΠΑΣ, Τ./ΤΖΗΚΑΣ, Χ. (2002), *Ορισμένα ζητήματα σχετικά με την ιστορία της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού*, στο: Κάτσικας, Χ./Καββαδίας, Γ. (επιμ.), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση: ποιος, ποιον και γιατί*; σ.113-135. Αθήνα: Σαββάλας.
- ΔΗΜΑΡΑΣ, Α. (1973), *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, Αθήνα: Ερμής.
- ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ε. (1999), *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση – Η Αξιολόγηση της Εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού Έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Κ. (2011), *Αυτοαξιολόγηση σχολείων: Μια κριτική προσέγγιση*, <http://www.alfavita.gr/artro.php?id=51048>.
- ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ (1991), τ. 1037, σ.8.
- ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ (1992), τ.1049-1050, σ. 6-9.
- ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ (1993), τ. 1061, σ.3.
- Δ.Ο.Ε., (1993), *Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου – Στελέχη Εκπαίδευσης – Αξιολόγηση μαθητή*, πηγή: <http://www.doe.gr> στις 10-04-2009.
- Δ.Ο.Ε., δελτίο τύπου στις 19-4-2012.
- ΔΟΥΚΑΣ, Χ. (2000), *Εκπαιδευτική πολιτική και εξουσία. Η περίπτωση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών (1982-1994)*, 2η έκδοση. Αθήνα: Γρηγόρης.
- ΔΟΥΚΑΣ, Χ. (1999), *Ποιότητα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση: Συνοπτική ερευνητική επισκόπηση*, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τ. 1, σ. 172-185, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

- ΖΑΜΠΕΤΑ, Ε. (1994), *Η εκπαιδευτική πολιτική στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση 1974-1989*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- ΖΟΥΓΑΝΕΛΗ, Αι. / ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. / ΣΟΦΟΥ, Ευ. / ΤΣΑΦΟΣ, Β. (2008), *Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού έργου και των Εκπαιδευτικών*, στο: Η Ποιότητα στην Εκπαίδευση. Έρευνα για την αξιολόγηση ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΗΛΙΟΥ, Μ. (1991), *Ποιος φοβάται την αξιολόγηση*, στη “Σύγχρονη Εκπαίδευση”, τ. 57, σ. 58-63.
- ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ, Γ. (2011), *Ο θεσμός του επιθεωρητή στην ελληνική εκπαίδευση*, <http://www.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio3/praktika%2011/iordanidis.htm>.
- ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ, Θ. (2003), *Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική.
- ΚΑΤΣΙΚΑΣ, Χ. (2002), *Δείκτες ποιότητας και αξιολόγηση του σχολείου*, στο: Κάτσηκας, Χ./Καββαδίας, Γ. (επιμ.), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση-Ποιος, ποιον και γιατί*. Αθήνα: Σαββάλας.
- ΚΑΡΑΤΖΙΑ-ΣΤΑΥΛΙΩΤΗ, Ε./ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. (2006), *Αξιολόγηση, αποτελεσματικότητα και ποιότητα στην εκπαίδευση. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός και οικονομία*. Αθήνα: Gutenberg.
- ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ, Γ. (2002), *Ο νόμος για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών*, στο: Κάτσηκας, Χ.- Καββαδίας, Γ., *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση: Ποιος, ποιον και γιατί*. Αθήνα: Σαββάλας.

- ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, Μ. (1992), *Το αίτημα της αντικειμενικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και τα προβλήματά του*, στο: Ανδρέου, Α. Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου: βασική κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, σ. 46-70. Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Συγγραφέων-Καθηγητών.
- ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, Μ. (2003), «*Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών*», Η λέσχη των εκπαιδευτικών, τ.30, σ.3-8.
- ΚΑΤΣΑΡΟΥ, Ε. / ΔΕΔΟΥΛΗ, Μ., (2008), *Επιμόρφωση και αξιολόγηση στο χώρο της εκπαίδευσης*, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΚΑΤΣΙΚΑΣ, Χ. (2002), *Δείκτες ποιότητας και αξιολόγηση του σχολείου*, στο: Κάτσικας, Χ./Καββαδίας, Γ. (επιμ.) Η αξιολόγηση στη εκπαίδευση – Ποιος, ποιον και γιατί. Αθήνα: Σαββάλας.
- ΚΑΤΣΙΚΑΣ, Χ./ ΘΕΡΙΑΝΟΣ, Κ./ ΤΣΙΡΙΓΩΤΗΣ, Θ./ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ, Γ. (2007-επιμ.), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση*, Αθήνα: Α.Α. Λιβάνης.
- ΚΕΛΠΑΝΙΔΗΣ, Μ./ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ, Φ./ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Σ./ΠΟΙΜΕΝΙΔΟΥ, Δ. (2007), *Απόψεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την αξιολόγηση του έργου τους: ερευνητικές διαπιστώσεις*, Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τ. 44, σ. 137-175.
- ΚΟΣΜΑ, Θ. (2008), *Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η αξιολόγησή τους από τους σχολικούς συμβούλους* (αδημ. μεταπτ. εργασία). Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- ΚΟΥΤΟΥΖΗΣ, Μ. / ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ, Ι. (1999), *Αξιολόγηση στην Εκπαιδευτική μονάδα*, στο: Αθανασούλα-Ρέππα, Α./ Κουτούζης, Μ./ Χατζηευστρατίου, Ι. Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων: Κοινωνική και Ευρωπαϊκή Διάσταση της Εκπαιδευτικής Διοίκησης, τόμος Γ΄: Πάτρα: ΕΑΠ.

- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Χ. (2000), *Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ως κοινωνική, παιδαγωγική και επαγγελματική αναγκαιότητα*. Ιωάννινα: Επιστημονική Επετηρίδα Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Νο 13, σ. 75-87.
- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Χ. (2004), *Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή ως παιδαγωγική λογική και σχολική πρακτική*. Αθήνα: Gutenberg.
- ΜΑC BEATH , J. (2005), *Η αυτοαξιολόγηση στο ευρωπαϊκό σχολείο*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- ΜΑΝΤΖΙΑΡΛΗ, Π. (2010), *Απόψεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Ν. Καρδίτσας για την αξιολόγησή τους και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου* (αδημ. μεταπτ. εργασία). Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- ΜΑΝΤΑΣ, Π. (2009), *Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου*, στο περιοδικό: Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τ. 15, σ :195-209. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Δ. (2007), *Ποιότητα στην εκπαίδευση: Ιδεολογικές ορίζουσες, εννοιολογήσεις και πολιτικές – Μια συγκριτική θεώρηση*, στο περιοδικό: Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, τ. 14, σ.10-32, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ. (1993), *Εκπαιδευτικοί και Αξιολόγηση*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκπαίδευση.
- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ., ΝΟΥΤΣΟΣ Μ., ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ, Γ., ΛΙΑΜΠΙΑΣ, Γ. (2001). *Αξιολόγηση εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικοί: κάποιες απόψεις με ενδιαφέρον*, Εκπαιδευτική Κοινότητα, τ. 57.
- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ. (2002), *Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού: η εναρμόνιση του πανοπτισμού*, στο: Κάτσικας, Χ. / Καββαδίας, Γ. (επιμ.), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση – Ποιος, ποιον και γιατί*. Αθήνα: Σαββάλας, σ. 139-150.

- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ./ΓΙΑΓΚΟΥ, Α./ΣΙΑΗΛΟΥ, Θ./ΧΡΟΣΟΦΙΔΟΥ, Ε. (2011α). *ΟΟΣΑ και PISA: Εκδοχές μονοπωλιακού υπερεθνικού «επιθεωρητισμού» στην εκπαίδευση*, <http://www.alfavita.gr/artrog.php?id=50832>.
- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ./ΑΛΑΜΠΡΙΤΗ, Ζ./ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Α./ΠΕΤΕΙΝΑΡΗ, Α./ΧΟΠΛΑΡΟΣ, Χ. (2011β), *Το εξεταστικό Δοκίμιο PISA: Εξυπνάδες, Αλχημείες και Τεχνάσματα*, <http://www.alfavita.gr/artrog.php?id=51960>.
- ΜΠΑΓΑΚΗΣ, Γ., (επιμέλεια) (2005), *Αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ΜΠΟΥΖΑΚΗΣ, Σ. (1998). *Αξιολόγηση στο σύγχρονο κόσμο: Μία ιστορικό-συγκριτική προσέγγιση*, Εισήγηση στο 12^ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο ΔΟΕ-ΠΟΕΔ με θέμα «Η αξιολόγηση στην Εκπαίδευση». Χίος 22-23 Απριλίου: Εκδόσεις ΔΟΕ.
- ΜΠΟΦΥΛΑΤΟΣ, Σ. (1998), *Μπροστά στην αξιολόγηση με αφορμή την εγκύκλιο Γ2/4791/98*, Εκπαιδευτική Κοινότητα, τ. 47.
- ΝΑΝΟΥΡΗΣ, Δ. (2003), *Πώς αξιολογούν την αξιολόγηση*. Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, σ. 44-45.
- ΝΕΡΑΤΖΗΣ, Ι. (2001), *Τα προβλήματα που επισημαίνονται κατά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και η μετατροπή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης*, Σύγχρονη Εκπαίδευση, τ.118.
- ΝΟΥΤΣΟΣ, Μπ. (1999). *Ιδεολογία και πολιτική στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών*, Εκπαιδευτική Κοινότητα, τ. 49.
- ΝΤΟΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, Ε. / ΓΟΥΡΓΙΩΤΟΥ, Ε. (2008). *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση- Με έμφαση στη προσχολική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Ο.Λ.Μ.Ε. (1997-1998), *Κοινή ανακοίνωση των Δ.Σ. των Δ.Ο.Ε.- Ο.Λ.Μ.Ε.*, Εκπαιδευτικά Θέματα.

- Ο.Λ.Μ.Ε. (2003), *Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. της Ο.Λ.Μ.Ε. κατά τη διετία 2001-2003*, Πρακτικά του 11^{ου} Συνεδρίου, 6 Μάη.
- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ (2008), *Η ποιότητα στην εκπαίδευση. Έρευνα για την αξιολόγηση ποιοτικών χαρακτηριστικών του συστήματος πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης*. Αθήνα.
- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ (2009), *Πρόταση για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα.
- ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΑΣ, Σ./ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Σ./ ΚΩΣΤΑΚΗ, Α./ ΒΡΕΤΤΑΚΟΥ, Β. (1997). *Αξιολόγηση της εκπαίδευσης: ευρωπαϊκές τάσεις και πρόταση για ένα πλαίσιο ελληνικής πολιτικής*. Αθήνα: Ίων.
- ΠΑΜΟΥΚΤΣΟΓΛΟΥ, Α. (2002), *Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου και Σχολικός Σύμβουλος: Έρευνα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου μέσα από τις εκθέσεις των Σχολικών Συμβούλων και οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το θεσμό του Σχολικού Συμβούλου και την αξιολόγηση*, στο: Καψάλης Γ./ Κατσίκης, Α. (επιμ.), Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: Σχολική γνώση και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τόμος Β', σ. 615-624, Ιωάννινα.
- ΠΑΝΤΙΔΗΣ, Σ./ ΠΑΣΙΑΣ, Γ. (2003), *Ευρωπαϊκή διάσταση στην εκπαίδευση: Όψεις, θεωρήσεις, προβληματισμοί*, τόμος, Α'. Αθήνα: Gutenberg.
- ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΡΙΟΥ, Γ. (1991), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών: Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τ. 25.
- ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Π. (1993). *Εκπαιδευτικό έργο και αξιολόγηση στο σχολείο*. Αθήνα: Έκφραση.
- ΠΑΣΙΑΡΔΗΣ, Π. (1996). *Η αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Γρηγόρης.

- ΠΑΣΙΑΡΔΗΣ, Π./ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Ι./ΤΣΙΑΚΚΙΡΟΣ, Α., (2005), *Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών: Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Έλλην.
- ΣΙΩΧΟΣ, Ο. (2008), *Η εκπαιδευτική πολιτική σε σχέση με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του εκπαιδευτικού* (αδημ. μεταπτ. εργασία). Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- ΣΟΛΟΜΩΝ, Ι. (1999), *Εσωτερική αξιολόγηση και προγραμματισμός του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. (1975), *Διαλέξεις, ομιλίες, πανηγυρικοί*. Αθήνα: Σιδέρης, Ι
- ΤΣΑΚΙΡΗ, Δ., *Αξιολόγηση και εκπαιδευτικά συστήματα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Έρευνες Κ.Ε.Ε., στο <http://www.kee.gr/html/research.php?&ID=16> (28/10/2007)*.
- ΤΣΙΡΙΓΩΤΗΣ, Θ. (2002), *Η αναδιάρθρωση στην εκπαίδευση και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών*, στο Κάτσικας, Χ./Καββαδίας, Γ. (επιμ.), *Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση- Ποιος, ποιον και γιατί*. Αθήνα: Σαββάλας.
- ΥΠΔΒΜΘ, Νόμος 3848 (2010), *Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού – καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις: Πρόταση Αυτοαξιολόγησης: Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου – Διαδικασίες Αυτοαξιολόγησης στη Σχολική Μονάδα*. Αθήνα.
- ΦΑΣΟΥΛΗΣ, Κ. (2001), *Η ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης*, στο: www.pi.schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos4.
- ΦΙΛΙΑΣ, Β. (1998), *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις Τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών*. Αθήνα: Gutenberg.
- ΧΑΜΗΛΩΜΑΤΗ, Π. (1996), *Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών της Β/θμιας Εκπαίδευσης στην Ήπειρο 1940-1980*. (διδ.διατριβή). Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

- ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. (1998), *Διερεύνηση των αντιλήψεων και των στάσεων των Ελλήνων εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ως προς την αξιολόγησή τους και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου σε επίπεδο σχολικής μονάδας*. Αθήνα: Διδακτορική διατριβή.
- ΧΑΡΙΣΗΣ, Α. (2007), *Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και του εκπαιδευτικού έργου – αξιολόγηση της σχολικής μάθησης και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών*, στο: *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τ. 12, σ. 159-169. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- ΨΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Γ. (2003), *Συστήματα αξιολόγησης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη*, *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τ.36, σ. 114-132.

Ξενόγλωσση

- BECKER, G (1986), *Auswertung und Beurteilung von Unterricht*. Weinheim und Basel.
- BERELSON, B. (1971) *Content analysis in communication research*, Hafner Publishing Co., New York.
- BOYATZIS, R. (1998). *Thematic Analysis and Code Development: Transforming Qualitative Information*. London & New Delhi: Sage Publications.
- EURYDICE (2004), *Evaluation of schools providing Compulsory Education in Europe*, στο: <http://www.eurydice.org/Documents/EvalS/en/FrameSet.htm>.
- FLEISS, J. (1981). *Statistical methods for rates and proportions* (2nd ed.). New York: John Wiley
- HARGREAVES, A. (1994). *Restructuring restructuring: postmodernity and the prospects for educational change*, *Journal of Education Policy*, 9, 1.

- INGENKAMP, K. (1988), *Lehrbuch der Pädagogischen Diagnostik*. Weinheim-Basel-Beltz.
- KOGAN, M. (1996). *Monitoring, control and governance of school system*, In OECD, *Evaluating and reforming education systems*, Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris.
- KRIPPENDORF, K. (1980). *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Sage Publications: Beverly Hills & California.
- KRIPPENDORF, K. (2004). Reliability in Content Analysis: Some Common Misconceptions and Recommendations, *Human Communication Research* 30, 3: 411-433.
- LOMBARD, M. Snyder-Duch, J., & Bracken, C. C. (2002). *Content analysis in mass communication research: An assessment and reporting of intercoder reliability*. *Human Communication Research* 28: 587–604.
- LAWTON, D. *The Politics of the School Curriculum*. London.
- MELOCHE, J. (2000). *Teacher Evaluation: Educational Process for Pedagogical Improvement or Punitive, political Tool?*, in <http://muse.widener.edu/~egr0001/EDControversy/Meloche.html>
- O.E.C.D. (1996). *Evaluating and reforming education systems*, Organisation for Economic Co-operation and Development, Paris.
- SCHNELL, R./HILL, P./ESSER, E.(1988), *Methoden der empirischen Sozialforschung*. Oldenbourg:R.Oldenbourg Verlag München Wien.

NΟΜΟΙ-ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ-ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ-ΣΧΕΔΙΑ Π.Δ.

- Νόμος 1304/1982 (ΦΕΚ 144/7-12-1982, άρθρο 1)
- Νόμος 1566/1985 (ΦΕΚ 167/30-9-1985, άρθρο 11)
- Σχέδιο Π.Δ. 1988

- Π.Δ. 320/1993 (ΦΕΚ 138 Α', άρθρο 1 και 3)
- Νόμος 2525/1997 (ΦΕΚ 188/23-9-1997, άρθρο 8 και 9)
- Εγκύκλιος Γ2/4791-1998
- Π.Δ. 140/1998 (ΦΕΚ 107/20.5.98)
- Υ.Α. Δ2-1938/26-2-1998, άρθρο 1
- Νόμος 2986/2002 (ΦΕΚ 24Α'/13-2-2002, άρθρο 4 και 5)
- Σχέδιο Π.Δ. 1-7-2002

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

- ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, Μ. (2008): <http://users.sch.gr/symbath/seminars/23.02.08-kassotakis.ppt>
- Νέο Σχολείο/Εισαγωγικό Σημείωμα στο: <http://www.minedu.gov.gr>
- <http://www.pi-schools.gr>
- <http://www.alfavita.gr/artrog.php?id=50832/> 21.11.2011
- <http://www.doe2.gr/category.php?id=33&lan=2012>
- <http://www.alfavita.gr/artrog.php?id=62398/19-4-2012>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

με το υλικό της έρευνας

- 1) Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα,
- 2) Αποφάσεις ΓΣ ΔΟΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα και Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης της ΔΟΕ

1. Νόμος υπ' αριθ. 1304 του 1982. Για την επιστημονική -παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις
2. Νόμος υπ' αριθ. 1566 του 1985. Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις
3. Προεδρικό Διάταγμα 320 του 1993. Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
4. Νόμος υπ' αριθ. 2525 του 1997. Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις
5. Προεδρικό Διάταγμα 140 του 1998. Όροι και διαδικασία της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
6. Νόμος υπ' αριθ. 2986 του 2002. Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου
7. Αποφάσεις της 67^{ης} και 68^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΟΕ για την Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου
8. Αποφάσεις της 70^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΟΕ
9. Αποφάσεις της 71^{ης} Γενικής Συνέλευσης της ΔΟΕ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1982

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
144

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1304

Για την επιστημονική - παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και ενδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1.

Επιστημονική — Παιδαγωγική καθοδήγηση.

1. Εισάγεται ο θεσμός του Σχολικού Συμβούλου στη Γενική και τη Μέση Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση. Έργο του Σχολικού Συμβούλου είναι η επιστημονική - παιδαγωγική καθοδήγηση και η συμμετοχή στην αξιολόγηση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, καθώς και η ενθάρρυνση κάθε προσπάθειας για επιστημονική έρευνα στο χώρο της εκπαίδευσης.

2. Ειδικότερα ο Σχολικός Σύμβουλος:

α) Συνεργάζεται με το διδακτικό προσωπικό των σχολείων, για το σχεδιασμό της σχολικής εργασίας και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής πολιτικής.

β) Αντιμετωπίζει προβλήματα διδακτικής και αγωγής σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό των σχολείων της δικαιοδοσίας του και φροντίζει για την εισαγωγή και εφαρμογή των πορισμάτων των σύγχρονων επιστημών της αγωγής στα σχολεία.

γ) Επισκέπτεται τα σχολεία της περιφέρειάς του και κατευθύνει το έργο των εκπαιδευτικών με θεωρητικές και κυρίως με πρακτικές υποδείξεις μεθόδων διδασκαλίας, συμβάλλοντας ο ίδιος με την προσωπικότητα, την πείρα και τις γνώσεις του στη βελτίωση των συνθηκών μάθησης και αγωγής.

δ) Οργανώνει σεμινάρια και φροντίζει για την επιμόρφωση και την ενίσχυση της ερευνητικής προσπάθειας των εκπαιδευτικών, με όποιους τρόπους θεωρεί πρόσφορους στην περιφέρειά του.

ε) Συνεργάζεται με το διευθυντή, το εκπαιδευτικό προσωπικό και το μαθητικό συμβούλιο για την αρτιότερη και αποδοτικότερη οργάνωση της λειτουργίας του σχολείου, τη δραστηριοποίηση του συλλόγου των διδασκόντων, την εφαρμογή του κανονισμού των μαθητικών κοινοτήτων και γενικά για την αντιμετώπιση κάθε προβλήματος, που ανακύπτει.

στ) Μετέχει στη διαδικασία αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού και κατά περίπτωση στα άρμόδια συλλογικά όργανα.

ζ) Συνεργάζεται με τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Εκπαίδευσης για κάθε θέμα που σχετίζεται με τη βελτίωση της προσφερόμενης εκπαίδευσης.

η) Συνεργάζεται με την υπηρεσία σχολικής υγιεινής, το γραφείο φυσικής αγωγής, τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, καθώς και με τα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης για την αρτιότερη εκπλήρωση της αποστολής του.

3. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των Σχολικών Συμβούλων καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης του εκπαιδευτικού προσωπικού καθορίζονται λεπτομερέστερα με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 2.

Διοίκηση.

1. Η διοίκηση και ο έλεγχος λειτουργίας των σχολείων άσκείται από τους προϊσταμένους των Διευθύνσεων ή Γραφείων Εκπαίδευσης. Οι διευθύνσεις εκπαίδευσης έχουν έδρα την πρωτεύουσα του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Τα Γραφεία Εκπαίδευσης έδρουν είτε σε περιοχές της πρωτεύουσας του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, είτε σε άλλες πόλεις ή κομοπόλεις αυτών.

2. Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης ή Γραφείου Εκπαίδευσης άσκει διοίκηση και έλεγχο λειτουργίας των σχολείων της περιφέρειάς του. Είναι διοικητικός και πειθαρχικός προϊστάμενος των εκπαιδευτικών, δημοσίων και ιδιωτικών, καθώς και των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων, που υπηρετούν στη Διεύθυνση ή το Γραφείο.

Για όσους υπηρετούν στη Διεύθυνση ή το Γραφείο συντάσσονται εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων.

3. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Γραφείων Εκπαίδευσης, καθώς και ο τρόπος αναπλήρωσής τους ορίζονται λεπτομερέστερα με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Τα Γραφεία Εκπαίδευσης υπάγονται στην αντίστοιχη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης υπάγεται στο Νομαρχία, του οποίου εισηγητής είναι ο Προϊστάμενος αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 3.

Σχολικοί Σύμβουλοι.

1. Συνιστώνται οι εξής θέσεις Σχολικών Συμβούλων με μισθολογικό κλιμάκιο 10 και τετραετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί για δύο ακόμη τετραετίες:

α) Τριακόσιες (300) θέσεις Δημοτικής Έκπαίδευσης.

β) Είκοσι (20) θέσεις Προσχολικής Αγωγής.

γ) Όκτώ (8) θέσεις Ειδικής Αγωγής.

2. Η έδρα και η περιφέρεια των Σχολικών Συμβούλων της προηγούμενης παραγράφου 1 καθώς και τα σχολεία της δικαιοδοσίας τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Ο αριθμός των Σχολικών Συμβούλων μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται ανάλογα με τις μεταβολές στον αριθμό των σχολείων και στο προσωπικό τους, καθώς και τις γενικότερες εκπαιδευτικές ανάγκες, με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον πρόκειται για αύξηση.

4. Οι υπάρχουσες θέσεις Έπιθεωρητών Α' και Β' Δημοτικής Έκπαίδευσης με μισθολογικά κλιμάκια 10 και 9 αντίστοιχα, Έπιθεωρητών Προσχολικής Αγωγής με Μ.Κ. 8 καθώς και Έπιθεωρητών Ειδικών Σχολείων με Μ.Κ. 9 και 10 καταργούνται, αμέσως αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός.

Άρθρο 4.

Διευθύνσεις Δημοτικής Έκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται Διεύθυνση Δημοτικής Έκπαίδευσης για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των δημοτικών σχολείων, των νηπιαγωγείων και των σχολείων Ειδικής Αγωγής, δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού αυτών.

2. Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δημοτικής Έκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός του κλάδου διδασκάλων ή νηπιαγωγών με Μ.Κ. 8, με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Οι θέσεις των Διευθυντών Α' με Μ.Κ. 8 του κλάδου διδασκάλων αυξάνονται κατά πενήντα (50) και του κλάδου νηπιαγωγών κατά τέσσερις (4).

Άρθρο 5.

Γραφεία Δημοτικής Έκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των Γραφείων Δημοτικής Έκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενος του Γραφείου Δημοτικής Έκπαίδευσης ορίζεται, με απόφαση του οικείου Νομάρχη, εκπαιδευτικός του κλάδου διδασκάλων ή νηπιαγωγών με Μ.Κ. 8 ή 7, που έχει οργανική θέση σε σχολείο της περιοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

ΜΕΣΗ ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 6.

Σχολικοί Σύμβουλοι.

1. Συνιστώνται διακόσιες τριάντα (230) θέσεις Σχολικών Συμβούλων με Μ.Κ.10 και τετραετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί για δύο ακόμη τετραετίες.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3 του νόμου αυτού ισχύουν και για τους Σχολικούς Συμβούλους Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης.

3. Η κατανομή των θέσεων των Σχολικών Συμβούλων Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης κατά ειδικότητα γίνεται με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης έχουν αρμοδιότητα και για τους εκπαιδευτικούς της αντίστοιχης ειδικότητας των Σχολείων της Έκκλησιαστικής και της Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης.

5. Οι υπάρχουσες θέσεις Γενικών Έπιθεωρητών Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης με Μ.Κ.10 καταργούνται, αμέσως αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός.

Άρθρο 7.

Διευθύνσεις Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται Διεύθυνση Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των σχολείων Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης, δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού αυτών.

2. Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων της Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων Θεολόγων, Φιλολόγων, Μαθηματικών, Φυσικών, Ξένων Γλωσσών, Τεχνικών και Φυσικής Αγωγής με Μ.Κ.9, με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Οι θέσεις των Διευθυντών με Μ.Κ.9 των κλάδων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγρ. 2, αυξάνονται κατά πενήντα τέσσερις (54) και κατανέμονται στους κλάδους με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 8.

Γραφεία Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των Γραφείων Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενος του Γραφείου Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης ορίζεται, με απόφαση του οικείου Νομάρχη, εκπαιδευτικός των κλάδων Θεολόγων, Φιλολόγων, Μαθηματικών, Φυσικών, Ξένων Γλωσσών, Τεχνικών και Φυσικής Αγωγής με Μ.Κ.9 ή 8, που έχει οργανική θέση σε σχολείο της περιοχής.

Άρθρο 9.

Γραφεία Φυσικής Αγωγής.

1. Στις έδρες των νομών ή νομαρχιακών διαμερισμάτων ιδρύονται Γραφεία Φυσικής Αγωγής.

2. Προϊστάμενοι των Γραφείων Φυσικής Αγωγής ορίζονται εκπαιδευτικοί του Κλάδου Φυσικής Αγωγής με Μ.Κ.9 ή 8, με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Το Γραφείο Φυσικής Αγωγής υπάγεται στη Διεύθυνση Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης του νομού ή του νομαρχιακού διαμερίσματος.

4. Οι υπάρχουσες Νομαρχιακές Έπιθεωρήσεις Φυσικής Αγωγής καταργούνται, αμέσως αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

ΜΕΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗ — ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 10.

Σχολικοί Σύμβουλοι.

1. Συνιστώνται τριάντα (30) θέσεις Σχολικών Συμβούλων με Μ.Κ.10 και τετραετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί για δύο ακόμη τετραετίες.

2. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3 του νόμου αυτού έχουν ισχύ και για τους Σχολικούς Συμβούλους της Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης.

3. Η κατανομή των θέσεων των Σχολικών Συμβούλων Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης κατά

κλάδο και ειδικότητα γίνεται με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι υπάρχουσες θέσεις Γενικών Έπιθεωρητών Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης με Μ.Κ.10 καταργούνται, αφού αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός.

Άρθρο 11.

Διευθύνσεις Μέσης Τεχνικής—Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομαρχιακού διαμερίσματος του νομού Αττικής και στην έδρα του νομού Θεσσαλονίκης ιδρύονται Διευθύνσεις Μέσης Τεχνικής—Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των σχολείων Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού αυτών.

2. Στην έδρα κάθε μίας των υπόλοιπων Νομαρχιών της χώρας ιδρύονται Γραφεία Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των σχολείων Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, δημόσιων και ιδιωτικών και του προσωπικού αυτών. Τα Γραφεία αυτά υπάγονται στον οικείο Νομάρχη. Προϊστάμενος του Γραφείου ορίζεται με απόφαση του Νομάρχη εκπαιδευτικός με Μ.Κ.5 τουλάχιστον. Στο Γραφείο μπορούν να αποσπώνται με απόφαση του Νομάρχη μέχρι τρεις εκπαιδευτικοί ή διοικητικοί υπάλληλοι. Ο Προϊστάμενος του Γραφείου είναι διοικητικός και πειθαρχικός Προϊστάμενος των υπηρετούντων στο Γραφείο εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων για τους οποίους και συντάσσει εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων. Με αποφάσεις του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορούν να ιδρύνονται Γραφεία Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης και σε περιοχές των νομαρχιακών διαμερισμάτων Αττικής και του νομού Θεσσαλονίκης.

Στις περιπτώσεις που σε κάποιο νομό παρουσιάζεται αύξηση του μαθητικού δυναμικού, του διδακτικού προσωπικού και του αριθμού των σχολείων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης μπορεί να ιδρυθεί Διεύθυνση Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης χωρίς αύξηση των οργανικών θέσεων προσωπικού.

3. Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης ορίζονται εκπαιδευτικοί της Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης με Μ.Κ. 9 με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

4. Οι θέσεις εκπαιδευτικών με Μ.Κ.9 της Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης αξιάζονται κατά πέντε (5) και κατανέμονται στους κλάδους με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Άρθρο 12.

Γραμματεία.

1. Σε κάθε Διεύθυνση και Γραφείο Έκπαίδευσης λειτουργεί Γραμματεία που την αποτελούν διοικητικοί υπάλληλοι με προϊστάμενο εκπαιδευτικό.

2. Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας εκπαιδευτικός έχει Μ.Κ.4 και πάνω και αποσπάζεται από σχολείο της περιοχής με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου για μία τριετία.

3. Οι υπάρχουσες θέσεις διοικητικών υπαλλήλων στις Έπιθεωρήσεις Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής—Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, καθώς και στις Έπιθεωρήσεις Δημοτικής και τις Γενικές Έπιθεωρήσεις Μέσης και Τεχνικής—Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, που έχουν καταργηθεί, ανα-

κατανέμονται στις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Έκπαίδευσης με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι διοικητικοί υπάλληλοι, που υπηρετούν στις θέσεις αυτές, ανατοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

4. Οι Γραμματείες των Διευθύνσεων και των Γραφείων Έκπαίδευσης εξυπηρετούν και τους Σχολικούς Συμβούλους, που υπηρετούν στην έδρα της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Έκπαίδευσης.

Άρθρο 13.

Αναπλήρωση.

1. Στις οργανικές θέσεις των προϊσταμένων των Γραμματειών των Διευθύνσεων και των Γραφείων Έκπαίδευσης προσλαμβάνονται προσωρινοί αναπληρωτές, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Οι οργανικές θέσεις των Σχολικών Συμβούλων στην Έκπαίδευση θεωρούνται κενές για το σύνολο των σχολείων του νομού ή του νομαρχιακού διαμερίσματος και συμπληρώνονται με προσλήψεις προσωρινών αναπληρωτών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄.

ΠΡΟ-ΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Άρθρο 14.

Έπιλογή.

1. Οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης επιλέγονται ύστερα από προκήρυξη και υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους.

2. Υποψήφιοι για έπιλογή μπορούν να είναι:

α) Για τις Διευθύνσεις της Δημοτικής Έκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί του κλάδου διδασκάλων ή νηπιαγωγών με 2ο ή 3ο ή 4ο βαθμούς και έφοσον έχουν έξαετη υπηρεσία από την προαγωγή τους στο 4ο βαθμό.

β) Για τις Διευθύνσεις της Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί του αντίστοιχου κλάδου με βαθμούς Λυκείαρχη ή Γυμνασιάρχη ή βοηθού Γυμνασιάρχη και έφοσον έχουν πενταετη υπηρεσία από την προαγωγή τους στο βαθμό του βοηθού Γυμνασιάρχη.

γ) Για τις Διευθύνσεις Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί του αντίστοιχου κλάδου με Μ.Κ. 9, 8 ή 7.

3. Η έπιλογή γίνεται από το οικείο Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο, το οποίο καταρτίζει πίνακες με διπλάσιο από τις υπάρχουσες κενές θέσεις αριθμό υποψηφίων. Καθοριστικά κριτήρια για την έπιλογή είναι ή γνώση των εκπαιδευτικών πραγμάτων και ή διαπιστωμένη ικανότητα του υποψηφίου στην όργάνωση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, όπως ειδικότερα καθορίζεται ή διαπίστωσή τους με Π. Δ/γμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Ο πίνακας επικυρώνεται από τον Υπουργό Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ισχύει μέχρι να συνταχθεί νέος.

5. Οι κενές θέσεις προϊσταμένων των Διευθύνσεων Έκπαίδευσης πληρώνονται κατά σειρά από τον πίνακα υποψηφίων είτε με τοποθέτηση έκσινων που έχουν τον αντίστοιχο βαθμό, είτε με προαγωγή και ταυτόχρονη τοποθέτηση εκπαιδευτικών που έχουν κατώτερο βαθμό. Οι τοποθετήσεις αυτές γίνονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

6. Οι προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων, οι διαδικασίες για τη σύνταξη του πίνακα και την έπιλογή καθώς και ή διάρκεια ισχύος του πίνακα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

"Άρθρο 15.

Μεταθέσεις — Πειθαρχικός Έλεγχος.

1. Οί Προϊστάμενοι τών Διευθύνσεων Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης μπορούν να μετατεθούν με αίτησή τους σε άλλες θέσεις προϊσταμένων τών Διευθύνσεων τής αντίστοιχης βαθμίδας ή κατεύθυνσης, μετά τή συμπλήρωση τριετούς παραμονής στην ίδια θέση.

2. Για σοβαρούς υπηρεσιακούς λόγους είναι δυνατή ή μετάθεσή τους και πριν από τή συμπλήρωση τριετίας σε άλλη θέση τής προηγούμενης παραγράφου ή σε άλλη ομοιόβαθμη θέση τής Έκπαίδευσης.

3. Οί μεταθέσεις που προδίδονται από τις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2 του άρθρου τούτου γίνονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

4. Τόν πειθαρχικό έλεγχο στους εκπαιδευτικούς, που υπηρετούν στην περιοχή του Γραφείου Έκπαίδευσης και είναι άρχαιότεροι από τόν Προϊστάμενο του Γραφείου, ασκεί ο Προϊστάμενος τής Διεύθυνσης τής Έκπαίδευσης. Τόν πειθαρχικό έλεγχο στους εκπαιδευτικούς, που υπηρετούν στο νομό ή στο νομαρχιακό διαμέρισμα και είναι άρχαιότεροι από τόν Προϊστάμενο τής Διεύθυνσης, ασκεί ο οικείος Νομάρχης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

"Άρθρο 16.

Προσόντα υποψηφίων.

1. Υποψήφιοι για τις θέσεις Σχολικών Συμβούλων Δημοτικής Έκπαίδευσης, Προσχολικής Άγωγής, Ειδικής Άγωγής και Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης μπορούν να είναι όσοι έχουν 15ετή εκπαιδευτική υπηρεσία, από την οποία 12 έτη σε θέση μόνιμου εκπαιδευτικού του ίδιου κλάδου.

2. Υποψήφιοι για τις θέσεις Σχολικών Συμβούλων Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης μπορούν να είναι όσοι υπηρετούν ως μόνιμοι εκπαιδευτικοί στους αντίστοιχους κλάδους και έχουν μισθολογικά κλιμάκια 9, 8 ή 7 καθώς και συναρκή υπηρεσία στον ίδιο κλάδο επτά (7) ετών.

3. Υποψήφιοι για τις θέσεις Σχολικών Συμβούλων Μέσης Γενικής Έκπαίδευσης μπορούν να είναι και εκπαιδευτικοί τών αντίστοιχων ειδικοτήτων τής Μέσης Έκκλησιαστικής και τής Μέσης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης που έχουν τή προσόντα τής παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

"Άρθρο 17.

Διαδικασία Έπιλογής—Κριτήρια.

1. Η διαδικασία πρόκρισης και τελικής έπιλογής τών Σχολικών Συμβούλων, ύστερα από προκήρυξη και υποβολή αιτήσεων από τούς ενδιαφερομένους, ή σύσταση και ή σύνθεση τών συλλογικών όργανων για τή έπιλογή και για τή θέματα υπηρεσιακής κατάστασης τών Σχολικών Συμβούλων, ή διαδικασία επανάκρισης για ανανέωση τής θητείας, οι σχετικές προθεσμίες και κάθε άλλη λεπτομέρεια, καθορίζονται με Π. Διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Βασικά κριτήρια για τή έπιλογή τών Σχολικών Συμβούλων είναι ή υπηρεσιακή κατάρτιση, ή κοινωνική προσφορά, τή αξιολόγηση εκπαιδευτικό έργο και ή δημοκρατική προσωπικότητα τών υποψηφίων. Για τή αξιολόγησή τους λαμβάνονται όπωσδήποτε υπόψη οι πανεπιστημιακές μεταπτυχιακές σπουδές στο έσωτερικό ή τή εξωτερικό, που πιστοποιούνται με πτυχίο, ή μεταπτυχιακή και επαιρόφωτη στο έσωτερικό ή τή εξωτερικό, ή αξιολόγηση συγγραφική έργασις, ιδιαιτέρως ή έρευνητική, ή διαπιστωμένη γνώση ξένης γλώσσας και τή

δεύτερο σχετικό πτυχίο. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ή εκτίμησή τής όλης συγκρότησης και προσωπικότητας του υποψηφίου ύστερα από προφορική συζήτηση με τή μέλη του Συμβουλίου Έπιλογής. Με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να περιληφθεί στα κριτήρια αυτά και ή έπιτυχία σε διαπραγματεύση θέματος σχετικού με τή έργο του Σχολικού Συμβούλου.

"Άρθρο 18.

Πλήρωση θέσεων.

1. Οί κενές θέσεις Σχολικών Συμβούλων συμπληρώνονται κατά σειρά από τούς υποψηφίους, που περιλαμβάνονται στον τελικό πίνακα, με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Για τήν τοποθέτησή τους σε κενές θέσεις προηγείται γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

2. Πριν αναλάβουν τή καθήκοντά τους οι Σχολικοί Σύμβουλοι παρακολουθούν ταχύρρυθμα σεμινάρια έπιμόρφωσης, που οργανώνονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

"Άρθρο 19.

Υπηρεσιακή κατάσταση τών Σχολικών Συμβούλων.

1. Οί απόδοχές τών Σχολικών Συμβούλων κατά τή διάρκεια τής θητείας τους αντιστοιχούν στο μισθολογικό κλιμάκιο 10. Οί οργανικές θέσεις τους θεωρούνται κενές και μπορούν να συμπληρωθούν με τοποθετήσεις ή μεταθέσεις άλλων εκπαιδευτικών.

2. Μετά τή λήξη τής θητείας τους οι Σχολικοί Σύμβουλοι επανέρχονται στα διδακτικά τους καθήκοντα και τοποθετούνται σε κενή θέση σχολείου τής προτίμησής τους με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

3. Κατά τή διάρκεια τής θητείας τους οι Σχολικοί Σύμβουλοι εξέλισσονται βαθμολογικά και μισθολογικά στις οργανικές τους θέσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Σε περίπτωση αποχώρησής από τήν υπηρεσία πριν από τή λήξη τής θητείας τους ως Σχολικών Συμβούλων, συνταξιοδοτούνται με τις απόδοχές του βαθμού τής οργανικής τους θέσης, όπως θά όρίσει ειδικός νόμος που θά εκδοθεί κατά τή διαδικασία του άρθρου 73 του Συντάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

"Άρθρο 20.

Έπιλογή Σχολικών Συμβούλων κατά τήν πρώτη εφαρμογή του νόμου.

1. Συγκροτείται συμβούλιο έπιλογής τών Σχολικών Συμβούλων για τήν πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού και για τήν κατάρτιση του πίνακα έπιλογής για τήν πλήρωση τών θέσεων που συνιστώνται, από:

α. Ένα δικαστή τής διοικητικής δικαιοσύνης.

β. Πέντε (5) καθηγητές Ανώτατων Σχολών ή και άλλους έπιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους.

γ. Έναν εκπρόσωπο τών συνδικαλιστικών οργανώσεων τών εκπαιδευτικών τής δημόσιας Δημοτικής Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής—Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης κατά περίπτωση.

2. Για τήν εκτίμηση τών γραπτών έργασιών, του συγγραφικού έργου και γενικά τής πνευματικής συγκρότησης τών υποψηφίων όρίζονται ως εισηγητές εκπαιδευτικοί με αναγνωρισμένο έπιστημονικό κύρος, σε αριθμό ανάλογο προς τόν αριθμό και τις ειδικότητες τών υποψηφίων.

3. Ο Πρόεδρος, τή μέλη και οι εισηγητές του Συμβουλίου Έπιλογής καθώς και οι αναπληρωτές τους όρίζονται με απόφαση του Υπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με τήν ίδια απόφαση όρίζεται και ή Γραμματέας του

Συμβουλίου 'Επιλογής, καθώς και δύο αναπληρωτές του από τους υπαλλήλους της Κεντρικής 'Υπηρεσίας του 'Υπουργείου 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι προθεσμίες για την υποβολή αιτήσεων από τους ενδιαφεραμένους, ύστερα από σχετική προκήρυξη, και η διαδικασία πρόκρισης και επίλογής για τις θέσεις των Σχολικών Συμβούλων θα καθορισθούν με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που θα εκδοθεί εντός μηνός από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην 'Εφημερίδα της Κυβερνήτης.

5. Η τοποθέτηση των Σχολικών Συμβούλων γίνεται με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά τη σειρά του πίνακα επίλογής, που θα καταρτίσει το Συμβούλιο της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Οι συνιστώμενες με το νόμο αυτόν θέσεις Σχολικών Συμβούλων πέρα από τον αριθμό των κατ'εργαζόμενων θέσεων 'Εποπτικού Προσωπικού, καθώς και οι θέσεις Διευθυντών της 'Εκπαίδευσης, θα πληρωθούν από το σχολικό έτος 1983—1984.

Άρθρο 21.

Κρίση 'Εποπτικού Προσωπικού.

1. Οι επιθεωρητές Α' και Β' της Δημοτικής 'Εκπαίδευσης, οι Επιθεωρητές Προσχολικής 'Αγωγής, οι Επιθεωρητές Ειδικής 'Αγωγής και οι Γενικοί Επιθεωρητές Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής—'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσης των οποίων κατ'εργάζονται οι θέσεις, καθώς και όσοι περιλαμβάνονται στον πίνακα προακτών στο βαθμό του 'Επιθεωρητή Β' Δημοτικής 'Εκπαίδευσης (ΦΕΚ 4 της 23.1.1981—τεύχος Παράρτημα) μέχρι και του αριθμού που αντιστοιχεί στις κενές θέσεις κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού, κρίνονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 20 του παρόντος για επίλογη σε θέσεις Σχολικών Συμβούλων, από του αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός. Εάν δεν επιθυμούν να κριθούν, υποβάλλουν σχετική δήλωση μέσα στην προθεσμία του άρθρου 20 παρ. 4 του νόμου αυτού.

2. Όσοι υποβάλουν την παραπάνω δήλωση καθώς και όσοι μετά την κρίση του Συμβουλίου 'Επίλογής δεν επιλεγούν για τη θέση του Σχολικού Συμβούλου, αναλαμβάνουν καθήκοντα διευθυντών των σχολείων ή ασκούν διδακτικό έργο διατηρώντας το βαθμό και το μισθό τους. Για τις περιπτώσεις αυτές συνιστώνται ισάριθμες προσωρινές θέσεις. Καθήκοντα διοικητικού και παιδαγωγικού Προϊσταμένου γι' αυτούς ασκεί ο οικείος Νομάρχης και αρμόδιο παιδαγωγικό συμβούλιο ορίζεται το οικείο Κεντρικό 'Υπηρεσιακό Συμβούλιο χωρίς να εφαρμόζονται, ως προς αυτούς μόνο, οι διατάξεις που αφορούν στις αρμοδιότητες των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων και των Γραφείων 'Εκπαίδευσης.

3. Από του αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός και μέχρι να γίνει η τελική επίλογη των Σχολικών Συμβούλων, οι υπηρετούντες στις καταργούμενες θέσεις 'Εποπτικού Προσωπικού είναι στη διάθεση του 'Υπουργείου 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ασκούν καθήκοντα που τους αναθέτει με απόφασή του ο 'Υπουργός 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 22.

'Ανάθεση καθήκοντων Διευθυντών και Προϊσταμένων Γραφείων 'Εκπαίδευσης.

Μεταθέσεις των Προϊσταμένων των Γραφείων.

1. Από του αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός και μέχρι να πληρωθούν οι θέσεις Προϊσταμένων των Διευθύνσεων 'Εκπαίδευσης των νομών και των νομαρχιακών διαμερισμάτων, καθήκοντα Διευθυντών θα ασκούν προσωρινά εκπαιδευτικοί, που ορίζονται με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι Προϊστάμενοι των Γραφείων 'Εκπαίδευσης ορίζονται με απόφαση του οικείου Νομάρχη μετά τον προσδιορισμό της έδρας και της περιοχής των Γραφείων.

2. Οι εκπαιδευτικοί, που έχουν οργανική θέση προϊσταμένων στα Γραφεία των Γενικών 'Επιθεωρήσεων Μέσης 'Εκπαίδευσης και των 'Επιθεωρήσεων Δημοτικής 'Εκπαίδευσης, τοποθετούνται σε κενές οργανικές θέσεις της ίδιας περιφέρειας, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 23.

'Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια.

1. Από του αρχίσει να ισχύει ο νόμος αυτός και μέχρι να πληρωθούν οι θέσεις των Σχολικών Συμβούλων ή σύνθεση των Κεντρικών και Περιφερειακών 'Υπηρεσιακών και Πειθαρχικών Συμβουλίων, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, ορίζεται ως εξής:

α) Των Περιφερειακών 'Υπηρεσιακών Συμβουλίων Δημοτικής 'Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) από το Διευθυντή της Δημοτικής 'Εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος ή το νόμιμο αναπληρωτή του, τρεις Δασκάλους με Μ.Κ.8 και σε περίπτωση έλλειψης με Μ.Κ. 7 και τον αϊρετό εκπρόσωπο του κλάδου εκπαιδευτικών λειτουργών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του οικείου Νομάρχη.

β) Των Περιφερειακών 'Υπηρεσιακών Συμβουλίων Μέσης 'Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Μ.Ε.) από το Διευθυντή της Μέσης 'Εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος ή το νόμιμο αναπληρωτή του, τρεις Λυκείαρχες, και σε περίπτωση έλλειψης Γυμνασιάρχες και τον αϊρετό εκπρόσωπο του κλάδου εκπαιδευτικών λειτουργών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του οικείου Νομάρχη.

γ) Του Κεντρικού 'Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δημοτικής 'Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.) και του 'Ανώτερου Κεντρικού 'Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δημοτικής 'Εκπαίδευσης (ΑΚΥ ΣΔΕ) από δύο 'Εκπαιδευτικούς Δ.Ε. με Μ.Κ.10 και σε περίπτωση έλλειψης με Μ.Κ.9, δύο Διευθυντές Δημοτικής 'Εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων 'Αττικής ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους και τον αϊρετό εκπρόσωπο των εκπαιδευτικών λειτουργών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

δ) Του Κεντρικού 'Υπηρεσιακού Συμβουλίου Μέσης 'Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Μ.Ε.) και του 'Ανώτερου Κεντρικού 'Υπηρεσιακού Συμβουλίου Μέσης 'Εκπαίδευσης (Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε.) από δύο 'Εκπαιδευτικούς Μ.Ε. με Μ.Κ.10, δύο Διευθυντές Μέσης 'Εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων 'Αττικής ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους και τον αϊρετό εκπρόσωπο των εκπαιδευτικών λειτουργών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ε) Του Κεντρικού Συμβουλίου Τεχνικής—'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσης (Κ.Σ.Τ.Ε.Ε.) από δύο εκπαιδευτικούς Τ.Ε.Ε. με Μ.Κ. 10 και σε περίπτωση έλλειψης με Μ.Κ. 9, δύο Διευθυντές Κ.Ε.Τ.Ε. ή Τεχνικών—'Επαγγελματικών Λυκείων και έναν εκπαιδευτικό Τ.Ε.Ε. με Μ.Κ. 8 τουλάχιστον και τον αϊρετό εκπρόσωπο των εκπαιδευτικών λειτουργών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Τα Περιφερειακά Συμβούλια Τεχνικής—'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσης καταργούνται και συνιστώνται νέα με περιοχή αρμοδιότητας το νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα. Η σύσταση, ή σύνθεση, ή συγκρότηση, ή έδρα, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία των Συμβουλίων αυτών, θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των 'Υπουργών 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβερνήτης που θα εκδοθεί εντός μηνός από του ισχύσει ο νόμος αυτός.

Σε όσους νομούς δεν συσταθούν Περιφερειακά Συμβούλια Τεχνικής—'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσης, οι αρμοδιότητες τους θα ασκούνται από το Κ.Σ.Τ.Ε.Ε. ή από Περιφερειακό Συμβούλιο γειτονικού νομού, όπως θα ορίσει με απόφασή του ο 'Υπουργός 'Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Μετά την πλήρωση των θέσεων Σχολικών Συμβούλων τα Κεντρικά Συμβούλια Γενικής Εκπαίδευσης συγκροτούνται από ένα Σχολικό Σύμβουλο και τρεις Διευθυντές Μέσης ή Δημοτικής Εκπαίδευσης κατά περίπτωση και τους αριετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών λειτουργιών που όριζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Στα Περιφερειακά Συμβούλια όρίζεται ως μέλος Σχολικός Σύμβουλος αντί ενός μέλους που προέρχεται από δασκάλους ή λυκειαρχές και γυμνασιάρχες αντίστοιχα. Το ΚΣΤΒΕ συγκροτείται από ένα Σχολικό Σύμβουλο, δύο Διευθυντές Μέσης Τ.Ε.Ε. ή Κ.Ε.Τ.Ε. ή Τεχνικού Επαγγελματικού Λυκείου, έναν εκπαιδευτικό της Μέσης Τ.Ε.Ε., με Μ.Κ. 8 τουλάχιστον και τον αριετό εκπρόσωπο των εκπαιδευτικών λειτουργιών, που όριζονται με τους αναπληρωτές τους με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Στα Συμβούλια του άρθρου αυτού προεδρεύει ο ανώτερος στο βαθμό από τα τακτικά μέλη και σε περίπτωση ομοβαθμίων ο αρχαιότερος.

5. Για τα υπόλοιπα θέματα συγκρότησης, λειτουργίας και αρμοδιοτήτων των Συμβουλίων εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις.

6. Η θητεία των αριετών μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων της Γενικής Εκπαίδευσης, που αναδείχθηκαν από τις εκλογές της 6.11.1982, λήγει την 31.12.1985.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

"Άρθρο 24.

Σύμβουλοι και Συντονιστής Συμβούλων Εκπαίδευσης και αρμοδιότητές τους.

1. Η έποπτεία των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ελληνοπαίδων Ξεχωριστού, από τους Έλληνες πρεσβευτές, γενικούς πρόξενους και πρόξενους, που υπηρετούν στις χώρες όπου λειτουργούν ελληνικά σχολεία και από εκπαιδευτικούς λειτουργούς της Μέσης Γενικής και της Μέσης Τεχνικής — Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και των Σχολών Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού.

Οι εκπαιδευτικοί αυτοί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εξωτερικών, αποσπώνται από τις οργανικές τους θέσεις σε ελληνικές διπλωματικές και προξενικές αρχές του εξωτερικού, μέχρι 26 στον αριθμό ως Σύμβουλοι Εκπαίδευσης Ξεχωριστού και 1 ως Συντονιστής Συμβούλων Εκπαίδευσης Δυτικής Ευρώπης.

2. Οι Σύμβουλοι ασκούν διοικητικά, συμβουλευτικά και έποπτικά καθήκοντα σε θέματα που αφορούν τη λειτουργία και το προσωπικό των σχολείων της περιοχής εθύνης τους. Ο Συντονιστής Συμβούλων συντονίζει και έποπτεύει το έργο των Συμβούλων και των εκπαιδευτικών της περιοχής εθύνης του.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ειδικότερα τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες, ή αναπλήρωση και ή περιοχή εθύνης των Συμβούλων και του Συντονιστή Συμβούλων.

"Άρθρο 25.

Προσόντα, επιλογή και στελέχωση γραφείων των Συμβούλων και Συντονιστή Συμβούλων.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εξωτερικών, αποσπώνται ως Σύμβουλοι ή Συντονιστής Συμβούλων για δύο χρόνια, που μπορεί να παραταθούν, εκπαιδευτικοί λειτουργοί:

α) Προσχολικής και Δημοτικής Εκπαίδευσης με βαθμό Διευθυντή Α' ή Β' ή Δασκάλου Α' ή Νηπιαγωγού Α' με Μ.Κ. τουλάχιστον 6.

β) Μέσης Εκπαίδευσης με βαθμό Λυκειαρχή ή Γυμνασιάρχη ή Βοηθού Γυμνασιάρχη.

γ) Σχολών Εκπαίδευσης Διδακτικού Προσωπικού, που προέρχονται από τους ίδιους κλάδους και έχουν τους ίδιους ή αντίστοιχους βαθμούς και μισθολογικά κλιμάκια με τους προηγούμενους εκπαιδευτικούς και

δ) Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, καθηγητές με Μ.Κ. τουλάχιστον 7.

Οι εκπαιδευτικοί των περιπτώσεων α, β και γ πρέπει να έχουν πραγματική δημόσια υπηρεσία σε σχολεία τουλάχιστον δέκα ετών και της περίπτωσης δ πραγματική δημόσια υπηρεσία στην Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση τουλάχιστον επτά ετών.

Στά έτη αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται μέχρι δύο χρόνια μετεκπαίδευσης.

2. Οι εκπαιδευτικοί της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να έχουν τα ακόλουθα προσόντα:

α) Παιδαγωγική επιμόρφωση τουλάχιστον ενός έτους ή μεταπτυχιακές σπουδές ή αξιολογή συγγραφική εργασία σχετική με εκπαιδευτικά θέματα ή, για τους εκπαιδευτικούς της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, πτυχίο ΣΕ-ΛΕΤΕ—ΠΑΤΕΣ. Ειδικά για το Συντονιστή Συμβούλων απαιτούνται παιδαγωγική επιμόρφωση ή μεταπτυχιακές σπουδές τουλάχιστο δύο ετών.

β) Έπαρκή γνώση της γλώσσας της χώρας όπου αποσπώνται ή μιας από τις γλώσσες αγγλική, γαλλική, γερμανική.

γ) Στοιχεία υπηρεσιακής εύδοκιμότητας που να δικαιολογούν κατ' έλλογή προαγωγή στον επόμενο βαθμό και να καταδείχνουν ύψηλη στάθμη παιδαγωγική κατάρτιση και μορφωτική καλλιέργεια, οργανωτική ικανότητα, δημοκρατική προσωπικότητα και ήθος άμεμπτο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μπορεί να ανατεθούν καθήκοντα Συντονιστή σε Σύμβουλο, αν δεν κρίνεται σκόπιμη ή τοποθέτηση Συντονιστή Συμβούλων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, απονέμονται στους Συμβούλους και στο Συντονιστή Συμβούλων ο βαθμός του Σχολικού Συμβούλου του νόμου αυτού για όσα χρονικά διάστημα διαρκεί ή απόσπαση και με τις αποδοχές του βαθμού της οργανικής τους θέσης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ή διαδικασία για την επιλογή των Συμβούλων και του Συντονιστή Συμβούλων και ή στελέχωση των γραφείων τους.

6. Τα επίμισθα των Συμβούλων και του Συντονιστή Συμβούλων καθορίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας Κυβερνήσεως, Εξωτερικών και Οικονομικών, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά:

α) Με την πρόσληψη δακτυλογράφου για τις ανάγκες του γραφείου του Συντονιστή Συμβούλων Εκπαίδευσης Δυτικής Ευρώπης.

β) Με την ανάθεση νομικών υποθέσεων της εκπαίδευσης των ελληνοπαίδων σε νομικό που διαμένει σε ξένη χώρα, με άμισθ ή κατά περίπτωση.

"Άρθρο 26.

Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα.

1. Για την προπαρασκευή των αποφοίτων των Γενικών και Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων, προκειμένου να επιλεγούν για τις Ανώτατες και Ανώτερες Σχολές, συνιστώνται και λειτουργούν στις έδρες των ναμών και ναμαρχιακών διαμερισμάτων και σε άλλες πόλεις ή κομησπόλεις ατύων Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα.

2. Στα Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα, στα οποία διδάσκεται ύλη από τις δέσμες των προπαρασκευαστικών μαθημάτων της Γ' τάξης Λυκείου, εγγράφονται και φοιτούν δωρεάν απόφοιτοι Λυκείων ανεξάρτητα από το σχολικό έτος αποφοίτησής τους. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να ορίζεται απόθετο σχολικό έτος που οι απόφοιτοι του μπορούν να παρακολουθήσουν το Μεταλυκειακό Προπαρασκευαστικό Κέντρο, καθώς και ανώτερος αριθμός περιόδων που μπορεί ο ίδιος απόφοιτος να παρακολουθήσει τα μαθήματα αυτά. Με την ίδια απόφαση μπορεί να εξουσιοδοτούνται οι Διευθυντές των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων να αποκλείουν ή και να δέχονται αποφοίτους για παρακολούθηση μαθημάτων και πέρα από τα παραπάνω όρια με βάση τη συμμετοχή τους στη διαδικασία επιλογής και την επίδοσή τους κατά τα προηγούμενα έτη.

3. Η Διεύθυνση των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων ανατίθεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από εισήγηση των προϊσταμένων των Διευθύνσεων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, σε εκπαιδευτικούς λειτουργούς της Δημόσιας Εκπαίδευσης, που ασκούν τα καθήκοντα αυτά είτε με απόφαση είτε παράλληλα με το διδακτικό τους έργο στα δημόσια σχολεία.

Με την ίδια διαδικασία ανατίθεται ή Διεύθυνση και σε ιδιώτες εκπαιδευτικούς που έχουν τα απαιτούμενα επιστημονικά προσόντα και ικανή διδακτική εμπειρία, ιδίως στην προετοιμασία υποψηφίων για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ανάθεση σ' αυτούς γίνεται είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου που μπορεί να παρατείνεται είτε με ανάθεση έργου για ορισμένη χρονική διάρκεια με την προϋπόθεση ότι δεν είναι ιδιοκτήτες, διευθυντές ή διδάσκοντες σε ιδιωτικά φροντιστήρια.

4. Στα Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα διδάσκουν μαθήματα της ειδικότητάς τους δημόσιοι εκπαιδευτικοί λειτουργοί είτε με ολική ή μερική απόσπαση σ' αυτά είτε πέρα από τις υποχρεωτικές ώρες διδασκαλίας στα σχολεία που ανήκουν καθώς και ιδιώτες που έχουν τα απαιτούμενα επιστημονικά προσόντα και ικανή διδακτική εμπειρία, ιδίως στην προετοιμασία υποψηφίων για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται:

α. Οι πόλεις και κομποπόλεις στις οποίες λειτουργούν Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα.

β. Η έναρξη και λήξη της λειτουργίας τους για κάθε σχολικό έτος.

γ. Τα διδακτέα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας αυτών.

δ. Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία τους.

6. Με αποφάσεις των οικείων Διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης, που εκδίδονται με εισήγηση των Διευθυντών των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων, ορίζονται:

α. Τα δημόσια κτίρια ή διδακτήρια στα οποία λειτουργούν τα Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα και ο χρόνος λειτουργίας τους. Σε περίπτωση αδυναμίας στέγασής τους σε δημόσια κτίρια ή διδακτήρια γίνεται μίσθωση ιδιωτικών κτιρίων κατά τις κείμενες διατάξεις και αν υπάρχει επείγουσα ανάγκη και κατά παρέκκλιση αυτών.

β. Οι διδάσκοντες τα προβλεπόμενα μαθήματα.

γ. Κάθε άλλη λεπτομέρεια.

7. Το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας σε κάθε Μεταλυκειακό Προπαρασκευαστικό Κέντρο καταρτίζει ο Διευθυντής αυτού.

8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται:

α. Η μηνιαία αντιμισθία των Διευθυντών των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων που προέρχονται από δημόσιους εκπαιδευτικούς λειτουργούς και ασκούν τα καθή-

κοντα αυτά παράλληλα με τα κύρια διδακτικά καθήκοντά τους.

β. Το ανώτατο ύψος αμοιβής των ιδιωτών που ασκούν καθήκοντα Διευθυντών των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων είτε με σύμβαση ορισμένου χρόνου είτε με ανάθεση έργου, ο τρόπος καταβολής της και οι γενικοί όροι της σύμβασης εργασίας ή εκτέλεσης του έργου.

γ. Η ωριαία αντιμισθία των διδασκόντων δημόσιων εκπαιδευτικών λειτουργών και ιδιωτών.

9. Για την ανάθεση σε ιδιώτες εκπαιδευτικούς της Διεύθυνσης Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου καταρτίζεται μεταξύ αυτών και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή ανάθεσης έργου, στην οποία ορίζονται ή διάρκεια, η αμοιβή και οι ειδικότεροι όροι κάθε σύμβασης.

10. Στις θέσεις των διατιθέμενων στα Μεταλυκειακά Προπαρασκευαστικά Κέντρα με ολική απόσπαση δημόσιων εκπαιδευτικών λειτουργών προσλαμβάνονται προσωρινοί αναπληρωτές.

11. Όλες οι δαπάνες λειτουργίας των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις και από τον οποίο μεταφέρονται αυτές στις οικείες Νομαρχίες. Οι λειτουργικές δαπάνες των Μεταλυκειακών Προπαρασκευαστικών Κέντρων καλύπτονται από τις πιστώσεις του σχολικού ταμείου Λυκείου της έδρας του, που ορίζεται με απόφαση του οικείου Νομαρχία.

Άρθρο 27.

Πρόσθετη διδακτική βοήθεια στους μαθητές του Λυκείου.

1. Μαθητές των Α' και Β' τάξεων Λυκείου, που από την επίδοσή τους στα μαθήματα κατά τη διάρκεια του α' τριμήνου κάθε διδακτικού έτους προκύπτει ότι έχουν ανάγκη πρόσθετης έπισης σχολικής διδασκαλίας, μπορούν να φοιτούν σε ειδικό τμήμα που οργανώνεται σε κάθε Λύκειο για κάθε μία από τις Α' και Β' τάξεις αυτού.

2. Τους μαθητές που θα τύχουν της πρόσθετης βοήθειας της προηγούμενης παραγράφου ορίζει ο σύλλογος των διδασκόντων άμισθως μετά την καταχώριση της βαθμολογίας του α' τριμήνου.

3. Το ειδικό τμήμα της παροχής πρόσθετης διδακτικής βοήθειας λειτουργεί με την ευθύνη του Διευθυντή του Λυκείου. Σ' αυτό διδάσκουν καθηγητές του Λυκείου ή και καθηγητές άλλου σχολείου της ίδιας ή και γειτονικών πόλεων ή κομποπόλεων που ορίζονται από το σύλλογο των διδασκόντων του Λυκείου.

4. Στους διδάσκοντες καταβάλλεται ωριαία αποζημίωση που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται:

α. Η έναρξη και λήξη της λειτουργίας των τμημάτων του παρόντος άρθρου για κάθε διδακτικό έτος.

β. Τα διδακτέα μαθήματα και οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας.

γ. Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία τους.

6. Οι δαπάνες λειτουργίας των ειδικών τμημάτων του παρόντος άρθρου βαρύνουν τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις και από τον οποίο μεταφέρονται αυτές στις οικείες Νομαρχίες.

Άρθρο 28.

Προσωρινοί αναπληρωτές.

1. Το άρθρο 48 του Ν. 309/1976 (περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής Εκπαίδευσεως) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 48.

1. Σε περιπτώσεις απουσίας εκπαιδευτικών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης από τα σχολεία για κάθε αίτια, καθώς και για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών λειτουργίας των σχολείων της Γενικής Εκπαίδευσης, που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, προλαμβάνονται με αίτησή τους προσωρινοί αναπληρωτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από τους υποβαλλόντες αίτηση διορισμού σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

2. Η πρόσληψη των προσωριών αναπληρωτών γίνεται με πράξη των αρμόδιων Διευθυντών Μέσης ή Δημοτικής Εκπαίδευσης μετά από πρόταση των οικείων Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων. Στις περιπτώσεις υποβολής περισσότερων αιτήσεων για τις ίδιες θέσεις τηρείται η σειρά υποβολής αιτήσεων διορισμού σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών. Η απόλυση των προσωριών αναπληρωτών γίνεται αυτοδικαίως με τη λήξη του διδακτικού έτους και χωρίς καμία αποζημίωση.

3. Στους προσωρινούς αναπληρωτές καταβάλλονται: οι αποδοχές που αντιστοιχούν στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο του εισαγωγικού βαθμού του κλάδου τους καθώς και επιδόματα εορτών κατά τα οριζόμενα από τις ισχύουσες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Οι σχετικές πιστώσεις για την πληρωμή των δαπανών αυτών εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων».

2. Καταργούνται οι διατάξεις του Ν. 568/1977 «περί κυρώσεως της από 3.12.1976 Πράξεως του Προέδρου της Δημοκρατίας (περί προσλήψεως προσθέτων εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου)».

«Άρθρο 29.

Συγχώνευση δημοτικών σχολείων και μεταφορά μαθητών.

1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών μπορούν να συγχωνεύονται μονοθέσια, διθέσια και τριθέσια δημοτικά σχολεία σε τετραθέσια και πάνω για την παροχή αριστερής εκπαίδευσης στους μαθητές.

2. Οι τάξεις των πολυθέσιων αυτών σχολείων μπορούν να λειτουργούν στις έδρες των συγχωνευόμενων σχολείων όπως ορίζεται με τις παραπάνω αποφάσεις.

3. Οι μαθητές μεταφέρονται δωρεάν από τις έδρες των συγχωνευόμενων σχολείων στις οριζόμενες έδρες λειτουργίας των τάξεων. Η μεταφορά των μαθητών γίνεται ύστερα από απόφαση του οικείου Νομάρχη με τα συνήθη συγκοινωνιακά μέσα ή και με μίσθωση ιδιωτικών μεταφορικών μέσων. Επίσης μπορεί να γίνεται με ειδικά λεωφορεία με τη φροντίδα και εύθυνη του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας.

4. Οι δαπάνες μεταφοράς των μαθητών εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και μεταφέρονται στις οικείες Νομαρχίες ή στο Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας κατά περίπτωση.

«Άρθρο 30.

Συγγραφή — Εικονογράφηση διδακτικών βιβλίων.

1. Στα διδακτικά βιβλία του άρθρου 1 του Ν.Δ. 749/1970 περιλαμβάνονται και όλα τα βιβλία που εκδίδονται για την υποστήριξη του διδακτικού προσωπικού στην άσκηση του εκπαιδευτικού του έργου.

2. Έφόσον η συγγραφή ενός διδακτικού βιβλίου κρίνεται επείγουσα, μπορεί να ανατίθεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Κ.Ε.Μ.Ε., σε ομάδα εκπαιδευτικών, που αποσπώνται κατά κύρια απασχόληση στο Κ.Ε.Μ.Ε. για τη συγγραφή αυτή. Στην συγγραφή αυτή των διδακτικών βιβλίων μπορεί να μετέχουν και μέλη του Κ.Ε.Μ.Ε.

3. Στους συγγραφείς της παρ. 2 δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

4. Η κρίση και η έγκριση των διδακτικών βιβλίων γίνεται από το αρμόδιο τμήμα του Κ.Ε.Μ.Ε. Στην κρίση μπορεί να μετέχουν και άλλοι ειδικοί επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Δεν μετέχουν στην κρίση και έγκριση μέλη του Κ.Ε.Μ.Ε. που πήραν μέρος στη συγγραφή του βιβλίου.

5. Η εικονογράφηση των διδακτικών βιβλίων της Γενικής Εκπαίδευσης μπορεί να ανατίθεται απευθείας και χωρίς διαγωνισμό σε ιδιώτες καλλιτέχνες, ζωγράφους ή φωτογράφους, προτεινόμενους από το Κ.Ε.Μ.Ε. με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην οποία ορίζονται οι όροι και η αμοιβή των καλλιτεχνών.

«Άρθρο 31.

Ένοποιήση έπιτηρίδων διοριστέων.

1. Οι έπιτηρίδες διοριστέων των κλάδων 3, 4 και 6 της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του άρθρου 13 του Ν. 576/1977 «περί οργάνωσης και διοικήσεως της Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» ένοποιούνται με τις έπιτηρίδες διοριστέων καθηγητών των αντίστοιχων ειδικοτήτων της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης. Οι υποψήφιοι για διορισμό μπορούν να δηλώσουν ότι επιθυμούν να διοριστούν μόνο στη μια ή και στις δύο κατευθύνσεις της εκπαίδευσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος ένοποιήσεως των έπιτηρίδων και αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που δημιουργούνται από την ένοποιήση αυτή καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

«Άρθρο 32.

Έγγραφοί, μετεγγραφές, κατατάξεις στη Μέση Τ.Ε.Ε.

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 66 του Ν. 576/1977 προστίθεται έδαφιο που έχει ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να παραταθεί ή λειτουργεί Κατώτερων Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών για ένα ακόμα έτος κατά περίπτωση».

2. Η παράγραφος 7 του άρθρου 1 του Ν. 576/1977 «περί οργάνωσης και διοικήσεως της Μέσης και Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» καταργείται.

3. Οι κάθε μορφής κατατακτήριες εξετάσεις στη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση καταργούνται. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται τα θέματα που άφορούν έγγραφοί, μετεγγραφές και κατατάξεις μαθητών όλων των σχολικών μονάδων της Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που προβλέπονται από το Ν. 576/1977. Η παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 576/1977 και κάθε άλλη διάταξη που προβλέπει θέματα έγγραφων, μετεγγραφών και κατατάξεων για μαθητές των παραπάνω σχολικών μονάδων καταργούνται.

«Άρθρο 33.

Σεμινάρια — Μελέτες για θέματα Τ.Ε.Ε.

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Διοικήσεως του οικείου ΚΑΤΕΕ ή του Δ.Σ. της ΣΕΒΛΕΤΕ κατά περίπτωση, μπορεί να ανατεθούν σε ΚΑΤΕΕ ή στη ΣΕΒΛΕΤΕ:

- α) η διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για απόφοιτους Λυκείων ή Ανώτερων Σχολών ή Ανώτατων Σχολών και
- β) η έμπόνηση μελετών για θέματα Τεχνικής — Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Με ίδιες αποφάσεις καθορίζονται: 1) Στην περίπτωση α η διάρκεια κάθε σεμιναρίου που μπορεί να είναι μέχρι πέντε (5) μήνες, ο αριθμός αυτών που θα συμμετέχουν, ο τρόπος έπιλογής τους και η αξιολόγηση της απόδοσής τους, το πρό-

γραμμα και ο χρόνος έναρξης του σεμιναρίου, ο τύπος της άπλης θεβαίωσης εύδοκμης παρακολούθησης και οποιοδήποτε διαδικαστικό ή άλλο ζήτημα αφορά σε κάθε σεμινάριο. 2) Στην περίπτωση β ή αντίστοιχία του χρόνου άπασχόλησης με ώρες διδακτικού έργου.

2. Η άπασχόληση του μόνιμου ή έκτακτου εκπαιδευτικού ή εργαστηριακού προσωπικού κατά την προηγούμενη παράγραφο θεωρείται κανονική διδακτική άπασχόληση και θά πραγματοποιηθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν. 576/1977.

Άρθρο 34.

Πτυχιακές εξετάσεις άποφοίτων Ίδιωτικών
Ανώτερων Τεχνικών Σχολών.

1. Η Κεντρική Έπιτροπή καθώς και οι Περιφερειακές Έπιτροπές πτυχιικών εξετάσεων των τέως Ανώτερων Ίδιωτικών Σχολών Ηλεκτρονικών και Ναυπηγών καταργούνται.

2. Οι άποφοίτοι των Σχολών αυτών παραπέμπονται σε πτυχιακές εξετάσεις για την άπόκτηση άναγνωρισμένων πτυχιών στα Κέντρα Ανώτερης Τεχνικής — Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης (ΚΑΤΕΕΒ), στα οποία είχαν έγγραφεί για ρύτιση οι σπουδαστές των Ίδιων Σχολών.

3. Η ύλη στην οποία εξετάζονται οι άποφοίτοι αυτοί, άνεξάρτητα από το έτος άποφοίτησής τους, είναι η ίδια με εκείνη στην οποία εξετάζονται οι άποφοίτοι αντίστοιχων ειδικότητων των Κ.Α.Τ.Ε.Ε.

Άρθρο 35.

Ειδικές περιπτώσεις έγγραφών σε Α.Ε.Ι.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Ν. 37/1975, όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παράγρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 1035/1980, περιλαμβάνονται για το άκαδημαϊκό έτος 1982—83 και όσοι πάσχουν από σκλήρυνση κατά πλάκας έφσον: α) έχουν ηλικία μέχρι 25 έτών και β) ήταν υποψήφιοι για έπιλογή σε άνώτατες σχολές σε ένα από τα τρία προηγούμενα άκαδημαϊκά έτη και συγκέντρωσαν σε ένα τουλάχιστον άκαδημαϊκό έτος συνολική βαθμολογία τουλάχιστον ίση με το μισό της άνώτατης δυνατής βαθμολογίας.

Άρθρο 36.

Δικαιολογητικά μετεγγραφών φοιτητών έξωτερικού
1982—1983.

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του Ν. 1286/1982 προστίθεται εδάφιο που έχει ως άκολούθως:

«Για το άκαδημαϊκό έτος 1982—83 οι υποψήφιοι για μετεγγραφή από Α.Ε.Ι. του έξωτερικού, που παίρνουν μέρος στις εξετάσεις που διενεργεί το Άριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, μπορούν να υποβάλουν το πιστοποιητικό σπουδών, από το οποίο θά προκύπτει ότι έχουν έπιτύχει στις τμηματικές εξετάσεις όλων των υποχρεωτικών και κατ' έπιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων του πρώτου έτους της σχολής προέλευσης, μέχρι την προηγούμενη της έκδοσης των άποτελεσμάτων. Η ήμερομηνία αυτή θά καθορισθεί με άνακοίνωση της Πρυτανείας του Άριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης».

Άρθρο 37.

Παράταση προθεσμιών για έκτέλεση έργων σε Α.Ε.Ι.

Παρατείνεται για πέντε χρόνια από τη λήξη της ή ισχύς της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Ν. 641/1977 (περί ίδρύσεως και οργάνωσης Ίατρικών Σχολών και Πανεπιστημιακών Ίατρικών Κέντρων εις τα Πανεπιστήμια Πατρών, Ίωαννίνων και Θράκης, έκτελέσεως έργων εις τα άνώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και άλλων τινών διατάξεων).

Άρθρο 38.

Άδεια άσκησης επαγγέλματος διπλωματούχων
μηχανικών σχολών έξωτερικού.

1. Καταργείται σε ό,τι αφορά τους διπλωματούχους μηχανι-

κούς ή διάταξη του άρθρου 42 του Ν. 1143/1981 «περί Ειδικής Άγωγής, Ειδικής Έπαγγελματικής Έκπαίδευσης, Άπασχόλησεως και Κοινωνικής Μερίμνης των άποκλιόντων εκ του φυσιολογικού άτόμων και άλλων τινών εκπαιδευτικών διατάξεων».

2. Η χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος και ή άναγνώριση του τίτλου σπουδών της παραπάνω κατηγορίας διπλωματούχων θά γίνεται έφεξής σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1225/1981 και του Ν. 741/1977.

Άρθρο 39.

Θέματα Έκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης.

1. Συνιστώνται στην Κεντρική Ύπηρεσία του Ύπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δέκα (10) θέσεις ειδικών και τεχνικών Κινηματογράφου — Τηλεόρασης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου άορίστου χρόνου, για τις άνάγκες της Έκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης.

2. Η κατανομή και άνακατανομή των παραπάνω θέσεων κατά ειδικότητα και τα προσόντα για την πλήρωση των θέσεων κάθε ειδικότητας όρίζονται κάθε φορά με άπόφαση των Ύπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Με κοινή άπόφαση των Ύπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως και Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του άρμόδιου κατά περίπτωση Ύπουργού έπιτρέπεται ή διάθεση ή ό δανεισμός τεχνικών εργαταστάσεων και μέσων της Ε.Ρ.Τ. ή άλλης Δημόσιας Ύπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ. στην Ύπηρεσία Έκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης του Ύ.Π.Ε. Π.Θ. για την έξυπηρέτηση του σκοπού της, χωρίς την κάταβολή οποιασδήποτε άποζημίωσης.

4. Με άπόφαση του Ύπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων έπιτρέπεται να γίνεται άνάθεση έργου με άμοιβή σε ιδιώτες ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ίδιωτικού Δικαίου και να συγκρατούνται Έπιτροπές και Ομάδες Έργου από δημόσιους λειτουργούς ή υπαλλήλους, ή ιδιώτες οι οποίοι λόγω των ειδικών γνώσεων ή της έπιστημονικής κατάρτισης και πείρας τους μπορούν να συμβάλλουν στο έργο της Έκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης. Στα μέλη των Έπιτροπών ή Ομάδων αυτών καταβάλλεται άποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή άπόφαση των Ύπουργών Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Για την αντιμετώπιση των κάθε φύσης δαπανών της Έκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης γράφονται άνάλογες πιστώσεις στον τακτικό προϋπολογισμό έξόδων της Κεντρικής Ύπηρεσίας του Ύπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 40.

Θέματα δαπανών για διεθνείς εκπαιδευτικές σχέσεις.

1. Για εκπαιδευτικές άναλλαγές, συνέδρια, σεμινάρια, δεξιώσεις, φιλοξενίες εκπροσώπων των χωρών μελών της Ε.Ο.Κ. και ξένων γενικά χωρών, μετακινήσεις υπαλλήλων ή ιδιωτών στο έσωτερικό και έξωτερικό, δημοσιεύσεις, εκδόσεις, βιβλιοδετήσεις, δημόσιες σχέσεις, μισθώσεις μεταφορικών μέσων και κάθε άλλη δαπάνη που αφορά στις σχέσεις της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ. και τις διεθνείς εκπαιδευτικές σχέσεις γράφονται κάθε χρόνο στον τακτικό προϋπολογισμό του Ύπουργείου Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων οι άπαραίτητες πιστώσεις.

2. Οι άνωτέρω πιστώσεις κατανέμονται με άπόφαση του Ύπουργού Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Από τις παραπάνω δαπάνες εκείνες που άφορούν στην οργάνωση συνεδρίων, στη φιλοξενία ξένων έπισήμων, στην ανταλλαγή άναμνηστικών δώρων και στη μίσθωση μεταφορικών μέσων, έπιτρέπεται να πραγματοποιούνται και κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Ν.Δ. 321/1969 «Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού».

"Άρθρο 41.

Καταργητικές διατάξεις.

1. Από του άρχισει να ισχύει ο νόμος αυτός καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 18 μέχρι 22 και 39, 40, 55, 62 παραγρ. 12 και 82 παρ. 4 του Ν. 309/1976 «Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Γενικής 'Εκπαιδεύσεως», των άρθρων 20 και 21 του Ν. 576/1977 «Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Μέσης και 'Ανωτέρας Τεχνικής — 'Επαγγελματικής 'Εκπαιδεύσεως», του άρθρου 3 του Ν. 567/1977 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων αφορώντων εις την Γενικήν 'Εκπαίδευσιν», του άρθρου 3 του Ν. 708/1977 «Περί ρυθμίσεως εκπαιδευτικών τινων θεμάτων», του άρθρου 1 του Ν. 817/1978 «Περί ρυθμίσεως ένίων εκπαιδευτικών και εκκλησιαστικών θεμάτων», και των άρθρων 15 και 36 του Ν. 1143/1981 «Περί Ειδικής 'Αγωγής, Ειδικής 'Επαγγελματικής 'Εκπαιδεύσεως, 'Απασχολήσεως και Κοινωνικής Μερίμνης αποκλινόντων του φυσιολογικού ατόμων και άλλων τινων εκπαιδευτικών διατάξεων», του άρθρου 3 του Ν.Δ. 695/1970, της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 154/1973. καθώς και κάθε άλλη διάταξη, που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του νόμου τούτου ή ρυθμίζει τὰ σχετικά θέματα με άλλο τρόπο.

2. Επίσης καταργούνται οι υπάρχοντες πίνακες προακτέων στις καταργούμενες θέσεις 'Επιθεωρητών Β' και Α' Δημοτικής 'Εκπαιδεύσεως, 'Επιθεωρητών Προσχολικής 'Αγωγής, 'Επιθεωρητών Ειδικής 'Αγωγής και Γενικών 'Επιθεωρητών Μέσης και Τεχνικής — 'Επαγγελματικής 'Εκπαίδευσης.

3. Κυρώνονται, από τότε που εκδόθηκαν, ή υπ' αριθ. Φ. 821.1/4/Ζ/172/10.2.1982 προκήρυξη του 'Υφυπουργού 'Ε-

θνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ή υπ' αριθ. Φ.821.1/11/Ζ1/322/11.3.1982 απόφαση του ίδιου 'Υφυπουργού, για σύνταξη πίνακα υποψηφίων για απόσπαση ως Συμβούλων 'Εκπαιδεύσεως 'Εξωτερικού.

"Άρθρο 42.

'Ισχύς.

'Η ισχύς του νόμου αυτού άρχίζει από τη δημοσίευσή του στην 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται άλλος χρόνος σε επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθῆ στην 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθῆ ως νόμος του Κράτους.

'Αθήναι, 6 Δεκεμβρίου 1982

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ ΙΩΑΝ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΙΑΝΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε ή Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

'Αθήναι, 7 Δεκεμβρίου 1982

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1985

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
167

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1566

Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρώνουμε και εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1.

Σκόπός—Γλώσσα.

1. Σκόπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισορροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά.

Ειδικότερα υποβοηθεί τους μαθητές:

α) Να γίνονται ελεύθεροι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες, να υπερασπίζονται την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία, να εμπνέονται από αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης. Η ελευθερία της θρησκευτικής τους συνείδησης είναι απαραβίαστη.

β) Να καλλιεργούν και να αναπτύσσουν αρμονικά το πνεύμα και το σώμα τους, τις κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές τους. Να αποκτούν, μέσα από τη σχολική τους αγωγή, κοινωνική ταυτότητα και συνείδηση, να αντιλαμβάνονται και να συνειδητοποιούν την κοινωνική αξία και ισοτιμία της πνευματικής και της χειρωνακτικής εργασίας. Να ενημερώνονται και να ασχολούνται πάνω στη σωστή και ωφέλιμη για το ανθρώπινο γένος χρήση και αξιοποίηση των αγαθών του σύγχρονου πολιτισμού, καθώς και των αξιών της λαϊκής μας παράδοσης.

γ) Να αναπτύσσουν δημιουργική και κριτική σκέψη και αντίληψη συλλογικής προσπάθειας και συνεργασίας, ώστε να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και με την υπεύθυνη συμμετοχή τους να συντελούν αποφασιστικά στην πρόοδο του κοινωνικού συνόλου και στην ανάπτυξη της πατρίδας μας.

δ) Να κατανοούν τη σημασία της τέχνης, της επιστήμης και της τεχνολογίας, να σέβονται τις ανθρώπινες αξίες και να διαφυλάττουν και προάγουν τον πολιτισμό.

ε) Να αναπτύσσουν πνεύμα φιλίας και συνεργασίας με όλους τους λαούς της γης, προσβλέποντας σε έναν κόσμο καλύτερο, δίκαιο και ειρηνικό.

2. Βασικοί συντελεστές για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών είναι: α) η προσωπικότητα και η κατάρτιση του προσωπικού όλων των κλάδων και των βαθμίδων της εκπαίδευσης, β) τα αναλυτικά προγράμματα, τα σχολικά βιβλία και τα λοιπά διδακτικά μέσα, καθώς και η σωστή χρήση τους, γ) η εξασφάλιση όλων των αναγκαίων προϋποθέσεων και μέσων για την απρόσκοπτη λειτουργία των σχολείων και δ) η δημιουργία του απαραίτητου παιδαγωγικού κλίματος με την ανάπτυξη αρμονικών διαπροσωπικών σχέσεων στο σχολείο και στην τάξη και με το σεβασμό προς την προσωπικότητα του κάθε μαθητή.

3. α) Τα αναλυτικά προγράμματα αποτελούν άρτιους οδηγούς του εκπαιδευτικού έργου και περιλαμβάνουν κυρίως:

(αα) σαφώς διατυπωμένους, κατά μάθημα, σκοπούς μέσα στα πλαίσια των γενικών και ειδικών, κατά βαθμίδα, σκοπών της εκπαίδευσης,

(αβ) διδακτέα ύλη επιλεγμένη σύμφωνα με το σκοπό του μαθήματος, σε κάθε επίπεδο, ανάλογη και σύμμετρη προς το ωρολόγιο πρόγραμμα και προς τις αφομοιωτικές δυνατότητες των μαθητών, διαρθρωμένη άρτια σε επιμέρους ενότητες και θέματα,

(αγ) ενδεικτικές κατευθύνσεις για τη μέθοδο και τα μέσα διδασκαλίας κάθε ενότητας ή θέματος.

β) Τα αναλυτικά προγράμματα καταρτίζονται, δοκιμάζονται πειραματικά, αξιολογούνται και αναθεωρούνται συνεχώς σύμφωνα με τις εξελίξεις στον τομέα των γνώσεων, τις κοινωνικές ανάγκες και την πρόοδο των επιστημών της αγωγής.

γ) Τα αναλυτικά προγράμματα της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης ειδικότερα έχουν εσωτερική συνοχή και ενιαία ανάπτυξη των περιεχομένων τους.

δ) Τα διδακτικά βιβλία για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς συγγράφονται σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα.

4. Γλώσσα διδασκαλίας, που αποτελεί και αντικείμενο συστηματικής διδασκαλίας και γλώσσα των διδακτικών βιβλίων των μαθητών και των βιβλίων των εκπαιδευτικών είναι η δημοτική, όπως διαμορφώνεται από το λαό και τη δόκιμη λογοτεχνία, χωρίς την αυτούσια μεταφορά ξένων λέξεων.

Άρθρο 2.

Διάρθρωση και βαθμίδες της εκπαίδευσης — Παιδεία.

1. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται στα νηπιαγωγεία και στα δημοτικά σχολεία. Τα νηπιαγωγεία μπορούν να εντάσσονται και σε κέντρα, στα οποία λειτουργούν μαζί με κρατικούς παιδικούς σταθμούς (παιδικά κέντρα).

2. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρέχεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος καλύπτεται από τα γυμνάσια και ο δεύτερος από τα γενικά, κλασικά, εκκλησιαστικά, τεχνικά—επαγγελματικά, ενιαία πολυκλασικά λύκεια και από τις τεχνικές—επαγγελματικές σχολές. Ειδικός νόμος ρυθμίζει τη λειτουργία των εκκλησιαστικών λυκείων.

οι μαθητές των οποίων ασκούνται στο Σ.Ε.Κ. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι εκπαιδευτικοί των παραπάνω σχολικών μονάδων που διατίθενται στα Σ.Ε.Κ. και οι ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησής τους.

3. Διευθυντής του Σ.Ε.Κ. ορίζεται εκπαιδευτικός κατά τις διατάξεις του άρθρου 11. Υπεύθυνος του σχολικού εργαστηρίου είναι ο διευθυντής του λυκείου, στο οποίο υπάγεται το σχολικό εργαστήριο. Ο διευθυντής του Σ.Ε.Κ. ή ο υπεύθυνος του σχολικού εργαστηρίου είναι αρμόδιοι για την οργάνωση και λειτουργία των εργαστηρίων, τη συντήρηση μηχανημάτων, οργάνων και λοιπού εξοπλισμού, την προμήθεια του απαραίτητου υλικού, την υποβολή προτάσεων σχετικά με την ανανέωση και συμπλήρωση του εξοπλισμού των εργαστηρίων, την επέλεση όλων των απαραίτητων ενεργειών για την επισκευή τους, την τήρηση βιβλίων υλικού και μηχανών μηχανημάτων για τον εργατηριακό εξοπλισμό και τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων πρόληψης για τη λειτουργία των εργαστηρίων.

4. α) Κάθε Σ.Ε.Κ. διακρίνεται σε τομείς εργαστηρίων. Κάθε τομέας εργαστηρίων περιλαμβάνει τρία (3) μέχρι πέντε (5) εργαστήρια της ίδιας ή γενικότερης κατεύθυνσης. Σε κάθε τομέα ορίζεται ένας υπεύθυνος σύμφωνα με τις διατάξεις του εσόμενου άρθρου.

β) Κάθε σχολικό εργαστήριο έχει την ίδια συγκρότηση με τα Σ.Ε.Κ. Υπεύθυνος τομέα του σχολικού εργαστηρίου ορίζεται, με απόφαση του προϊστάμενου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ένας εκπαιδευτικός από εκείνους που υπηρετούν στις σχολικές μονάδες που εξυπηρετούνται από το σχολικό εργαστήριο και προέρχεται από τους κλάδους ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 ή ΑΡ1, ειδικότητας αντίστοιχης προς τον τομέα του εργαστηρίου.

γ) Σε κάθε εργαστήριο κατεύθυνσης ορίζεται υπεύθυνος, με τη διαδικασία του στοιχείου β', ένας εκπαιδευτικός από εκείνους που υπηρετούν στις σχολικές μονάδες, οι οποίες εξυπηρετούνται από το Σ.Ε.Κ. ή το σχολικό εργαστήριο, κατά περίπτωση, πτυχιούχος Τ.Ε.Ι. ή μέσης σχολής ειδικότητας αντίστοιχης προς το εργαστήριο. Ο υπεύθυνος εργαστηρίου είναι αρμόδιος για τη σωστή λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, την οργάνωση του εργαστηρίου και την υποβολή προτάσεων για τη συμπλήρωση ή αντικατάσταση του εξοπλισμού. Είναι επίσης υπεύθυνος για την τήρηση όλων των κανόνων ασφαλείας που απαιτούνται για τη λειτουργία του εργαστηρίου.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι λεπτομέρειες λειτουργίας των Σ.Ε.Κ. και των σχολικών εργαστηρίων και τα ειδικότερα καθήκοντα των διευθυντών Σ.Ε.Κ., των υπεύθυνων των σχολικών εργαστηρίων και των υπεύθυνων των τομέων εργαστηρίων και των εργαστηρίων κατεύθυνσης.

6. Τα Σ.Ε.Κ. και ο τόπος-λειτουργίας τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Στα Σ.Ε.Κ. ή στα σχολικά εργαστήρια μπορούν να ασκούνται και μαθητές των σχολών μαθητείας του Ο.Α.Ε.Δ. Τα εργαστήρια που λειτουργούν στις σχολές μαθητείας μπορεί να εντάσσονται στα Σ.Ε.Κ.. Οι λεπτομέρειες για την άσκηση των μαθητών και την ένταξη και λειτουργία των εργαστηρίων ρυθμίζονται: με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας.

8. Αν στην έδρα τεχνικών—επαγγελματικών σχολής δε λειτουργεί τεχνικό—επαγγελματικό ή ενιαίο πολυκλαδικό λύκειο, οι μαθητές ασκούνται σε εργαστήρια της σχολής. Οι υπεύθυνοι των εργαστηρίων ορίζονται με απόφαση του διευθυντή της σχολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Άρθρο 11.

Όργανα, επιλογή, τοποθέτηση, υπηρεσιακή κατάσταση, καθήκοντα.

Όργανα διοίκησης κάθε σχολείου πρωτοβάθμιας και δευ-

τεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι ο διευθυντής, ο υποδιευθυντής και ο σύλλογος των διδασκόντων.

Α'. Διευθυντές και υποδιευθυντές.

1. Διευθυντές των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων ορίζονται εκπαιδευτικοί του κλάδου δασκάλων με βαθμό Α'.

2. Διευθυντές των γυμνασίων και των γενικών και κλασικών λυκείων ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ11, ΑΤ15 και ΑΤ16 με βαθμό Α'.

3. Διευθυντές των τεχνικών—επαγγελματικών λυκείων και των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

4. Διευθυντές των τεχνικών—επαγγελματικών σχολών ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

5. Διευθυντές των Σ.Ε.Κ. ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

6. Υποδιευθυντές των δεκαθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων ορίζονται εκπαιδευτικοί του κλάδου δασκάλων με βαθμό Α'.

7. Υποδιευθυντές των γυμνασίων, των γενικών και κλασικών λυκείων, των τεχνικών—επαγγελματικών λυκείων, των ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων και των τεχνικών—επαγγελματικών σχολών που έχουν εννέα τμήματα και πάνω ορίζονται εκπαιδευτικοί των αντίστοιχων κλάδων, όπως προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους 2, 3 και 4, με βαθμό Α'. Σε γυμνάσια, λύκεια κάθε τύπου και κατεύθυνσης και σε τεχνικές—επαγγελματικές σχολές που έχουν περισσότερα από δώδεκα τμήματα τάξεων, μπορεί, αν συντρέχουν ειδική λειτουργικοί λόγοι, να ορίζεται και δεύτερος υποδιευθυντής και προκειμένου για ενιαία πολυκλαδικά λύκεια με περισσότερα από δεκαπέντε τμήματα τάξεων και τρίτος.

8. Υπεύθυνοι τομέων των Σ.Ε.Κ. ορίζονται εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΡ1 με βαθμό Α'.

9. Προϊστάμενοι μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων, καθώς και των νηπιαγωγείων είναι εκπαιδευτικοί των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών αντίστοιχα, με οποιοδήποτε βαθμό.

Β'. Επιλογή—τοποθέτηση.

1. Για την επιλογή των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και των διευθυντών και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει έως το τέλος Φεβρουαρίου κάθε δεύτερου έτους τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς του που έχουν τα προσόντα για τις παραπάνω θέσεις καθώς και διετία στο βαθμό Α' έως το τέλος του ίδιου σχολικού έτους και συντάσσει με αλφαριθμητική σειρά τους παρακάτω πίνακες υποψηφίων:

- διευθυντών σχολικών μονάδων,
- υποδιευθυντών σχολικών μονάδων,
- διευθυντών Σ.Ε.Κ.,
- υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ..

Σε κάθε πίνακα περιλαμβάνεται τριπλάσιος αριθμός υποψηφίων από το συνολικό αριθμό των θέσεων κατά περίπτωση.

2. Κατά τη σύνταξη των πινάκων αυτών το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο εκτιμά την υπηρεσιακή κατάρτιση των εκπαιδευτικών, τη γνώση τους για τα εκπαιδευτικά πράγματα, την ικανότητά τους για ανάληψη διοικητικών καθηκόντων, το εκπαιδευτικό τους έργο, την κοινωνική προσφορά και την προσωπικότητά τους, τις μεταπτυχιακές σπουδές, τη μετακίνηση και την επιμόρφωση, καθώς και την αξιολογηθείσα συγγραφική εργασία.

3. Έως το τέλος Μαρτίου του ίδιου έτους οι εκπαιδευτικοί, που έχουν βαθμό Α' και διετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν και επιθυμούν να ασκήσουν καθήκοντα διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. ή καθήκοντα υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ., μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτονται από

τους υποψήφιους ιδιόγραφο εισογραφικό σημείωμα και α) από τους υποψήφιους διευθυντές δήλωση που περιλαμβάνει κατά σειρά προτίμησης ένα μέχρι πέντε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, στις σχολικές μονάδες των οποίων επιθυμούν να τοποθετηθούν και β) από τους υποψήφιους υποδιευθυντές και υπεύθυνους τομέων Σ.Ε.Κ. δήλωση που περιλαμβάνει μία ή περισσότερες σχολικές μονάδες ή Σ.Ε.Κ. της ίδιας ή και άλλων πόλεων και κομμοπόλεων του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, όπου επιθυμούν να τοποθετηθούν.

4. Το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Απρίλιο του ίδιου έτους καταρτίζει με αξιολογική σειρά και με βάση τα κριτήρια της παραγράφου 2 α) πίνακες υποψηφίων που δεν υπέβαλαν αίτηση, αλλά περιλαμβάνονται στους πίνακες της παραγράφου 1 και β) πίνακα των υποψηφίων που υπέβαλαν σχετική αίτηση. Υποψήφιοι που υπέβαλαν αιτήσεις να περιλαμβάνονται στους πίνακες της παραγράφου 1 αξιολογούνται και κατατάσσονται στον πίνακα του παραπάνω στοιχείου β'.

5. Ο προϊστάμενος της οικείας διεύθυνσης της εκπαίδευσης υποβάλλει τους πίνακες υποψηφίων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. που καταρτίστηκαν με βάση τις αιτήσεις τους, στο κεντρικό κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο και τους πίνακες των υποψηφίων διευθυντών, που καταρτίστηκαν χωρίς αίτηση τους, καθώς και όλους τους πίνακες υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. στο νομάρχη. Με απόφαση του νομάρχη κερδώνονται οι πίνακες που υπεβάλλονται σε αυτόν και ισχύουν για τα δύο επόμενα σχολικά έτη.

6. Το κεντρικό κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Μάιο του ίδιου έτους καταρτίζει πίνακα των υποψηφίων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. με αξιολογική σειρά, αφού λάβει υπόψη τα προσόντα τους, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τις δηλώσεις προτίμησης και συμβουλεύει τους πίνακες των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων της παραγράφου 4. Οι πίνακες αυτοί κερδώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ισχύουν για τα δύο επόμενα σχολικά έτη.

Το κεντρικό συμβούλιο μπορεί να αλλάξει την αξιολογική σειρά υποψηφίων, όπως αυτή καθορίστηκε από περιφερειακό συμβούλιο, στις περιπτώσεις που εξετάζει ενστάσεις ενδιαφερομένων, οι οποίες υποβάλλονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης εντός δέκα ημερών από την κατάρτιση των πινάκων των περιφερειακών συμβουλίων και συνοποβάλλονται στο κεντρικό συμβούλιο μαζί με τους πίνακες αυτούς.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, αρμόδιου για θέματα τοποθέτησης και μετάθεσης εκπαιδευτικών, τίθενται στη διάθεση των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου υποψήφιοι διευθυντές, ισάριθμοι προς τις κενές θέσεις της περιοχής με τη σειρά που έχουν καταταχθεί στους οικείους πίνακες και σε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα που αναφέρονται στις δηλώσεις τους. Το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο συγκεντρώνει από τους υποψηφίους αυτούς δηλώσεις για την τοποθέτησή τους κατά σειρά προτίμησης στις υπάρχουσες κενές θέσεις και προτείνει μέχρι τέλος Ιουνίου την τοποθέτησή τους. Αν οι ίδιες θέσεις ζητούνται από περισσότερους υποψηφίους, εφαρμόζονται για την τοποθέτησή οι διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών. Οι προτάσεις του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου εκτελούνται με απόφαση του νομάρχη.

8. Μετά την τοποθέτηση των διευθυντών των σχολείων τοποθετούνται οι υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ. στο πρώτο δεκαήμερο Ιουλίου του ίδιου έτους, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου από τους πίνακες που καταρτίστηκαν ύστερα από αιτήσεις των ενδιαφερομένων, κατά τη σειρά εγγραφής τους σε αυτούς και με βάση τις δηλώσεις προτίμησης.

9. Σε περίπτωση που δεν πληρούνται όλες οι κενές θέσεις κατά τη διαδικασία των παραγράφων 7 και 8, τοποθετούνται

στις απομένουσες κενές θέσεις με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στους πίνακες α' της παραγράφου 4. Η τοποθέτηση γίνεται ύστερα από δηλώσεις όσων περιλαμβάνονται στους πίνακες αυτούς για την τοποθέτησή τους κατά σειρά προτίμησης στις κενές θέσεις και με εφαρμογή των διατάξεων για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών.

10. Σε θέσεις που κενούνται κατά τη διάρκεια ισχύος των πινάκων τοποθετούνται νέοι διευθυντές, υποδιευθυντές ή υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ. κατά τη σειρά του οικείου πίνακα και με την ίδια διαδικασία.

11. Σε κάθε περίπτωση σύνταξης πινάκων σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 4 και 6, η εγγραφή υποψήφιου σε ένα πίνακα δεν εμποδίζει την εγγραφή του και στους υπόλοιπους.

Γ. Υπηρεσιακή κατάσταση.

1. Οι διευθυντές των σχολικών μονάδων και των Σ.Ε.Κ., οι υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι των τομέων Σ.Ε.Κ., που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου, ασκούν τα καθήκοντά τους για μία τετραετία αν προέρχονται από τον πίνακα β' και για μία διετία αν προέρχονται από τον πίνακα α', όπως οι πίνακες αυτοί καθορίζονται στην παράγραφο 4 της προηγούμενης περίπτωσης Β'. Η τετραετία ή διετία, κατά περίπτωση, αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου του επόμενου από την τοποθέτησή τους σχολικού έτους και λήγει την 31 Αυγούστου του τέταρτου ή του δεύτερου, κατά περίπτωση, σχολικού έτους.

2. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους διατηρούν τις οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών, από τις οποίες προέρχονται και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σε αυτές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν ως εκπαιδευτικοί να μετατεθούν σε κενές θέσεις εκπαιδευτικών άλλου σχολείου του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, στις οποίες και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της τετραετίας.

3. Όσοι ασκούν καθήκοντα διευθυντών και υποδιευθυντών μπορούν να μετατεθούν για την άσκηση των ίδιων καθηκόντων στη διάρκεια της τετραετίας σε κενές θέσεις του ίδιου ή και άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, σύμφωνα με την αρχική τους δήλωση προτίμησης αλλά και οποιαδήποτε άλλου, αν αυτό επιβάλλεται από υπηρεσιακή ανάγκη.

4. Οι διευθυντές των σχολικών μονάδων και των Σ.Ε.Κ., οι υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων και οι υπεύθυνοι τομέων των Σ.Ε.Κ., εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και επίδομα θέσης που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών. Οι προϊστάμενοι των μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων και των νηπιαγωγείων, εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια της τετραετίας και το επίδομα θέσης που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

5. Με σύμφωνη και αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου διευθυντής, υποδιευθυντής, προϊστάμενος σχολικής μονάδας, διευθυντής και υπεύθυνος τομέα Σ.Ε.Κ. μπορεί να απαλλαγεί από τα καθήκοντά του ή να μετατεθεί σε άλλη σχολική μονάδα ή Σ.Ε.Κ. κατά περίπτωση για το συμφέρον της υπηρεσίας.

Η μετάθεση γίνεται χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξαιτίας ενεργειών ή παραλείψεών του είναι υπηρεσιακά αναγκαία.

Δ' Καθήκοντα.

1. Ο διευθυντής του σχολείου είναι ιδίως υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου, το συντονισμό της σχολικής ζωής, την τήρηση των νόμων, των εγκυκλίων και των υπηρεσιακών εντολών και την εφαρμογή των αποφάσεων του συλλόγου των διδασκόντων, που εκδίδονται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση για τις αρμοδιότητες του συλ-

λόγου των διδασκόντων. Μετέχει επίσης στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών του σχολείου του και συνεργάζεται με τους σχολικούς συμβούλους.

2. Ο υποδιευθυντής αναπληρώνει το διευθυντή του σχολείου, όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται. Εάν υπηρετούν υποδιευθυντές περισσότεροι του ενός, ο αναπληρωτής ορίζεται από το διευθυντή. Αν δεν υπάρχει διευθυντής, ο αναπληρωτής ορίζεται με απόφαση του νομάρχη. Βοηθεί το διευθυντή στην άσκηση των καθηκόντων του και είναι υπεύθυνος για τη διεξαγωγή της διοικητικής υπηρεσίας του σχολείου.

3. Τα ειδικότερα καθήκοντα των διευθυντών, υποδιευθυντών και των προϊσταμένων των σχολείων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ε' Αναπλήρωση.

1. Αν δεν υπάρχει διευθυντής σχολικής μονάδας ή Σ.Ε.Κ. ή απουσιάζει ή κωλύεται και δεν υπάρχει υποδιευθυντής, με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, ανατίθεται η προσωρινή άσκηση καθηκόντων σε εκπαιδευτικό που υπηρετεί σε σχολείο του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος και έχει τα απαιτούμενα προσόντα. Η προσωρινή αναπλήρωση δε μπορεί να διαρκέσει πέρα από τη λήξη του διδακτικού έτους. Για το χρονικό διάστημα που ασκεί τα καθήκοντά του, ο προσωρινός διευθυντής, παίρνει το επίδομα που προβλέπεται για την αντίστοιχη θέση.

2. Αν δεν υπάρχει υποδιευθυντής σχολικής μονάδας ή υπεύθυνος τομέα Σ.Ε.Κ. ή απουσιάζει, τα καθήκοντα αυτά ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό από τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στην ίδια μονάδα ή σε σχολείο που εξυπηρετείται από το Σ.Ε.Κ. κατά περίπτωση. Αν υπάρχουν ομοίβαδοι, καθήκοντα υποδιευθυντή ή υπεύθυνου τομέα Σ.Ε.Κ. ασκεί εκείνος που ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τους αναπληρωτές υποδιευθυντών και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για την ανάθεση καθηκόντων υπεύθυνων εργατηρίων κατεύθυνσης στα τεχνικά — επαγγελματικά λύκεια, στα ενιαία πολυτεχνικά λύκεια και στις τεχνικές — επαγγελματικές σχολές σε εκπαιδευτικούς εργατηρίων του κλάδου ΑΡ1.

ΣΤ' Σύλλογοι διδασκόντων.

1. Ο σύλλογος διδασκόντων κάθε σχολείου αποτελείται από όλους τους διδασκόντες στο σχολείο με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και έχει ως πρόεδρο το διευθυντή του σχολείου. Όταν στις συνεδριάσεις του συλλόγου εξετάζονται ειδικά θέματα μαθητών, μετέχουν και δύο εκπρόσωποί τους που ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο των μαθητικών κοινοτήτων.

2. Ο σύλλογος των διδασκόντων συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, τακτικά τουλάχιστο μία φορά πριν από την έναρξη των μαθημάτων και μία φορά στο τέλος κάθε τριμήνου και έκτακτα, όταν το κρίνει σκόπιμο ο πρόεδρος ή το ζητήσει εγγράφως για συγκεκριμένα θέματα τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών του. Οι συνεδριάσεις γίνονται μέσα στο ωράριο εργασίας και σε καμιά περίπτωση σε ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων.

3. Ο σύλλογος διδασκόντων αποτελεί συλλογικό όργανο για τη χάραξη κατευθύνσεων για την καλύτερη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και την καλύτερη λειτουργία του σχολείου. Έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του ωρολόγιου και αναλυτικού προγράμματος, την υγεία και προστασία των μαθητών, την καθαριότητα των σχολικών χώρων και την ασφάλεια της σχολικής ζωής. Ιεραρχεί τις σχολικές ανάγκες και φροντίζει για την αντιμετώπισή τους. Αξιοποιεί τις δυνατότητες συνεργασίας ανάμεσα στο διδακτικό προσωπικό και τους κοινωνικούς φορείς του τόπου. Μπορεί να αποφασίζει το χωρισμό των μελών του σε τομείς γνώσεων, με

τόπου τον καλύτερο συντονισμό της διδασκαλίας και της εφαρμογής των εκπαιδευτικών μεθόδων.

4. Ο τρόπος λειτουργίας του συλλόγου διδασκόντων, οι ειδικότερες αρμοδιότητές του και τα ειδικά θέματα, στη συζήτηση των οποίων παρίστανται εκπρόσωποι των μαθητών, ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 12.

Εκπαιδευτικό προσωπικό νηπιαγωγείων.

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των νηπιαγωγείων ανήκει στον κλάδο των νηπιαγωγών ΑΤ κατηγορίας. Οι βαθμοί των νηπιαγωγών διακρίνονται σε Α', Β', και Γ'. Οι θέσεις όλων των βαθμών είναι οργανικά ενιαίες. Εισαγωγικός βαθμός ορίζεται του νηπιαγωγού με βαθμό Γ' και μισθολογικό κλιμάκιο (μ.κ.) 16:

Για την προαγωγή στο βαθμό Β' απαιτείται διετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για την προαγωγή στο βαθμό Α' εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.

2. Για το διορισμό σε θέση νηπιαγωγού με τον εισαγωγικό βαθμό απαιτείται α) πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης νηπιαγωγών ή β) πτυχίο σχολής νηπιαγωγών ή γ) πτυχίο των τμημάτων εκπαίδευσης νηπιαγωγών που λειτουργούσαν στις παιδαγωγικές ακαδημίες ή δ) αναγνωρισμένο ειδικό δίπλωμα ή πτυχίο ή πιστοποιητικό περάτωσης σπουδών νηπιαγωγού ξένου πανεπιστημίου ή ειδικού ιδρυτούτου και απολυτήριο ελληνικού λυκείου ή εξετασίου γυμνασίου.

3. Μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή λειτουργίας των σχολών νηπιαγωγών, για την υποβολή αίτησης διορισμού σε θέση νηπιαγωγών απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης νηπιαγωγών της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοεπαγούς ιδρύματος της αλλοδαπής. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται και απολυτήριο ελληνικού εξετασίου γυμνασίου ή λυκείου ή δεκάετησ για πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας και ελληνικής ιστορίας που χορηγείται ύστερα από επιτυχή εξέταση. Η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι οργανικές θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού των νηπιαγωγείων ορίζονται συνολικά σε 7.123. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται και οι θέσεις σχολικών συμβούλων προσχολικής αγωγής, προϊσταμένων διευθύνσεων ή γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και προϊσταμένων των νηπιαγωγείων.

5. Προϊστάμενος του μονοθέσιου νηπιαγωγείου είναι ο νηπιαγωγός που υπηρετεί σε αυτό. Στα διθέσια και πάνω νηπιαγωγεία καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό. Αν υπάρχουν ομοίβαδοι, ο προϊστάμενος ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της διεύθυνσης ή του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Οι προϊστάμενοι των νηπιαγωγείων ασκούν διδακτικά και διοικητικά καθήκοντα. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων των νηπιαγωγείων και των νηπιαγωγών καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 13.

Εκπαιδευτικό προσωπικό δημοτικών σχολείων.

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό των δημοτικών σχολείων ανήκει στον κλάδο δασκάλων ΑΤ κατηγορίας. Οι βαθμοί του κλάδου δασκάλων διακρίνονται σε Α', Β', και Γ'. Οι θέσεις όλων των βαθμών είναι οργανικά ενιαίες. Εισαγωγικός βαθμός ορίζεται του δασκάλου με βαθμό Γ' και μ.κ. 16. Για την προαγωγή στο βαθμό Β' απαιτείται διετής υπηρεσία στο βαθμό

μό Γ' και για την προαγωγή στο βαθμό Α' εξετατής υπηρετεί στο βαθμό Β'.

2. Για το διορισμό σε θέση δασκάλου με τον εισαγωγικό βαθμό απαιτείται πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης δασκάλων ή παιδαγωγικής ακαδημίας ή του ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων ή της ανώτερης εκκλησιαστικής σχολής Θεσσαλονίκης ή ισότιμο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής και απολυτήριο εξετάξεως γυμνασίου ή λυκείου. Εκτός από τα πτυχία Α.Ε.Ι., η αναγνώριση πτυχίων σχολών της αλλοδαπής ως ισότιμων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη της επιτροπής της παραγράφου 7 του άρθρου 2 της ΣΤ5/5/26.4.1982 (ΦΕΚ Β' 213) κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η σύνθεση της επιτροπής αυτής μπορεί να μεταβάλλεται με κοινή απόφαση των ίδιων υπουργών.

3. Μετά τη συμπλήρωση τριετίας από την οριστική διακοπή λειτουργίας των παιδαγωγικών ακαδημιών, για την υποβολή αίτησης διορισμού σε θέση δασκάλου απαιτείται αποκλειστικά πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κατεύθυνσης δασκάλων της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται και απολυτήριο ελληνικού εξετάξεως γυμνασίου ή λυκείου ή εθδαίωση για πλήρη γνώση και άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας και γνώση της ελληνικής ιστορίας που χορηγείται ύστερα από επιτυχή εξέταση. Η διαδικασία και οι σχετικές λεπτομέρειες της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Οι οργανικές θέσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού των δημοτικών σχολείων ορίζονται συνολικά σε 36.159. Στο σύνολο αυτό περιλαμβάνονται και οι θέσεις σχολικών συμβούλων δημοτικής εκπαίδευσης και ειδικής αγωγής, προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, διευθυντών των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, υποδιευθυντών των δεκαθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων, προϊσταμένων των μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων και προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των διευθύνσεων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Αν μειωθούν οι οργανικές θέσεις με την κατάργηση ή συγχώνευση δημοτικών σχολείων, παραμένουν ως υπεράριθμοι οι νεώτεροι στο βαθμό και καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις που θα κενωθούν.

6. Προϊστάμενος του μονοθέσιου δημοτικού σχολείου είναι ο δάσκαλος που υπηρετεί σε αυτό. Στα διθέσια και τριθέσια δημοτικά σχολεία καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο ανώτερος σε βαθμό. Αν υπάρχουν ομοβάθμιοι, ο προϊστάμενος ορίζεται με απόφαση του προϊσταμένου της διεύθυνσης ή του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι διευθυντές των τετραθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

7. Οι διευθυντές των εξαθέσιων και πάνω δημοτικών σχολείων διδάσκουν είκοσι (20) ώρες και οι διευθυντές των τετραθέσιων και πενταθέσιων είκοσι τέσσερις (24) ώρες την εβδομάδα. Οι προϊστάμενοι των άλλων δημοτικών σχολείων, καθώς και οι δάσκαλοι διδάσκουν είκοσι πέντε (25) έως τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. Οι διευθυντές και οι προϊστάμενοι των δημοτικών σχολείων ασκούν διδακτικά και διοικητικά καθήκοντα.

Μετά την εφαρμογή των προγραμμάτων της παραγράφου 12 του άρθρου 4, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 92, είναι δυνατό να μειώνεται το ωράριο των διευθυντών και υποδιευθυντών. Η μείωση γίνεται κατά περιοχές σχολείων με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Όλοι οι εκπαιδευτικοί των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παραμένουν υποχρεωτικά στο σχολείο τους στις εργάσιμες ημέρες, πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την πρόσδεση και άλλων υπηρεσιών που συνδέονται με το γενικό τερσ' εκπαιδευτικό έργο, όπως συμμετοχή σε γιορταστικές,

αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενημέρωση των γονέων και κηδεμόνων, τήρηση βιβλίων του σχολείου και εκτέλεση διοικητικών εργασιών. Κάθε εκπαιδευτικός παραμένει υποχρεωτικά στο σχολείο, στις εργάσιμες ημέρες πέρα από τις ώρες διδασκαλίας, για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου που του έχει ανατεθεί από τα όργανα Δίαιτησης του σχολείου όχι όμως πέρα από έξι (6) ώρες την ημέρα ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 της περίπτωσης ΣΤ' του άρθρου 11. Από τις πρόθετες αυτές υπηρεσίες απαλλάσσονται οι μητέρες παιδιών μέχρι δύο ετών.

Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους δασκάλους.

9. Η παράδοση ιδιαίτερων μαθημάτων από δασκάλους παγορεύεται. Η παράβαση της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου:

α) επισύρει φυλάκιση μέχρι τρία (3) έτη.

β) συνιστά πειθαρχικό αδίκημα, για το οποίο μπορεί να επιβληθεί και η ποινή της οριστικής παύσης.

Άρθρο 14.

Εκπαιδευτικό προσωπικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Το εκπαιδευτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανήκει στους εξής κλάδους κατά κατηγορίες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΤ

Κλάδος ΑΤ1 Θεολόγων

Κλάδος ΑΤ2 Φιλολόγων

Κλάδος ΑΤ3 Μαθηματικών

Κλάδος ΑΤ4 Φυσικών

Κλάδος ΑΤ5 Γαλλικής γλώσσας

Κλάδος ΑΤ6 Αγγλικής γλώσσας

Κλάδος ΑΤ7 Γερμανικής γλώσσας

Κλάδος ΑΤ8 Καλλιτεχνικών μαθημάτων

Κλάδος ΑΤ9 Οικονομολόγων

Κλάδος ΑΤ10 Κοινωνιολόγων

Κλάδος ΑΤ11 Φυσικής Αγωγής

Κλάδος ΑΤ12 Μηχανικών

Κλάδος ΑΤ13 Πτυχιούχων Νομικών και Πολιτικών Επισημίων

Κλάδος ΑΤ14 Πτυχιούχων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής και Γεωπονίας

Κλάδος ΑΤ15 Οικιακής Οικονομίας

Κλάδος ΑΤ16 Μουσικής

Κλάδος ΑΤ17 Τεχνολόγων

Κλάδος ΑΤ18 Πτυχιούχων λοιπών τμημάτων Τ.Ε.Ι.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΡ

Κλάδος ΑΡ1 Πτυχιούχων Π.Α.Τ.Ε.Σ της Σ.Ε.Α.Ε.Τ.Ε. (τμήματος τεχνικών και επαγγελματικών λυκείων).

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕ

Κλάδος ΜΕ1 Πτυχιούχων κατώτερων τεχνικών και επαγγελματικών ή τεχνικών και επαγγελματικών σχολών.

2. Οι εκδομοί του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου διακρίνονται σε Α', Β' και Γ'. Οι θέσεις όλων των βαθμών είναι σε κάθε κατηγορία και κλάδο οργανικά ενιαίες. Εισαγωγικός εκδομός ορίζεται του καθηγητή ή εκπαιδευτικού εργαστηρίων με βαθμό Γ'. Τα εισαγωγικά και καταληκτικά μ.κ. για κάθε κλάδο ορίζονται ως εξής: α) Για τους κλάδους ΑΤ1 έως ΑΤ14 και ΑΤ16, με πτυχίο τμήματος μουσικών σπουδών Α.Ε.Ι., εισαγωγικό το μ.κ. 16 και καταληκτικό το μ.κ. 1. Για τους πτυχιούχους ή διπλωματούχους τμημάτων Α.Ε.Ι. πενταετούς ή εξαετούς φοίτησης εισαγωγικά ορίζονται τα μ.κ. 15 ή 14 αντίστοιχα. β) Για τους κλάδους ΑΤ15, ΑΤ16, χωρίς πτυχίο τμήματος μουσικών σπουδών Α.Ε.Ι. και ΑΤ18 εισαγωγικό το μ.κ. 18 και καταληκτικό το μ.κ. 3. γ) Για τον κλάδο ΑΤ17 εισαγωγικό το μ.κ. 17 και καταληκτικό το μ.κ. 2. δ) Για τον κλάδο ΑΡ1 εισαγωγικό το μ.κ. 22 και καταληκτικό το μ.κ. 7. ε) Για τον κλάδο ΜΕ1 εισαγωγικό το μ.κ. 24 και καταληκτικό το μ.κ. 9.

λής και τριετής επαγγελματική πείρα από την κτήση του πτυχίου.

9. Για το διορισμό στις θέσεις των κλάδων ΑΤ1 και ΑΤ2 αντί για πτυχίο τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής γίνεται δεκτό και ισότιμο πτυχίο ορθόδοξης θεολογικής σχολής της αλλοδαπής ή ανώτατης σχολής ελληνικής φιλολογίας της αλλοδαπής αντίστοιχα, εφόσον ο υποψήφιος έχει και απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου. Για το διορισμό στις θέσεις των άλλων κλάδων ΑΤ κατηγορίας αντί για πτυχίο της ημεδαπής γίνεται δεκτό ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, εφόσον ο υποψήφιος έχει και απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου.

10. Αν οι υποψήφιοι της προηγούμενης παραγράφου δεν έχουν απολυτήριο ελληνικού εξατάξιου γυμνασίου ή λυκείου, απαιτείται βεβαίωση για την πλήρη γνώση και την άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας καθώς και τη γνώση της ελληνικής ιστορίας. Η βεβαίωση αυτή χορηγείται ύστερα από επιτυχή εξέταση, της οποίας η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

11. Στις θέσεις του κλάδου ΑΤ4 φυσικών διορίζονται, ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες για κάλυψη των διδασκόμενων μαθημάτων, πτυχιούχοι φυσικού, χημικού, συστημολογικού, βιολογικού και γεωλογικού τμήματος των Α.Ε.Ι..

12. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζονται οι ειδικότητες και ο αριθμός των θέσεων για κάθε ειδικότητα των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18, ΑΡ1 και ΜΕ1.

13. Οι ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας και διεξαγωγής πρακτικών ασκήσεων από το εκπαιδευτικό προσωπικό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζονται ως εξής:

α) Διευθυντές γυμνασίων, λυκείων και τεχνικών—επαγγελματικών σχολών ώρες οκτώ (8) όταν λειτουργούν με τρία έως πέντε τμήματα τάξεων, ώρες επτά (7) όταν λειτουργούν με έξι έως εννέα τμήματα τάξεων, ώρες πέντε (5) όταν λειτουργούν με δέκα έως δώδεκα τμήματα τάξεων και ώρες τρεις (3) όταν λειτουργούν με περισσότερα από δώδεκα τμήματα τάξεων. Για την εφαρμογή της διάταξης αυτής δεν υπολογίζεται ως τμήμα εκείνο που έχει αριθμό μαθητών μικρότερο από το μισό του προβλεπόμενου ανώτατου αριθμού.

β) Διευθυντές Σ.Ε.Κ. ώρες οκτώ (8).

γ) Υποδιευθυντές γυμνασίων, λυκείων και τεχνικών—επαγγελματικών σχολών και υπεύθυνων τομέων Σ.Ε.Κ. ώρες δεκατέσσερις (14).

δ) Υπεύθυνοι εργαστηρίων ώρες δεκαοκτώ (18).

ε) Εκπαιδευτικό προσωπικό των κλάδων ΑΤ1 μέχρι ΑΤ18 ώρες είκοσι μία (21) αν έχουν έως έξι έτη υπηρεσίας, ώρες δεκαεννέα (19) αν έχουν από έξι μέχρι δώδεκα έτη υπηρεσίας και ώρες δεκαοκτώ (18) αν έχουν πάνω από δώδεκα έτη υπηρεσίας.

στ) Εκπαιδευτικοί εργαστηρίων του κλάδου ΑΡ1 ώρες είκοσι δύο (22) εάν έχουν έως επτά έτη υπηρεσίας, ώρες δεκαεννέα (19) εάν έχουν από επτά μέχρι δεκατρία έτη υπηρεσίας και ώρες δεκαοκτώ (18) εάν έχουν πάνω από δεκατρία έτη υπηρεσίας.

ζ) Αρχιτεχνίτες του κλάδου ΜΕ1 ώρες είκοσι έξι (26).

η) Τεχνίτες του κλάδου ΜΕ1 ώρες είκοσι οκτώ (28).

14. Διδασκαλία με μειωμένο ωράριο δεν επιτρέπεται, εκτός εάν η συμπλήρωσή του δεν είναι αντικειμενικά δυνατή. Αν οι διδάσκοντες δεν συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας στο σχολείο που υπηρετούν, διατίθενται, μερικά ή ολικά, σε άλλα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε τμήματα πρόσθετης διδακτικής βοήθειας, καθώς και σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη διδασκαλία των μαθημάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 4, τα οποία λειτουργούν στον ίδιο ή γειτονικό δήμο ή κοινότητα, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Σε περίπτωση που εκπαιδευτικός πλεονάζει εξολοκλήρου μπορεί να αποσπασθεί σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του

περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου ή σε σχολείο άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι εκπαιδευτικοί ενός σχολείου που πλεονάζουν σε ορισμένο κλάδο, εξαιτίας μεταβολών στα προγράμματα διδασκαλίας ή γ. άλλους λόγους, είναι υποχρεωμένοι να διδάσκουν μαθήματα συγγενούς ειδικότητας στην ίδια σχολική μονάδα.

15. Όσοι διατίθενται για συμπλήρωση μέρους του ωραρίου τους σε σχολείο άλλης πόλης ή κοινότητας παίρνουν οδοιπορικά έξοδα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και αποζημίωση για κάθε ώρα διδασκαλίας εκτός έδρας που κρίνεται στο μισό από την προβλεπόμενη στην παράγραφο 19. Δεν παίρνουν τα παραπάνω οδοιπορικά έξοδα και αποζημίωση όσοι συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο σε σχολεία πόλης ή κοινότητας στην οποία κατοικούν. Τα σχολεία του λειτουργούν στην περιφέρεια της τέως διοίκησης της πρωτεύουσας και του τέως δήμου Θεσσαλονίκης θεωρούνται ότι λειτουργούν στην ίδια πόλη.

16. Σε περίπτωση που οι προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας για κάθε μάθημα δεν καλύπτονται με το υποχρεωτικό ωράριο των διδασκόντων και οι απομεινότες δεν δικαιολογούν θέση εκπαιδευτικού ή αν δικαιολογούν, μέχρι να προσληφθεί προσωρινός αναπληρωτής και εφόσον δεν υπάρχει προσφορά προαιρετικής υπερωριακής διδασκαλίας, ο σύλλογος των διδασκόντων αναθέτει την κάλυψη των ωρών αυτών σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου. Για την κάλυψη των ωρών του προγράμματος μπορεί να ανατεθεί προαιρετική υπερωριακή διδασκαλία μέχρι πέντε (5) ώρες την εβδομάδα σε εκπαιδευτικούς του ίδιου σχολείου με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων και σε εκπαιδευτικούς άλλου σχολείου με απόφαση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του συλλόγου των διδασκόντων, αν πρόκειται για το ίδιο σχολείο ή με απόφαση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, αν πρόκειται για άλλο σχολείο και εφόσον και στις δύο περιπτώσεις δεν υπάρχει προσφορά για προαιρετική υπερωριακή διδασκαλία. Η διδασκαλία του μαθήματος της κοινωνιολογίας, αν δεν υπάρχουν καθηγητές του κλάδου κοινωνιολογών, μπορεί να ανατεθεί σε εκπαιδευτικούς που έχουν διαπιστωμένες ειδικές σπουδές στην κοινωνιολογία και, αν δεν υπάρχουν τέτοιοι εκπαιδευτικοί, σε φιλόλογους ή πτυχιούχους νομικών και πολιτικών επιστημών ή οικονομολόγους. Άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου χορηγείται επί προηγούμενος καλυφθούν με υπερωριακή διδασκαλία οι ανάγκες των δημοσίων σχολείων. Οι δημόσιοι εκπαιδευτικοί δεν επιτρέπεται να διδάσκουν σε ιδιωτικά σχολεία ή φροντιστήρια. Για τις παρατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται, ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 13.

17. Αν στο ίδιο σχολείο ή στα σχολεία της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κοινότητας οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ώρες διδασκαλίας και ασκήσεων δεν δικαιολογούν το διορισμό μόνιμου εκπαιδευτικού ή αν οι ώρες αυτές δεν καλύπτονται από μόνιμους εκπαιδευτικούς, μπορεί να ανατεθεί η διδασκαλία μαθημάτων ή η διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων με ωριαία αντιμισθία σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, άλλους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα ή σε ιδιώτες που έχουν τα προόντα των κλάδων αυτών, εκτός από τους ιδιοκτήτες και τους διευθυντές φροντιστηρίων και όσους διδάσκουν σε αυτά. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι απαραίτητο το πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών της Σ.Π.Α.Ε.Τ.Ε. αν δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι με το πτυχίο αυτό.

Με την παραπάνω διαδικασία μπορεί να ανατεθεί η διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών σε αξιόλογο κριτικό αλλόδοξων μαθητών των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ιδιώτες που έχουν πτυχίο θεολογικής σχολής αντίστοιχου δόγματος Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής και απολυτήριο ελληνικού λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου.

18. Ανάθεση υπερωριακής διδασκαλίας, προαιρετικής ή υποχρεωτικής, καθώς και ανάθεση διδασκαλίας με ωριαία

αντιμισθία, επιτρέπεται μόνο αν οι καθηγητές της ίδιας ειδικότητας έχουν καλύψει το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας τους. Τα όργανα, ο τρόπος επιλογής και η διαδικασία για την ανάθεση διδασκαλίας στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, είναι δυνατό να αυξηθούν μέχρι δέκα (10) οι ώρες προαιρετικής υπερωριακής διδασκαλίας, αν δεν καλύπτεται το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας.

19. Η ωριαία αντιμισθία ορίζεται στο ένα ενενηκοστό (1/90) των κάθε είδους μηνιαίων αποδοχών του εισαγωγικού βαθμού του αντίστοιχου κλάδου, χωρίς επίδομα οικογενειακών βαρών.

20. Οι διατάξεις των παρ. 8 και 9 του άρθρου 13 που αφορούν την υποχρέωση παραμονής των εκπαιδευτικών στα σχολεία, καθώς και την απαγόρευση παράδοσης ιδιαίτερων μαθημάτων και τις κωρύσεις για την παράβασή της αντίστοιχα, εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

21. Οι διατάξεις των άρθρων 12 και 13 και των παραγράφων 13 έως 20 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους προσωρινούς εκπληρωτές και τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στη δημόσια πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Άρθρο 15.

Διορισμοί εκπαιδευτικού προσωπικού.

Α' Δασκάλων — Νηπιαγωγών.

1. Οι διορισμοί των δασκάλων και νηπιαγωγών στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από ετήσιους πίνακες διοριστέων που συντάσσονται στο τέλος κάθε έτους. Στους πίνακες αυτούς περιλαμβάνονται όλοι όσοι υπέβαλαν αιτήσεις διορισμού μέσα στο ίδιο έτος και με σειρά που καθορίζεται από το βαθμό του πτυχίου τους. Αν υπάρχουν πτυχία με τον ίδιο βαθμό, η σειρά καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Σε κάθε περίπτωση ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης λαμβάνεται η ημερομηνία καταχώρισης στο πρωτόκολλο της οικείας υπηρεσίας.

2. Οι αιτήσεις για διορισμό υποβάλλονται, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στις κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις ή γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι προϊστάμενοι των οποίων ελέγχουν τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις μαζί με τα δικαιολογητικά διαβιβάζονται στην αρμόδια διεύθυνση προσωπικού της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Κατά τη σύνταξη του ετήσιου πίνακα διοριστέων προτάσσονται υποχρεωτικά και ανεξάρτητα από το βαθμό του πτυχίου τους κατά σειρά όσοι έχουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, τα θύματα πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου, οι ανάπηροι πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου και τα τέκνα τους και ακολουθούν οι πολύτεκνοι και τα τέκνα πολυτέκνων.

4. Η κατάταξη όσων ανήκουν σε καθεμία από τις κατηγορίες της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση το βαθμό του πτυχίου τους.

5. Με την επίφυλαξη της παραγράφου 7, δεν έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αιτήσεις διορισμού δάσκαλοι που δε συμπλήρωσαν το 20^ο έτος της ηλικίας τους και νηπιαγωγοί που δε συμπλήρωσαν το 18^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και δάσκαλοι ή νηπιαγωγοί που συμπλήρωσαν το 40^ο έτος της ηλικίας τους. Ο διορισμός τους δεν επιτρέπεται μετά τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους. Κατεξαιρέση έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση διορισμού υποψήφιοι που συμπλήρωσαν το 40^ο, όχι όμως το 45^ο έτος της ηλικίας τους, εφόσον έχουν πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή ν.π.δ.δ. ή στην ιδιωτική εκπαίδευση. Στην περίπτωση

αυτή ο διορισμός δεν επιτρέπεται μετά τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας τους.

6. Οι διοριζόμενοι, που δεν αποδέχονται το διορισμό τους ή παραιτούνται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης διορισμού τους, δεν έχουν δικαίωμα να υποβάλουν νέα αίτηση διορισμού πριν να περάσουν δύο χρόνια από τη δημοσίευση της απόφασης διορισμού ή αποδοχής της παραίτησης. Αιτήσεις που υποβάλλονται κατά παράβαση της διάταξης αυτής δε λαμβάνονται υπόψη.

7. Δάσκαλοι και νηπιαγωγοί που έχουν προϋπηρεσία σε αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής ή υπηρετήσαν σε ξένα σχολεία ως δάσκαλοι ή νηπιαγωγοί ελληνοπαιδίων, μπορούν να διορίζονται και μετά τη συμπλήρωση του 45ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον, κατά το χρόνο διορισμού, σε κάθε έτος μετά τη συμπλήρωσή του 40^{ου} αντιστοιχεί ένα έτος προϋπηρεσίας στα σχολεία αυτά.

Ο διορισμός τους γίνεται με τον εισαγωγικό ή και με ανώτερο βαθμό ανάλογα με το χρόνο προϋπηρεσίας τους. Ο βαθμός καθορίζεται με πράξη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου. Ο τρόπος απόδειξης της προϋπηρεσίας και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Βουλευτές, δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι μπορούν να μην αποδέχονται το διορισμό τους σε θέση εκπαιδευτικού, που γίνεται στη διάρκεια της θητείας τους, χωρίς να διαγράφονται από τους πίνακες διοριστέων. Μετά τη λήξη της θητείας τους διορίζονται, εάν το επιθυμούν, στις πρώτες κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών του κλάδου τους, εφόσον δεν συμπλήρωσαν το ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού.

9. Η κατοχή θέσης εκπαιδευτικού σε δημόσια εκπαίδευση άλλης χώρας αποτελεί κώλυμα διορισμού σε θέση εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στο διορισμό του εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

11. Από την ημερομηνία που υποβάλλεται η πρώτη αίτηση για διορισμό πτυχιούχου παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. κλείνουν οι πίνακες διοριστέων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του έτους αυτού και συντάσσονται πλέον νέοι πίνακες με σειρά που καθορίζεται από την ημερομηνία αυτή είτε πρόκειται για πτυχιούχους παιδαγωγικών τμημάτων Α.Ε.Ι. είτε για πτυχιούχους παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους διορισμούς στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι οποίες εφαρμόζονται ανάλογα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα και λεπτομέρειες που προκύπτουν από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Β' Εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι διορισμοί σε θέσεις των κλάδων εκπαιδευτικού προσωπικού των σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, από ετήσιους πίνακες διοριστέων που συντάσσονται κατά κλάδους στο τέλος κάθε έτους. Για τον κλάδο ΑΤ4 οι ετήσιοι πίνακες συντάσσονται κατά τις διακρίσεις της παραγράφου 11 του άρθρου 14. Για τους κλάδους ΑΤ2, ΑΤ4, ΑΤ7, ΑΤ8, ΑΡ1 και ΜΕ1 οι πίνακες αυτοί συντάσσονται και κατά ειδικότητες, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 14. Στους παραπάνω πίνακες περιλαμβάνονται όλοι όσοι υπέβαλαν αιτήσεις διορισμού μέσα στο ίδιο έτος και με σειρά που καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

2. Οι αιτήσεις για διορισμό υποβάλλονται, μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, στις κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις ή γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι προϊστάμενοι των οποίων ελέγχουν τη νομιμότητα και πληρότητα των δικαιολογητικών. Οι αιτήσεις μαζί με τα δικαιολογητικά διαβιβάζονται στην αρμόδια διεύθυνση προσωπικού της κεντρικής

υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Κατά τη σύνταξη του πίνακα διοριστέων προτάσσονται υποχρεωτικά και ανεξάρτητα από το βαθμό του πτυχίου τους κατά σειρά όσος έχουν διδακτορικό δίπλωμα, τα δίπλωμα πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου, οι ανάπηροι πολέμου ή εθνικής αντίστασης ή ειρηνικής περιόδου και τα τέκνα τους και ακολουθούν οι πολύτεκνοι και τα τέκνα πολυτέκνων.

4. Η κατάταξη όσων ανήκουν σε καθεμία από τις κατηγορίες της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με βάση τη ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων στις διευθύνσεις και τα γραφεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Σε περίπτωση ταυτόχρονης υποβολής, η σειρά διορισμού καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καταρτίζεται πίνακας διοριστέων και πριν από το τέλος του έτους, στις περιπτώσεις που έχουν εξαντληθεί οι πίνακες διοριστέων του προηγούμενου έτους.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 5, 6, 7, 8 και 9 της περίπτωσης Α' εφαρμόζονται ανάλογα και για τους διορισμούς σε θέσεις προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

8. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985, σε θέσεις του κλάδου ΑΤ17 Τεχνολόγων διορίζονται πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. με πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., μόνο αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό από πτυχιούχους της Α.Σ.Ε.Τ. Ε.Μ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. Από την 1η Ιανουαρίου 1986 οι διορισμοί σε θέσεις του κλάδου αυτού γίνονται σε ποσοστό 70% από πτυχιούχους της Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και 30% από πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ή Κ.Α.Τ.Ε.Ε. με πτυχίο παιδαγωγικών σπουδών.

9. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων της περίπτωσης αυτής ως προς τους πίνακες διοριστέων δεν εφαρμόζονται για το διορισμό εκπαιδευτικών του κλάδου ΑΤ 13 Μουσικής που έχουν πτυχίο αναγνωρισμένου μη πανεπιστημιακού μουσικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισοτιμίου της αλλοδαπής. Οι υποψήφιοι αυτοί διορίζονται ύστερα από διαγωνισμό στις θέσεις που απομένουν, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αναφέρονται στο διορισμό του εκπαιδευτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Γ' Υποψηφίων με αυξημένα προσόντα.

1. Κατεξαιρέτη είναι δυνατή η πλήρωση περιορισμένου αριθμού θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από εκπαιδευτικούς που έχουν αυξημένα επιστημονικά προσόντα με επιλογή ύστερα από προκήρυξη.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων που πρόκειται να πληρωθούν για κάθε κλάδο, τα προσόντα, τα οποία δεν μπορούν να είναι κατώτερα από τα οριζόμενα για κάθε κλάδο από αυτόν το νόμο, με επιπλέον πτυχίο διετών τουλάχιστο μεταπτυχιακών σπουδών στο εσωτερικό ή εξωτερικό ή διδακτορικό δίπλωμα αντίστοιχης ειδικότητας ή των επιστημών της αγωγής και η διαδικασία επιλογής.

3. Οι διορισμοί επιλέγονται από το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο και ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Δ' Τοποθέτηση Διοριζομένων.

1. Οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που διορίζονται τίθενται στη διάθεση των οικείων διευθύνσεων εκπαίδευσης και με απόφαση των προϊσταμένων των διευθύνσεων αυτών, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, τοποθετούνται προσωρινά σε κενές θέσεις σχολείων του νομού, μέχρι να λήξει το διδακτικό έτος για το οποίο διορίζονται και οριστικά σε

θέσεις σχολείων του νομού που απομένουν κενές μετά τις γενικές μεταθέσεις των εκπαιδευτικών, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

2. Οι διοριζόμενοι εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικότητες, που προβλέπονται από το πρόγραμμα για διδασκαλία και σε γυμνάσια και σε λύκεια, τοποθετούνται κατά τη διαδικασία της παραγράφου 1 μόνο σε γυμνάσια στα οποία διδάσκουν για μία πενταετία τουλάχιστον. Εξαιρέση επιτρέπεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου και εφόσον υπάρχει ανυπέρολητη υπηρεσιακή ανάγκη.

3. Δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση εκπαιδευτικών κατά το διορισμό τους σε σχολεία των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Κατεξαιρέτη είναι επιτρεπτή η τοποθέτηση κατά το διορισμό σε σχολεία των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης, εφόσον οι κενές θέσεις των σχολείων αυτών δεν μπορούν να καλυφθούν με μεταθέσεις εκπαιδευτικών εξαιτίας της έλλειψης αιτήσεων ενδιαφερομένων για μετάθεση.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορούν να οριστούν και άλλες περιοχές της χώρας, στις οποίες δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση εκπαιδευτικών κατά το διορισμό τους.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται τα κριτήρια για την τοποθέτηση των διοριζόμενων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Άρθρο 16.

Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης.

Α' Προαγωγές.

1. Τον Ιανουάριο κάθε έτους συντάσσεται από την οικεία διεύθυνση εκπαίδευσης κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος αλφαβητική κατάσταση, στην οποία περιλαμβάνονται όλοι οι εκπαιδευτικοί κατά κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα, βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο, μαζί με στοιχεία θηλωτικά της συνολικής υπηρεσίας, των υπηρεσιών κατά βαθμό και μισθολογικό κλιμάκιο και των τίτλων σπουδών. Οι καταστάσεις αυτές κοινοποιούνται στους εκπαιδευτικούς μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Φεβρουαρίου κάθε έτους. Ένσταση επιτρέπεται προς το υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της ένστασης.

2. Οι καταστάσεις της προηγούμενης παραγράφου, όταν οριστικοποιηθούν, υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το οποίο συντάσσει συνολικές για όλη τη χώρα αλφαβητικές καταστάσεις των εκπαιδευτικών.

3. α) Οι εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης προάγονται με απόφαση του νομαρχη. Οι προαγωγές αυτές γίνονται με βάση πίνακα προακτέων που καταρτίζει το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Απρίλιο κάθε έτους. Ο πίνακας αυτός συντάσσεται κατά κλάδους με αλφαβητική σειρά και περιλαμβάνει όσους συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο προαγωγής ως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους και κρίνονται προακτέοι από τα υπηρεσιακά τους στοιχεία. Προακτέοι κρίνονται οι εκπαιδευτικοί που χαρακτηρίζονται σε όλα τα στοιχεία της έκθεσης υπηρεσιακής ευδοκιμότητας τουλάχιστον «αρκείς» για προαγωγή στο βαθμό Β' και τουλάχιστον «καλοί» για προαγωγή στο βαθμό Α'.

β) Για την προαγωγή από βαθμό σε βαθμό απαιτείται: α) στην κατηγορία ΑΓ, για προαγωγή στο Β' βαθμό διετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στον Α' βαθμό εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β',

ββ) στην κατηγορία ΑΡ, για προαγωγή στο Β' βαθμό τετραετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στο βαθμό Α' εξαετής υπηρεσία στο βαθμό Β',

γγ) στην κατηγορία ΜΕ, για προαγωγή στο Β' βαθμό εννεαετής υπηρεσία στο βαθμό Γ' και για προαγωγή στον Α' βαθμό δεκαετής υπηρεσία στο βαθμό Β'.

γ) Προκειμένου για εκπαιδευτικούς ΑΤ κατηγορίας, κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος ετήσιας τουλάχιστο επίτησης ή διδακτορικού διπλώματος Α.Ε.Ι. σύμφωνο με τα αντικείμενα στα οποία απασχολούνται ή είναι δυνατό να απασχοληθούν, μειώνεται ο χρόνος προαγωγής κατά ένα έτος για την προαγωγή στο βαθμό Β' και στις δύο περιπτώσεις και για την προαγωγή στο βαθμό Α' κατά ένα έτος για τους κατόχους μεταπτυχιακού διπλώματος και κατά δύο έτη για τους κατόχους διδακτορικού διπλώματος. Αν οι παραπάνω τίτλοι σπουδών συντρέχουν αθροιστικά, η συνολική μείωση του χρόνου προαγωγής σε όλους τους βαθμούς δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.

δ) Ως μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα νοείται εκείνο που χορηγείται με ξεχωριστό τίτλο μετά τη λήξη του πτυχίου ή διπλώματος Α.Ε.Ι. Για τα μεταπτυχιακά ή διδακτορικά διπλώματα Α.Ε.Ι. του εξωτερικού απαιτείται θεβαίωση ισοτιμίας.

4. Η προαγωγή θεωρείται ότι συντελείται από την ημέρα που συμπληρώνει ο εκπαιδευτικός το χρόνο υπηρεσίας που απαιτείται για να προαχθεί στον επόμενο βαθμό.

5. Εκπαιδευτικοί που κρίνονται μη προακτέοι δύο φορές συνεχώς ή τρεις φορές σε διάφορα χρονικά διαστήματα παραπέμπονται με απόφαση του νομάρχη στο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο με το ερώτημα της απόλυσης.

6. Το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο εξετάζει όλα τα στοιχεία του φακέλου, καλεί σε ακρόαση τον κρινόμενο και μπορεί να εξετάσει κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο. Αν ο εκπαιδευτικός κριθεί απολύτως, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων απολύεται για ανεπάρκεια στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Αν το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο διαπιστώσει ότι ο κρινόμενος δεν είναι κατάλληλος για το έργο του εκπαιδευτικού, κρίνεται όμως επαρκής για την προσφορά διοικητικής υπηρεσίας, μπορεί να αποφασίσει τη μετάταξή του σε προσωρινή θέση διοικητικού προσωπικού των διευθύνσεων ή γραφείων της εκπαίδευσης, εφόσον έχει υπερέπαιση και δεν συμπλήρωσε εικοσιπενταετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή συνίσταται προσωρινή θέση διοικητικού προσωπικού με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, την οποία καταλαμβάνει ο μετατασσόμενος. Η θέση αυτή καταργείται με την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

7. Για τη βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη των εκπαιδευτικών εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις που ισχύουν για την εξέλιξη των άλλων δημόσιων υπαλλήλων.

Β' Μεταθέσεις.

1. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετατίθενται:

α) για το συμφέρον της υπηρεσίας και με δαπάνη του Δημοσίου,

β) για το συμφέρον της υπηρεσίας και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, όταν η μετάθεση επιβάλλεται από υπαιτιότητα του εκπαιδευτικού,

γ) εξαιτίας υπεραριθμίας στο σχολείο ή στα σχολεία του νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος και με δαπάνη του Δημοσίου,

δ) με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου για συνυπηρέτηση με σύζυγο εκπαιδευτικό ή άλλον απασχολούμενο με οποιαδήποτε σχέση στο δημόσιο τομέα ή άμισθο βημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό, καθώς και εργαζόμενο στον ιδιωτικό τομέα ή επαγγελματία, εφόσον στις δύο τελευταίες περιπτώσεις ο σύζυγος εργάζεται στον τόπο για τον οποίο ζητείται η μετάθεση δύο τουλάχιστο χρόνια,

ε) με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον εξυπηρετείται και το συμφέρον της υπηρεσίας,

στ) με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου για πλήρωση κενών θέσεων στα πειραματικά σχολεία,

ζ) με αίτησή τους και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου για αμοιβαία μετάθεση που επιτρέπεται αν κανένας από τους αιτούντες δεν έχει συμπληρώσει υπηρεσία τριάντα (30) ετών.

2. Κατά την ενέργεια των μεταθέσεων επιδιώκεται η σύμμετρη κατανομή του προσωπικού μεταξύ των σχολείων του

ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, καθώς και μεταξύ των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων.

3. Με τις μεταθέσεις για συνυπηρέτηση συζύγων καλύπτεται το ένα τρίτο των θέσεων που προορίζονται για τις τακτικές μεταθέσεις κατά κλάδο σε κάθε νομό.

4. Οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα σε άλλο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μέσα στο μήνα Απρίλιο. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου οι τοποθετήσεις, όταν μετατίθενται, στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα σε κενές θέσεις σχολείων, καθώς και οι μεταθέσεις από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, γίνονται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, μέσα στο μήνα Μάιο. Όσοι μετατίθενται οφείλουν να παρουσιαστούν και να αναλάβουν υπηρεσία στα σχολεία που μετατέθηκαν το αργότερο ως τις 20 Ιουνίου για την πρωτοβάθμια και ως τις 30 Ιουνίου για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

5. Κατά τις μεταθέσεις και τοποθετήσεις σε σχολεία του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος μετατίθενται ή τοποθετούνται και απόλυτη προτεραιότητα σε κενές θέσεις των λυκείων όσοι έχουν συμπληρώσει πενταετή εκπαιδευτική υπηρεσία. Με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 8 ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία των μεταθέσεων και τοποθετήσεων αυτών.

6. Κατά τις τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που μετατίθενται στο νομό ή το νομαρχιακό διαμέρισμα και κατά τις μεταθέσεις τους από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, μετατίθενται για το συμφέρον της υπηρεσίας, ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, σε κενές θέσεις λυκείων της ίδιας πόλης ή κομμόπολης εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε γυμνάσια περισσότερο από πέντε (5) έτη.

7. Μεταθέσεις κατά τη διάρκεια του διδάκτικού έτους επιτρέπονται μόνο:

α) για τοποθέτηση διευθυντών και υπодιευθυντών σχολικών μονάδων, διευθυντών Σ.Ε.Κ. και υποδιευθυντών Σ.Ε.Κ. και

β) για άμεση απομάκρυνση εκπαιδευτικού από υπαιτιότητά του.

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ορίζονται η διαδικασία, οι σχετικές προϋποθέσεις, τα όργανα, οι προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων η παρέλευση διστίας από την τοποθέτηση στην τελευταία οργανική θέση, τα κριτήρια στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως το ευδόκιμο, η υπηρεσία σε σχολεία με δυσμενείς όρους διαβίωσης, η συνυπηρέτηση, η ανάγκη συνόγκησης συζύγων, η εντοπιότητα, η προστασία τέκνων και γενικότεροι οικογενειακοί λόγοι, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη διενέργεια των μεταθέσεων.

9. Στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που μετατίθενται ύστερα από πέντε συνεχή διδακτικά έτη, σε σχολεία της ίδιας πόλης ή κομμόπολης, καταβάλλονται οδοιπορικά έξοδα και ημερήσια αποζημίωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 287/1976 (ΦΕΚ 78) δεν εφαρμόζονται για τις μεταθέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Γ' Αποσπάσεις.

1. Αν υπάρχουν εξαιρετικές υπηρεσιακές ανάγκες μπορεί να γίνει απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος για χρονικό διάστημα μέχρι δύο μήνες με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της διδύκησης.

2. Παράταση της απόσπασης αυτής ή απόσπαση για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του διμήνου και έως τη λήξη του

διαδικαστικό έτος γίνεται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Με την ίδια διαδικασία μπορούν να αποσπαστούν και προσωρινοί αναπληρωτές από σχολείο σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος, εφόσον δεν υπάρχουν κατά το χρόνο της απόστασης οι λόγοι που επέβαλαν την πρόκλησή τους στο σχολείο που υπηρετούν.

4. Αποσπάσεις διευθυντών σχολείων και Σ.Ε.Κ. δεν επιτρέπονται, εκτός από περιπτώσεις αμοιβαίας απόσπασης.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση σοβαρότατων αναγκών, όπως βαριές και δυσίαιτες ασθένειες, συνυπέρταση συζύγων και εξαιρετικά σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, είναι δυνατή η απόσπαση εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε άλλο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπονται αποσπάσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της τριετίας:

α) στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του οργανισμού του,

β) σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, που εποπτεύονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων τους.

7. Αν διενεργείται ένορκη ανάκριση για τη διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος και εγείρονται σοβαρές υπόνοιες εναντίον εκπαιδευτικού, επιτρέπεται η απόσπασή του σε άλλο σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του νομάρχη ύστερα από εισήγηση του ανακριτή και γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου για τη διευκόλυνση του ανακριτικού έργου. Η απόσπαση γίνεται ύστερα από απόφαση του εκπαιδευτικού και δε μπορεί να διαρκέσει πέρα από τρεις μήνες. Κατά την ίδια διαδικασία και για το ίδιο χρονικό διάστημα είναι δυνατή απόσπαση του εκπαιδευτικού σε σχολείο άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Με τη διαδικασία της παραγράφου 1 αποσπώνται τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των ενώσεων λειτουργών μέσης εκπαίδευσης και των συλλόγων των δασκάλων σε σχολεία της έδρας τους. Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται ότι διανύθηκε στην οργανική θέση τους.

9. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποσπώνται στα αναγνωρισμένα ελληνικά σχολεία της αλλοδαπής, τίθενται στη διάθεση των διευθύνσεων εκπαίδευσης, από τις οποίες αποσπάστηκαν και οι οργανικές θέσεις τους στα σχολεία θεωρούνται κενές. Οι διευθύνσεις εκπαίδευσης είναι αρμόδιες για τη ρύθμιση των θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης και την άσκηση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας για το χρονικό διάστημα της απόσπασης των εκπαιδευτικών αυτών στα σχολεία της αλλοδαπής. Οι παραπάνω εκπαιδευτικοί μετά τη λήξη της απόσπασής τους τοποθετούνται προσωρινά με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολείο του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Η οριστική τους τοποθέτηση γίνεται κατά τις επόμενες μεταθέσεις εκπαιδευτικών και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις μεταθέσεις αυτές, εντός του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Αν οι εκπαιδευτικοί αυτοί δεν καταλάβουν θέσεις μέσα στον ίδιο νομό ή νομαρχιακό διαμέρισμα, τοποθετούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, σε σχολεία άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 17 του ν. 1232/1982 (ΦΕΚ 22) καταργούνται.

10. Δασκάλος που είναι μητέρας παιδιών μέχρι τριτάμητων μπορεί να αποσπώνται από ολιγοθέσια σε πολυθέσια δημοτικά σχολεία με απόφαση του νομάρχη ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Δ' Μετατάξεις.

1. Μετάταξη εκπαιδευτικών κατά τις κείμενες διατάξεις από κλάδο σε κλάδο επιτρέπεται εφόσον δεν υπάρχουν υποψήφιοι για διορισμό στον ίδιο κλάδο με χρονολογία λήξης του πτυχίου προγενέστερη από τη χρονολογία λήξης του πτυχίου του μετατασσόμενου. Απαγορεύεται η μετάταξη εκπαιδευτικού που έχει μισθολογικό κλιμάκιο ανώτερο από το 10ο.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, επιτρέπεται μετάταξη εκπαιδευτικού σε κενή θέση άλλης ειδικότητας του ίδιου κλάδου, με τους περιορισμούς της παραγράφου 1.

3. Για την τοποθέτηση όσων μετατάσσονται εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγρ. 3 της περίπτωσης Δ' του άρθρου 15.

Ε' Άδειες χωρίς αποδοχές.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, μπορεί να χορηγείται σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι τη λήξη του σχολικού έτους, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι: ιδίως θεραπεία δυσίαιτων ασθενειών του ίδιου του εκπαιδευτικού ή των μελών της οικογένειάς του, αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων εγκυμοσύνης, τοκετού και μητρότητας, ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών, ανάγκη προσωρινής εγκατάστασης στο εξωτερικό.

2. Άδεια χωρίς αποδοχές, που χορηγείται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δε μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από τρία σχολικά έτη.

ΣΤ' Πειθαρχική δικαιοδοσία και διαδικασία.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης, ορίζονται τα μονομελή και συλλογικά όργανα που ασκούν την πειθαρχική δικαιοδοσία για το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και η αρμοδιότητά τους για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης και την επιβολή πειθαρχικών ποινών.

2. Η κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65) διοικητική εξέταση, καθώς και η ένορκη ανάκριση για διαπίστωση πειθαρχικού αδικήματος όταν αναφέρεται σε εκπαιδευτικούς, ενεργείται: α) για τους σχολικούς συμβούλους από σύμβουλο ή μόνιμο πάρεδρο του Π.Ι. ή άλλο σχολικό σύμβουλο. β) για τους προϊστάμενους των διευθύνσεων εκπαίδευσης από άλλο προϊστάμενο διεύθυνσης της εκπαίδευσης γ) για τους προϊστάμενους γραφείων της εκπαίδευσης από προϊστάμενο διεύθυνσης της εκπαίδευσης ή άλλο προϊστάμενο γραφείου της εκπαίδευσης, δ) για τους διευθυντές σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. από προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή άλλο διευθυντή σχολικής μονάδας ή Σ.Ε.Κ. και ε) για τους υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και υπεύθυνους τομέων Σ.Ε.Κ. από προϊστάμενο διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας ή Σ.Ε.Κ. ή άλλον υποδιευθυντή σχολικής μονάδας ή υπεύθυνο τομέα Σ.Ε.Κ..

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις για το πειθαρχικό δίκαιο των υπαλλήλων του Δημοσίου.

Άρθρο 17.

Προσωρινοί αναπληρωτές.

1. Αν για οποιαδήποτε αιτία απουσιάζουν από τα σχολεία εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και αν υπάρχουν άλλες έκτακτες ανάγκες λειτουργίας των σχολείων, οι οποίες δημιουργούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους, προσλαμβάνονται, με αίτησή τους, προσωρινοί αναπληρωτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού

δικαίου από αυτούς που υπέβαλαν αίτηση διορισμού σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

2. Προσωρινοί αναπληρωτές προσλαμβάνονται επίσης με μειωμένο ωράριο διδασκαλίας, που αντιστοιχεί στο μισό τουλάχιστον του υποχρεωτικού ωραρίου διδασκαλίας του πρωτοδίδριστου εκπαιδευτικού, όταν οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ώρες διδασκαλίας και απηχέσεων στο ίδιο ή και σε άλλο σχολείο της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κομητοπλης δε δικαιολογούν το διορισμό μόνιμου εκπαιδευτικού.

3. Η πρόσληψη των προσωρινών αναπληρωτών γίνεται με πράξη των αρμόδιων προϊσταμένων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση των οικείων περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων. Αν υποβληθούν περισσότερες αιτήσεις για τις ίδιες θέσεις, τηρείται η σειρά υποβολής των αιτήσεων για το διορισμό σε θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών. Σε περίπτωση πρόσληψης αρρένων προηγούνται όσοι έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές. Η απόλυση των προσωρινών αναπληρωτών γίνεται αυτοδικαίως με τη λήξη του διδακτικού έτους και χωρίς καμία αποζημίωση. Αν δεν υπάρχουν ή δεν προσφέρονται για πρόσληψη σε θέσεις προσωρινών αναπληρωτών υποψήφιοι για διορισμό εκπαιδευτικοί, μπορούν να προσληφθούν ως προσωρινοί αναπληρωτές ιδιώτες που έχουν τα προσόντα διορισμού, εκτός από το παιδαγωγικό πτυχίο της Σ.Ε. Λ.Ε.Τ.Ε.. Στην περίπτωση αυτή το όριο ηλικίας δεν αποτελεί κώλυμα για την πρόσληψη.

4. Στους προσωρινούς αναπληρωτές καταβάλλονται οι αποδοχές που αντιστοιχούν στο κατώτερο μισθολογικό κλιμάκιο του εισαγωγικού βαθμού του κλάδου τους, καθώς και επιδόματα εορτών, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι σχετικές πιστώσεις για την πληρωμή των δαπανών αυτών εγγράφονται στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι αποδοχές που καταβάλλονται στους προσωρινούς αναπληρωτές, οι οποίοι προσλαμβάνονται με μειωμένο ωράριο διδασκαλίας, καθώς και ο χρόνος υπηρεσίας τους υπολογίζονται με κλάσμα που έχει αριθμητή τον αριθμό των εβδομαδιαίων ωρών, για τις οποίες έχουν προσληφθεί και παρανομαστή το υποχρεωτικό ωράριο του πρωτοδίδριστου εκπαιδευτικού.

5. Για τη διδασκαλία των μαθημάτων που προβλέπονται από την παράγραφο 12 του άρθρου 4, εφόσον οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί δεν επαρκούν, προσλαμβάνονται προσωρινοί αναπληρωτές, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου με απόφαση του προϊσταμένου της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

Άρθρο 18.

Αποζημιώσεις.

1. Για την καταβολή ημερησίας εκτός έδρας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που μετακινούνται για την εκτέλεση υπηρεσίας, εγγράφονται οι αναγκαίες πιστώσεις στον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Στους μόνιμους εκπαιδευτικούς, τους προσωρινούς αναπληρωτές και τους εκπαιδευτικούς με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που μετακινούνται για τη συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου διδασκαλίας σε σχολείο ή μεταλυκειακό προπαρασκευαστικό κέντρο άλλης πόλης ή κομητοπλης, καταβάλλονται:

α) οδοιπορικά έξοδα κατά τις κείμενες διατάξεις και

β) για κάθε ώρα διδασκαλίας το ένα δεύτερο της προβλεπόμενης ωριαίας αμοιβής για διδασκαλία πέρα από το υποχρεωτικό ωράριο.

Οδοιπορικά έξοδα καταβάλλονται και στους δασκάλους των σχολείων που η έδρα τους μετακινείται εποχιακά.

3. Στους σχολικούς συμβούλους και στους προϊσταμένους των διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης, που μετακινούνται εκτός γραφείου και εντός έδρας, επιτρέπεται η χρήση ιδιόκτητου μεταφορικού μέσου με καταβολή της χιλιομετρικής

αποζημίωσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία για τη βεβαίωση των χιλιομετρικών αποστάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Οι εκπαιδευτικοί που συνοδεύουν μαθητές σε σχολικές εκδηλώσεις, που συνδέονται με το εκπαιδευτικό έργο (όπως εκδρομές, περιπάτοι, αγώνες, πολιτιστικές εκδηλώσεις), θεωρείται ότι εκτελούν διατεταγμένη υπηρεσία. Για την κάλυψη των δαπανών κίνησης εκτός έδρας, όπου προβλέπονται, εγγράφονται σχετικές πιστώσεις στους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των νομαρχιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 19.

Προσωπικό υπηρεσιών και σχολείων.

1. Η υπηρεσία κάθε διεύθυνσης πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί με την άμεση ευθύνη του προϊσταμένου της. Η υπηρεσία αυτή αποτελείται: α) της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από δύο τμήματα: (αα) διοικητικών θεμάτων και (ββ) εκπαιδευτικών θεμάτων και β) της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τρία τμήματα: (αα) διοικητικών θεμάτων, (ββ) εκπαιδευτικών θεμάτων γενικής κατεύθυνσης και (γγ) εκπαιδευτικών θεμάτων τεχνικής - επαγγελματικής κατεύθυνσης.

Οι αρμοδιότητες κάθε τμήματος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων είναι διοικητικοί υπάλληλοι κατηγορίας ΑΤ ή ΑΡ ή ΜΕ με βαθμό 6ο και πάνω. Προϊστάμενοι των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων είναι δάκταλοι ή νηπιαγωγοί και προκειμένου για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση εκπαιδευτικοί των κλάδων ΑΤ1 έως ΑΤ11 για τα τμήματα γενικής κατεύθυνσης και των κλάδων ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 ή ΑΡ1 για τα τμήματα τεχνικής - επαγγελματικής κατεύθυνσης. Για την επιλογή των προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων καταρτίζεται από το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο πίνακας υποψηφίων. Για την επιλογή, τα προσόντα, την τοποθέτηση, την υπηρεσιακή κατάσταση και για κάθε άλλο θέμα εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 11 που αναφέρονται στους υποδιευθυντές των σχολικών μονάδων.

3. Η υπηρεσία κάθε γραφείου πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργεί με την άμεση ευθύνη του προϊσταμένου του. Σε κάθε γραφείο λειτουργεί τμήμα γραμματείας με προϊστάμενο διοικητικό υπάλληλο κατηγορίας ΑΤ ή ΑΡ ή ΜΕ με βαθμό 6ο και πάνω.

4. Σε κάθε διεύθυνση και σε κάθε γραφείο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τοποθετείται ένας κλητήρας - επιστάτης - φύλακας - νυκτοφύλακας.

5. Σε κάθε διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι κατηγορίας ΑΤ, ΑΡ, ΜΕ και ΣΕ.

6. Σε κάθε σχολική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με μαθητές πάνω από διακόσιους (200) λειτουργεί γραμματεία, στην οποία τοποθετείται ένας διοικητικός υπάλληλος κατηγορίας ΑΤ, ΑΡ ή ΜΕ. Στη γραμματεία των λυκείων που έχουν περισσότερους από πεντακόσιους (500) μαθητές τοποθετείται και δεύτερος γραμματέας, καθώς και τρίτος, αν έχουν περισσότερους από οκτακόσιους (800) μαθητές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών μπορεί να οριστεί ότι σε κάθε 12θέσιο και πάνω δημοτικό σχολείο τοποθετείται διοικητικός υπάλληλος ως γραμματέας αυτού.

7. Σε κάθε λύκειο ή γυμνάσιο ή τεχνική - επαγγελματική σχολή, με μαθητές πάνω από διακόσιους (200), καθώς

και σε κάθε δεκαθέσια και πάνω δημοτικό σχολείο, τοποθετείται ένας κλητήρας — επιστάτης — φύλακας — νυκτοφύλακας.

8. Σε συγκροτήματα διδακτηρίων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που λειτουργούν σε αστικά κέντρα, καθώς και των Σ.Ε.Κ. τοποθετούνται ανά δύο κλητήρες — επιστάτες — φύλακας — νυκτοφύλακας.

9. α) Για τη συντήρηση του εργαστηριακού εξοπλισμού των τεχνικών - επαγγελματικών και ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων, των Σ.Ε.Κ. και των τεχνικών - επαγγελματικών σχολών συνίστανται διακόσιες πενήντα (250) θέσεις τεχνικών συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου.

β) Προσόντα για την πρόσληψη των τεχνικών συντήρησης ορίζονται το πτυχίο αντίστοιχης ειδικότητας μέσης τεχνικής σχολής ή τεχνικού επαγγελματικού ή ενιαίου πολυκλαδικού λυκείου ή τεχνικής - επαγγελματικής σχολής και τετραετής τουλάχιστον επαγγελματική εμπειρία.

γ) Οι τεχνίτες συντήρησης κατανέμονται και τοποθετούνται σε μία ή περισσότερες σχολικές μονάδες ή συγκροτήματα σχολικών μονάδων του εδαφίου α' που χρησιμοποιούν τον ίδιο εργαστηριακό εξοπλισμό με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

δ) Αν αυξηθούν τα σχολεία όπου τοποθετείται προσωπικό αυτής της παραγράφου, αυξάνονται ανάλογα και οι θέσεις τεχνικών συντήρησης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

ε) Το ύψος αμοιβής, οι όροι, η διαδικασία, η αρμοδιότητα υπογραφής των σχετικών συμβάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών.

Άρθρο 20.

Οργανικές θέσεις, προσόντα, διορισμός.

1. Οι οργανικές θέσεις του διοικητικού προσωπικού των διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης και των γραμματειών των σχολείων, καθώς και των κλητήρων - επιστάτων — φυλάκων - νυκτοφυλάκων, ορίζονται κατά κατηγορίες, κλάδους και βαθμούς ως εξής:

Κατηγορία ΑΤ

Κλάδος ΑΤ1 Διοικητικός		
Με βαθμούς 30—20 θέσεις	10	
Με βαθμούς 50—40 θέσεις	35	
Με βαθμούς 80—60 θέσεις	83	
Σύνολο θέσεων	128	

Κατηγορία ΑΡ

Κλάδος ΑΡ1 Διοικητικός		
Με βαθμούς 30—20 θέσεις	13	
Με βαθμούς 50—40 θέσεις	117	
Με βαθμούς 90—60 θέσεις	501	
Σύνολο θέσεων	631	

Κατηγορία ΜΕ

Κλάδος ΜΕ1 Διοικητικός		
Με βαθμούς 50—40 θέσεις	513	
Με βαθμούς 100—60 θέσεις	2058	
Σύνολο θέσεων	2571	

Κλάδος ΜΕ2 Δακτυλογράφων		
Με βαθμούς 50—40 θέσεις	89	
Με βαθμούς 100—60 θέσεις	356	
Σύνολο θέσεων	445	

Κατηγορία ΣΕ

Κλάδος ΣΕ1 Κλητήρων-επιστάτων-φυλάκων-νυκτοφυλάκων		
Με βαθμούς 120—70 θέσεις	3052	

Αν αυξηθούν τα γραφεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή τα σχολεία, στα οποία προβλέπεται από τις διατάξεις αυτού του νόμου τοποθέτηση υπαλλήλων των κλάδων ΑΤ1, ΑΡ1, ΜΕ1, ΜΕ2 και ΣΕ1, αυξάνονται ανάλογα οι θέσεις των υπαλλήλων των κλάδων αυτών κατά κατηγορίες με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

2. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων Αθήνας, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής, Πειραιά και των νομών Αιτωλοακαρνανίας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Έβρου, Ηλείας, Ηρακλείου, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καβάλας, Κοζάνης, Λάρισας, Μαγνησίας, Μεσσηνίας, Σερρών, Φθιώτιδας και Χανίων τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1 Διοικητικού ή ΑΡ1 Διοικητικού με βαθμό 4ο, 3ο ή 2ο.

3. Προϊστάμενοι των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των λοιπών νομών και των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης όλων των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων καθώς και των γραμματειών των γραφείων εκπαίδευσης, τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1 Διοικητικού, ΑΡ1 Διοικητικού ή ΜΕ1 Διοικητικού με βαθμό 6ο, 5ο ή 4ο.

4. Οι λοιποί υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ1, ΑΡ1, ΜΕ1 και ΜΕ2 τοποθετούνται στις διευθύνσεις και τα γραφεία εκπαίδευσης, στα γραφεία φυσικής αγωγής και στις γραμματείες των σχολείων.

5. Η κατανομή και ανακατανομή των θέσεων υπαλλήλων των προηγούμενων παραγράφων γίνεται, κατά νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

6. Οι τοποθετήσεις των προϊσταμένων των τμημάτων διοικητικών θεμάτων των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, το οποίο συντάσσει σχετικούς πίνακες σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την επιλογή προϊσταμένων των δημοσίων υπηρεσιών. Οι τοποθετήσεις των λοιπών υπαλλήλων γίνονται, κατά νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου και η περαιτέρω τοποθέτησή τους σε συγκεκριμένες θέσεις του νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου. Κατά τις τοποθετήσεις αυτές λαμβάνεται μέριμνα για τη σύμμετρη στελέχωση όλων των υπηρεσιών και σχολείων.

7. Τα προσόντα του προσωπικού που διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό ορίζονται ως εξής:

α) για τον κλάδο ΑΤ1, πτυχίο νομικού ή πολιτικού ή οικονομικού ή εμπορικού τμήματος ή τμήματος δημόσιας διοίκησης Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής,

β) για τον κλάδο ΑΡ1, πτυχίο διοίκησης και οικονομίας Τ.Ε.Ι. ή αντίστοιχο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής,

γ) για τους κλάδους ΜΕ1 και ΜΕ2, απολυτήριο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου ή μέσης επαγγελματικής σχολής λογιστών ή γραμματέων,

δ) για τον κλάδο ΣΕ1, απολυτήριο δημοτικού σχολείου.

Όσοι διορίζονται στον κλάδο ΜΕ2 είναι υποχρεωμένοι να ασκηθούν στη χρήση γραφομηχανής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6).

8. Η πλήρωση των κενών θέσεων προσωπικού γίνεται στον εισαγωγικό βαθμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1320/1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 21.

Υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια.

1. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του εκπαιδευτικού προσωπικού συνιστώνται κατά νομούς ή ναμαρχιακά διαμερίσματα και χωριστά για κάθε βαθμίδα περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια και στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ένα ή περισσότερα κεντρικά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια για κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης.

2. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του διοικητικού προσωπικού της εκπαίδευσης συνιστώνται στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ένα ή περισσότερα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ισχύ αυτού του νόμου με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθορίζονται ο αριθμός, η έδρα και η συγκρότηση των συμβουλίων των προηγούμενων παραγράφων, η θητεία των μελών τους, οι αρμοδιότητές, η οργάνωση και λειτουργία τους και κάθε άλλο συναφές θέμα.

Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα:

α) Μπορεί να συσταθούν και περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια για το διοικητικό προσωπικό ή να ανατεθεί η κρίση θεμάτων της υπηρεσιακής του κατάστασης στα περιφερειακά υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια του εκπαιδευτικού προσωπικού. Στην δεύτερη περίπτωση μετέχουν στα περιφερειακά συμβούλια αμετάκλητοι εκπρόσωποι των διοικητικών υπαλλήλων αντί των αιρετών εκπροσώπων των εκπαιδευτικών.

β) Μπορεί να ανατεθούν στα κεντρικά και περιφερειακά συμβούλια αρμοδιότητες για θέματα ιδιωτικής εκπαίδευσης, φρονιτησίων και εργαστηρίων ελεύθερων σπουδών και του προσωπικού τους. Στις περιπτώσεις που τα συμβούλια ασκούν τις αρμοδιότητες του εδαφίου αυτού μετέχουν εκπρόσωποι των ιδιωτικών εκπαιδευτικών ή των ιδιοκτητών κατά περίπτωση.

4. Σε όλα τα συμβούλια που συγκροτούνται σύμφωνα με το άρθρο αυτό μετέχουν αιρετοί εκπρόσωποι των αντίστοιχων συνδικαλιστικών ενώσεων των εκπαιδευτικών και διοικητικών υπαλλήλων κατά περίπτωση. Η διαδικασία εκλογής των εκπροσώπων και των αναπληρωτών τους ορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 3. Στους εκλεγόμενους αιρετούς εκπροσώπους και τους αναπληρωτές τους απονέμεται, με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για το χρόνο της θητείας τους, ο βαθμός που κατέχει το πρώτο μετά τον πρόεδρο τακτικό μέλος του συμβουλίου χωρίς τις αντίστοιχες αποδοχές του μέλους αυτού. Κατά την διάρκεια στους αιρετούς εκπροσώπους των κεντρικών συμβουλίων καταβάλλονται οι αποδοχές αυτές.

5. Έως την εκλογή, καθώς και σε περίπτωση αδυναμίας ή καθυστέρησης εκλογής αιρετών εκπροσώπων, τα συμβούλια συγκροτούνται με τη συμμετοχή εκπροσώπων που ορίζονται από τις οικείες συνδικαλιστικές ενώσεις. Αν δεν υποδειχθούν εκπρόσωποι, τα συμβούλια συγκροτούνται και λειτουργούν και χωρίς τη συμμετοχή τους.

Άρθρο 22.

Γνωμοδοτικά συμβούλια.

1. Στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστώνται μικτά όργανα συμμετοχής εκπροσώπων άλλων υπουργείων, εκπαιδευτικών, επιστημονικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών φορέων, καθώς και ειδικών επιστημόνων. Τα όργανα αυτά είναι:

α) το Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Σ.Π.Ε.),

β) το Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Σ.Δ.Ε.),

γ) το Συμβούλιο Ειδικής Αγωγής (Σ.Ε.Α.).

Τα συμβούλια αυτά υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και γνωμοδοτούν σε θέματα που αφορούν τη δομή, το περιεχόμενο και τη λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της ειδικής αγωγής. Στα συμβούλια αυτά προεδρεύει ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή εκπρόσωπός του.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη συγκρότηση και σύνθεση των συμβουλίων, τη διάρκεια της θητείας των μελών τους, τις ειδικότερες αρμοδιότητές τους, τη λειτουργία τους σε ολομέλεια ή τμήματα ανάλογα με τα εξεταζόμενα αντικείμενα, την οργάνωση της γραμματείας τους, τη διαδικασία εξέτασης των θεμάτων τους, τη σύνταξη και την υποβολή των προτάσεων και γνωμοδοτήσεων τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία τους.

3. Για την υποβοήθηση του έργου του Σ.Ε.Α. συνιστώνται τρεις (3) θέσεις επιστημονικών συνεργατών, οι οποίοι προσλαμβάνονται για άριστο χρόνο με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Οι προσλαμβανόμενοι πρέπει να έχουν μεταπτυχιακές σπουδές ή ειδική εμπειρία σε θέματα ειδικής εκπαίδευσης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ορίζονται τα ειδικότερα πρόσημα, το ύψος της αμοιβής, η διαδικασία πρόσληψης, οι όροι των συμβάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια που αφορά τους επιστημονικούς συνεργάτες της προηγούμενης παραγράφου. Με όμοια απόφαση μπορεί να αυξάνεται ο αριθμός των θέσεων των επιστημονικών συνεργατών της προηγούμενης παραγράφου και να συνιστώνται και στα λοιπά συμβούλια της παραγράφου 1 όμοιες θέσεις επιστημονικών συνεργατών για τις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Άρθρο 23.

Επανάδρωση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου—
Κατάργηση του Κ.Ε.Μ.Ε.

1. Επανάδρεται το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του ν.δ. 4379/1964 (ΦΕΚ 182) και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος.

2. Το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Επιμόρφωσης (Κ.Ε.Μ.Ε.) που ιδρύθηκε με το ν. 186/1975 (ΦΕΚ 214) καταργείται.

Άρθρο 24.

Μορφή και αρμοδιότητες.

1. Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.) αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια υπηρεσία, εδρεύει στην Αθήνα και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Έργο του Π.Ι. είναι:

α) η επιστημονική έρευνα και η μελέτη των θεμάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

β) η κατάρτιση και υποβολή προτάσεων για τη χάραξη κατευθύνσεων και το σχεδιασμό και προγραμματισμό της εκπαιδευτικής πολιτικής για την επίτευξη των σκοπών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε συνδυασμό με το πρόγραμμα οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της χώρας,

γ) η παρακολούθηση της εξέλιξης της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, η μελέτη του τρόπου χρησιμοποίησής της στην εκπαίδευση και ο έλεγχος των αποτελεσμάτων της εφαρμογής της και

δ) ο σχεδιασμός και η μέριμνα για την εφαρμογή των προγραμμάτων επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

2. Το Π.Ι. ιδίως:

α) μελετά και αξιολογεί τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής πράξης.

β) επισημαίνει τις ανάγκες για εκπαιδευτική έρευνα, οργανώνει, συντονίζει και παρέχει οδηγίες για την καλύτερη διεξαγωγή της από τους σχολικούς συμβούλους και το εκπαιδευτικό προσωπικό και αξιοποιεί τα πορίσματά τους,

γ) καταρτίζει και προτείνει τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων και των εργαστηριακών ασκήσεων στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα προγράμματα της εκπαιδευτικής ραδιοφωνίας και τηλεόρασης,

δ) εισηγείται την προκήρυξη και τη συγγραφή βιβλίων για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς, την προμήθειά τους από το ελεύθερο εμπόριο και τον τρόπο συγγραφής και τελικής τους έγκρισης και συντάσσει οδηγίες για τη συγγραφή τους,

ε) εισηγείται τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση των μεθόδων της διδασκτικής και γενικότερα της εκπαιδευτικής εργασίας,

στ) γνωμοδοτεί για τις ανάγκες, τις μορφές και το περιεχόμενο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών,

ζ) γνωμοδοτεί για τη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία των εργαστηρίων και τον προσδιορισμό και τη χρήση οπτικοακουστικών και άλλων διδασκτικών μέσων στα σχολεία,

η) εκπονεί μελέτες και πραγματοποιεί έρευνες για θέματα της εκπαιδευτικής τεχνολογίας, παρακολουθεί την εφαρμογή και εξέλιξή τους και εισηγείται μέτρα για την ευρύτερη και πληρέστερη χρησιμοποίησή της,

θ) μελετά την οργάνωση του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και παρακολουθεί την εφαρμογή του,

ι) συνεργάζεται με τους σχολικούς συμβούλους και τους βοηθεί στην άσκηση του επιστημονικού και καθοδηγητικού τους έργου,

ια) γνωμοδοτεί για το περιεχόμενο σχεδίων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν εκπαιδευτικά θέματα, όταν παραπέμπονται σε αυτό από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και

ιβ) μελετά κάθε εκπαιδευτικό θέμα που αναφέρεται στη δομή, τη διάρθρωση, τη λειτουργία και το περιεχόμενο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και παραπέμπεται σε αυτό από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

3. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του το Π.Ι. δέχεται οδηγίες και κατευθύνσεις από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και συνεργάζεται με το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας, τα Α.Ε.Ι., τα Τ.Ε.Ι., τα γνωμοδοτικά συμβούλια της εκπαίδευσης και με ιδρύματα και οργανισμούς μελετών και ερευνών του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

4. Μέσα σε ένα τρίμηνο από τη λήξη κάθε σχολικού έτους, ο πρόεδρος του Π.Ι. υποβάλλει στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων:

α) έκθεση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της εκπαιδευτικής πράξης με συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αντιμετώπιση αναγκών και ελλείψεων και

β) έκθεση πεπραγμένων του Π.Ι. μαζί με προτάσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

5. Κάθε σχολικό έτος ή και σε συντομότερα χρονικά διαστήματα το Π.Ι. εκδίδει εκπαιδευτικό δελτίο, όπου δημοσιεύονται: πορίσματα εκπαιδευτικών ερευνών, μελέτες μελών του Π.Ι., εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών που έχουν σχέση με την παιδεία, καθώς και πληροφορίες, στατιστικά στοιχεία και ό,τι άλλο εξυπηρετεί τους σκοπούς της παιδείας. Το εκπαιδευτικό δελτίο διανέμεται δωρεάν σε όλα τα σχολεία. Τα θέματα που σχετίζονται με την έκδοση του εκπαιδευτικού δελτίου ρυθμίζονται με απόφαση του συντονιστικού συμβουλίου του Π.Ι.

Άρθρο 25.

Προσωπικό, οργανικές θέσεις, προσόντα, πλήρωση θέσεων.

Το προσωπικό του Π.Ι. διακρίνεται σε κύριο και επικουρικό.

Α' Κύριο προσωπικό.

1. Το κύριο προσωπικό του Π.Ι. αποτελούν οι σύμβουλοι που είναι: μόνιμοι και οι πάρεδροι που είναι μόνιμοι ή με θητεία. Οι σύμβουλοι παίρνουν πλήρεις αποδοχές καθηγητή Α.Ε.Ι. οι μόνιμοι πάρεδροι αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι. και οι πάρεδροι με θητεία επίκουροι καθηγητή Α.Ε.Ι. περιοχής Αττικής.

2. Οι θέσεις των συμβούλων είναι τριάντα (30) και κατανέμονται σε ειδικότητες ως εξής: θεολόγου μία (1), φιλολόγων τρεις (3), μαθηματικών δύο (2), φυσικών δύο (2), χημικού μία (1), γαλλικής ή αγγλικής γλώσσας μία (1), καλλιτεχνικών μαθημάτων μία (1), οικονομολόγου μία (1), κοινωνιολόγου μία (1), φυσικής αγωγής μία (1), πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα ή αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού μία (1), μηχανολόγου μία (1), ηλεκτρολόγου ή φυσικού ραδιοηλεκτρολόγου ή ηλεκτρονικού μία (1), γεωπόνου μία (1), νομικού ή πολιτικού επιστήμονα μία (1), δημοτικής εκπαίδευσης επτά (7), προσχολικής αγωγής μία (1), ειδικής αγωγής μία (1), ψυχολόγου μία (1) και ειδικευμένου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού μία (1).

3. Οι θέσεις των παρέδρων είναι:

α) των μόνιμων παρέδρων δεκαπέντε (15) και κατανέμονται σε ειδικότητες ως εξής: θεολόγου μία (1), φιλολόγων δύο (2), μαθηματικού μία (1), φυσιολόγου ή βιολόγου ή γεωλόγου μία (1), γαλλικής ή αγγλικής γλώσσας μία (1), οικονομολόγου μία (1), φυσικής αγωγής μία (1), ηλεκτρονικού ή ηλεκτρολόγου μηχανικού μία (1), γεωπόνου μία (1), οικιακής οικονομίας μία (1), μουσικής μία (1), δημοτικής εκπαίδευσης δύο (2) και προσχολικής αγωγής μία (1).

β) των παρέδρων με θητεία τριάντα (30) ανεξάρτητα από ειδικότητα και ο προσδιορισμός τους γίνεται με την προκήρυξη που εκδίδεται για την πλήρωση των κενών θέσεων.

4. Τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στις θέσεις συμβούλων είναι:

α) Διδακτορικό δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής αντίστοιχης ειδικότητας ή σε θέματα εκπαίδευσης που πρέπει να έχει ληφθεί ύστερα από μεταπτυχιακές σπουδές. Στην περίπτωση που το διδακτορικό δίπλωμα έχει ληφθεί χωρίς μεταπτυχιακές σπουδές απαιτούνται επιπλέον μεταπτυχιακές σπουδές ή επιστημονικές έρευνες στο εσωτερικό ή το εξωτερικό.

β) Δημοσιευμένες αξιόλογες επιστημονικές εργασίες σχετικές με θέματα της εκπαίδευσης ή της ειδικότητας του υποψηφίου, καθώς και:

αα) για τις θέσεις θεολόγου, φιλολόγων, μαθηματικών, φυσικού, χημικού, γαλλικής γλώσσας και αγγλικής γλώσσας:

ι) πτυχίο τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής αντίστοιχης ειδικότητας ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ιι) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

ββ) για τη θέση φυσικής αγωγής:

ι) πτυχίο της εθνικής ακαδημίας σωματικής αγωγής ή τμήματος επιστήμης φυσικής αγωγής και αθλητισμού Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ιι) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

γγ) για τις θέσεις δημοτικής εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής και ειδικής αγωγής:

ι) πτυχίο παιδαγωγικού τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής αντίστοιχης ειδικότητας ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, είτε πτυχίο παιδαγωγικής ακαδημίας ή σχολής νηπιαγωγών κατά περίπτωση και πτυχίο μετεκπαίδευσης σε Α.Ε.Ι. ή στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης ή διετείς τουλάχιστο μεταπτυχιακές σπουδές στην αλλοδαπή και

ιι) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

Το διδακτορικό δίπλωμα, οι μεταπτυχιακές σπουδές ή η επιστημονική έρευνα θα πρέπει για την περίπτωση αυτή να έχουν ως αντικείμενο θέματα από τις παιδαγωγικές επιστήμες.

δδ) Για τις θέσεις πολιτικού μηχανικού ή αρχιτέκτονα ή αγρονόμου τοπογράφου μηχανικού, μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου, φυσικού ραδιοηλεκτρολόγου ή ηλεκτρονικού και γεωπόνου:

ι) πτυχίο τμήματος αντίστοιχης ειδικότητας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ii) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

εε) Για τις θέσεις του οικονομολόγου και νομικού ή πολιτικού επιστήμονα:

ι) πτυχίο τμήματος αντίστοιχης ειδικότητας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ii) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

στστ) Για τις θέσεις κοινωνιολόγου και ψυχολόγου:

ι) πτυχίο τμήματος κοινωνιολογίας ή ψυχολογίας Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ii) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

ζζ) Για τη θέση του ειδικευμένου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού:

ι) πτυχίο τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ειδικότητας αντίστοιχης προς μία από τις θέσεις των συμβούλων του Π.Ι. ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής.

ii) μεταπτυχιακές σπουδές ή επιστημονικές έρευνες σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και

iii) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

ηη) Για τη θέση καλλιτεχνικών μαθημάτων:

ι) πτυχίο ζωγραφικής ή γλυπτικής ή χαρακτηριστικής ανώτατης σχολής καλών τεχνών με πιστοποιητικό ευδόκιμης παρακολούθησης σε ίδια σχολή θεωρητικών και ιστορικών σπουδών ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής και

ii) δεκαετής τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση.

5. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, τα ειδικά τυπικά προσόντα των μόνιμων παρέδρων είναι τα ίδια με αυτά των συμβούλων της αντίστοιχης ειδικότητας, εκτός από την απαιτούμενη πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση που ορίζεται σε επτά (7) έτη.

Κατεξάριση απαιτείται α) για την ειδικότητα της οικιακής οικονομίας πτυχίο ανώτατης σχολής οικιακής οικονομίας της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής και μεταπτυχιακές σπουδές στην ημεδαπή ή αλλοδαπή και β) για την ειδικότητα της μουσικής πτυχίο τμήματος Α.Ε.Ι. εσωτερικού ή ισότιμο εξωτερικού αντίστοιχης ειδικότητας και σε περίπτωση έλλειψης πτυχίο αναγνωρισμένου μουσικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής και μεταπτυχιακές σπουδές στην ημεδαπή ή αλλοδαπή.

6. Κατεξάριση θέσεις μόνιμων παρέδρων του Π.Ι. μπορούν να καταλάβουν και όσοι έχουν:

α) τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ως πάρεδροι με θητεία ή ειδικοί επιστήμονες του Π.Ι. ή

β) τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ως σχολικοί σύμβουλοι.

7. Τα ειδικά τυπικά προσόντα διορισμού στις θέσεις παρέδρων με θητεία είναι πτυχίο τμήματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής αντίστοιχης ειδικότητας προς τις θέσεις που προκηρύσσονται και πενταετή τουλάχιστον πραγματική υπηρεσία στην εκπαίδευση. Όταν πρόκειται για θέσεις δημοτικής εκπαίδευσης, προσχολικής αγωγής και ειδικής αγωγής, γίνεται δεκτό και πτυχίο παιδαγωγικής ακαδημίας ή σχολής νηπιαγωγών κατά περί-

πτωση. Για την επιλογή λαμβάνονται επιπλέον υπόψη διδακτορικό δίπλωμα, πανεπιστημιακές μεταπτυχιακές σπουδές στην ημεδαπή ή αλλοδαπή που πιστοποιούνται με πτυχίο, μεταπτυχιακή και επιμόρφωση στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, αξιολογία συγγραφική εργασία, ιδιαίτερα η ερευνητική και διαπιστωμένη γνώση ξένης γλώσσας.

8. Όπου απαιτούνται μεταπτυχιακές σπουδές νοούνται σπουδές στην αντίστοιχη ειδικότητα. Κατά την επιλογή των υποψηφίων συνεκτιμώνται οι σπουδές τους στις επιστήμες της αγωγής.

9. Η πλήρωση των κενών θέσεων συμβούλων και παρέδρων, μόνιμων και με θητεία, γίνεται με διορισμό ύστερα από σχετική προκήρυξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες της Αθήνας και μία της Θεσσαλονίκης. Με την προκήρυξη καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν αίτηση και αποδεικτικά στοιχεία των προσόντων τους μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.

10. Η επιλογή και ο διορισμός των συμβούλων και παρέδρων του Π.Ι. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση συλλογικού οργάνου που αποτελείται από τα μέλη του συντονιστικού συμβουλίου του Π.Ι. και τα μέλη του τμήματος για το οποίο είναι υποψήφιοι οι ενδιαφερόμενοι. Στο συλλογικό αυτό όργανο προεδρεύει ο πρόεδρος του Π.Ι.

11. Οι πάρεδροι με θητεία διορίζονται για τρία ως πέντε έτη. Η διάρκεια της θητείας προσδιορίζεται με την προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων. Όσοι υπηρετούν σε θέσεις παρέδρων με θητεία μπορούν να διοριστούν σε θέσεις μόνιμων παρέδρων σύμφωνα με την παρ. 6 ή να επαναδιοριστούν σε θέσεις παρέδρων με θητεία με την ίδια διαδικασία.

12. Όσοι διορίζονται σε θέσεις παρέδρων με θητεία θεωρείται ότι ανήκουν οργανικά στον κλάδο από τον οποίο προέρχονται για κάθε περίπτωση, εκτός από τη λήψη αποδοχών ή αποζημιώσεων ή για θέματα που ρητά ορίζει αυτός ο νόμος. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά στις οργανικές τους θέσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Όσοι από αυτούς είναι εκπαιδευτικοί μπορεί να μετατεθούν σε κενές θέσεις εκπαιδευτικών άλλου σχολείου του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος στις οποίες και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της θητείας τους. Οι πάρεδροι με θητεία, που αποχωρούν από την υπηρεσία πριν από τη λήξη της θητείας τους, συνταξιοδοτούνται με τις αποδοχές του βαθμού της οργανικής τους θέσης.

13. Αρμοδιότητες υπηρεσιακού και πειθαρχικού συμβουλίου για τους συμβούλους και πάρεδρους, μόνιμους και με θητεία, ασκεί το υπηρεσιακό συμβούλιο που προβλέπεται από τον υπαλληλικό κώδικα για τους υπαλλήλους της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

14. Όσοι διορίζονται σε θέσεις συμβούλων και παρέδρων, μόνιμων ή με θητεία, ορίζονται ενώπιον του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και υπάγονται στις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από αυτόν τον νόμο.

15. Η αρχαιότητα των συμβούλων και μόνιμων παρέδρων προσδιορίζεται με βάση την ημερομηνία διορισμού τους σε θέση μόνιμου συμβούλου ή παρέδρου και στην περίπτωση ταύτηρον διορισμού προσδιορίζεται κατά σειρά: από τη συνολική υπηρεσία στη δημόσια εκπαίδευση, την ημερομηνία λήψης διδακτορικού διπλώματος και την ημερομηνία λήψης του βασικού πτυχίου. Οι διατάξεις του ν. 978/1979 (ΦΕΚ 234) έχουν ανάλογη εφαρμογή και στους συμβούλους και μόνιμους πάρεδρους του Π.Ι. και περιλαμβάνουν και ερευνητική υπηρεσία στο εξωτερικό ή εσωτερικό η οποία έχει πραγματοποιηθεί σε Α.Ε.Ι. ή σε κέντρα ερευνών διεθνούς κύρους.

16. Σύμβουλοι, μόνιμοι πάρεδροι, ειδικοί σύμβουλοι και ειδικοί επιστήμονες του Π.Ι. μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να αποσπώνται ολικά ή μερικώς από άλλες εκπαιδευτικές υπηρεσίες, ιδρύματα, Π.Ε.Κ. ή οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής

σία προσμετρείται για την ένταξη των εκπαιδευτικών αυτών σε βαθμό ανώτερο του εισαγωγικού. Η ένταξή τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του οικείου κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου και σε χρονικό διάστημα τριών μηνών από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου. Στην απόφαση ένταξης προτδιορίζεται και ο πλεονάζων χρόνος υπηρεσίας στο βαθμό στον οποίο θα ενταχθούν.

7. Τίτλοι σπουδών, διετούς τουλάχιστο μεταεκπαιδευτής στο εξωτερικό, εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναγνωρίζονται, εφόσον ο χρόνος και το περιεχόμενο σπουδών είναι ισοδύναμα, ως ισοτίμιο με τα πτυχία που χορηγούν τα διδασκαλεία μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης, με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ύστερα από γνώμη της επιτροπής που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 της ΣΤ5/5/26.4.82 (ΦΕΚ 213/τ. Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Όταν πρόκειται για αναγνώριση τίτλου εκπαιδευτικού λειτουργού μέσης εκπαίδευσης, στην επιτροπή αυτή, η οποία κατεξίχνει τότε μπορεί να κρίνει και τίτλους σπουδών μέσης εκπαίδευσης, μετέχουν δύο μέλη του αντίστοιχου τμήματος του Π.Ι., αντί εκείνων που αναφέρονται στα στοιχεία β' και γ' της παραπάνω απόφασης. Η διαδικασία, οι προϋποθέσεις, ο ορισμός των μελών του Π.Ι. και κάθε θέμα που έχει σχέση με την εφαρμογή της παραγράφου αυτής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

8. Όταν, για το διορισμό ή την πρόσληψη σε κενές, κενούμενες ή δημιουργούμενες θέσεις ή απασχολήσεις στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός προβλέπεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65), απαιτείται, ως τυπικό προσόν, το απολυτήριο σχολείου μέσης εκπαίδευσης, νοείται και το απολυτήριο κάθε τύπου λυκείου.

Άρθρο 55.

Πρόσθετες απασχολήσεις εκπαιδευτικών:
Ομάδες εργασίας.

1. Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υποχρεούνται μεταξύ άλλων:

α) Να μετέχουν στις γενικές εξετάσεις επιλογής σπουδαστών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση ως βαθμολογητές, εκφωνητές και επιτηρητές ή ως μέλη των σχετικών επιτροπών και ομάδων εργασίας.

β) Να μετέχουν στις επιτροπές απολυτηρίων και προαγωγικών εξετάσεων των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων.

γ) Να μετέχουν σε επιτροπές και ομάδες εργασίας για τη μελέτη και επεξεργασία συγκεκριμένων θεμάτων.

δ) Να ασκούν καθήκοντα διευθυντών μεταλυκειακών προπαρασκευαστικών κέντρων.

ε) Να συμπληρώνουν το υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας και να διδάσκουν τις προβλεπόμενες από αυτόν το νόμο ώρες υποχρεωτικής υπερωριακής διδασκαλίας στο σχολείο τους, σε άλλα σχολεία της ίδιας ή γειτονικής πόλης ή κοινότητας ή στα μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα ή στα τμήματα πρόσθετης εσωτερικής βοήθειας ή στις τάξεις υποδοχής ή σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 4.

στ) Να μετέχουν σε επιμορφωτικές δραστηριότητες, όταν καλούνται από τους σχολικούς συμβούλους ή να αναλαμβάνουν την πραγματοποίηση διαλέξεων και σεμιναρίων, στα πλαίσια των παραπάνω επιμορφωτικών δραστηριοτήτων.

ζ) Να προσφέρουν διοικητικές υπηρεσίες, όταν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι διοικητικοί υπάλληλοι.

2. Οι σχολικοί σύμβουλοι υποχρεούνται, μεταξύ άλλων, να μετέχουν στις γενικές εξετάσεις επιλογής σπουδαστών για την τριτοβάθμια εκπαίδευση ως προϊστάμενοι βαθμολογικών και

εξεταστικών κέντρων ή ως μέλη των σχετικών επιτροπών και ομάδων εργασίας, να ασκούν καθήκοντα διευθυντών των περιφερειακών επιμορφωτικών κέντρων και να διδάσκουν σε αυτά μαθήματα της ειδικότητάς τους.

3. Οι απασχολήσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους αυτού του άρθρου δεν αποτελούν κατοχή δεύτερης θέσης. Στους εκπαιδευτικούς που ανατίθενται πρόσθετες απασχολήσεις καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, με τις προϋποθέσεις της παραγρ. 4 του ενδέκατου άρθρου του ν. 1305/1982 (ΦΕΚ 146), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να συγχροτούνται ομάδες εργασίας από δημόσιους εκπαιδευτικούς ή υπαλλήλους και από ιδιώτες που μπορούν, λόγω των επιστημονικών γνώσεων ή επιστημονικής κατάρτισης και πείρας, να συμβάλλουν στην αποδοτικότερη διεξαγωγή του έργου του υπουργείου με την κατάρτιση εισηγήτων, μελετών, νομοθετικών ή διοικητικών κειμένων ή τη διενέργεια ερευνών. Στα μέλη των ομάδων εργασίας, τους γραμματέες και το απασχολούμενο προσωπικό χορηγείται αποζημίωση κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 56.

Διευθύνσεις και γραφεία εκπαίδευσης.

Επιλογή προϊσταμένων.

1. Τα άρθρα 4, 5, 7, 8, 14 και 15 του ν. 1304/1982 (ΦΕΚ 144) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 4.

Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται διεύθυνση πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των δημοτικών σχολείων, των νηπιαγωγείων και των σχολείων ειδικής αγωγής, δημοσίων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού τους.

2. Προϊστάμενος της διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών με βαθμό Α' και εξελετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν».

«Άρθρο 5.

Γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των γραφείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενος του γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων δασκάλων ή νηπιαγωγών με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν».

«Άρθρο 7.

Διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Στην έδρα κάθε νομού ή νομαρχιακού διαμερίσματος ιδρύεται διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, για τη διοίκηση και τον έλεγχο λειτουργίας των γυμνασίων, των γενικών, κλασικών και τεχνικών — επαγγελματικών λυκείων, των ενστίων πολυκλαδικών λυκείων και των τεχνικών επαγγελματικών σχολών, δημοσίων και ιδιωτικών, καθώς και του προσωπικού τους.

2. Προϊστάμενος της διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ορίζεται εκπαιδευτικός των κλάδων ΑΤ1 μέχρι και ΑΤ14, ΑΤ17 και ΑΤ18 με βαθμό Α' και εξελετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν».

«Άρθρο 8.

Γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

1. Οι έδρες και οι περιοχές αρμοδιότητας των γραφείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Προϊστάμενος του γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευ-

σης ορίζεται εκπαιδευτικός της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των κλάδων ΑΤ1 μέχρι και ΑΤ14, ΑΤ17 και ΑΤ18 με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν).

α' Άρθρο 14.

Επιλογή.

1. Για την επιλογή των προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων της εκπαίδευσης και των γραφείων αγωγής, το οικείο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο κρίνει, έως το τέλος Φεβρουαρίου κάθε δεύτερου έτους, τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς του που έχουν τα προσόντα αυτού του άρθρου για τις παραπάνω θέσεις και συντάσσει, χωρίς αξιολογική σειρά, τους παρακάτω πίνακες υποψηφίων:

- α) Προϊσταμένων διευθύνσεων της εκπαίδευσης.
- β) Προϊσταμένων γραφείων της εκπαίδευσης.
- γ) Προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής.

2. Κατά τη σύνταξη των πινάκων αυτών το περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο εκτιμά τη γνώση των εκπαιδευτικών πραγμάτων και τη διαπιστωμένη ικανότητα των εκπαιδευτικών στην οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο τρόπος διαπίστωσης των προσόντων αυτών.

3. Ο προϊστάμενος της οικείας διεύθυνσης της εκπαίδευσης υποβάλλει τους παραπάνω πίνακες στο αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται έως 15 Μαρτίου του ίδιου έτους, καλούνται όσοι έχουν τα προσόντα να ασκήσουν καθήκοντα προϊσταμένων των διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και των γραφείων φυσικής αγωγής να υποβάλουν έως 15 Απριλίου σχετική αίτηση. Στην αίτηση αυτή επισυνάπτεται από τους υποψηφίους:

α) Ιδιόγραφο βιογραφικό σημείωμα και β) δήλωση για την τοποθέτησή τους σε διευθύνσεις ή γραφεία δύο έως πέντε νομών ή νομαρχιακών διαμερισμάτων κατά σειρά προτίμησης.

5. Το αρμόδιο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο μέσα στο μήνα Μάιο καταρτίζει πίνακες υποψηφίων προϊσταμένων διευθύνσεων εκπαίδευσης, υποψηφίων προϊσταμένων γραφείων εκπαίδευσης και προϊσταμένων γραφείων φυσικής αγωγής με αξιολογική σειρά, αφού λάβει υπόψη του τα προσόντα της παραγράφου 2 και τις δηλώσεις προτίμησης και αφού συμβουλευτεί τους πίνακες των περιφερειακών υπηρεσιακών συμβουλίων, ανεξάρτητα από κλάδο και ειδικότητα. Αν ο αριθμός των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στους πίνακες δεν επαρκεί για την πλήρωση όλων των κενών θέσεων νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, το κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο συντάσσει συμπληρωματικό πίνακα χωρίς αιτήσεις ενδιαφερομένων, αφού κρίνει και αξιολογήσει όσους περιλαμβάνονται στους πίνακες του οικείου περιφερειακού συμβουλίου. Οι πίνακες αυτοί κυρώνονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και ισχύουν για δύο έτη από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του αρμόδιου για θέματα τοποθέτησης και μετάθεσης εκπαιδευτικών κεντρικού υπηρεσιακού συμβουλίου, τοποθετούνται σε κενές θέσεις προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και γραφείων φυσικής αγωγής όσοι περιλαμβάνονται στους οικείους πίνακες με τη σειρά που έχουν και σε νομούς ή νομαρχιακά διαμερίσματα, που περιλαμβάνονται στις δηλώσεις τους. Αν οι ίδιες θέσεις ζητούνται από περισσότερους υποψηφίους, για την τοποθέτηση εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών.

7. Η εγγραφή εκπαιδευτικού σε πίνακα της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει την εγγραφή του και στους υπόλοιπους πίνακες της ίδιας παραγράφου ή και στους άλλους πίνακες, σύμφωνα με τις διατάξεις, οι οποίες κάθε φορά ισχύουν για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

α' Άρθρο 15.

Υπηρεσιακή κατάσταση προϊσταμένων διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης και γραφείων φυσικής αγωγής.

1. Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και των γραφείων εκπαίδευσης, καθώς και των γραφείων φυσικής αγωγής, που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, ασκούν τα καθήκοντά τους αυτά για μία τετραετία, η οποία αρχίζει από την έκδοση της απόφασης τοποθέτησής τους.

Όταν δεν υπάρχει απουσία ή κωλύεται προϊστάμενος, αναπληρώνεται: α) από προϊστάμενο γραφείου ή, αν δεν υπάρχει, από διευθυντή σχολείου που εδρεύει στην ίδια πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο διεύθυνσης εκπαίδευσης, β) από διευθυντή σχολείου που εδρεύει στην ίδια ή γειτονική πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο γραφείου εκπαίδευσης και γ) από εκπαιδευτικό του κλάδου ΑΤ11 με βαθμό Α' που υπηρετεί στην ίδια ή γειτονική πόλη, όταν πρόκειται για προϊστάμενο γραφείου φυσικής αγωγής. Οι αναπληρωτές ορίζονται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από πρόταση του οικείου περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου.

2. Κατά τη διάρκεια της τετραετίας διατηρούν τις οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών από τις οποίες προέρχονται και εξελίσσονται βαθμολογικά και μισθολογικά σε αυτές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν ως εκπαιδευτικοί να μετατεθούν σε κενές θέσεις εκπαιδευτικών άλλου σχολείου του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, όπου και αναλαμβάνουν υπηρεσία μετά τη λήξη της τετραετίας. Ως προϊστάμενοι μπορούν να μετατεθούν σε κενές θέσεις του ίδιου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος ή και άλλου, εφόσον αυτές οι θέσεις είχαν περιληφθεί στην αρχική τους δήλωση.

3. Οι προϊστάμενοι των διευθύνσεων και των γραφείων εκπαίδευσης και των γραφείων φυσικής αγωγής, καθώς και οι αναπληρωτές τους, όταν αυτοί δεν υπάρχουν ή απουσιάζουν για χρονικό διάστημα πέραν του μηνός, εκτός από τις αποδοχές τους ως εκπαιδευτικοί, παίρνουν κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους επίδομα θέσης, που ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

4. Με σύμφωνη και αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου ο προϊστάμενος διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης ή γραφείου φυσικής αγωγής μπορεί να απελευθεριθεί από τα καθήκοντά του ή να μετατεθεί σε άλλη διεύθυνση ή γραφείο για το συμφέρον της υπηρεσίας και χωρίς δαπάνη του Δημοσίου, εφόσον διαπιστωθεί ότι εξαιτίας ενεργειών ή παραλείψεών του είναι υπηρεσιακά αναγκαία η απομάκρυνσή του.

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 9 του ν. 1304/1982 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Προϊστάμενος του γραφείου φυσικής αγωγής ορίζεται εκπαιδευτικός του κλάδου ΑΤ11 με βαθμό Α' και πενταετή υπηρεσία στο βαθμό αυτόν.

3. Το γραφείο φυσικής αγωγής υπάγεται στη διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος».

3. Το άρθρο 11 του ν. 1304/1982 καταργείται.

Άρθρο 57.

Θέματα σχολικών συμβουλίων.

1. Μέσα στο τελευταίο δίμηνο ισχύος του πίνακα επιλογής σχολικών συμβουλίων, όπως αυτός καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 277/1984 (ΦΕΚ 104), τα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια κρίνουν τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς τους που έχουν τα προσόντα και συντάσσουν πίνακα με αξιολογική σειρά, στον οποίο περιλαμβάνονται οι κατάλληλοι για τη θέση σχολικού συμβούλου, αφού λάβουν υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 17 παρ. 2 του ν. 1304/1982. Οι πίνακες αυτοί υποβάλλονται στο αρμόδιο συμβούλιο επιλογής σχολικών συμβουλίων και αποτελούν στοιχείο πληρωφόρη-

σης χωρίς θεσμευτικό χαρακτήρα.

2. Στους σχολικούς συμβούλους απονέμεται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο βαθμός του παρέδρου με θητεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τη θιάρκεια της θητείας τους και καταβάλλονται οι αντίστοιχες αποδοχές.

3. Σχολικοί σύμβουλοι, οι οποίοι κατά την επιλογή τους δεν είχαν οργανικές θέσεις στην εκπαίδευση, καταλαμβάνουν μετά τη λήξη της θητείας τους προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις με το βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατείχαν κατά το χρόνο της επιλογής τους ή εκείνο στο οποίο μεταγενέστερα έχουν καταταγεί. Οι θέσεις αυτές συνιστώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών και καταργούνται με την αποχώρηση από την υπηρεσία των εκπαιδευτικών αυτών για οποιδήποτε λόγο. Με τον ίδιο τρόπο καταργούνται και οι προσωρινές θέσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του ν. 1304/1982.

4. Στα συμβούλια που συστήθηκαν ή συνιστώνται με τις διατάξεις του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 1304/1982, για την επιλογή, την επανάκριση για ανανέωση της θητείας, τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και τον πειθαρχικό έλεγχο των σχολικών συμβούλων, μετέχει και ο αιρετός εκπρόσωπος των εκπαιδευτικών στο ανώτερο κατά περίπτωση κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.

5. Η παρ. 5 της περίπτ. Γ' του άρθρου 11 εφαρμόζεται ανάλογα και για τους σχολικούς συμβούλους.

6. Όπου στις κείμενες διατάξεις προβλέπονται θέσεις σχολικών συμβούλων μέσης γενικής και μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης, νοούνται εφεξής θέσεις σχολικών συμβούλων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές είναι όσοι έχουν τα προσόντα της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1304/1982, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 90 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 58.

Θέματα διορισμού εκπαιδευτικών.

1. α) Υποψήφιοι για διορισμό εκπαιδευτικών, που εμποδίστηκαν με οποιδήποτε τρόπο να διοριστούν κατά τη διάρκεια του δικτατορικού καθεστώτος 1967 — 1974 λόγω της αντίθεσής τους προς αυτό, εγγράφονται στις οικείες επετηρίδες διοριστέων, ύστερα από αίτηση που υποβάλλουν μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, και διορίζονται, με απόλυτη προτεραιότητα, σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

β) Σπουδαστές των σχολών νηπιαγωγών και των παιδαγωγικών ακαδημιών, οι οποίοι εμποδίστηκαν να περατώσουν τις σπουδές τους λόγω αντίθεσης προς το δικτατορικό καθεστώς (1967—1974), συνεχίζουν τις σπουδές τους στο έτος που διέκοψαν. Μετά την αποφοίτησή τους εγγράφονται στις οικείες επετηρίδες διοριστέων και διορίζονται, με απόλυτη προτεραιότητα, σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών.

γ) Ως ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού για όσους υπάγονται στα προηγούμενα εδάφια ορίζεται το 50^ο έτος. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα θέματα σπουδών και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για την υπαγωγή των υποψηφίων εκπαιδευτικών στα προηγούμενα εδάφια αποφασίζονται το οικείο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο.

2. α) Έλληνες ιθαγενείς και ομογενείς που είχαν εκπαιδευθεί λόγω των γεγονότων της περιόδου 1946—1949, καθώς και τα τέκνα τους, εφόσον είναι πτυχιούχοι ανώτατων ή ανώτερων σχολών της αλλοδαπής και έχουν τα τυπικά προσόντα για διορισμό σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εγγράφονται με αίτησή τους στις αντίστοιχες επετηρίδες διοριστέων αναδρομικά από την

ημερομηνία που έλαβαν το απαιτούμενο για το διορισμό τους πτυχίο.

β) Η αναγνώριση των πτυχίων των υποψηφίων του προηγούμενου εδαφίου ως ισότιμων με τα πτυχία τμημάτων σχολών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής γίνεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, από επιτροπές που συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας των επιτροπών αυτών, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι επιτροπές αυτές, κατά την αναγνώριση της ισοτιμίας των τίτλων σπουδών, εξετάζουν ακόμη: αα) την καταλληλότητα των υποψηφίων για την άσκηση του διδακτικού έργου, ββ) τη δυνατότητα διδασκαλίας όλων των μαθημάτων της αντίστοιχης ειδικότητας ή ορισμένων από αυτά και γγ) την ικανότητα για την ορθή χρήση του ελληνικού προφορικού και γραπτού λόγου.

γ) Ως ανώτατο όριο ηλικίας διορισμού των παραπάνω υποψηφίων σε κενές οργανικές θέσεις μόνιμων εκπαιδευτικών ορίζεται το 50^ο έτος. Όσοι έχουν υπερβεί αυτό το όριο ηλικίας, προλαμβάνονται στη δημόσια εκπαίδευση, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σε προσωρινές θέσεις που συνιστώνται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, οι οποίες καταργούνται μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία. Για τα άλλα θέματα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 62.

δ) Οι αιτήσεις των υποψηφίων για αναγνώριση των τίτλων σπουδών τους υποβάλλονται στη διεύθυνση εκπαίδευσης του τόπου διαμονής τους μαζί με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών από την επιστροφή και εγκατάστασή τους στην Ελλάδα. Για όσους έχουν ήδη εγκατασταθεί στην Ελλάδα, η προθεσμία αυτή αρχίζει από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

3. α) Το άρθρο 2 του ν. 37/1975 (ΦΕΚ 79), που καταργήθηκε από 28.4.83 με το άρθρο 16 παρ. 1 περίπτ. 3 του ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56), καταργείται και για το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του έως τη δημοσίευση του παραπάνω νόμου. Διορισμοί που έγιναν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου θεωρούνται νόμιμοι.

β) Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί για διορισμό στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που διετέλεσαν υπότροφοι σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.δ. 237/1969 (ΦΕΚ 133), απελλάσσονται από την υποχρέωση να υπηρετήσουν για μία τριετία σε σχολεία της δημόσιας εκπαίδευσης. Η σειρά διορισμού των υποψηφίων αυτών καθορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Το άρθρο 4 του ν.δ. 3860/1958, όπως αντικαταστάθηκε με τα άρθρα 15 του ν. 3997/1959 (ΦΕΚ 226) και 15 του ν. 1286/1982 (ΦΕΚ 119), καταργείται. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού η σειρά διορισμού σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσων είχαν στρατευθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους καθορίζεται από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης, με την επιφύλαξη της παραγρ. 3 της περίπτωσης Α' και της παρ. 3 της περίπτωσης Β' του άρθρου 15.

5. Οι διατάξεις της παραγρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 1320/1983 (ΦΕΚ 6) εφαρμόζονται και στους υποψηφίους για διορισμό σε θέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όσοι υπάγονται στις διατάξεις αυτές και έχουν υπβάλει ή θα υποβάλουν αίτηση διορισμού μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, εγγράφονται στο οικείο βιβλίο διοριστέων εκπαιδευτικών από την επομένη της ημερομηνίας που θεωρείται ότι απόκτησαν το πτυχίο τους.

6. Εκπαιδευτικοί της μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης του άρθρου 2 του ν. 576/1977 (ΦΕΚ 102), που έχουν διοριστεί με τις: α) Φ. 422.11/Ε/18261/22.12.79

Άρθρο 83.

Κατάταξη διοικητικών υπαλλήλων.

1. Οι μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΡ, ΜΒ και ΣΕ που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου στις διευθύνσεις και τα γραφεία δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιακών διαμερισμάτων, καθώς και σε δημόσια γυμνάσια, λύκεια και τεχνικές και επαγγελματικές σχολές κατατάσσονται αυτοδικαίως σε θέσεις των κλάδων που συνιστώνται και με το βαθμό που κατέχουν ως εξής:

α) διοικητικοί υπάλληλοι του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού του β.δ. 248/1971 (ΦΕΚ 73), σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού,

β) διοικητικοί υπάλληλοι των κλάδων ΑΡ1 διοικητικού και ΑΡ2 λογιστικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977, σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΑΡ1 διοικητικού,

γ) διοικητικοί υπάλληλοι του κλάδου Β11 διοικητικού του άρθρου 69 του ν. 309/1976, του κλάδου διοικητικών υπαλλήλων του άρθρου 6 του ν. 817/1978 και του κλάδου ΜΕ1 διοικητικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977, όπως οι θέσεις των κλάδων αυτών έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα, σε θέσεις διοικητικών υπαλλήλων του κλάδου ΜΕ1 διοικητικού,

δ) δακτυλογράφοι του κλάδου Β12 δακτυλογράφων του άρθρου 69 του ν. 309/1976, όπως οι θέσεις του κλάδου αυτού έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα, σε θέσεις του κλάδου ΜΕ2 δακτυλογράφων και

ε) κλητήρες του κλάδου Γ2 του άρθρου 70 παράγρ. 1 του ν. 309/1976, επιστάτες του κλάδου Γ3 του άρθρου 70 παρ. 3 του ν. 309/1976, επιστάτες και αποθηκάριοι του κλάδου ΣΕ2 του άρθρου 56 του ν. 576/1977 και φύλακες — νυκτοφύλακες του κλάδου ΣΕ5 του άρθρου 1 του π.δ. 570/1982 και νυκτοφύλακες του κλάδου ΣΕ2 του άρθρου 56 του ν. 576/1977, όπως οι θέσεις των κλάδων αυτών έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα σε θέσεις κλητήρων — επιστάτων, φύλακων — νυκτοφύλακων του κλάδου ΣΕ1.

2. Οι τεχνίτες συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του άρθρου 57 του ν. 576/1977 καταλαμβάνουν αυτοδικαίως θέσεις τεχνικών συντήρησης του άρθρου 21 αυτού του νόμου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

3. Για την κατάταξη των υπαλλήλων σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην οποία αναφέρεται ο κλάδος και ο αριθμός κατάταξης.

Άρθρο 84.

Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού του Κ.Ε.Μ.Ε.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, όσοι κατέχουν τις καταργούμενες θέσεις συμβούλων Α' και συμβούλων Β' του Κ.Ε.Μ.Ε. κατατάσσονται κατά ειδικότητα στις θέσεις συμβούλων του Π.Ι. που συνιστώνται με αυτόν το νόμο και όσοι κατέχουν θέσεις εισηγητού κατατάσσονται σε θέσεις μόνιμων παρέδρων.

2. Όσοι σύμβουλοι ή παρέδροι του παιδαγωγικού ινστιτούτου του ν. 4379/1964 υποβιβάστηκαν, απολύθηκαν ή εξαναγκάστηκαν σε παραίτηση μετά την κατάργησή τους, χωρίς να ενταχθούν σε θέσεις εκπαιδευτικών συμβούλων στο ανώτατο εκπαιδευτικό συμβούλιο του άρθρου μόνου του α.ν. 59/1967 (ΦΕΚ 110), του άρθρου 17 του α.ν. 129/1967 (ΦΕΚ 163) και του άρθρων 4 και 5 του Ν.Α. 651/1970 (ΦΕΚ 159) και στη συνέχεια, βάσει του ν. 76/1974, αποκατατάχθηκαν σε προσωρινές θέσεις συμβούλων του ανώτατου εκπαιδευτικού συμβουλίου, κατατάσσονται αυτοδικαίως και για κάθε περίπτωση σε προσωρινές επίσης θέσεις συμβούλων του παιδαγωγικού ινστιτούτου του ν. 4379/1964 οι οποίες συνιστώνται με το νόμο αυτόν.

Η κατάταξή τους υπολογίζεται από την ισχύ του α.ν. 129/1967. Οι νέες αυτές θέσεις θεωρούνται ως καταργημένες ή καταργούνται με την αποχώρηση από την υπηρεσία όσων κατατάσσονται. Όσοι από αυτούς υπηρετούν ως ειδικοί σύμβουλοι του Κ.Ε.Μ.Ε. ή έχουν παραιτηθεί από την υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, χωρίς να έχουν συμπληρώσει 35ετή υπηρεσία, καταλαμβάνουν θέσεις συμβούλων του Π.Ι. του νόμου αυτού, αντίστοιχες προς την ειδικότητά τους, ύστερα από αίτησή τους που πρέπει να υποβληθεί μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του. Από αυτούς εκείνοι που έχουν συμπληρώσει το ανώτατο όριο ηλικίας παραμένουν δύο μήνες στην υπηρεσία.

3. Στην περίπτωση που οι κατά ειδικότητα θέσεις συμβούλων και μόνιμων παρέδρων του Π.Ι. που συνιστώνται με αυτόν το νόμο δεν επαρκούν για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2, εκείνοι που πλεονάζουν καταλαμβάνουν ισάριθμες προσωρινές αντίστοιχες θέσεις, οι οποίες συνιστώνται με αυτόν το νόμο και καταργούνται μετά τη για οποιονδήποτε λόγο αποχώρηση από την υπηρεσία αυτών που τις κατέχουν.

4. Οι ειδικοί σύμβουλοι του Κ.Ε.Μ.Ε. που δεν υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 2 καταλαμβάνουν ισάριθμες προσωρινές θέσεις ειδικών συμβούλων του Π.Ι. που συνιστώνται με αυτόν το νόμο, οι οποίες καταργούνται μετά τη για οποιονδήποτε λόγο αποχώρηση από την υπηρεσία αυτών που τις κατέχουν. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από πρόταση του συντονιστικού συμβουλίου του Π.Ι.

5. Ο χρόνος υπηρεσίας των συμβούλων Α', των συμβούλων Β' και των ειδικών συμβούλων του Κ.Ε.Μ.Ε. που προέρχονται από το παιδαγωγικό ινστιτούτο του ν. 4379/1964, στις αντίστοιχες θέσεις που καταργούνται θεωρείται ότι διακλήθηκε σε θέσεις συμβούλων του Π.Ι. του παρόντος νόμου.

6. Οι σύμβουλοι Α' και Β' που υπηρετούν στο Κ.Ε.Μ.Ε. κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου διατηρούν τις αποδοχές τους εφόσον αυτές είναι μεγαλύτερες από τις αποδοχές των θέσεων που καταλαμβάνουν. Επίσης οι ειδικοί σύμβουλοι διατηρούν τις αποδοχές τους.

7. Καταργούνται οι αριθμ. 2252/26.9.1979 και 1/2.1.1980 προκηρύξεις για την πλήρωση κενών θέσεων συμβούλων Α' του Κ.Ε.Μ.Ε. και διακόπτεται κάθε διαδικασία για την πλήρωση των θέσεων αυτών.

8. Οι ειδικοί επιστήμονες που υπηρετούν στο Κ.Ε.Μ.Ε. κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου ως μόνιμοι σε προσωρινές θέσεις σύμφωνα με το ν. 1476/1984 θεωρείται ότι κατέχουν ισάριθμες θέσεις από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 25 περίπτωση Β' παράγραφος 1 με στοιχεία Α' και Β', μέχρι την αποχώρησή τους από την υπηρεσία.

Άρθρο 85.

Μεταφορά και κατάργηση θέσεων. — Διατήρηση κλάδων.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οι θέσεις των μόνιμων νηπιαγωγών των παιδικών και νηπιόβρεφοκομικών σταθμών και κέντρων του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που έχουν τα προόντα της παραγράφου 2 του άρθρου 12, μεταφέρονται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και προσαρτώνται στους αντίστοιχους βαθμούς τις θέσεις του κλάδου νηπιαγωγών της παραγράφου 4 του άρθρου 12. Όσοι υπηρετούν στις θέσεις που μεταφέρονται κατατάσσονται σε θέσεις του κλάδου νηπιαγωγών, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και με το βαθμό που έχουν.

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

α) Όλες οι οργανικές θέσεις νηπιαγωγών του άρθρου 9 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

β) Όλες οι οργανικές θέσεις δακτύλων του άρθρου 16 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

γ) Όλες οι οργανικές θέσεις διδακτικού προσωπικού της έσης γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 34 του ν. 309/1976, πώς έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

δ) Όλες οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού της μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης του άρθρου 14 του ν. 576/1977, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ε) Όλες οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού, ου άρθρου 12 του ν. 1143/1981 (ΦΕΚ 80), οι θέσεις οποιού προσωπικού, καθώς και των νέων κλάδων και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που έχουν κατανεμηθεί στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με το π.δ. 605/1982 (ΦΕΚ 118) και οι θέσεις που έχουν συσταθεί με το π.δ. 137/1983 (ΦΕΚ 60).

στ) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΜΕ11 διοικητικού προσωπικού του άρθρου 69 του ν. 309/1976 και του άρθρου 6 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170), όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ζ) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΜΕ12 δακτυογράφου του άρθρου 69 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

η) Μία (1) θέση του κλάδου ΑΤ1 διοικητικού του β.δ. 48/1971 (ΦΕΚ 73).

θ) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΣΕ2 κλητήρων γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 του ν. 309/1976, όπως έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ι) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΣΕ3 επιστάνων γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 του ν. 309/1976, πώς έχουν διαμορφωθεί μεταγενέστερα.

ια) Όλες οι οργανικές θέσεις του κλάδου ΣΕ5 φυλάκων - νυκτοφυλάκων του π.δ. 570/1982 (ΦΕΚ 101).

ιβ) Από τις θέσεις διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του άρθρου 56 του ν. 576/1977:

αα) 110 θέσεις του κλάδου ΑΡ1 διοικητικού, από τις ποίες 11 στους βαθμούς 3ο—2ο, 26 στους βαθμούς 5ο—4ο και 73 στους βαθμούς 9ο—6ο.

αβ) 96 θέσεις του κλάδου ΑΡ2 λογιστικού από τις ποίες 9 στους βαθμούς 3ο—2ο, 20 στους βαθμούς 5ο—4ο και 67 στους βαθμούς 9ο—6ο.

αγ) 249 θέσεις του κλάδου ΜΕ διοικητικού, από τις ποίες 30 στους βαθμούς 5ο—4ο και διακόσιες δεκαεννιά (219) στους βαθμούς 10ο—6ο.

αδ) 222 θέσεις του κλάδου ΣΕ2-νυκτοφυλάκων - επιστάνων - αποθηκάρων από τις οποίες 32 στον 7ο βαθμό και 90 στους βαθμούς 12ο—8ο.

αε) 85 θέσεις τεχνιτών συντήρησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 57 του ν. 576/1977.

3. Διατηρούνται προσωρινά οι θέσεις των παρακάτω κλάδων, που έχουν πληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και καταργούνται με την αποχώρησή για οποιδήποτε λόγο ύψων υπηρετών σ' αυτές:

α) Του κλάδου ΑΡ11 διοικητικού του άρθρου 12 του ν. 87/1979 (ΦΕΚ 69).

β) Του κλάδου ΣΕ4 υπηρετών γενικής εκπαίδευσης του άρθρου 70 παρ. 5 του ν. 309/1976.

γ) Του κλάδου ΜΕ13 συντηρητών γενικής εκπαίδευσης ου π.δ. 570/1982.

δ) Καθαριστριών γενικής εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 70 του ν. 309/1976.

ε) Καθαριστριών τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης ου άρθρου 57 του ν. 576/1977.

Όσοι υπηρετούν στους κλάδους αυτούς εξακολουθούν να ατέχουν τις αντίστοιχες θέσεις ως την αποχώρησή τους με οποιδήποτε τρόπο από την υπηρεσία.

4. Διατηρούνται οι θέσεις δασκάλων θρησκείας ή δόγμα-τος και δασκάλων θρησκείας ή δόγματος και γλώσσας που

έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3379/1955 (ΦΕΚ 260).

Ανάλογα διατηρούνται δεκάξι (16) θέσεις με διετή θητεία που μπορεί να ανανεώνεται, από τις οποίες δύο (2) τεχνικών μαθημάτων, δύο (2) φυσικής αγωγής, δύο (2) μουσικής, τρεις (3) αγγλικής γλώσσας, τρεις (3) γερμανικής γλώσσας, δύο (2) ψυχολόγων και δύο (2) ειδησιογράφων, όπως αυτές έχουν συσταθεί με τα π.δ. 435/1984 (ΦΕΚ 154 Α') και 369/1985 (ΦΕΚ 131 Α').

5. α) Το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου που υπηρετεί στα νομαρχιακά ταμεία για το πρόγραμμα σχολικής στέγης μεταφέρεται στη Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων, στο οποίο συνιστώνται ισάριθμες θέσεις ανάλογα με την ειδικότητα των υπαλλήλων που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Η δυνατότητα του ανωτέρω προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1476/1984 και με βάση τις αιτήσεις των ενδιαφερόμενων που έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

β) Οι πιστώσεις που προβλέπονται για το ανωτέρω προσωπικό στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων του έτους 1985 μεταφέρονται στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων (τέως Υπουργείο Δημόσιων Έργων).

γ) Για τη μεταφορά του προσωπικού αυτού στις συνιστώμενες θέσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 86.

Κατάργηση - μετατροπή σχολείων: — Σχολικές μονάδες άλλων υπουργείων.

1. α) Τα αυτοτελή τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια και οι αυτοτελείς τεχνικές και επαγγελματικές σχολές μετατρέπονται σε τεχνικά - επαγγελματικά λύκεια και τεχνικές - επαγγελματικές σχολές αυτού του νόμου αντίστοιχα, με τους ίδιους ή παρεμφερείς τομείς ή τμήματα ειδικοτήτων.

Τα Κέντρα Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Κ.Ε.Τ.Ε.) του ν. 576/1977 καταργούνται. Οι σχολικές μονάδες που ανήκαν σε καθένα από τα καταργούμενα Κ.Ε.Τ.Ε. μετατρέπονται σε σχολικές μονάδες αυτού του νόμου με τους ίδιους ή παρεμφερείς τομείς ή τμήματα ειδικοτήτων, ως εξής:

αα) τα ημερήσια τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια σε ένα ημερήσιο τεχνικό - επαγγελματικό λύκειο.

αβ) τα εσπερινά τεχνικά και επαγγελματικά λύκεια σε ένα εσπερινό τεχνικό - επαγγελματικό λύκειο.

αγ) οι ημερήσιες τεχνικές και επαγγελματικές σχολές σε μια ημερήσια τεχνική - επαγγελματική σχολή και

αδ) οι εσπερινές τεχνικές και επαγγελματικές σχολές σε μια εσπερινή τεχνική - επαγγελματική σχολή.

β) Το προσωπικό που ανήκει σε κάθε Κ.Ε.Τ.Ε. κατανέμεται, μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, στις νέες σχολικές μονάδες που προκύπτουν από την παραπάνω μετατροπή, με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του περιφερειακού συμβουλίου τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης (Π.Σ.Τ.Ε.Ε.), το οποίο αποφασίζει με βάση τη χρονολογία τοποθέτησης των εκπαιδευτικών στο Κ.Ε.Τ.Ε. και σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών, αφού λάβει υπόψη τις δηλώσεις προτίμησης των ενδιαφερόμενων.

γ) Οι τομείς, τα τμήματα ή οι ειδικότητες των σχολικών μονάδων, που θα προκύψουν από την παραπάνω μετατροπή, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, έως ότου εκδοθούν τα προεδρικά δια-

τάγματα που προβλέπονται στις παραγράφους 9 του άρθρου 8 και 9 του άρθρου 9. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

δ) Οι τίτλοι σπουδών των θρησκόσιων σχολικών μονάδων που μετατρέπονται είναι ισότιμοι με τους τίτλους των σχολικών μονάδων του νόμου αυτού.

ε) Οι διατάξεις των εδαφίων α' και γ' εφαρμόζονται ανάλογα και για τις ιδιωτικές σχολικές μονάδες της μέσης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι όροι μετατροπής και λειτουργίας τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Όσοι αποφοιτούν από ιδιωτικές τεχνικές - επαγγελματικές σχολές μπορούν να προσέρχονται σε εξετάσεις για απόκτηση πτυχίου ισότιμου και ισοδύναμου προς τα πτυχία των δημόσιων τεχνικών - επαγγελματικών σχολών.

Με προεδρικό διάταγμα, εκδιδόμενο ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται τα θέματα που αναφέρονται στη διεξαγωγή των εξετάσεων αυτών, στη σύνθεση και συγκρότηση των ειδικών εξεταστικών επιτροπών, στα εξεταστέα μαθήματα, στην καταβολή από τους εξεταζόμενους μαθητές εξετάσεων στο δημόσιο ταμείο ως εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, στον τύπο του πτυχίου και σε κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Στον πρόεδρο, τα μέλη, τους γραμματείς των επιτροπών και στο προσωπικό που ασχολείται με τη διεξαγωγή των εξετάσεων αυτών παρέχεται αποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

3. Στις σχολικές μονάδες τεχνικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ. ή ιδιώτες, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτού του νόμου που αναφέρονται:

α) στους τύπους, τους τομείς και τα τμήματα ειδικότητων των σχολικών μονάδων.

β) στη γλώσσα.

γ) στην ίδρυση, κατάργηση, μετατροπή και μεταφορά των σχολικών μονάδων.

δ) στην οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων και στους τίτλους σπουδών.

ε) στις προϋποθέσεις, τον αριθμό και τον τρόπο εισαγωγής των μαθητών, τη διάρκεια της φοίτησης, τα προγράμματα σπουδών και τις κάθε είδους εξετάσεις,

στ) στα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοιτών και

ζ) στα προσόντα και στην εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού:

α) μπορούν να ρυθμίζονται και με παρέκκλιση από τις διατάξεις του νόμου αυτού θέματα που αναφέρονται σε σχολικές μονάδες που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ. και δεν περιλαμβάνονται στην παράγραφο 3, καθώς και στα προσόντα και στην εξέλιξη του εκπαιδευτικού προσωπικού των μονάδων αυτών. β) μπορούν να συνιστώνται νέοι κλάδοι και να κατατάσσεται σε αυτούς το προσωπικό που υπηρετεί στις σχολικές αυτές μονάδες και γ) μπορεί να επεκτείνεται η δικαιοδοσία των σχολικών συμβούλων στις σχολικές αυτές μονάδες.

5. Για σχολικές μονάδες που εποπτεύονται από άλλα υπουργεία ή ανήκουν σε ν.π.δ.δ., αν από τις διατάξεις του νόμου αυτού προέλπειται ένδωση προεδρικών διαταγμάτων ή κανονιστικών αποφάσεων, συμπράττει και ο συναρμόδιος κατά περίπτωση υπουργός.

Άρθρο 87.

Κατάργηση διδασκαλείων.

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται το

διδασκαλείο μέσης εκπαίδευσης. Αφού συμπληρωθούν δύο έτη από την έναρξη λειτουργίας της μεταεκπαίδευσης και επιμέρους των αποφοιτών παιδαγωγικών ακαδημιών και σχολών νηπιαγωγών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 παρ. 2 του ν. 1268/1982, καταργείται το διδασκαλείο δημοτικής εκπαίδευσης.

2. Οι οργανικές θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού των παραπάνω διδασκαλείων μεταφέρονται από την έναρξη ισχύος του νόμου στους αντίστοιχους κλάδους των παιδαγωγικών ακαδημιών και προσοχών τους θέσεις τους κατά ειδικότητες και μισθολογικά κλιμάκια. Οι οργανικές θέσεις διοικητικού προσωπικού των ίδιων διδασκαλείων μεταφέρονται σε αντίστοιχους κλάδους υπαλλήλων της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που προσοχών τους θέσεις τους κατά βαθμούς.

3. Τις θέσεις που μεταφέρονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 καταλαμβάνουν αυτοδικαίως όσοι είναι οργανικά τοποθετημένοι στα διδασκαλεία που καταργούνται. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, οι εκπαιδευτικοί των διδασκαλείων που καταργούνται τοποθετούνται οργανικά στις Παιδαγωγικές Ακαδημίες Μεγάλης Αθηνών και Πάλλειο Πειραιά. Όσοι προσέρχονται από το Μεγάλειο διδασκαλείο δημοτικής εκπαίδευσης διατίθενται σ' αυτό για την παροχή διδακτικού έργου μέχρι να παύσει η λειτουργία του σύμφωνα με την παράγραφο 1.

4. Τα διδακτήρια των διδασκαλείων και κάθε ακίνητο ή κινητό περιουσιακό τους στοιχείο περιέρχονται στην οικεία εφορεία σχολείων. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να διατεθούν για τη λειτουργία Π.Ε.Κ. Με ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι λεπτομέρειες της διάθεσης αυτής.

Άρθρο 88.

Συγχώνευση και μετονομασία υπηρεσιών. — Διατήρηση τυλλογικών οργάνων και εξουσιοδοτικών διατάξεων.

1. Μέσα σε ένα δίμηνο από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού:

α) Οι διευθύνσεις μέσης γενικής και μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων του νομού Αττικής και του νομού Θεσσαλονίκης συγχωνεύονται σε διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έδρες τις πρωτεύουσες των παραπάνω νομαρχιακών διαμερισμάτων και του νομού Θεσσαλονίκης.

β) Οι διευθύνσεις μέσης γενικής εκπαίδευσης και τα γραφεία μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης των υπόλοιπων νομών της χώρας συγχωνεύονται σε διευθύνσεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έδρες τις πρωτεύουσες των νομών.

γ) Τα γραφεία μέσης γενικής εκπαίδευσης μετονομάζονται σε γραφεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

δ) Οι διευθύνσεις και τα γραφεία δημοτικής εκπαίδευσης μετονομάζονται σε διευθύνσεις και γραφεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης αντίστοιχα.

ε) Οι επετηρίδες διορισμού εκπαιδευτικών μέσης γενικής και μέσης τεχνικής - επαγγελματικής εκπαίδευσης ενοποιούνται για τους όμοιους κλάδους σε επετηρίδα διορισμού εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και η σειρά διορισμού των υποψηφίων προσδιορίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης Β' του άρθρου 15.

στ) Οι διευθύνσεις αα) εφαρμογής προγραμμάτων δημοτικής εκπαίδευσης και ββ) προσωπικού δημοτικής εκπαίδευσης της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετονομάζονται σε διευθύνσεις σπουδών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και προσωπικού πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αντίστοιχα.

ζ) Οι διευθύνσεις αα) εφαρμογής προγραμμάτων μέσης εκπαίδευσης και εφαρμογής προγραμμάτων και μελετών επαγ-

γελματικής εκπαίδευσης, ββ) προσωπικού μέσης εκπαίδευσης και προσωπικού τεχνικών και επαγγελματικών σχολών, γγ) διοικητικών υποθέσεων γενικής εκπαίδευσης και διοικητικών υποθέσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης και δδ) ιδιωτικής γενικής εκπαίδευσης και ιδιωτικής επαγγελματικής εκπαίδευσης της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συγχωνεύονται αντίστοιχα σε διευθύνσεις πρωτών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσωπικού δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, διοικητικών υποθέσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιωτικής εκπαίδευσης. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα τμήματα των διευθύνσεων αυτών και οι αρμοδιότητές τους.

2. Αν έχουν τοποθετηθεί οργανικά άλλοι ως προϊστάμενοι των διευθύνσεων μέσης γενικής και άλλοι ως προϊστάμενοι των διευθύνσεων μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης των νομαρχιακών διαμερισμάτων Αττικής και του νομού Θεσσαλονίκης, ο ένας από αυτούς μετατίθεται σε κενή θέση προϊσταμένου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος της χώρας ή ύστερα από αίτησή τους σε θέση προϊσταμένου γραφείου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του ίδιου ή άλλου νομού ή νομαρχιακού διαμερισματος, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ύστερα από πρόταση του Ανώτατου Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Μέσης Εκπαίδευσης (Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε.) και του Κεντρικού Συμβουλίου Τεχνικής — Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Σ.Τ.Ε.Ε.). Τα συμβούλια αυτά συνέρχονται σε κοινή συνεδρίαση και προεδρεύει ο αρχαιότερος από τους προέδρους. Για τον προσδιορισμό του προϊσταμένου της διεύθυνσης που θα μετατεθεί, εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις που αναφέρονται στα κριτήρια μεταθέσεων των εκπαιδευτικών.

3. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Όπου στις κείμενες διατάξεις γίνεται διάκριση μεταξύ υπηρεσιών, σχολικών μονάδων και προσωπικού κάθε είδους μέσης γενικής ή μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης, νοούνται στο εξής υπηρεσίες, σχολικές μονάδες και προσωπικό κάθε είδους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Έως ότου εκδοθούν τα προεδρικά διατάγματα και οι κανονιστικές αποφάσεις που προβλέπονται από το νόμο αυτόν, τα θέματα που θα ρυθμίζουν εξακολουθούν να διέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα συλλογικά όργανα, τα οποία υπάρχουν, παύουν να λειτουργούν, όταν συγκροτηθούν τα αντίστοιχα όργανα που προβλέπονται από το νόμο αυτόν.

Η θητεία των αιρετών μελών των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων δημοτικής εκπαίδευσης, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης παρατείνεται μέχρι να συγκροτηθούν τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 21 και το αργότερο για ένα εξάμηνο από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

6. Όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού απαιτείται γνώμη συλλογικών οργάνων για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων και δεν προβλέπεται προθεσμία, η γνώμη αυτή πρέπει να περιέλθει στο αρμόδιο όργανο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η σχετική διοικητική πράξη μπορεί να εκδοθεί χωρίς την παραπάνω γνώμη. Αν το όργανο δεν έχει ακόμη συγκροτηθεί, δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη γνώμης.

7. Οι εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, διαδικασίες προαγωγών εκπαιδευτικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καταργούνται σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται, εκτός αν πρόκειται για αναδρομικές προαγωγές που ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της ισχύος αυτού του νόμου.

8. Έως ότου εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου 57, στα συμβούλια που έχουν συσταθεί με το π.δ. 277/1984 (ΦΕΚ 104), με εξουσιοδότηση του άρθρου 17 παρ. 1 του ν. 1304/1982, μετέχουν και τα αιρετά μέλη του Α.Κ.Υ.Σ.Δ.Ε., Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε. και Κ.Σ.Τ.Ε.Ε. κατά περίπτωση.

9. Κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού οι πίνακες υποψήφιων διευθυντών σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ., υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και υπεύθυνων τμημάτων Σ.Ε.Κ. και προϊσταμένων των τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των διευθύνσεων εκπαίδευσης καταρτίζονται το αργότερο έως 30.6.1986 σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11. Οι σχετικές προθεσμίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 89.

Θέματα απολυθέντων εκπαιδευτικών.

1. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 76/1974 (ΦΕΚ 266) εφαρμόζονται και για τους εκπαιδευτικούς που απολύθηκαν, γιατί εγκατέλειψαν τη θέση τους κατά το χρονικό διάστημα από 21 Απριλίου 1967 έως 23 Ιουλίου 1974, εφόσον η εγκατάλειψη της θέσης οφείλεται σε αντίθεσή τους προς το δικτατορικό καθεστώς, εξαιτίας της οποίας υπέστησαν ιδίως ψυχολογική βία ή δυσμενή γενικά και μη δικαιολογούμενη από υπηρεσιακούς λόγους μεταχείριση ή επέμβαση της διοίκησης στην άσκηση των καθηκόντων τους χωρίς να προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις. Οι αιτήσεις για επαναφορά στην υπηρεσία υποβάλλονται μέσα σε δύο μήνες, το αργότερο από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

2. Εκπαιδευτικοί της ιδιωτικής δημοτικής, μέσης γενικής και μέσης τεχνικής — επαγγελματικής εκπαίδευσης που απολύθηκαν για πολιτικούς λόγους, ύστερα από γνωμοδότηση των συμβουλίων νομοπροσόννης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κατά το χρονικό διάστημα από 21.4.1967 έως 23.7.1974 και δεν απολύστηκαν στην υπηρεσία από την οποία απολύθηκαν, αλλά θιρόστηκαν μετά την 24.7.1974 με εισαγωγικό βαθμό στη δημόσια εκπαίδευση, όπου υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται ότι δεν απομακρύνθηκαν ποτέ από την ενεργό υπηρεσία και ο χρόνος της παραμονής τους εκτός υπηρεσίας θεωρείται ότι διανύθηκε στη δημόσια εκπαίδευση για κάθε συνέπεια εκτός από την καταβολή αποδογών.

Άρθρο 90.

Επιλογή διευθυντών και υποδιευθυντών — Πλήρωση θέσεων Π.Ι. — Κατάργηση κλάδου γραμματέων Κ.Ε.Μ.Ε.

1. Για μία πενταετία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 11 περίπτωση Α' παράγραφος 1, μπορούν να επιλεγούν σε θέσεις διευθυντών και υποδιευθυντών τεχνικών — επαγγελματικών λυκείων, ενιαίων πολυκλαδικών λυκείων, τεχνικών — επαγγελματικών σχολών Σ.Ε.Κ. και υπεύθυνων τμημάτων Σ.Ε.Κ., όσοι ανήκουν στους κλάδους ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17, ΑΤ18 και ΑΠ1 και έχουν βαθμό Α' χωρίς να έχουν συμπληρώσει διετία στο βαθμό αυτόν, και αν αυτοί δεν επαρκούν, όσοι ανήκουν στους κλάδους αυτούς και έχουν βαθμό Β'.

2. Για μία τριετία από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού υποψήφιοι για τις θέσεις σχολικών συμβούλων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των κλάδων ΑΤ7, ΑΤ9, ΑΤ10, ΑΤ12, ΑΤ13, ΑΤ14, ΑΤ17 και ΑΤ18 μπορούν να είναι όσοι υπηρετούν ως μόνιμοι εκπαιδευτικοί στους αντίστοιχους κλάδους και έχουν δεκαετή συνολική υπηρεσία, από την οποία επτά (7) έτη σε θέση μόνιμου εκπαιδευτικού του ίδιου κλάδου.

3. Η πρώτη πλήρωση όλων των κενών θέσεων κύριου προσωπικού του Π.Ι. γίνεται με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

4. Ο κλάδος γραμματέων Κ.Ε.Μ.Ε. του άρθρου 1 του ν. 416/1976 (ΦΕΚ 210) καταργείται. Όσοι κατέχουν τις θέσεις αυτές κατατάσσονται σε κενές οργανικές θέσεις του κλάδου ΑΠ2 της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τη βαθμύ και μισθό που έχουν. Η κατάταξη και τοποθέτησή τους σε δημόσια σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γίνεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Α.Κ.Υ.Σ.Μ.Ε..

Άρθρο 91.

Πρότυπα και πειραματικά σχολεία.

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού τα πρότυπα σχολεία μέσης εκπαίδευσης και το Ζάννειο πειραματικό σχολείο μετατρέπονται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είτε σε πειραματικά σχολεία του νόμου αυτού, οπότε καθορίζονται και τα Π.Ε.Κ. στα οποία ανήκουν, είτε σε γυμνάσια και λύκεια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Τα πρότυπα σχολεία των παιδαγωγικών ακαδημιών και των σχολών νηπιαγωγών μετονομάζονται σε πειραματικά σχολεία και παύουν να λειτουργούν ως πειραματικά μετά τη διακοπή της λειτουργίας των παιδαγωγικών ακαδημιών και των σχολών νηπιαγωγών.

3. α) Η πρότυπη σχολή της Ανώτατης Σχολής Οικιακής Οικονομίας Χανίων «Αριόδη» (Α.Σ.Ο.Ο.Χ.Α.) μετατρέπεται από 1.9.1985 σε επαγγελματική σχολή που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι μαθητές της σχολής αυτής συνεχίζουν τη φοίτησή τους στην επαγγελματική σχολή με βάση το πρόγραμμα διδασκαλίας που ισχύει, όπως αυτό θα προσαρμοστεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Όσοι αποφοίτησαν ή θα αποφοιτήσουν από την πρότυπη αυτή σχολή, μπορούν να εγγράφονται στην Α' τάξη επαγγελματικού λυκείου.

γ) Όσοι υπηρετούν σε θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού της Α.Σ.Ο.Ο.Χ.Α. και της πρότυπης σχολής της, κατατάσσονται στο εκπαιδευτικό προσωπικό της Χρονοκλείου Ανωτάτης Σχολής Οικιακής Οικονομίας με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σε κλάδους αντίστοιχους προς την ειδικότητά τους και με το βαθμό που κατέχουν.

Άρθρο 92.

Πλήρωση νέων θέσεων.

1. Από τις 3.148 νέες θέσεις που προτίθενται στους κλάδους εκπαιδευτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα πληρωθούν 1.136 κατά το έτος 1985 και ανά 1.006 κατά τα έτη 1986 και 1987.

Από τις 3.103 νέες θέσεις διοικητικών υπαλλήλων που συνιστώνται για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση θα πληρωθούν 1.103 κατά το έτος 1985 και ανά 1.000 κατά τα έτη 1986 και 1987. Η κατανομή κατά κλάδους των παραπάνω θέσεων που θα πληρωθούν γίνεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Η ολοκλήρωση της διδασκαλίας των μαθημάτων ξένης γλώσσας, φυσικής αγωγής καλλιτεχνικών μαθημάτων και μουσικής στα δημόσια δημοτικά σχολεία από εκπαιδευτικούς που έχουν τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα θα γίνει εντός τριετίας με έναρξη την 1η Σεπτεμβρίου 1985 για τη Δ' τάξη.

Άρθρο 93.

Κατάργηση του Κέντρου Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ.).

1. Το Κέντρο Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ.) που ιδρύεται στην Κέρκυρα καταργείται. Καταργούνται:

επίσης και οι θέσεις του κάθε είδους προσωπικού που υπηρετεί σε αυτό.

2. Το Τμήμα του ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ. καταργείται. Όλη η περιουσία του, δικαιώματα και υποχρεώσεις καθώς και η χρήση περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου περιέρχονται χωρίς άλλη διαδικασία στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο είναι ο καθολικός διάδοχος του Ταμείου. Στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο περιέρχεται και όλο το αρχείο του ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ. Με απόφαση του αρμόδιου υπουργού θα καθοριστεί ο τρόπος και η διαδικασία της παραλαβής από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο της μεταβιβαζόμενης περιουσίας του Ταμείου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι δυνατό να ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ένταξης σε έτος σπουδών του τμήματος ξένων γλωσσών μετάφρασης και διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου αποφοίτων των σχολών μετάφρασης ή διερμηνείας του ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ..

4. Οι πτυχιούχοι των ειδικών τμημάτων μεταφραστών ειδικότητας αγγλικής, γαλλικής και γερμανικής γλώσσας του ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ. κατατάσσονται στο τμήμα ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Ο τρόπος, η διαδικασία και ό,τι γενικά αφορά την κατάταξη προσδιορίζονται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ιονίου Πανεπιστημίου. Οι κατατασσόμενοι εξασφαλίζουν μαθημάτα που αντιστοιχούν σε δύο τουλάχιστον εξάμηνα σπουδών του τμήματος ξένων γλωσσών μετάφρασης και διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Ο χρόνος εισαγωγής και κατάταξης δεν μπορεί να είναι προγενέστερος του 6' εξαμήνου 1985 - 86.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Ιονίου Πανεπιστημίου, ορίζονται τα σχετικά με τα προσόντα υπαλλήλων και την εγγραφή πρωτοετών φοιτητών στο τμήμα ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας του Πανεπιστημίου, κατεξίairesη των διατάξεων που αναφέρονται στην εισαγωγή σπουδαστών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αποζημιώσεις και οποιοσδήποτε οικονομικές επιβαρύνσεις από την εφαρμογή της διάταξης αυτής ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Ιονίου Πανεπιστημίου, ορίζονται τα σχετικά με τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων ή διεξαγωγής ασκήσεων των φοιτητών του τμήματος ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας με τη συνδρομή διδακτικού, ερευνητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού σε ξένα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) ή σε ιδρύματα, ιδιαιτούτα ή σχολές που παρέχουν ουσιαστικά ισότιμη παιδεία, καθώς και κάθε λεπτομέρεια που έχει σχέση με τα οικονομικά θέματα που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

7. Είναι δυνατός ο διορισμός ή η πρόσληψη αλλοδαπού διδακτικού ή εκπαιδευτικού προσωπικού στο τμήμα ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Ιονίου Πανεπιστημίου, κρίνεται το γνωστικό αντικείμενο των θέσεων αυτών καθώς και κάθε άλλη πρόσθετη προϋπόθεση για την εφαρμογή αυτής της διάταξης.

8. Για την κάλυψη ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του τμήματος ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου, είναι δυνατή η πρόσληψη ελλήνων ή αλλοδαπών επιστημόνων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή ανάθεσης έργου ή με ωριαία αντιμισθία. Η πρόσληψη ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Ο χρόνος απασχόλησης, το ύψος της αποζημίωσης και τα έξοδα μετακίνησης ορίζονται με την ίδια απόφαση.

9. Σε οποιαδήποτε κρίση για εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Δ.Ε.Π., μετάκληση ή με οποιοδήποτε τρόπο ανάθεση διδακτικών καθηκόντων του τμήματος ξένων γλωσσών, μετάφρασης και διερμηνείας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, η Διοικούσα Επιτροπή μπορεί να ορίζει και διαδικασία εξέτασης των ενδιαφερομένων από το οικείο εκλεκτορικό σώμα ή άλλη εξειδικευμένη επιτροπή που συνιστά ειδικά για το σκοπό αυτόν η Διοικούσα Επιτροπή στο οικείο γνωστικό αντικείμενο.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των τυχόν συναρμόδιων υπουργών, ύστερα από γνώμη του Ιόνιου Πανεπιστημίου, ορίζονται τα σχετικά με την τύχη του πάσης φύσεως και με οποιαδήποτε σχέση προσωπικού του Κ.Ε.Μ.Ε. Δ.Ι., την ενδεχόμενη σύσταση ανάλογων θέσεων όπως και κάθε λεπτομέρεια που αφορά την ένταξη και υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού αυτού.

11. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, το πάσης φύσεως διοικητικό προσωπικό του καταργούμενου κέντρου ανήκει στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και χρησιμοποιείται για τις ανάγκες του πανεπιστημίου. Το πάσης φύσεως επιστημονικό προσωπικό τίθεται στη διάθεση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και των τυχόν συναρμόδιων υπουργών, που εκδίδονται μετά γνώμη του Ιόνιου Πανεπιστημίου, όπου αυτή απαιτείται, ρυθμίζονται τα σχετικά διοικητικά και οικονομικά θέματα του προσωπικού αυτού για το μεταβατικό χρονικό διάστημα μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο.

12. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Ιόνιου Πανεπιστημίου, ορίζονται ή συνιστώνται τα όργανα που είναι αρμόδια για οποιοδήποτε θέμα κατάστασης προσωπικού του Ιόνιου Πανεπιστημίου, όταν η αρμοδιότητα δεν παρέχεται από το νόμο σε άλλο όργανο.

13. Όπου στο παρόν αναφέρεται η Διοικούσα Επιτροπή του Ιόνιου Πανεπιστημίου, εννοείται η Σύγκλητος του Ιδρύματος μετά την έναρξη της αυτοδύναμης λειτουργίας του.

14. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή και των τυχόν συναρμόδιων υπουργών, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Ιόνιου Πανεπιστημίου, όπου αυτή απαιτείται, ρυθμίζονται και οι λοιπές λεπτομέρειες αυτού του άρθρου που δεν προβλέπονται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 94.

Ρύθμιση θεμάτων Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών Μαθητείας Ο.Α.Ε.Δ.

1. Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Σχολών Μαθητείας του ν. 1346/1983 (ΦΕΚ 46) καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 64 του παρόντος.

2. Με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας, που εκδίδονται με γνώμη του Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ., ρυθμίζονται θέματα:

α) συγκρότησης, συνεδριάσεων, αρμοδιοτήτων, τρόπου λειτουργίας και ειδικότερων αρμοδιοτήτων των συλλόγων διδασκόντων στις Σχολές Μαθητείας και συλλόγων γονέων και κηδεμόνων,

β) συγκρότησης των μαθητικών κοινοτήτων, οργάνων, διαδικασίας εκλογής τους και τρόπου συμμετοχής στην οργάνωση της μαθητικής ζωής.

3. Οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982, δύνανται να απασχολούν μαθητές των εκπαιδευτικών μονάδων μαθητείας του

Ο.Α.Ε.Δ., των τεχνικών και επαγγελματικών σχολών και των σχολών εναλλασσόμενης εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την πρακτική τους άσκηση, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκπαίδευσης. Η απασχόληση των μαθητών μπορεί να διαρκεί όσο και ο χρόνος μαθητείας ή φοίτησής τους. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τις σχολές αρμοδιότητάς του, που εκδίδονται με γνώμη των Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Δ. και του οικείου φορέα, ορίζεται ο αριθμός των μαθητών που θα απασχοληθούν κατά το επόμενο σχολικό έτος, ανάλογα με τις δυνατότητες του κάθε φορέα για την παροχή πρακτικής άσκησης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

Η ανωτέρω απασχόληση των μαθητών δεν υπόκειται στους περιορισμούς που αφορούν την πρόβλεψη προσωπικού στο δημόσιο τομέα. Η αμοιβή των αναφερομένων ως άνω μαθητών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών.

4. Στο εκπαιδευτικό προσωπικό του Ο.Α.Ε.Δ. εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου αυτού που αφορούν τους κλάδους, τα προσόντα, την εξέλιξη καθώς και οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου 13 και οι παράγραφοι 13, 16 και 19 του άρθρου 14. Για την κατάταξη του παραπάνω εκπαιδευτικού προσωπικού που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 82 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της 29595/1664/24.7.78 (ΦΕΚ 640 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και η οικεία διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από τον Υπουργό Εργασίας με γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.

Όσοι από τους υπηρετούντες ανήκουν σε προσωρινούς κλάδους εκπαιδευτικού προσωπικού του Ο.Α.Ε.Δ. ακολουθούν ως προς την εξέλιξη και την κατάταξή τους αυτούς που υπηρετούν στους αντίστοιχους μόνιμους κλάδους.

5. Το εκπαιδευτικό προσωπικό του Ο.Α.Ε.Δ. που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου μονιμοποιείται ανεξάρτητα από το χρόνο υπηρεσίας του στον παραπάνω οργανισμό, εφόσον το ζητήσει μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1476/1984 (ΦΕΚ Α' 136), ο οποίος εφαρμόζεται κατά τα λοιπά.

Άρθρο 95.

Καταργούμενες διατάξεις.

Εκτός από τις διατάξεις που καταργούνται με τα προηγούμενα άρθρα, καταργούνται ακόμα οι ακόλουθες διατάξεις, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα:

1. Ο ν. ΓΥΛΗ/1909.
2. Το β.δ. της 24—6/28.8.1919.
3. Το άρθρο 7 του ν. 4371/1929.
4. Ο ν. 5019/1931.
5. Το άρθρο 1 παρ. 2 του κ.ν. 1359/1949.
6. Το άρθρο 11 της Π.Υ.Σ. 142/1963 που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 4320/1963 (ΦΕΚ 96).
7. Το ν.δ. 646/1970.
8. Το ν.δ. 749/1970 (ΦΕΚ 277).
9. Ο ν. 186/1975 (ΦΕΚ 214) άρθρα 1 έως και 13.
10. Ο ν. 309/1976.
11. Ο ν. 416/1976 (ΦΕΚ 210).
12. Ο ν. 576/1977, με την επιφύλαξη του άρθρου 51 του ν. 1404/1983.

13. Οι παράγραφοι 9 και 10 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 (ΦΕΚ 244).

14. Το άρθρο 9 του ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170).

15. Τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 9 του ν. 967/1979 (ΦΕΚ 213).

16. Ο ν. 1143/1981 με την επιφύλαξη του άρθρου 36 του παρόντος νόμου, εκτός των διατάξεων των άρθρων 17, 20, 22, 30, 32, 37, 38, 39, 41, 42, 43 και 48 που διατηρούνται.

17. Τα άρθρα 28, 29, 30 και 31 του ν. 1304/1982.

Ακόμη καταργείται κάθε διάταξη, η οποία ρυθμίζει κατά διαφορετικό τρόπο θέματα που περιλαμβάνονται στις διατάξεις αυτού του νόμου.

Άρθρο 96.

Ισχύς.

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημε-

ρίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΑΠ. ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ **ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΘΩΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 1985

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 138

25 Αυγούστου 1993

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

317. Τροποποίηση των Διατάξεων του άρθρου 12 του ΠΔ 130/84 «Κύρωση του Γενικού Κανονισμού Υπηρεσίας στο Στρατό» (ΦΕΚ Α' 42/84). 1
318. Σύσταση πάγιας προκαταβολής σε Υπηρεσίες Εξωτερικού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. 2
319. Τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του Καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Κατερίνης. 3
320. Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. 4
- ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**
- Επιτόκια χρηματοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος των πιστωτικών ιδρυμάτων. 5
- Καθορισμός του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου για την ίδρυση στεγαστικών τραπεζών θυγατρικών πιστωτικών ιδρυμάτων και του πεδίου δραστηριοτήτων τους. 6
- Τροποποίηση διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 1777/90 που αφορά τους όρους κάλυψης, μέσω διεθνών πιστωτικών καρτών, δαπανών κίνησης στο εξωτερικό αυτοκινήτων διεθνών εμπορευματικών μεταφορών. 7

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 317 (1)

Τροποποίηση των Διατάξεων του άρθρου 12 του ΠΔ 130/84 «Κύρωση του Γενικού Κανονισμού Υπηρεσίας στο Στρατό» (ΦΕΚ Α' 42/84).

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- Τα άρθρα 5 (Παράγραφος 8), 15 (παράγραφος 4, εδάφιο δ') και 18 (παράγραφος 1 εδάφιο ι) του Νόμου 660/1977 «Περί Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των Οργάνων της Ανωτάτης Διοικήσεως και Ελέγχου των Ενόπλων Δυνάμεων» (ΦΕΚ Α' 218).
- Τα υπ' αριθ. 1880/4 Ιουλίου 91 και 200/29 Ιαν. 93 πρακτικά γνωμοδοτήσεως του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου.
- Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
- Την από 12.1.1993 εισήγηση του Αρχηγού Γενικού Επιτελείου Στρατού.
- Τις υπ' αριθμό 77/1993 και 394/1993 Γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Η παράγραφος 4 του άρθρου 12 του ΠΔ 130/84 τροποποιείται ως κατωτέρω:

«4. Απαγορεύεται στους στρατιωτικούς η ανάγνωση ή η με οποιοδήποτε τρόπο προβολή εντός των σχηματισμών, συγκροτημάτων και μονάδων, εντύπων με στρατιωτικό περιεχόμενο».

Άρθρο 2

Μετά την παράγραφο 4 του άρθρου 12 του ΠΔ 130/84 προστίθεται παράγραφος 5 ως κατωτέρω:

«5. Υπό την επιφύλαξη της διατάξεως της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται η ελεύθερη ανάγνωση εφημερίδων στους σχηματισμούς, συγκροτήματα και μονάδες, πλην των Κέντρων εκπαίδευσως νεοσυλλέκτων. Οι αναγκαίες λεπτομέρειες (χρόνος, τόπος αναγνώσεως κ.λπ.) θα καθορίζονται με διαταγή του Αρχηγού ΓΕΣ».

Άρθρο 3

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Μύκονος, 4 Αυγούστου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 318 (2)

Σύσταση πάγιας προκαταβολής σε Υπηρεσίες Εξωτερικού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- Του άρθρου 56 παρ. 1 του Ν.Δ. 321/69 «Περί Κώδικος Δημοσίου Λογιστικού» (ΦΕΚ 205/Α/1969).
- Του Π. Δ/τος 402/18.9.1991 «Ίδρυση γραφείων Ακολουθού Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων κ.λπ.» (ΦΕΚ 143/Α/25.9.91).
- Του Π. Δ/τος 324/19.7.1991 «Ίδρυση γραφείων Συμβούλου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων κ.λπ.» (ΦΕΚ 117/Α/29.7.91).
- Του Π. Δ/τος 405/23.9.91 «Μεταφορά και συγχώνευση της Γενικής Γραμματείας Εξωτερικού Εμπορίου κ.λπ. στη Γενική Γραμματεία Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του ΥΠΕΘΟ» (ΦΕΚ 145/Α/26.9.91).
- Του άρθρου 27 του Ν. 2081/92 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1712/1987

για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 154 Α/ 10.9.1992).

2. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας με αριθ. Υ 1935/3.12.1992 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ 726/ Β/9.12.1992).

3. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών με αριθ. Υ. 2009/20.5.1993 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Οικονομικών στους Υφυπουργούς Οικονομικών» (ΦΕΚ 365/Β/21.5.1993).

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 56 του Ν.Δ. 321/69 (ΦΕΚ 205/Α/1969).

5. Την Γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικράτειας με αριθ. 349/1993, ύστερα από πρόταση των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Συνιστάται παγία καταβολή στα κατωτέρω γραφεία, για την αντιμετώπιση διαφόρων δαπανών, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με την κανονική διαδικασία:

1. Συμβούλου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στο Δουβλίνο.

2. Συμβούλου Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στη Λισαβόνα.

3. Ακολουθού Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων στο Γιοχάνεσμπουργκ.

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Μύκονος, 4 Αυγούστου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΕΤΡΟΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 319 (3)

Τροποποίηση ορισμένων διατάξεων του Καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Κατερίνης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2042/92 (Α' 75).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 15 του Π. Δ/τος 213/92 (Α' 102).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 1 στοιχ. στ, 24 παρ. 1 και 2 στοιχ. γ, 26 παρ. 1 του 27 παρ. 1 στοιχ. στ του Ν. 1558/85 (Α 137).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2081/92 (Α 154), και «Το γεγονός ότι η δαπάνη που προκαλεί η αύξηση αυτή δεν βαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, αλλά τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Κατερίνης, στον οποίο έχει γραφεί σχετική πίστωση ύψους 4.800.000 δρχ.

5. Τις διατάξεις του άρθρου 30 του Ν. 1027/80 (Α 49), όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν αντίστοιχα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 1275/82 (Α 100) και 43 του Ν. 1469/84 (Α 111).

6. Την από 13.4.92 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου Κατερίνης.

7. Τη γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης που διατυπώθηκε κατά την 21η/3.2.93 συνεδρίασή του της ΚΖ περιόδου.

8. Την 386/1993 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Το άρθρο 4 του Καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Κατερίνης (Β.Δ. 498/21.7.1961 Α 228), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου πρώτου του Π. Δ/τος 450/8.9.1988 (Α' 205) τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 4

Α. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

1. Σε κάθε ένσταση αντιρρήσεις αιτήσεις ή προσφυγές προς οποιαδήποτε εκδικαστική διοικητική επιτροπή ή το Διοικητικό Δικαστήριο κατά αποφάσεων διοικητικών αρχών, εφόσον υπογράφονται από δικηγόρο δρχ. 70.

2. Για παράταση ενώπιον κάθε διοικητικής ή εκδικαστικής Επιτροπής ή Επιτροπής κατατάξεως επιτηδευματιών Διοικητικού εν γένει Δικαστηρίου πρώτου ή δευτέρου βαθμού δρχ. 100.

Β. ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Σε πρωτότυπο παντός δικογράφου αγωγής ή κύριας ή παρεμπιπτούσας αίτησης, ανακοπής, ανακοίνωσης δίκης, με ή χωρίς προσεπίκληση, παρέμβασης αντιρρήσεων, κλήσης προς περαιτέρω συζήτηση, δήλωσης, επαναλήψεως βία διακοπείσης δίκης και γενικά πάσης φύσεως εισαγωγικών δικογράφων, απευθυνόμενων ενώπιον του Ειρηνοδικείου ή Γραμματέως Ειρηνοδικείου, όπως και σε κάθε έγγραφη στο πινάκιο, δρχ. 70.

2. Για παράσταση κατά τη συζήτηση των άνω υποθέσεων ή εξέταση μαρτύρων ή δόση όρκου ενώπιον Ειρηνοδίκου ή Ειρηνοδικείου και εν γένει σε κάθε παράσταση ενώπιον Ειρηνοδίκου ή Ειρηνοδικείου ή Γραμματέα Ειρηνοδικείου που δεν καθορίζεται ειδικά δρχ. 70.

3. Σε πρωτότυπο κάθε αίτησης προσωρινών περι νομής ή διακοπής μέτρων ή αίτησης για σύγκληση συγγενικού συμβουλίου, όπως και για κάθε ένσταση, εκδικαζόμενη από τον Ειρηνοδίκη και για κάθε παράσταση στη συζήτησή του, δρχ. 100.

4. Σε πρωτότυπο των κατατιθέμενων ενδίκων μέσων τακτικών ή εκτάκτων κατ' αποφάσεων του Ειρηνοδικείου ή Ειρηνοδίκη δρχ. 150.

5. Για παράσταση κατά τη συζήτηση μικροδιαφορών δρχ. 100.

Γ. ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Σε πρωτότυπο δικογράφου αγωγής, κύριας ή παρεμπιπτούσας ανακοπής, ανακοίνωσης δίκης, παρέμβασης αντιρρήσεων, αιτήσεων κατά την εκουσία δικαιοδοσία ή τακτική διαδικασία και γενικότερα κάθε δικογράφου απευθυνόμενου ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστή του Πρωτοδικείου ή του Εισηγητή και σε κάθε έγγραφη στο πινάκιο, δρχ. 100.

2. Σε πρωτότυπο έφεσης κατ' αποφάσεως του Πρωτοδικείου δρχ. 250.

3. Σε πρωτότυπο αναψηλάφησης ή αίτησης αναιρέσεως κατά των αμέσως πιο πάνω (στοιχ. 2) αποφάσεων δρχ. 270.

4. Σε πρωτότυπο έφεσης κατά αποφάσεων του Πρωτοδικείου ή άλλου Δικαστηρίου επί εργατικών διαφορών δρχ. 100.

5. Για παράσταση κατά τη συζήτηση των πιο πάνω υποθέσεων του Πρωτοδικείου, για εξέταση μαρτύρων ή δόση όρκου δρχ. 70. Σε περίπτωση αναβολής επί των παραπάνω υποθέσεων ή διαδικαστικών πράξεων δεν καταβάλλεται τέλος.

6. Για παράσταση ενώπιον εισηγητών δικαστών προς εξέταση μαρτύρων όρκιση πραγματοποιώμενα, ενέργεια αυτοψίας κλπ. δρχ. 100.

7. Για παράσταση ενώπιον δικαστηρίου κατά την εκδίκαση εργατικών διαφορών δρχ. 70. Το τέλος αυτό αφορά μόνο τις διαφορές που έχουν για αντικείμενο εργατική διαφορά ή διατροφή και όχι όσες υποθέσεις εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, για τις οποίες ισχύει, ό,τι και για την τακτική διαδικασία.

8. Σε κάθε παράσταση επί λογοδοσίας συνδίκου προς διατύπωση σχετικών αντιρρήσεων και σε κάθε κατάθεση ενώπιον του Γραμματέα εγγυοδοσίας, εταιρικού (συστατικού ή τροποποιητικού ή διαλυτικού) και δήλωσης παύσης πληρωμών πτωχού δρχ. 100.

9. Σε κάθε άλλη αίτηση ή παράσταση που δεν κατονομάζεται ειδικά πιο πάνω και απευθύνεται στο Πρωτοδικείο ή τον Εισηγητή ή τον Δικαστή του Μονομελούς δρχ. 100.

Δ. ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Για κάθε παράσταση δικηγόρου σε απολογία κατηγορουμένου, εξέταση μαρτύρων ή άλλη ανακριτική πράξη ενώπιον προανακριτικού υπαλλήλου, δρχ. 70.

2. Για τις ίδιες πιο πάνω παραστάσεις ενώπιον τακτικού ανακριτού δρχ. 150.

3. Σε κάθε υπόμνημα, αίτημα κατηγορουμένου ή πολιτικών

ενάγοντος απευθυνόμενο προς τον Πταισματοδική, τακτικό ανακριτή, δικαστικό Συμβούλιο, Δικαστήριον, Εισαγγελίες Εφετών και Πλημ/κών, Στρατοδικείο κ.λπ. δρχ. 100, εκτός αν κατατίθενται κατά τη λήξη της απολογίας, οπότε καταβάλλεται μόνο το τέλος για την παράσταση.

4. Για κάθε παράσταση προς υπεράσπιση κατηγορουμένου ή πολιτικώς ενάγοντος του ακροατηρίου, α) Πταισματοδικείου, Αγρονόμου και Δικαστηρίου Αηλικών δρχ. 70, β) Μονομελούς Πλημ/κείου δρχ. 100, γ) Τριμελούς Πλημ/κείου δρχ. 150, δ) Στρατοδικείου, Ειδικού Δικαστηρίου κακουρηγημάτων και Μικτού Ορκωτού Δικαστηρίου δρχ. 500.

5. Για παράσταση κατά τη σύνταξη παντός τακτικού ή εκτάκτου ενδίκου μέσου κατ' αποφάσεων παντός Ποινικού Δικαστηρίου και κατά βουλεύματων, δρχ. 100.

6. Σε κάθε έγγραφο αιτήσεως μετατροπής ποινής, απονομής χάριτος, διακοπής προφυλακίσεως, απολύσεως με εγγύηση, μεταγωγής καταδίκου ή υποδίκου, αντιρρήσεων κατά της εκτελέσεως ποινής, απόδοσης πειστηρίων αυτοτελούς δηλώσεως παράστασης πολιτικής αγωγής κατά την προδικασία σε πρωτότυπο μήνυσης, υπογραφομένη από δικηγόρο, ως πληρεξούσιο, όπως και κάθε άλλη αίτηση υπογραφομένη από δικηγόρο, ως πληρεξούσιο, απευθυνόμενη προς μη δικαστική αρχή, δρχ. 70.

Ε. ΕΞΩΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Στο πρωτότυπο των κοινοποιούμενων δικογράφων, γνωστοποίησης μαρτύρων, δήλωσης αποδοχής ή αντεπαγωγής όρκου, δήλωσης επαναλήψεως βία διακοπείσης δίκης και κλήση προς συζήτηση υποθέσεων ενώπιον Ειρηνοδικείου δρχ. 70, ενώπιον δε Πρωτοδικείου ή Προέδρου Πρωτοδικών δρχ. 100.

2. Στο πρωτότυπο οποιασδήποτε άλλης αίτησης, απευθυνόμενης προς οποιαδήποτε Δικαστική Αρχή και στο πρωτότυπο εξώδικης πρόσκλησης, διαμαρτυρίας, δηλώσεως ή απαντήσεως και σε κάθε δικόγραφο, υπογραφομένο από δικηγόρο και κοινοποιούμενο μεταξύ διαδίκων, που δεν αναφέρεται σε ειδική περίπτωση, δρχ. 70.

3. Για σύνταξη επιταγής προς πληρωμή σε αντίγραφο εξ απογράφου οποιοδήποτε τίτλου εκτελεστού (επί περισσότερων επιδόσεων της ίδιας επιταγής το τέλος καταβάλλεται μόνο μια φορά και γίνεται μνεία περί τούτου στις άλλες, το ίδιο ισχύει και επί περισσότερων επιδόσεων της ίδιας προσλήσεως) και για παραγγελία εκτέλεσης κάτω από απόγραφο εκτελεστού, αποφάσεως οποιοδήποτε Δικαστηρίου πολιτικού ή Ποινικού, Συμβουλίου, Μονομελούς Δικαστηρίου ή οποιοδήποτε άλλου τίτλου εκτελεστού δρχ. 70.

4. Σε επιδιδόμενη προς τον επί του πλειστηριασμού υπάλληλο αναγγελία πιστωτή και σε κάθε παράσταση ενώπιον συμβολαιογράφου για σύνταξη αντιρρήσεων, επαναντιρρήσεων ή ανακοπής κατά πίνακα κατατάξεως και σε κάθε παράσταση ενώπιον Συμβολαιογράφου σε απογραφή, δρχ. 450.

5. Σε κάθε κατασχετήριο στα χέρια τρίτου δρχ. 100 (σε περισσότερα κατασχετήρια κοινοποιούμενα καταβάλλεται το τέλος μόνο μια φορά και γίνεται μνεία περί τούτου, στα άλλα).

6. Σε κάθε μετάφραση εγγράφου γενομένη από δικηγόρο για υποστήριξη υπόθεσης και έκδοση αντιγράφου από δικηγόρο δρχ. 70.

7. Σε κάθε περιληψη μεταγραφής υποθήκης και προσημειώσεως, εγγραφής στα βιβλία διεκδικήσεων και εν γένει σε κάθε άλλη αίτηση προς υποθηκοφύλακα δρχ. 270.

8. Για την εξέλεξη τίτλου εφόσον επακολουθήσει σύνταξη συμβολαίου εκποιητικού ή υποθήκης ή προσημείωσης και για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για οποιοδήποτε είδος δικαιοπραξίας δρχ. 270.

9. Για συντασσόμενο από δικηγόρο έγγραφο σύστασης ή τροποποίησης Εταιρείας, δρχ. 150. Το τέλος τούτου, επικολλάται στο αντίγραφο που κατατίθεται στο Γραμματέα Πρωτοδικών.

10. Σε κάθε έγγραφο αυτοτελούς γνωμοδότησης επί νομικών θεμάτων δρχ. 100.

11. Σε κάθε άλλο έγγραφο απευθυνόμενο προς Δικαστική Αρχή και μη προβλεπόμενο ειδικά δρχ. 100».

Άρθρο 2

Το άρθρο 6 του Καταστατικού, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ. 2 του άρθρου πρώτου του Π.Δ. 450/8.9.1988 (Α' 205), τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 6

Η είσπραξη των ειδικών τελών που καθορίζονται από το άρθρο 4 εδ. γ ενεργούνται με την έκδοση και διάθεση από το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων Κατερίνης ειδικού ενσήμου, το οποίο θα προσάγεται από τον ενεργούντα δικηγόρο πριν από κάθε παράστασή του ή κατάθεση ή προσαγωγή δικογράφου, υπογραφομένου απ' αυτόν και γενικά θα επικολλάται σε οποιοδήποτε έγγραφο, δικόγραφο ή εξώδικο για το οποίο κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 υποχρεούται ο ενεργών δικηγόρος στην καταβολή του αντίστοιχου ειδικού τέλους.

Ο έλεγχος της νομότυπης χρήσης του ενσήμου θα γίνεται από την Διοικητική Επιτροπή του Ταμείου ή από τα εξουσιοδοτημένα απ' αυτήν μέλη του Ταμείου, οι δε αρμόδιοι υπάλληλοι έχουν την υποχρέωση να παρέχουν σ' αυτούς αδιακώλυτα οποιοδήποτε στοιχείο χρήσιμο γι' αυτόν τον έλεγχο.

Το ένσημο που θα εκδοθεί με μέριμνα του Ταμείου θα φέρει την επωνυμία του Ταμείου και τα αρχικά γράμματα «Τ.Π.Δ.Κ.», το έτος ίδρυσής του και την σε δρχ. αξία του καθενός ενσήμου, με τον αντίστοιχο κατά κατηγορία χρωματισμό. Τις λεπτομέρειες της μορφής, της εκτύπωσης και τις κατηγορίες βάσει του ποσού του ενσήμου σε δραχμές θα καθορίζει εκάστοτε με απόφαση».

Άρθρο 3

Το άρθρο 9 του Καταστατικού, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ. 3 του άρθρου πρώτου του Π.Δ. 450/8.9.1988 (Α' 205), τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 9

Έκτακτα βοήθημα

Το έκτακτο βοήθημα χορηγείται μόνο λόγω ασθένειας ή άλλου προσωπικού ή οικογενειακού ατυχήματος ή επιστράτευσης μέλους του Ταμείου ή τοκετού της δικηγόρου και δεν είναι δυνατόν να υπερβεί το ποσό των δρχ. 40.000 συνολικά για κάθε μέτοχο και για ένα οικονομικό έτος, χορηγείται δε, κατά την εκτίμηση της Διοικητικής Επιτροπής τμηματικά ή και εφάπαξ ανάλογα με την παρουσιαζόμενη ανάγκη και, την οικονομική κατάσταση του μετόχου. Υπέρβαση του ποσού αυτού επιτρέπεται σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως σε περίπτωση διαρκούς επιστράτευσης μετόχου, εκτιμώμενης από τη Διοικητική Επιτροπή, μετά σύμφωνη γνώμη της Εποπτικής Επιτροπής. Η υπέρβαση αυτή σε καμμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να είναι ανώτερη των 80.000 δρχ. Επίσης με σύμφωνη γνώμη της Εποπτικής Επιτροπής η Διοικητική Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει και δεύτερο έκτακτο βοήθημα μέσα στο ίδιο οικονομικό έτος».

Άρθρο 4

α) Η παρ. 2 του άρθρου 11 του Καταστατικού, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 4α του άρθρου πρώτου του Π.Δ./τος 450/8.9.1988 (Α' 205), τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 11

2. Το Τακτικό εφάπαξ βοήθημα ορίζεται σε δρχ. 60.000 για κάθε έτος συμμετοχής (ασφάλισης) στο ταμείο, χωρίς όμως να είναι δυνατόν να υπερβεί σε καμμία περίπτωση το ποσό των δρχ. 2.100.000».

β) Η παρ. 5 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με τις διατάξεις της παρ. 4β του άρθρου πρώτου του Π.Δ./τος 450/8.9.1988 (Α' 205), τροποποιείται ως ακολούθως:

«5. Ως χρόνος δικηγορίας στο Πρωτοδικείο Κατερίνης λογίζεται και ο χρόνος δικηγορίας στο Πρωτοδικείο Θεσ/νίκης, αλλά μόνο για όσους δικηγόρους διορίστηκαν και εγγράφηκαν στα Μητρώα του Δικηγορικού Συλλόγου Κατερίνης μέχρι την 18η Νοεμβρίου 1959, (ημερομηνία εγκρίσεως του Καταστατικού του Ταμείου). Και γι' αυτούς τους δικηγόρους το τακτικό εφάπαξ βοήθημα ορίζεται σε δρχ. 60.000 για κάθε έτος συμμετοχής (ασφάλισης) στο Ταμείο».

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του Δ/τος αυτού, εκτός από τις διατάξεις του άρθρου 4 που ισχύουν από 31.5.1991, αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

Μύκονος, 16 Αυγούστου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 320 (4)

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού έργου στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 1304/82 (ΦΕΚ 144/Α) «Για την επιστημονική - παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διοίκηση στη Γενική και στη Μέση Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις».
2. Τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 6 του Ν. 2043/92 (ΦΕΚ 79/Α) «Εποπτεία και Διοίκηση της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», με τις οποίες αντικαταστάθηκε το άρθρο 11 παρ. 1 περίπτωση Δ του Ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167/Α) «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
3. Την 1/92 γνωμοδότηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.
4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού (άρθρο 29Α του Ν. 1558/85, όπως αυτό προσετέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92).
5. Την 601/93 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. Με τον όρο αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου νοείται η εκτίμηση της απόδοσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης γενικά. Κατά την αξιολόγηση εκτιμάται το έργο κάθε εκπαιδευτικού χωριστά, το έργο της σχολικής μονάδας συνολικά καθώς και η απόδοση του εκπαιδευτικού συστήματος σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
2. Σκοπός της αξιολόγησης είναι η διαρκής βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού αναλύονται τα αποτελέσματα του εκπαιδευτικού έργου, προσδιορίζονται τυχόν αποκλίσεις από τους επιδιωκόμενους στόχους και αναζητούνται τα αίτια, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες διορθωτικές παρεμβάσεις και αναπροσαρμογές.
3. Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού συντελεί στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.
Συγκεκριμένα βοηθεί τον εκπαιδευτικό:
 - α. Να ενισχύει την αυτογνωσία του ως προς την επιστημονική του συγκρότηση, την παιδαγωγική του κατάρτιση και τη διδακτική του ευστοχία
 - β. Να σχηματίζει μια θεμελιωμένη εικόνα για την απόδοση του έργου του και
 - γ. Να προσπαθεί να βελτιώνει την προσφορά του στο μαθητή, αξιοποιώντας τις διαπιστώσεις και οδηγίες του Σχολικού Συμβούλου.
4. Τέλος, η συστηματική ανάλυση και μελέτη των στοιχείων της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών λειτουργεί ως ανατροφοδοτικός μηχανισμός για την επιμόρφωσή τους σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 2

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

1. Στο πλαίσιο των γενικών σκοπών της εκπαίδευσης και των ειδικών σκοπών των διδασκομένων μαθημάτων σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, ο σύλλογος των διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας σε συνεργασία με τους οικείους Σχολικούς Συμβούλους προγραμματίζει στην αρχή κάθε σχολικού έτους τις διδακτικές και τις ευρύτερες εκπαιδευτικές δραστηριότητές της.
2. Στο τέλος του διδακτικού έτους το εκπαιδευτικό έργο κάθε σχολικής μονάδας αξιολογείται από το σύλλογο των διδασκόντων - αφού λάβει υπόψη του και τη σχετική γνώμη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων - προκειμένου να επισημανθούν αδυναμίες και να βελτιωθεί ο προγραμματισμός του επόμενου έτους. Σχετική έκθεση υποβάλλεται από το Διευθυντή του σχολείου στο Γραφείο των Σχολικών Συμβούλων και στον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Γραφείου Εκπαίδευσης.
3. Με βάση τις εκθέσεις αυτές και τις προσωπικές τους παρατηρήσεις οι Σχολικοί Σύμβουλοι και οι Προϊστάμενοι Γραφείων Εκπαίδευσης συντάσσουν εκθέσεις για το εκπαιδευτικό έργο των σχολικών μονάδων της περιφέρειάς τους, τις οποίες υποβάλλουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι στον οικείο Συντονιστή Σχολικών Συμβούλων και οι Προϊστάμενοι Γραφείων στον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης, οι οποίοι συντάσσουν γενική έκθεση κατά νομό. Οι γενικές αυτές εκθέσεις, καθώς και οι επιμέρους εκθέσεις των Σχολικών Συμβούλων και των Προϊσταμένων Γραφείων, υποβάλλονται με ευθύνη των Συντονιστών και των Προϊσταμένων Διευθύνσεων στο Υπουργείο Παιδείας και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, προκειμένου να αποτελέσουν βασικό υλικό για τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό σε εθνικό επίπεδο.

Άρθρο 3

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

1. Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού γίνεται από τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο και από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας, στην οποία υπηρετεί ο εκπαιδευτικός. Για την αξιολόγηση αυτή, που αποτελεί φυσική συνέπεια και επιστέγασμα μακράς και πολύπλευρης συνεργασίας τους σε ποικίλους τομείς της εκπαιδευτικής πράξης, συντάσσεται ιδιαίτερη έκθεση από καθένα εκ των ανωτέρω.
2. Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού από το Σχολικό Σύμβουλο διαμορφώνεται σταδιακά από τη συνεχή επικοινωνία τους:
 - α) Στα ενημερωτικά σεμινάρια και τις άλλες επιμορφωτικές συνημιτηρίες, που διοργανώνονται από το Σχολικό Σύμβουλο.
 - β) Κατά τη συνεργασία τους για την αναζήτηση λύσεων σε επιστημονικά, παιδαγωγικά και διδακτικά θέματα.
 - γ) Κατά τις επισκέψεις του Σχολικού Συμβούλου στο σχολείο του εκπαιδευτικού και στην αίθουσα διδασκαλίας.
Για τη σύνταξη της Έκθεσης Αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού ο Σχολικός Σύμβουλος συνεκτιμά:
 - i) την ενεργητική συμμετοχή του εκπαιδευτικού σε όλες τις περιπτώσεις συνεργασίας τους που αναφέρονται προηγουμένως.
 - ii) τα συγκεκριμένα στοιχεία που προέκυψαν από την παρακολούθηση δύο τουλάχιστον διδασκαλιών του εκπαιδευτικού, σε διαφορετικές ημέρες και πάντοτε ύστερα από σχετική προσυνεννόηση.
 - iii) ατομική έκθεση στην οποία συντάσσει ο εκπαιδευτικός και στην οποία περιλαμβάνονται όσα στοιχεία κρίνει σκόπιμο ότι πρέπει να γνωρίζει ο Σχολικός Σύμβουλος για τον τρόπο εργασίας του γενικά και για τις διδασκαλίες του προηγούμενου εδαφίου ii.
3. Ο Σχολικός Σύμβουλος αξιολογεί:
 - α) την επιστημονική κατάρτιση του εκπαιδευτικού, δηλαδή - την απαραίτητη για το έργο του επιστημονική συγκρότηση - την κατοχή της διδακτέας ύλης - την ενημέρωσή του στις νεότερες εξελίξεις της επιστήμης του σε συνδυασμό με το βαθμό προσφοράς σύγχρονων επιστημονικών γνώσεων στο σχολείο - την επιστημονική - εκπαιδευτική δραστηριότητά του, όπως η ενεργός συμμετοχή του σε σεμινάρια, οι κρίσεις και προτάσεις του για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας κ.α. και

- β) την παιδαγωγική – διδακτική του ικανότητα, δηλαδή
 - τον προγραμματισμό του διδακτικού του έργου και το σχεδιασμό των επιμέρους ενοτήτων
 - την ορθή χρήση κατάλληλης κατά περίπτωση μεθόδου και εποπτικών μέσων διδασκαλίας
 - την εξασφάλιση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής όλων των μαθητών στη διδασκαλία
 - τον έλεγχο της αφομοίωσης των διδαχθέντων
 - την ικανότητα αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών
 - τη δημιουργία του απαραίτητου παιδαγωγικού κλίματος με τους μαθητές και την υποβοήθησή τους για ομαλή και δημιουργική προσαρμογή στη σχολική εργασία και ζωή.

4. Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού από το Διευθυντή του σχολείου διαμορφώνεται μέσα από την καθημερινή τους συνεργασία.

Ο Διευθυντής του Σχολείου αξιολογεί:

- α) την υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τον εκπαιδευτικό, δηλαδή
 - την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του ως υπαλλήλου και εκπαιδευτικού,
 - την εκτέλεση των εργασιών που του αναθέτουν ο Σύλλογος των διδασκόντων και ο Διευθυντής του Σχολείου και
 - την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων και πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων δραστηριοτήτων σχετικών με το περιβάλλον, την υγεία κ.λπ.

β) τη συνεργασία – επικοινωνία με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, δηλαδή

- i) τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους συναδέλφους του
 - για τη συλλογική αντιμετώπιση ειδικών διδακτικών προβλημάτων ή άλλων προβλημάτων της σχολικής ζωής
 - για την κατανομή του προγράμματος
 - για την κατανομή των καθηκόντων
 - για τη διατύπωση θεμάτων γραπτών εξετάσεων
 - για την οργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων
- ii) τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους μαθητές του
 - για την οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων
 - για τη διευθέτηση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας
 - για την αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων των μαθητών
- iii) τη συνεργασία του εκπαιδευτικού με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών του
 - για την παροχή υπεύθυνης ενημέρωσής τους
 - για την από κοινού αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των μαθητών.

5. Οι εκθέσεις αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού από το Σχολικό Σύμβουλο και από το Διευθυντή του Σχολείου περιέχουν, εκτός από το περιγραφικό μέρος τους, και αριθμητικό προσδιορισμό των στοιχείων αξιολόγησης. Ειδικότερα:

I. Η Επιστημονική Κατάρτιση του εκπαιδευτικού (παρ. 3α) και η Παιδαγωγική – Διδακτική ικανότητά του (παρ. 3β) αποτιμώνται σε κλίμακα από 10 μέχρι και 50 μόρια εκάστη (σύνολο μορίων 100) και

II. Η Υπηρεσιακή συνέπεια, υπευθυνότητα και ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τον εκπαιδευτικό (παρ. 4α) και η συνεργασία – επικοινωνία του με εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές (παρ. 4β) αποτιμώνται σε κλίμακα από 10 μέχρι και 50 μόρια εκάστη (σύνολο μορίων 100).

Οι συντασσόμενες εκθέσεις πρέπει να υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 10 Ιουνίου του έτους κατά το οποίο συντάσσονται στην οικεία Διεύθυνση ή Γραφείο Εκπαίδευσης, όπου και φυλάσσονται.

6. Οι εκθέσεις της προηγούμενης παραγράφου συντάσσονται κατά τις ακόλουθες χρονικές περιόδους:

- μέχρι το τέλος της πρώτης διετίας της υπηρεσίας του εκπαιδευτικού
- μέχρι το τέλος κάθε επόμενης τετραετίας και ως το 22 έτος της υπηρεσίας του
- μέχρι το τέλος κάθε επόμενης πενταετίας για τα έτη υπηρεσίας του πέραν των 22 και
- σε κάθε περίπτωση συμμετοχής εκπαιδευτικού σε διαδικασίες επιλογής, μετά από αίτησή του και εφόσον δεν υπάρχει έκθεση αξιολόγησής του σύμφωνα με τα οριζόμενα προηγουμένως.

7. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης μετάθεσης εκπαιδευτικού

κατά τη λήξη των καθοριζόμενων από την προηγούμενη παράγραφο χρονικών περιόδων, συντάσσεται υποχρεωτικά Έκθεση Αξιολόγησης από το Σχολικό Σύμβουλο και το Διευθυντή του Σχολείου για τον προς μετακίνηση εκπαιδευτικό, αν δεν έχει ως τότε αξιολογηθεί. Ομοίως, σε περίπτωση λήξεως της θητείας Σχολικού Συμβούλου ή υπηρεσιακής μετακίνησης του Διευθυντή του Σχολείου συντάσσεται υποχρεωτικά Έκθεση Αξιολόγησης για τους εκπαιδευτικούς, αν δεν έχουν ως τότε αξιολογηθεί απ' αυτούς.

8. Εφόσον υπάρχουν περισσότερες της μιας Εκθέσεις Αξιολόγησης για τον ίδιο εκπαιδευτικό και για κάθε συγκεκριμένη περίοδο (διετία, τετραετία ή πενταετία) από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 6 αυτού του άρθρου, ως έκθεση αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού γι' αυτή την περίοδο λαμβάνεται ο μέσος όρος των Εκθέσεων που συντάχθηκαν από Σχολικούς Συμβούλους ή Διευθυντές Σχολείου αντίστοιχα.

9. Δε μπορεί να συνταχθεί Έκθεση Αξιολόγησης του έργου του εκπαιδευτικού, εφόσον ο Σχολικός Σύμβουλος ή ο Διευθυντής Σχολείου δεν έχει συνυπηρετήσει με τον εκπαιδευτικό για τόσο χρόνο όσο και η διάρκεια ενός διδακτικού έτους.

Άρθρο 4

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1. Το έργο του Διευθυντή Σχολείου αξιολογείται:

I. από το Σχολικό Σύμβουλο της οικείας ειδικότητας ή κλάδου ως προς τα ίδια στοιχεία, στα οποία αξιολογείται το έργο του εκπαιδευτικού από το Σχολικό Σύμβουλο, όπως αυτά καθορίζονται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, και

II. από τον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Γραφείου Εκπαίδευσης ως προς τα στοιχεία:

- α) την υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από το Διευθυντή, δηλαδή
 - την οργανωτική – καθοδηγητική του ικανότητα
 - την υπεύθυνη άσκηση των καθηκόντων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του ως υπαλλήλου και εκπαιδευτικού
 - την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας και την εκτέλεση των εργασιών που του αναθέτουν ο Σύλλογος των διδασκόντων και ο οικείος Προϊστάμενος Εκπαίδευσης,
 - την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για τη διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων και πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων δραστηριοτήτων σχετικών με το περιβάλλον, την υγεία κ.λπ.

β) τη συνεργασία – επικοινωνία με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, δηλαδή

- i) τη συνεργασία του Διευθυντή με τους συναδέλφους του
 - για τη συλλογική αντιμετώπιση ειδικών διδακτικών προβλημάτων ή άλλων προβλημάτων της σχολικής ζωής
 - για την κατανομή του προγράμματος
 - για την κατανομή των καθηκόντων
 - για τη διατύπωση θεμάτων γραπτών εξετάσεων
 - για την οργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων
- ii) τη συνεργασία του Διευθυντή με τους μαθητές του σχολείου
 - για την οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων
 - για τη διευθέτηση προβλημάτων της μαθητικής κοινότητας
 - για την αντιμετώπιση ατομικών προβλημάτων των μαθητών
- iii) τη συνεργασία του Διευθυντή με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών
 - για την παροχή υπεύθυνης ενημέρωσής τους
 - για την από κοινού αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων των μαθητών.

Ο υπό αξιολόγηση Διευθυντής υποβάλλει στον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Γραφείου Εκπαίδευσης ατομική έκθεση για τον απολογισμό του έργου του, η οποία και συνεκτιμάται κατά την αξιολόγησή του.

2. Οι εκθέσεις της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου συντάσσονται κάθε τετραετία καθώς και σε κάθε περίπτωση συμμετοχής Διευθυντή σε διαδικασία μονιμοποίησής του, εάν είναι επί θητεία, ή επιλογής του σε επόμενη βαθμίδα, και εφόσον δεν έχει ως τότε αξιολογηθεί στη βαθμίδα που κατέχει.

3. Ως προς την κλίμακα αξιολόγησης, τη φύλαξη και τις λοιπές προϋποθέσεις συντάξεως των εκθέσεων αξιολόγησης του έργου των Διευθυντών Σχολείων από τους οικείους Σχολικούς Συμβού-

λους και τους Προϊστάμενους Διευθύνσεων ή Γραφείων Εκπαίδευσης έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ή ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

1. Το έργο Προϊστάμενου Γραφείου Εκπαίδευσης ή Γραφείου Φυσικής Αγωγής αξιολογείται από τον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ως προς:

- α) την οργανωτική – καθοδηγητική του ικανότητα και την εφαρμογή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας.
- β) την υπηρεσιακή συνέπεια, την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών.
- γ) τη συνεργασία με τους Διευθυντές Σχολείων της αρμοδιότητάς του.
- δ) την επικοινωνία και συνεργασία με άλλους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας.
- ε) την αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση προβλημάτων.

Η Έκθεση Αξιολόγησης περιέχει περιγραφικό μέρος και αριθμητικό προσδιορισμό του συνόλου των παραπάνω στοιχείων αξιολόγησης σε κλίμακα 20 έως 100.

Ο υπό αξιολόγηση Προϊστάμενος Γραφείου υποβάλλει στον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσης ατομική έκθεση για τον απολογισμό του έργου του, η οποία και συνεκτιμάται κατά την αξιολόγησή του.

2. Οι εκθέσεις της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου συντάσσονται κάθε τετραετία, καθώς και σε κάθε περίπτωση συμμετοχής του Προϊσταμένου Γραφείου σε διαδικασία επιλογής σε επόμενη βαθμίδα, και εφόσον δεν έχει ως τότε αξιολογηθεί στη βαθμίδα που κατέχει.

Οι εκθέσεις αυτές συντάσσονται το αργότερο μέχρι τις 10 Ιουνίου κάθε διδακτικού έτους και φυλάσσονται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

3. Ως προς τις λοιπές προϋποθέσεις συντάξεως των εκθέσεων αξιολόγησης του έργου των Προϊσταμένων Γραφείου από τον οικείο Προϊστάμενο Διεύθυνσεως Εκπαίδευσης έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 7, 8 και 9 του άρθρου 3 του παρόντος προεδρικού διατάγματος.

Άρθρο 6

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΣΤΑΣΗΣ

1. Ο ενδιαφερόμενος εκπαιδευτικός ή Διευθυντής Σχολείου ή Προϊστάμενος Γραφείου Εκπαίδευσης ή Γραφείου Φυσικής Αγωγής λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου των Εκθέσεων Αξιολόγησης του έργου τους, που συντάχθηκαν από τα αντίστοιχα κατά περίπτωση όργανα, τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος, από 15 Ιουνίου μέχρι και 31 Αυγούστου του σχολικού έτους που συντάχθηκε η έκθεση, υπογράφοντας σε τηρούμενο σχετικό βιβλίο στην οικεία Διεύθυνση ή Γραφείο Εκπαίδευσης.

2. Σε περίπτωση διαφωνίας τους με το περιεχόμενο των Εκθέσεων αυτών έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν ένσταση, εντός 15 ημερών από την ημερομηνία που έλαβαν γνώση, συνοδευόμενη από τεκμηριωμένη αναφορά τους και να ζητήσουν δευτεροβάθμια αξιολόγηση, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του επομένου άρθρου.

3. Ο μέσος όρος των Εκθέσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Αξιολόγησης αποτελεί την τελική αξιολόγηση στους τομείς, τους οποίους αξιολογεί το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος.

Άρθρο 7

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Η δευτεροβάθμια αξιολόγηση του έργου εκπαιδευτικού για Έκθεση που συνέταξε ο οικείος Σχολικός Σύμβουλος διενεργείται από τον αρχαιότερο της ίδιας ειδικότητας Σχολικό Σύμβουλο γειτονικού νόμου ή περιφέρειας, του οποίου η έδρα είναι η πλησιέστερη προς το σχολείο όπου υπηρετεί ο εκπαιδευτικός. Σε πε-

ρίπτωση που ο αριθμός των ενστάσεων είναι μεγάλος, οι ενστάσεις κατανέμονται κατ' αλφαβητική σειρά στους αρχαιότερους κατά σειρά Σχολικούς Συμβούλους της ίδιας ειδικότητας των γειτονικών κατά τα ανωτέρω κριτήρια νομών ή περιφερειών.

2. Ο δεύτερος αυτός αξιολογητής, αφού μελετήσει τον υπηρεσιακό φάκελο του εκπαιδευτικού και τη σχετική αναφορά του, συζητεί με τον ενδιαφερόμενο, παρακολουθεί μία (1) τουλάχιστον διδασκαλία του και προβαίνει στη δευτεροβάθμια αξιολόγηση του έργου του.

3. Η δευτεροβάθμια αξιολόγηση του έργου εκπαιδευτικού για Έκθεση που συνέταξε ο Διευθυντής του Σχολείου του διενεργείται από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης ή του Γραφείου Εκπαίδευσης στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει το Σχολείο. Ο δεύτερος αυτός αξιολογητής, αφού μελετήσει τον υπηρεσιακό φάκελο του εκπαιδευτικού και τη σχετική αναφορά του, συνεργάζεται με το Διευθυντή του Σχολείου και τον ίδιο τον εκπαιδευτικό και συντάσσει τη δευτεροβάθμια αξιολόγησή του.

4. Για την Έκθεση Αξιολόγησης του έργου Διευθυντή Σχολείου, την οποία συνέταξε ο οικείος Σχολικός Σύμβουλος, η δευτεροβάθμια αξιολόγηση διενεργείται κατά τα οριζόμενα από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

5. Για την Έκθεση Αξιολόγησης του έργου του Διευθυντή Σχολείου, την οποία συνέταξε ο οικείος Προϊστάμενος Γραφείου Εκπαίδευσης, δεύτερος αξιολογητής ορίζεται ο Προϊστάμενος της οικείας Διεύθυνσης και για την Έκθεση που συνέταξε ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης ο αρχαιότερος Προϊστάμενος από τις όμορες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης. Ο δεύτερος αξιολογητής, αφού μελετήσει τον υπηρεσιακό φάκελο του Διευθυντή του Σχολείου και τη σχετική αναφορά του, συνεργάζεται με τον οικείο Προϊστάμενο Γραφείου ή Διεύθυνσης Εκπαίδευσης κατά περίπτωση, και με τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο και συντάσσει τη δευτεροβάθμια αξιολόγησή του.

6. Για την Έκθεση Αξιολόγησης του έργου Προϊσταμένου Γραφείου Εκπαίδευσης ή Φυσικής Αγωγής, την οποία συνέταξε ο οικείος Προϊστάμενος Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, δεύτερος αξιολογητής είναι ο αρχαιότερος Προϊστάμενος Διεύθυνσης από τις όμορες Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, ο οποίος, αφού μελετήσει τον υπηρεσιακό φάκελο του ενδιαφερόμενου και με τη σχετική αναφορά του, συνεργάζεται με τον ενδιαφερόμενο και με το συντάκτη της πρώτης έκθεσης αξιολόγησης και συντάσσει τη δευτεροβάθμια έκθεση.

Άρθρο 8

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Στα Νηπιαγωγεία και στα Δημοτικά Σχολεία στα οποία λόγω οργανικότητας θέσεων δεν έχουν οριστεί, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, Διευθυντές η σχετική έκθεση αξιολόγησης, που προβλέπεται από την παράγραφο 5 του άρθρου 3, συντάσσεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης ή Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η δευτεροβάθμια αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών αυτής της παραγράφου διενεργείται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις της παραγράφου 5 του προηγούμενου άρθρου.

2. Προϊστάμενοι Δ/σεων και Γραφείων Εκπαίδευσης που επελέγησαν στις αντίστοιχες θέσεις πριν από τη δημοσίευση του νόμου 2043/92, καθώς και όσοι τοποθετούνται σε θέση Διευθυντή σχολείου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του νόμου 2043/92, συντάσσουν μόνο περιγραφικές εκθέσεις για τα στοιχεία που έχουν αρμοδιότητα να αξιολογούν σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του Προεδρικού Διατάγματος, οι οποίες και τίθενται στη διάθεση των αντικαταστατών τους, που επιλέγονται κατά τις διατάξεις του παραπάνω νόμου.

Οι Διευθυντές των ιδιωτικών σχολείων συντάσσουν μόνο περιγραφική έκθεση για τα στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, η οποία υποβάλλεται και φυλάσσεται στην οικεία Διεύθυνση ή Γραφείο Εκπαίδευσης. Ως προς το χρόνο σύνταξης ισχύει η παράγραφος 6 του ως άνω άρθρου.

Οι αξιολογηθέντες εκπαιδευτικοί μπορούν να ζητήσουν να λάβουν γνώση της έκθεσής τους και να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα, εφόσον το επιθυμούν.

3. Όπου στο παρόν διάταγμα αναφέρεται ο όρος Διευθυντής Σχολείου νοείται και ο Διευθυντής Σχολικού Εργαστηριακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.).

4. Για τους εκπαιδευτικούς που προσφέρουν τις υπηρεσίες

τους στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) και στους Οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας συντάσσει Έκθεση Αξιολόγησης αντίστοιχα ο Προϊστάμενος της υπηρεσίας τους, ο οικείος Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, ο Διευθυντής του Π.Ε.Κ., ο Πρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος του Οργανισμού και με βάση τα στοιχεία: γνώση αντικειμένου, ενδιαφέρον και δημιουργικότητα, υπηρεσιακή συνέπεια, υπηρεσιακές σχέσεις και συμπεριφορά, αποτελεσματικότητα.

Η Έκθεση Αξιολόγησης περιέχει περιγραφικό μέρος και αριθμητικό προσδιορισμό του συνόλου των παραπάνω στοιχείων αξιολόγησης σε κλίμακα 10 έως 100, ενώ ως προς το χρόνο και τις λοιπές προϋποθέσεις συντάξεως της εκθέσεως ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 3 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 24 Αυγούστου 1993

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΦΛΙΑΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Πράξη Διοικητή αριθ. 2239/13.8.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Επιτόκια χρηματοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος των πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) Το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 «όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»,

β) την ΠΔ/ΤΕ 2185/24.3.93 και ειδικότερα τα Κεφ. Ι, παρ. 3 και Κεφ. ΙΙ παρ. Δ,

γ) την ΠΔ/ΤΕ 2214/15.6.93,

δ) τις τρέχουσες νομισματοπιστωτικές συνθήκες, αποφάσισε:

να τροποποιήσει την ΠΔ/ΤΕ 2214/15.6.93 και να καθορίσει από 13 Αυγούστου 1993 τα επιτόκια των λογαριασμών που προβλέπονται στα Κεφ. Ι και ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2185/24.3.93 ως εξής:

1. Αναπροεξόφλησης γραμματίων και συναλλαγματικών σε 21% το χρόνο.

2. Χρηματοδότησης έναντι ενεχύρου τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου σε 24,5% το χρόνο.

Διευκρινίζεται ότι το επιτόκιο της παραγράφου αυτής εφαρμόζεται και επί του υπολοίπου της αντίστοιχης χρηματοδότησης που υφίσταται κατά την ως άνω ημερομηνία.

Από τις διατάξεις της Πράξης αυτής δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής
Ε.Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

(6)

Πράξη Διοικητή αριθ. 2241/16.8.93
(Άρθρο 1 του Ν. 1266/82)

Καθορισμός του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου για την ίδρυση στεγαστικών τραπεζών θυγατρικών πιστωτικών ιδρυμάτων και του πεδίου δραστηριοτήτων τους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) Το άρθρο 1 του Ν. 1266/82 «όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις»,

β) το Ν. 3221/24 «περί κτηματικών τραπεζών», όπως ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 26 παράγρ. 6 του Ν. 2076/92,

γ) το άρθρο 5 του Ν. 2076/92 «ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις»,

δ) την ΠΔ/ΤΕ 2110/20.8.92 «καθορισμός ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικών ιδρυμάτων»,

ε) τη σκοπιμότητα βελτίωσης των συνθηκών ανταγωνισμού στον τομέα της στεγαστικής πίστης, αποφάσισε:

1. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία τραπεζών που δραστηριοποιούνται στο χώρο της στεγαστικής πίστης με αρχικό μετοχικό κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο με το σε δραχμές ισότιμο των πέντε εκατομμυρίων ECU, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της Π.Δ./Τ.Ε. 2110/20.8.92, εφόσον η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου των εν λόγω τραπεζών θα κατέχεται από ένα ή περισσότερα πιστωτικά ιδρύματα.

2.α) Η πιστωτική και επενδυτική δραστηριότητα των στεγαστικών τραπεζών της ως άνω κατηγορίας θα περιορίζεται στα εξής:

i) στη χρηματοδότηση των φυσικών και νομικών προσώπων, περιλαμβανομένων και των κατασκευαστικών εταιρειών για την κατασκευή, επισκευή και αγορά κατοικιών, περιλαμβανομένης και της αξίας αγοράς του οικοπέδου επί του οποίου θα ανεγερθεί το ακίνητο, καθώς και για την κάλυψη δαπανών αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού κατοικιών.

ii) στη χορήγηση δανείων και πιστώσεων προς φυσικά πρόσωπα με προσωπική ασφάλεια μέχρι ποσού ίσου με το 5% του εκάστοτε υπολοίπου των συνολικών χορηγήσεών τους.

β) η άντληση κεφαλαίων από τη διατραπεζική αγορά δραχμών καθώς και η διενέργεια πράξεων σε συνάλλαγμα από τις τράπεζες της ως άνω κατηγορίας διέπεται από τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2063/10.4.93, οι δε τοποθετήσεις τους σε τίτλους από τις διατάξεις των αποφ. ΕΝΠΘ 448/2/90 και 521/2/93 (παράγρ. 2), και

γ) τα ταμειακά τους πλεονάσματα επιτρέπεται να τοποθετούνται στη διατραπεζική αγορά ή σε τίτλους της χρηματαγοράς.

Για τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των Ν. 3221/24 και 2076/92.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στις ως άνω στεγαστικές τράπεζες κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1 θα είναι έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνα για την ομαλή και χρηστή διαχείριση καθώς και για τη φερεγγυότητα της θυγατρικής τους τράπεζας.

4. Διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις περί υποχρεωτικών δεσμεύσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος και εισφορών του Ν. 128/75 που αφορούν τις κτηματικές τράπεζες εφαρμόζονται και επί των τραπεζών της ως άνω κατηγορίας.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Διοικητής
Ε.Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

(7)
Τροποποίηση διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 1777/90 που αφορά τους όρους κάλυψης, μέσω διεθνών πιστωτικών καρτών, δαπανών κίνησης στο εξωτερικό αυτοκινήτων διεθνών εμπορευματικών μεταφορών.

(Συνεδρίαση 530/22.7.93, θέμα 8)

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αφού έλαβε υπόψη:

α) την ΠΔ/ΤΕ 1777/90, και
β) σχετικά αιτήματα Τραπεζών και ενδιαφερομένων εταιρειών, αποφάσισε:

να τροποποιήσει και συμπληρώσει τις σχετικές διατάξεις των παραγράφων 2γ (τρίτο εδάφιο) και 3β της ΠΔ/ΤΕ 1777/31.7.90 ως ακολούθως:

1. Οι μεσολαβούσες τράπεζες επιτρέπεται να αποδέχονται, ως δικαιολογητικά των δαπανών ανά όχημα, τις χρεωστικές συγκεντρωτικές καταστάσεις που εκδίδονται από τις εκδότριες των πιστωτικών καρτών εταιρείες και στις οποίες αναγράφονται αναλυτικά το είδος και το ποσό της κάθε δαπάνης. Οι ως άνω συγκεντρωτικές καταστάσεις θα συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση (ΝΔ 1599/86) της μεταφορικής εταιρείας ότι αναγνωρίζει τις δα-

πάνες για τις οποίες ζητείται χορήγηση συναλλάγματος. Στην περίπτωση αυτή τα πρωτότυπα αναλυτικά δικαιολογητικά των δαπανών φυλάσσονται ανά όχημα στο αρχείο της Εταιρείας.

Διευκρινίζεται ότι η μεσολαβούσα τράπεζα θα εξακολουθεί να ελέγχει, με βάση τα παραπάνω στοιχεία, εάν οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες αφορούν επιτρεπόμενες, κατηγορίες δαπανών.

2. Επιτρέπεται η χορήγηση συναλλάγματος σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 1776/31.7.90 για την κάλυψη δαπανών που αναφέρονται στο εδάφιο 2α της ΠΔ/ΤΕ 1777/31.7.90 και στις περιπτώσεις μεταφορών σε χώρες στις οποίες ισχύει η πιστωτική κάρτα με την οποία είναι εφοδιασμένοι οι οδηγοί των οχημάτων.

Κατά τα λοιπά οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 1777/90 παραμένουν αμετάβλητες.

Από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Τα Μέλη

Ο Γραμματέας

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα, 12 Αυγούστου 1993

Ο Γραμματέας
Π. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 188

23 Σεπτεμβρίου 1997

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2525

Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Ενιαίο Λύκειο

1. Από το σχολικό έτος 1997-1998 καθιερώνεται ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου και αρχίζει σταδιακά η εφαρμογή του από την Α' Λυκείου. Σκοπός του Ενιαίου Λυκείου είναι:
 - α) η παροχή γενικής παιδείας υψηλού επιπέδου,
 - β) η ανάπτυξη των ικανοτήτων, της πρωτοβουλίας, της δημιουργικότητας και της κριτικής σκέψης των μαθητών,
 - γ) η προσφορά στους μαθητές των απαραίτητων γνώσεων και εφοδίων για τη συνέχιση των σπουδών τους στην επόμενη εκπαιδευτική βαθμίδα και
 - δ) η καλλιέργεια στους μαθητές δεξιοτήτων που θα τους διευκολύνουν την πρόσβαση, ύστερα από περαιτέρω εξειδίκευση ή κατάρτιση, στην αγορά εργασίας.
2. Στην Α' τάξη του Ενιαίου Λυκείου εφαρμόζεται πρόγραμμα μαθημάτων γενικής παιδείας, κοινών για όλους τους μαθητές. Η Β' τάξη περιλαμβάνει τρεις κατευθύνσεις, θεωρητική, θετική και τεχνολογική. Στην τάξη αυτή διδάσκονται μαθήματα γενικής παιδείας, κοινά για όλους τους μαθητές, σε ποσοστό 60% μέχρι 65% επί του συνόλου του προγράμματος και μαθήματα κατεύθυνσης σε ποσοστό 35% μέχρι 40%. Στη Γ' τάξη καθεμία από τις τρεις κατευθύνσεις μπορεί να περιλαμβάνει κύκλους σπουδών για τη διδασκαλία μαθημάτων επιλογής. Στην τάξη αυτή διδάσκονται μαθήματα γενικής παιδείας σε ποσοστό 50% μέχρι 55% επί του συνόλου του προγράμματος και μαθήματα επιλογής ανά κύκλο σπουδών σε ποσοστό 45% μέχρι 50%.
3. Στα εσπερινά Ενιαία Λύκεια, τετραετούς φοίτησης, η κατανομή του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμμα-

τος των διδασκόμενων μαθημάτων κατά τάξεις γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Για την ίδρυση, συγχώνευση ή κατάργηση Ενιαίων Λυκείων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 8, 49 και 50 του ν.1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α').

5. Στους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου χορηγείται Απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα:

- α) εγγραφής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση,
- β) απόκτησης επαγγελματικής εξειδίκευσης, μετά τη φοίτηση σε μεταλυκειακά ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης.

6. Οι προϋποθέσεις λειτουργίας κατευθύνσεων στα Ενιαία Λύκεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

7. Κατά τα σχολικά έτη 1997-1998 και 1998-1999, οι Β' και Γ' τάξεις των Λυκείων, αντίστοιχα, θα λειτουργήσουν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1566/1985, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

8. Τα λειτουργούντα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου Γενικά, Κλασικά, Μουσικά, Τεχνικά - Επαγγελματικά (Τ.Ε.Λ.) και Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια (Ε.Π.Λ.) μετατρέπονται σε Ενιαία Λύκεια. Εφόσον δεν εξασφαλίζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις λειτουργίας, τα ως άνω Λύκεια λειτουργούν, κατά την πρώτη πενταετία από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, ως εξής:

- α) Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια, με Θεωρητική, Θετική και Τεχνολογική κατεύθυνση
- β) Γενικά Λύκεια και Μουσικά Λύκεια, με Θεωρητική και Θετική κατεύθυνση
- γ) Κλασικά Λύκεια, με Θεωρητική κατεύθυνση και
- δ) Τεχνικά-Επαγγελματικά Λύκεια, με Τεχνολογική κατεύθυνση.

9. Η αξιολόγηση των μαθητών του Λυκείου είναι αναπόσπαστο μέρος της διδακτικής διαδικασίας, έχει ως στόχο να ελέγξει το βαθμό συγκράτησης πληροφοριών και γνώσεων, αλλά κυρίως να υιοθετήσει μεθόδους και πρακτικές που αξιολογούν το βαθμό επίτευξης των διδακτικών στόχων που έχουν τεθεί και των βασικών δεξιοτήτων, και συνδυάζει ποικίλες μορφές

μολογία προσδιορίζει τη σειρά εγγραφής των υποψηφίων στους πίνακες επιτυχίας.

6. Με απόφαση των οικείων Α.Ε.Ι., που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καταρτίζονται στα Α.Ε.Ι. προγράμματα θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης, διάρκειας δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων, τα οποία παρακολουθούν οι υποψήφιοι εκπαιδευτικοί είτε κατά τη διάρκεια των βασικών σπουδών τους είτε μετά τη λήξη αυτών. Σε όσους παρακολουθούν επιτυχώς τα προγράμματα, χορηγείται Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής στους διαγωνισμούς για την κατάρτιση πίνακα διοριστέων εκπαιδευτικών.

7. Από το σχολικό έτος 1998-1999, προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί προσλαμβάνονται, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, από τους πίνακες διοριστέων του ν. 1566/1985 και από τους εγγεγραμμένους στους πίνακες των επιτυχόντων στο διαγωνισμό και μη διορισμένους σε οργανικές θέσεις. Από το έτος 2003, οι προσλήψεις προσωρινών αναπληρωτών και ωρομίσθιων εκπαιδευτικών γίνονται αποκλειστικά από τους πίνακες των επιτυχόντων στο διαγωνισμό υποψηφίων εκπαιδευτικών.

8. Επί μία πενταετία από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό οι έχοντες τα τυπικά προσόντα διορισμού και χωρίς Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας. Από τη συμπλήρωση της πενταετίας ο σκοπός και ο τρόπος λειτουργίας της Π.Α.Τ.Ε.Σ. της Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. ε-πανακαθορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τη λειτουργία του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού.

Άρθρο 7

Ρυθμίσεις για το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.)

1. Στους βασικούς συντελεστές της εκπαίδευσης του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.1566/1985 προστίθεται η κατάρτιση Ενιαίου Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Π.Σ.), το οποίο προσδιορίζει τους στόχους της διδασκαλίας από το δημοτικό σχολείο μέχρι και το λύκειο και προδιαγράφει τα πλαίσια, μέσα στα οποία αναπτύσσεται το περιεχόμενο των αναλυτικών προγραμμάτων. Το Ε.Π.Π.Σ. καταρτίζεται, ύστερα από γνώμη του Π.Ι., με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Τα θέματα των άρθρων 3 παρ. 9, (περιπτώσεις δδ', εε', στστ' και ζζ'), 4 παρ. 11 (περιπτώσεις ε' στ' και ζ'), 5 παρ. 11 (περιπτώσεις β', γ', ζ', και η'), 7 παρ. 5 (περιπτώσεις γ', δ', η', θ' και ι'), 8 παρ. 9 (περιπτώσεις β', γ', δ', η' και θ'), 9 παρ. 9 (περιπτώσεις β', γ', δ', η' και θ'), 32 παρ. 6 (περιπτώσεις ε', στ', ζ', θ', ιβ' και ιγ') και 60 παρ. 8. του ν.1566/1985 ρυθμίζονται εφεξής με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου με την επιφύλαξη της ισχύος της παραγράφου 9 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Η απόφαση για τη ρύθμιση των θεμάτων της παραγράφου 8 του άρθρου 60 του ν. 1566/1985 προσυπογράφεται και από τον Υπουργό Οικονομικών.

3. Το άρθρο 60 του ν. 1566/1985 επαναφέρεται σε ισχύ και η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Τα διδακτικά βιβλία γράφονται με βάση τα αναλυτικά προγράμματα και τα προγράμματα σπουδών. Η συγγραφή των διδακτικών βιβλίων γίνεται είτε με προκήρυξη διαγωνισμού είτε με ανάθεση σε έναν ή περισσότερους συγγραφείς ή νομικά πρόσωπα ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος είτε με απευθείας ανάθεση σε συγγραφείς ή σε νομικά πρόσωπα ή σε ομάδες εκπαιδευτικών που αποσπώνται κατά κύρια απασχόληση και χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή στο Π.Ι. για τη συγγραφή αυτή. Στις ομάδες εκπαιδευτικών για τη συγγραφή των διδακτικών βιβλίων μπορούν να μετέχουν και σύμβουλοι ή πάρεδροι του Π.Ι., καθώς και άλλοι ειδικοί επιστήμονες.

Καθιερώνεται η εισαγωγή στα σχολεία περισσότερων από ένα διδακτικών βιβλίων για το μαθητή σε μαθήματα που αυτό κρίνεται απαραίτητο. Στην περίπτωση αυτή τα διδακτικά βιβλία είτε γράφονται από ειδικές συγγραφικές ομάδες που συγκροτούνται για κάθε βιβλίο με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι. είτε προέρχονται με επιλογή από το ελεύθερο εμπόριο, με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 60 του ν.1566/1985. Το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των βιβλίων ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκτός εαν υπάρχει αντίθετη συμφωνία."

4. Ο ειδικός λογαριασμός έρευνας του Π.Ι. λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται για τη λειτουργία των ειδικών λογαριασμών των Α.Ε.Ι. και τις διατάξεις της ΚΑ 679/1996 (ΦΕΚ 826 Β'), κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί δημοσίου λογιστικού και προμηθειών. Όπου στο νόμο λειτουργίας των ειδικών λογαριασμών των Α.Ε.Ι. απαιτείται η έγκριση του Πρύτανη ή της Συγκλήτου, για τον ειδικό λογαριασμό του Π.Ι. απαιτείται η έγκριση του Προέδρου ή του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι. αντίστοιχα. Πρόεδρος της επιτροπής ερευνών του ειδικού λογαριασμού του Π.Ι. είναι ο Πρόεδρος του Π.Ι. ή ένας από τους αντιπροέδρους, που ορίζεται με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι.. Με απόφαση του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι. μπορεί να οριστεί και αντιπρόεδρος της επιτροπής ερευνών του ειδικού λογαριασμού. Στην επιτροπή ερευνών του ειδικού λογαριασμού οι αντιπρόεδροι του Π.Ι., όταν απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνονται από τους αναπληρωτές Προέδρους των Τμημάτων του αντίστοιχα.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Ως αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης νοείται η διαδικασία αποτίμησης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων της, όπως αυτοί καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

2. Η αξιολόγηση αυτή αφορά όλους τους τύπους και μορφές των σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

3. Κατά την αξιολόγηση εκτιμάται η επάρκεια των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η απόδοση των σχολικών μονάδων, καθώς και γενικότερα η αποτελεσματικότητα του συστήματος

Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

4. Η ως άνω αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ασκείται από τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων, τους Προϊστάμενους Διευθύνσεων και Γραφείων, τους Σχολικούς Συμβούλους και το Σώμα Μόνιμων Αξιολογητών (Σ.Μ.Α.) ως εξής:

α) Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας συντάσσει αξιολογική έκθεση για τη σχολική μονάδα, την οποία διευθύνει και για τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας. Σε όσες σχολικές μονάδες δεν έχει ορισθεί Διευθυντής ή ο Διευθυντής κωλύεται ή ελλείπει, οι ως άνω εκθέσεις συντάσσονται από τον Αναπληρωτή Διευθυντή.

β) Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης και οι Προϊστάμενοι Γραφείων συντάσσουν αξιολογική έκθεση για τον τρόπο λειτουργίας των σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς τους, για τους Διευθυντές των εν λόγω σχολικών μονάδων και για το εκπαιδευτικό προσωπικό που υπηρετεί με οποιονδήποτε τρόπο στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης ή στα Γραφεία Εκπαίδευσης αντίστοιχα. Ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης συντάσσει επίσης αξιολογική έκθεση για τους Προϊστάμενους Γραφείων Εκπαίδευσης και για τον Προϊστάμενο του Γραφείου Φυσικής Αγωγής.

γ) Ο Σχολικός Σύμβουλος υποστηρίζει το επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο των εκπαιδευτικών της περιοχής ευθύνης του και συντάσσει αξιολογική έκθεση για θέματα που αφορούν την επιστημονική και διδακτική επάρκεια του εκπαιδευτικού. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί Σχολικός Σύμβουλος ή αυτός που έχει οριστεί κωλύεται ή ελλείπει, οι ως άνω εκθέσεις συντάσσονται από τον αναπληρωτή του.

δ) Η αξιολόγηση ασκείται και από το Σώμα Μόνιμων Αξιολογητών (Σ.Μ.Α.).

Για το σκοπό αυτόν συνιστώνται τετρακόσιες (400) οργανικές θέσεις μόνιμων αξιολογητών ΠΕ κατηγορίας στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η διαδικασία πλήρωσης των ως άνω θέσεων γίνεται με δημόσιο διαγωνισμό. Η σχετική προκήρυξη εκδίδεται από τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο. Με την προκήρυξη καθορίζονται ο αριθμός και η ειδικότητα των υπό πλήρωση θέσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο χρόνος υποβολής τους, ο χρόνος και ο τόπος διενέργειας του διαγωνισμού. Οι υποψήφιοι πρέπει να μην έχουν υπερβεί το 55ο έτος της ηλικίας τους και να έχουν ιδιαίτερα αυξημένα επιστημονικά προσόντα, σημαντική διδακτική προϋπηρεσία και ειδικότερα:

i. πτυχίο Α.Ε.Ι. ή άλλο αναγνωρισμένο τίτλο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και συνεκτιμάται το μεταπτυχιακό ή διδακτορικό δίπλωμα της ημεδαπής ή αναγνωρισμένος ισότιμος τίτλος της αλλοδαπής ή αντίστοιχος τίτλος των Κρατών - Μελών της Ε.Ε.,

ii. δωδεκαετή τουλάχιστον διδακτική προϋπηρεσία σε δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην ημεδαπή ή στην αλλοδαπή.

ε) Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που αναφέρονται στην οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία της εκπαίδευσης, στη θεωρία και τη μεθοδολογία της αξιολόγησης, καθώς και σε θέματα που αναφέρονται στο σύνολο του γνωστικού αντικείμενου της ειδικότητάς

τους, όπως προβλέπεται στα αναλυτικά προγράμματα των σχολείων. Οι υποψήφιοι επλέγονται με γραπτή εξέταση και δημόσια συνέντευξη.

στ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα ειδικότερα κριτήρια επιλογής, η σύνδεση και η συγκρότηση της εξεταστικής επιτροπής, ο τρόπος και η διαδικασία εξέτασης, η αποζημίωση των μελών της εξεταστικής επιτροπής, η εξεταζόμενη ύλη, ο τρόπος βαθμολόγησης και γενικά κάθε θέμα που αφορά την οργάνωση και τη διαδικασία εξέτασης των μόνιμων αξιολογητών.

ζ) Για την εποπτεία, τον έλεγχο και το συντονισμό των μελών του Σ.Μ.Α. και των Σχολικών Συμβούλων συνιστάται Επιτροπή Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας (Ε.Α.Σ.Μ.) με θητεία, αποτελούμενη από προσωπικότητες κύρους που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής των Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής. Η ως άνω Επιτροπή υπάγεται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζει τον Πρόεδρο και το Γραμματέα της Ε.Α.Σ.Μ..

η) Έργο των μελών του Σ.Μ.Α. είναι ιδίως:

- i) Η αξιολόγηση της σχολικής μονάδας και των εκπαιδευτικών με αποκλειστική ευθύνη τους
- ii) Η σύνταξη των ερωτηματολογίων αξιολόγησης κάθε σχολικής μονάδας
- iii) Η αξιολόγηση των στελεχών εκπαίδευσης και των κέντρων, μονάδων και υπηρεσιών υποστηρίξης της εκπαίδευσης και η σύνταξη σχετικής έκθεσης που υποβάλλεται στην Ε.Α.Σ.Μ.
- iv) Ο έλεγχος της ακρίβειας κατά τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους μαθητές
- v) Η σύνταξη γενικής έκθεσης αξιολόγησης και η υποβολή της στην Ε.Α.Σ.Μ.
- vi) Η παραπομπή προς τα αρμόδια όργανα για την επιβολή οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής στους εκπαιδευτικούς.

θ) Για τη μονιμοποίηση, την εξέλιξη και την επιλογή σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης απαιτείται προηγούμενη έκθεση των μόνιμων αξιολογητών. Κατά τη σύνταξη της τελικής έκθεσης αξιολόγησης των εκπαιδευτικών από τους μόνιμους αξιολογητές λαμβάνονται υπόψη και οι εκθέσεις της εσωτερικής τους αξιολόγησης.

i) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η υπηρεσιακή τους εξέλιξη, καθώς και οι εγγυήσεις που παρέχονται στους αξιολογούμενους σε σχέση με τις εκθέσεις αξιολόγησης τους και η διαδικασία οριστικοποίησης αυτών.

ια) Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται η συγκρότηση, η σύνθεση, η οργάνωση, η λειτουργία και η θητεία της Ε.Α.Σ.Μ., η διοικητική υποστήριξη του Σ.Μ.Α., τα ειδικότερα καθήκοντα των αξιολογητών και των μελών της Ε.Α.Σ.Μ., η διαδικασία, ο τύπος, ο χρόνος, το περιεχόμενο της αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την αξιολόγηση.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι αποδοχές των αξιολογητών και των μελών της Ε.Α.Σ.Μ. και η υπηρεσιακή τους κατάσταση.

Άρθρο 9 Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ιδρύονται δεκατρία (13) Κέντρα Στήριξης του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού ένα σε κάθε Περιφέρεια (Π.Ε.Κ.Ε.Σ.Ε.Σ.).

2. Έργο των Π.Ε.Κ.Ε.Σ.Ε.Σ. είναι η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, που διευκολύνουν την αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

3. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα, καθορίζονται η έδρα, η στελέχωση, οι αποδοχές, η υπηρεσιακή κατάσταση των μελών, τα ειδικότερα καθήκοντα και κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία των Π.Ε.Κ.Ε.Σ.Ε.Σ. και του εν γένει περιφερειακού εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

Άρθρο 10 Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

1. Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (Σ.Ε.Π.) στοχεύει στην παροχή βοήθειας προς τους μαθητές κατά τα διάφορα στάδια της ανάπτυξής τους, ώστε να συνειδητοποιήσουν τις κλίσεις τους, να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να διεκδικήσουν τη συμμετοχή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

2. α) Το κατά τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 2224/1994, Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Κ.Ε.Π.) με έδρα την Αθήνα, τελεί υπό την εποπτεία των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ρυθμίζονται οι σκοποί του Κέντρου, η συγκρότηση, η σύνθεση, η θητεία και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού του Συμβουλίου, καθώς και οι πόροι και θέσεις του προσωπικού του.

γ) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Κ.Ε.Π. και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν την εσωτερική λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και του Κέντρου. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι προϋποθέσεις λειτουργίας των εταιρειών του Αστικού Κώδικα και του Εμπορικού Νόμου, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς επίσης η πιστοποίηση της

επάρκειας των Στελεχών Επαγγελματικού Προσανατολισμού και η τήρηση αντίστοιχων μητρώων και καταρτίζονται οι ακόλουθοι κανονισμοί:

ι. Κανονισμοί οργάνωσης, λειτουργίας και κατάστασης προσωπικού του Ε.Κ.Ε.Π.

ii. Κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ.

iii. Κανονισμός οικονομικής διαχείρισης, προμηθειών, ελέγχου και λοιπών θεμάτων διοικητικής μέριμνας

iv. Κανονισμός ανάθεσης και εκτέλεσης μελετών, προγραμμάτων και κάθε είδους υπηρεσιών, σχετικά με την πραγματοποίηση των σκοπών του και τη λειτουργία του.

3. α) Για τη διάδοση του θεσμού του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού στην επικράτεια ιδρύονται εξήντα οκτώ (68) Κέντρα Συμβουλευτικής-Προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.) στις έδρες των νομών, ένα (1) Κέντρο στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ένα (1) Κέντρο στη Διεύθυνση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και διακόσια (200) Γραφεία Σ.Ε.Π. σε ισάριθμα σχολεία της χώρας. Τα νομαρχιακά ΚΕ.ΣΥ.Π. και τα γραφεία Σ.Ε.Π. υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότεροι σκοποί και των Γραφείων Σ.Ε.Π., οι θέσεις, τα καθήκοντα και οι αποδοχές του προσωπικού τους, η οργάνωση και λειτουργία τους, ο αριθμός των ΚΕ.ΣΥ.Π. ανά νομό, καθώς και τα σχολεία στα οποία θα λειτουργούν τα Γραφεία Σ.Ε.Π..

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Α.Λ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Γ. ΑΡΣΕΝΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 1997

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 107

20 Μαΐου 1998

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

134. Σύσταση ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ του Νομού Τρικάλων» 1
135. Σύσταση ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης αποχέτευσης με την επωνυμία «ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΜΕΛΙΒΟΙΑΣ του Νομού ΛΑΡΙΣΗΣ» 2
136. Περιορισμοί έκδοσης Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής και ευθύνες υπολόγων 3
137. Κατάργηση του Ταμείου Ανταλλαξίμου Περιουσίας και Αποκαταστάσεως Προσφύγων (Τ.Α.Π.Α.Π.) 4
138. Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες 5
139. Σύσταση τριών (3) θέσεων στα γραφεία της Διοικήσεως της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» 6
140. Όροι και διαδικασία της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υπηρεσιακής εξέλιξης αυτών, παρεχόμενες εγγυήσεις στους αξιολογούμενους και διαδικασία οριστικοποίησης των εκθέσεων αξιολόγησής 7

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

- Διόρθωση σφάλματος στο 61 Π.Δ/γμα αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης 8

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 134

- (1)
Σύσταση ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης - αποχέτευσης με την επωνυμία «ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ του Νομού Τρικάλων».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του Ν. 1069/1980

«περί κινήτρων δια την ίδρυση επιχειρήσεων υδρεύσεως και αποχετεύσεως» (ΦΕΚ Α' 191/1980).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 278 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ Α' 231/1995).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 2307/1995 (ΦΕΚ Α' 113/1995).

4. Την με αριθμό 25027/1984 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ Β' 244/1984).

5. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α' του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ Α' 137/1985), όπως προσετέθη με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α' 154/1992) και όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

6. Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 23 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α' 137), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Π.Δ. 373/95 «Συγχώνευση των Υπουργείων Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (Α' 201).

7. Την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/20199/5.9.1997 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (ΦΕΚ 801/Β/5.9.1997) όπως συμπληρώθηκε με την αριθμ. ΔΙΔΚ/Φ.1/23470/20.10.97 (ΦΕΚ Β/924/20.10.97).

8. Την 33/97 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμπάκας.

9. Το γεγονός, ότι από τις διατάξεις του παρόντος προκαλείται εις βάρος του προϋπολογισμού του Δήμου Καλαμπάκας δαπάνη 20.000.000 δρχ. για το τρέχον έτος με ανάλογη εγγραφή πίστωσης στο Κ.Α 5/161.9γ. Για τα έτη 1999, 2000, 2001 και 2002 προκαλείται δαπάνη 20.000.000 ανά έτος με ανάλογη εγγραφή πίστωσης στον ίδιο κωδικό.

10. Την 193/1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σύσταση

Εγκρίνεται η 33/97 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμπάκας του Νομού Τρικάλων, η οποία αφορά τη σύσταση στον ομώνυμο Δήμο ενιαίας επιχείρησης ύδρευσης-αποχέτευσης που έχει ως εξής:

πάλληλοι πληρώνονται μέσω Τραπεζικού συστήματος, ανήκει στους αρμόδιους εκκαθαριστές αποδοχών.

5. Μισθολογική μεταβολή του προσωπικού των δημοσίων υπηρεσιών λόγω χρονοεπιδόματος ή κλιμακίου εξαιρείται της βεβαίωσης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

6. Οι πράξεις της προηγούμενης παραγράφου καταχωρίζονται από το διατάκτη σε μηνιαία συγκεντρωτική κατάσταση στην οποία εμφανίζονται κατά κλάδο ο αριθμός των υπαλλήλων της κεντρικής και περιφερειακής υπηρεσίας που εξελίχθηκε μισθολογικά λόγω χρονοεπιδόματος ή κλιμακίου. Η κατάσταση αυτή κοινοποιείται στην αρμόδια Υ.Δ.Ε. για ενημέρωση των βιβλίων της.

Άρθρο 8

Έκταση εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος Π.Δ. έχουν ανάλογη εφαρμογή και στις πιστώσεις που μεταβιβάζονται από τους κύριους στους δευτερεύοντες διατάκτες.

Άρθρο 9

Εναρξη ισχύος

Το Διάταγμα αυτό αρχίζει να ισχύει από την πρώτη του μεθεπομένου μήνα της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στο Υπουργό Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 13 Μαΐου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 139

(6)

Σύσταση τριών (3) θέσεων στα γραφεία της Διοικήσεως της Ανώνυμης Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 22 του Ν. 2190/94 «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης». (ΦΕΚ 28 Α' /3.3.94).

β) Της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 2527/97 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του 2190/94 και άλλες διατάξεις». (ΦΕΚ 206 Α' /8.10.97).

γ) Του άρθρου 29Α' του Ν. 1558/1985 που προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ Α' 154/92) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ Α' 38/14.3.1997).

δ) Του προεδρικού διατάγματος 27/96 «Συγχώνευση των Υπουργείων Τουρισμού, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου στο Υπουργείο Ανάπτυξης». (ΦΕΚ Α' 19/1.2.96).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του διατάγματος αυτού δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού.

3. Την αριθμ. 206/31.3.1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, αποφασίζουμε:

Άρθρο Μόνο

1. Συνιστώνται τρεις (3) θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και συγκεκριμένα μία (1) θέση στο γραφείο του Διοικητικού και από μία (1) θέση στα γραφεία των δύο (2) Υποδιοικητών της ανώνυμης τραπεζικής εταιρείας με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ».

2. Η πρόσληψη στις θέσεις της προηγούμενης παραγράφου γίνεται από τα παραπάνω όργανα χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία. Το ως άνω προσωπικό αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του οργάνου που το προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος δεν γεννά οιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση, ούτε προνόμια ή προτίμηση.

Στην Υπουργό Ανάπτυξης αναθέτουμε την δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 13 Μαΐου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΑΛΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΒΑΣ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 140

(7)

Όροι και διαδικασία της μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και υπηρεσιακής εξέλιξης αυτών, παρεχόμενες εγγυήσεις στους αξιολογούμενους και διαδικασία οριστικοποίησης των εκθέσεων αξιολόγησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, περίπτωση ι' του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188Α').

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29α του Ν. 1558/86, όπως προστέθηκαν με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 και τροποποιήθηκαν από το άρθρο 1 παρ. 2 περίπτωση α του Ν. 2469/1997.

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται πρόσθετη επιβάρυνση σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

4. Την αριθμ. 238/1998 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Όροι και διαδικασία μονιμοποίησης των εκπαιδευτικών

1. Για τη μονιμοποίηση των διοριζομένων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αποφασίζει το αντίστοιχο περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο. Αναγκαία προϋπόθεση για τη μονιμοποίηση είναι η σύμβαση έκθεσης αξιολόγησης της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας αυτών.

2. Εκθέσεις αξιολόγησης συντάσσονται κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής θητεία του εκπαιδευτικού από το διευθυντή της σχολικής μονάδας, στην οποία υπηρετεί ο εκπαιδευτικός και από τον οικείο σχολικό σύμβουλο.

3. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας αξιολογεί α) την υπηρεσιακή συνέπεια την υπευθυνότητα και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τον εκπαιδευτικό και β) τη συνεργασία και επικοινωνία αυτού με εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς.

4. Ο Σχολικός Σύμβολος αξιολογεί: α) την επιστημονική κατάρτιση του εκπαιδευτικού και β) την παιδαγωγική και διδακτική ικανότητα αυτού.

5. Στο τέλος της δοκιμαστικής θητείας του εκπαιδευτικού, τριμελείς επιτροπές, αποτελούμενες από μόνιμους αξιολογητές, που ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης Σχολικής Μονάδας (Ε.Α.Σ.Μ.), εξετάζουν τον υπηρεσιακό φάκελο του, την πληρότητα μιας επιστημονικής εργασίας που πρέπει να έχει εκπονήσει ο αξιολογούμενος σε αντικείμενο σχετικό με την ειδικότητα του, καθώς και την επάρκεια σχεδίου υποδειγματικής διδασκαλίας που έχει συντάξει ο ίδιος. Οι τριμελείς επιτροπές λαμβάνουν υπόψη τους τις εκθέσεις αξιολόγησης που έχουν συνταχθεί από το Διευθυντή της Σχολικής Μονάδας και τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο και συντάσσουν τη δική τους έκθεση αξιολόγησης την οποία υποβάλλουν, μαζί με όλο τον υπηρεσιακό φάκελο του κρινόμενου εκπαιδευτικού, στο αρμόδιο για τη μονιμοποίηση περιφερειακό υπηρεσιακό συμβούλιο. Από την υποχρέωση της εκπόνησης επιστημονικής εργασίας απαλλάσσεται ο εκπαιδευτικός εάν είναι κάτοχος Master ή διδακτορικού διπλώματος στο αντικείμενο της ειδικότητας. Κατά την εξέταση των αξιολογικών αυτών στοιχείων, η τριμελής επιτροπή, εάν το κρίνει αναγκαίο ή σκόπιμο μπορεί να καλέσει σε προφορική συνέντευξη τον αξιολογούμενο για παροχή διευκρινίσεων στα κρινόμενα αξιολογικά στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή η τριμελής επιτροπή συντάσσει σχετικό συνοπτικό πρακτικό, στο οποίο διατυπώνονται τα αντίστοιχα συμπεράσματα από την προφορική συνέντευξη του αξιολογούμενου.

6. Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης του υπηρεσιακού συμβουλίου, επαναλαμβάνονται οι διαδικασίες αξιολόγησης εντός του επομένου διδακτικού έτους, μετά από ένταξη του εκπαιδευτικού, που ασκείται εντός τριάντα ημερών από την γνωστοποίηση της κρίσης στο κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο και αποφασίζει τελικά.

Άρθρο 2

Όροι και διαδικασία υπηρεσιακής εξέλιξης των εκπαιδευτικών.

Οι κατά το προηγούμενο άρθρο καθοριζόμενοι όροι και διαδικασίες για τη μονιμοποίηση των εκπαιδευτικών εφαρμόζονται και για την προαγωγή τους από το Γ' στο Β' βαθμό και από το Β' στο Α βαθμό.

Άρθρο 3

Όροι και διαδικασία επιλογής εκπαιδευτικών σε θέσεις στελεχών εκπαίδευσης.

1. Για την επιλογή μόνιμων εκπαιδευτικών σε θέσεις διευθυντών σχολικών μονάδων, προϊσταμένων γραφείων εκπαίδευσης, προϊσταμένων διευθύνσεως εκπαίδευσης και σχολικών συμβούλων απαιτείται προηγούμενη έκθεση τριμελούς επιτροπής μόνιμων αξιολογητών, σύμφωνα με τους όρους και την διαδικασία των παραγράφων 2-4 του παρόντος άρθρου. Η επιλογή των ως άνω στελεχών γίνεται από τα οικεία Συμβούλια Επιλογής κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Οι αρμόδιες για την αξιολόγηση των υποψηφίων στελεχών τριμελείς επιτροπές μόνιμων αξιολογητών συνέρχονται εντός ενός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων των εκπαιδευτικών και εξετάζουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Κατά την εξέταση των φακέλων των υποψηφίων οι επιτροπές μπορούν να τους καλούν σε προφορική συνέντευξη.

3. Οι επιτροπές για το σχηματισμό της κρίσης τους εξετάζουν τους φάκελους των υποψηφίων, οι οποίοι περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία για το σύνολο των εκπαιδευτικών, παιδαγωγικών και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων αυτών, καθώς και τις εκθέσεις αξιολόγησής τους από τα αρμόδια όργανα. Ειδικότερα ο φάκελος κάθε υποψηφίου περιλαμβάνει επιπλέον:

α) για την επιλογή σε θέση διευθυντή σχολικής μονάδας μία τουλάχιστον εργασία της επιλογής του υποψηφίου με θέμα την οργάνωση της σχολικής μονάδας και τη διοίκηση προσωπικού,

β) για την επιλογή σε θέση Προϊσταμένου διεύθυνσης ή γραφείου εκπαίδευσης μία τουλάχιστον εργασία της επιλογής του υποψηφίου με θέμα της διαχείριση ενός εκπαιδευτικού προβλήματος σε περιφερειακό επίπεδο και

γ) για την επιλογή σε θέση σχολικού συμβούλου μία τουλάχιστον προσομοίωση σεμιναρίου επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.

4. Οι επιτροπές των μόνιμων αξιολογητών διαβιβάζουν τις εκθέσεις αξιολόγησης και το σχετικό φάκελο στα οικεία Συμβούλια Επιλογής στελεχών της εκπαίδευσης. Σε περίπτωση δυσμενούς έκθεσης οι υποψήφιοι μπορούν, εντός προθεσμίας τριάντα ημερών, να ασκήσουν ένταξη στο οικείο Συμβούλιο Επιλογής, το οποίο αποφασίζει αιτιολογημένα επ' αυτών, πριν αποφασίσει σχετικά με την επιλογή των στελεχών για τις υπό πλήρωση θέσεις:

Άρθρο 4

Εγγυήσεις αξιολόγησης εκπαιδευτικών

1. Πριν από τη σύνταξη των εκθέσεων αξιολόγησης υποβάλλεται στο κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο αξιολόγησης, μετά από πρόσκληση του και σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών, έκθεση προσωπικής αυτο-αξιολόγησης του αξιολογούμενου εκπαιδευτικού, βάσει των εκάστοτε ισχυόντων στοιχείων αξιολόγησης αλλά χωρίς αριθμητικό προσδιορισμό τους. Παράλειψη υποβολής της έκθεσης αυτής σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει την διαδικασία της αξιολόγησης.

2. Κάθε όργανο αξιολόγησης γνωστοποιεί στον αξιολογούμενο το περιεχόμενο της αξιολογικής έκθεσης αυτού εντός δεκαημέρου από την κατάθεσή της στην αρμόδια αρχή.

3. Η ΕΑΣΜ συγκροτεί τριμελείς επιτροπές αποτελούμε-

νες από μόνιμους αξιολογητές οι οποίες αποφαίνονται, εκτός των περιπτώσεων των άρθρων 1-3 και στις εξής περιπτώσεις:

α) μετά από ένσταση του εκπαιδευτικού που έχει ήδη αξιολογηθεί, β) εφόσον προκύπτουν σοβαρές ελλείψεις επιστημονικής ή παιδαγωγικής επάρκειας του εκπαιδευτικού, που έχει ήδη κριθεί, από τις αξιολογικές εκθέσεις των αρμοδίων οργάνων και, γ) εφόσον παρατηρείται σημαντική απόκλιση ανάμεσα στις καλές ή άριστες ατομικές αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας από τα ίδια ως άνω όργανα αξιολόγησης αφενός και αφετέρου στις κακές εκθέσεις αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου της ίδια σχολικής μονάδας που συντάσσονται από το Σώμα Μόνιμων Αξιολογητών ή και αντίστροφα.

4. Η ΕΑΣΜ συγκροτεί τις ως άνω επιτροπές εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών είτε από τη διαβίβαση της έντασης και του φακέλου του εκπαιδευτικού είτε κάθε φορά που διαπιστώνει τη συνδρομή μιας από τις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου.

5. Ο εκπαιδευτικός που έχει ήδη αξιολογηθεί μπορεί να ασκήσει ένσταση κατά δυσμενούς έκθεσης αξιολόγησης, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη γνωστοποίηση της, η οποία κατατίθεται στην αμέσως προϊστάμενη αρχή και διαβιβάζεται πάραυτα στην ΕΑΣΜ.

6. Ο ενιστάμενος ή κρινόμενος εκπαιδευτικός έχει δικαίωμα να παραστεί αυτοπροσώπως ενώπιον της επιτροπής των αξιολογητών και να αναπτύξει τις απόψεις του. Η επιτροπή αξιολόγησης μπορεί, να παρακολουθήσει μία ή περισσότερες διδασκαλίες του, να πάρει συνέντευξη από τον ενιστάμενο ή κρινόμενο εκπαιδευτικό, τον διευθυντή του σχολείου του, τον αρμόδιο σχολικό σύμβουλο και γενικά να προβεί σε κάθε αναγκαίο μέτρο, ώστε να διαμορφώσει πλήρη και ολοκληρωμένη γνώμη. Η επιτροπή αυτή, με αιτιολογημένη απόφαση της, δέχεται η απορρίπτει ολικά ή μερικά, την ένσταση του εκπαιδευτικού και σε κάθε περίπτωση της παρ. 3 του παρόντος αποφαινεται τελικά και συντάσσει την οριστική έκθεση αξιολόγησης του εκπαιδευτικού, ή των εκπαιδευτικών, η του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας.

Άρθρο 5

Τελικές, μεταβατικές και καταργητικές διατάξεις

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση της συγκρότησης του ΣΜΑ εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋφιστάμενες διατάξεις για τη μονιμοποίηση, εξέλιξη και επιλογή στελεχών της εκπαίδευσης.

3. Από την ισχύ του παρόντος καταργείται το Π.Δ. 320/1993 (ΦΚΕ 138 Α') και κάθε αντίθετη διάταξη.

Στο Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

Αθήνα, 8 Μαΐου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ

◆◆◆
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

(8)

Στο 61 Π. Δ/γμα αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 61/24.3.1998/τ.Α') και αφορά παραχώρηση μεταλλείου σιδηρονικελίου του Νομού Ευβοίας στην εταιρεία «ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΛΑΡΚΟ», στη σελ. 1150 β' στήλη, στην υποπαρ. «Οι αξιμουθιακές...» στο β' στίχο επιφέρεται η πιο κάτω διόρθωση:

Από το λανθασμένο «Χάρτου ΨΑΧΝΑ 1:100.000 με L=38°45' και M=0°15'» στο ορθό «Χάρτου ΨΑΧΝΑ 1:100.000 με L=+38°45' και M= - 0°15'».

(Από το Εθνικό Τυπογραφείο)

01000241302020012

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 24

13 Φεβρουαρίου 2002

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2986

Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Οργάνωση

1. Οι περιφερειακές υπηρεσίες, που αποτελούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, είναι:

α) Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, που προβλέπονται από το άρθρο 14 παρ. 29 του ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78 Α'), οι οποίες υπάγονται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Οι Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών, που προβλέπονται από το άρθρο 56 του ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 Α') και του άρθρου 6 του ν. 2043/1992 (ΦΕΚ 79 Α'), οι οποίες υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

γ) Τα Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που προβλέπονται από το άρθρο 56 του ν. 1566/1985, που υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών.

δ) Τα Γραφεία Φυσικής Αγωγής, που προβλέπονται από το άρθρο 9 του ν. 1304/1982 (ΦΕΚ 144 Α') και τα Γραφεία Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που προβλέπονται από το άρθρο 6 του ν. 2043/1992 (ΦΕΚ 79 Α'), τα οποία υπάγονται στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των οικείων νομών ή νομαρχιών.

ε) Τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.), που προβλέπονται από τα άρθρα 28 και 29 του ν. 1566/1985 και τα άρθρα 17 και 18 του ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18Α'), τα οποία υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

στ) Τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήρι-

ξης (Κ.Δ.Α.Υ), που προβλέπονται από το άρθρο 2 του ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78 Α'), τα οποία υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

ζ) Τα Περιφερειακά Κέντρα Στήριξης και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΚΕ.Σ.Ε.Σ.), που προβλέπονται από το άρθρο 9 του ν. 2525/1995 (ΦΕΚ 188 Α'), τα οποία υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

η) Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.), που προβλέπονται από το άρθρο 111 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), τα οποία υπάγονται στην οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

θ) Οι Συμβουλευτικοί Σταθμοί Νέων (Σ.Σ.Ν.), που προβλέπονται από το άρθρο 2 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') και υπάγονται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

ι) Οι σχολικές μονάδες, τα κέντρα συμβουλευτικής - προσανατολισμού (ΚΕ.ΣΥ.Π.), τα γραφεία σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού (γραφεία Σ. Ε. Π.), τα εργαστηριακά κέντρα φυσικών επιστημών (Ε.Κ.Φ.Ε.) και τα κέντρα πληροφορικής και νέων τεχνολογιών (ΠΛΗ.ΝΕ.Τ.), που υπάγονται στην οικεία διεύθυνση ή γραφείο εκπαίδευσης του νομού ή της νομαρχίας.

2. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι προσχολικής αγωγής, δημοτικής εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάγονται στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης.

Άρθρο 2

Διάρθρωση - αρμοδιότητες

1. Κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης περιλαμβάνει τα τμήματα:

α) Διοίκησης

β) Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

γ) Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

2. α) Το Τμήμα Διοίκησης έχει την ευθύνη της διοικητικής στήριξης της Περιφερειακής Διεύθυνσης.

β) Τα Τμήματα Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδή-

γησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης εποπτεύουν, συντονίζουν, παρακολουθούν και αξιολογούν το έργο των σχολικών συμβούλων της οικείας βαθμίδας που έχουν έδρα εντός των ορίων της Περιφερειακής Διεύθυνσης και συνεργάζονται, μέσω των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ο τρόπος συνεργασίας των Τμημάτων Επιστημονικής-Παιδαγωγικής Καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η διαδικασία εποπτείας του Π.Ι. επ' αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του περιφερειακού υπηρεσιακού συμβουλίου διοικητικού προσωπικού, που προβλέπεται από το άρθρο 14 παρ. 29 περίπτωση ε' του ν. 2817/2000, ορίζονται διοικητικοί υπάλληλοι με βαθμό διευθυντή. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με βαθμό διευθυντή, ορίζονται μέλη του συμβουλίου αυτού υπάλληλοι με βαθμό Α'.

4. Όταν επιλέγονται διευθυντές σχολικών μονάδων και σχολικών εργαστηριακών κέντρων (Σ.Ε.Κ.), καθώς και υποδιευθυντές σχολικών μονάδων και υπεύθυνοι τομέων Σ.Ε.Κ., στα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και στα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.), μετέχει με ψήφο ένας σχολικός σύμβουλος της ίδιας βαθμίδας εκπαίδευσης. Ο σχολικός σύμβουλος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με απόφαση του οικείου περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης. Όταν δεν υπάρχει περιφερειακός διευθυντής εκπαίδευσης και δεν έχει οριστεί αναπληρωτής του, ο ορισμός γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

5. α) Σε κάθε έδρα ενός ή περισσότερων σχολικών Συμβούλων συνιστάται γραμματεία για τη διοικητική στήριξη του έργου τους χωρίς αύξηση των θέσεων διοικητικού προσωπικού των Περιφερειακών Υπηρεσιών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Διοικητικού Προσωπικού (Κ.Υ.Σ.Δ.Ι.Π.) καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων διοικητικού προσωπικού ανά κλάδο, που κατανέμονται σε κάθε έδρα Σχολικών Συμβούλων για τη στελέχωση της γραμματείας τους. Με όμοια απόφαση, που εκδίδεται μετά από γνώμη του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, μπορεί να ανακατανέμονται οι θέσεις διοικητικού προσωπικού μεταξύ των υπηρεσιών και σχολικών μονάδων που λειτουργούν στην περιοχή της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των οικείων Σχολικών Συμβούλων, καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας των Γραμματειών των Σχολικών Συμβούλων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης, των προϊσταμένων των τμημάτων των περιφερειακών διευθύνσεων εκπαίδευσης, των σχολικών συμβούλων, των διευθυντών εκπαίδευσης, των προϊσταμένων των γραφείων εκπαίδευσης, των διευθυντών και υποδιευθυντών των σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ. και των συλλόγων των διδασκόντων.

Άρθρο 3

Προϊστάμενοι - Επιλογή και τοποθέτηση

1. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης είναι μετακλητοί δημόσιοι υπάλληλοι που διορίζονται και παύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Για το διορισμό τους εκδίδεται σχετική πρόσκληση ενδιαφέροντος από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο και με την οποία καθορίζονται οι θέσεις που θα πληρωθούν, τα υποβλητέα δικαιολογητικά των ενδιαφερομένων και η προθεσμία υποβολής τους. Οι υποψήφιοι είναι δημόσιοι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και πρέπει να συγκεντρώνουν τα εξής προσόντα: α) πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή άλλο αναγνωρισμένο ως ισότιμο τίτλο της ημεδαπής ή αλλοδαπής, β) δωδεκαετή εκπαιδευτική υπηρεσία και γ) σημαντικά διοικητικά και επιστημονικά προσόντα και αξιολογημένη διοικητική και διδακτική εμπειρία.

Για την αξιολόγηση των υποψηφίων Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης συνεκτιμώνται η εμπειρία και οι σπουδές σε θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η επιμόρφωση, η γνώση ξένων γλωσσών, η οργάνωση και συμμετοχή σε επιστημονικά και εκπαιδευτικά σεμινάρια ή άλλες επιστημονικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις, η ικανότητα εφαρμογής προγραμμάτων και καινοτομιών, η γνώση και η ικανότητα αντιμετώπισης των εκπαιδευτικών προβλημάτων, η ικανότητα συνεργασίας με τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας, η αποδοτικότητα στο εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο, η ανάληψη πρωτοβουλιών και η λήψη αποφάσεων, η οργάνωση εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και η εν γένει συγκρότηση και η προσωπικότητα των υποψηφίων, όπως αυτή συνάγεται από τα στοιχεία των υπηρεσιακών φακέλων, το συνοπτικό βιογραφικό σημείωμα αυτών και τη συνέντευξη που πραγματοποιείται ενώπιον του ειδικού συμβουλίου επιλογής. Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται σε δύο στάδια από ειδικό συμβούλιο που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και αποτελείται από: α) το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου αυτού ως Πρόεδρο, β) ένα μέλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και γ) ένα μέλος καθενός από τα Συμβούλια Επιλογής Σχολικών Συμβούλων και Διευθυντών Εκπαίδευσης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας του συμβουλίου από διοικητικούς υπαλλήλους της Κεντρικής Υπηρεσίας του ίδιου Υπουργείου ή εκπαιδευτικούς αποσπασμένους στην υπηρεσία αυτή. Το συμβούλιο σε πρώτο στάδιο μετά από αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων επιλέγει τους καταλληλότερους σε αριθμό εξαπλάσιο των θέσεων που θα πληρωθούν, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός υποψηφίων, οι οποίοι εγγράφονται σε σχετικό πίνακα. Ακολούθως σε δεύτερο στάδιο καλεί τους προεπιλεγέντες σε συνέντευξη για την εξέταση της εν γένει συγκρότησης και προσωπικότητας των υποψηφίων. Μετά το πέρας της συνέντευξης το συμβούλιο συντάσσει αξιολογικό πίνακα των επικρατέστερων σε αριθμό τριπλάσιο των υπό προκήρυξη θέσεων με βάση και τις προτιμήσεις των υποψηφίων. Ο πίνακας αυτός, ο οποίος ισχύει για μία τριετία, κυρώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα

της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βάση τη σειρά αξιολόγησης και τις δηλώσεις προτίμησης των υποψηφίων διορίζει τους περιφερειακούς διευθυντές και τοποθετεί αυτούς στις υφιστάμενες κενές θέσεις με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι αποχωρούντες Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης επανέρχονται στις θέσεις που κατείχαν πριν από το διορισμό τους.»

2. Οι Προϊστάμενοι των Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Φυσικής Αγωγής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών, καθώς και οι Διευθυντές των Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων, Γυμνασίων και Ενιαίων Λυκείων επιλέγονται από το έτος 2004 και εφεξής από το Ανώτερο Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, κατά περίπτωση. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται: α) τα προσόντα και τα κριτήρια επιλογής των προϊσταμένων των γραφείων εκπαίδευσης και των διευθυντών των πειραματικών σχολείων, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η υπηρεσιακή κατάσταση και η συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία των υποψηφίων, οι μεταπτυχιακές σπουδές, η μετεκπαίδευση, η επιμόρφωση, η γνώση ξένων γλωσσών, η εμπειρία στην άσκηση διοικητικού και παιδαγωγικού έργου και η εν γένει επιστημονική και παιδαγωγική συγκρότηση αυτών, β) οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων και λοιπών δικαιολογητικών των ενδιαφερομένων, γ) η διαδικασία κρίσης, επιλογής, τοποθέτησης και μετάθεσής τους, δ) τα κριτήρια και η διαδικασία τοποθέτησης αυτών σε θέσεις εκπαιδευτικών μετά τη λήξη της θητείας τους και ε) κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Προϊστάμενοι των Τμημάτων Διοίκησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης τοποθετούνται διοικητικοί υπάλληλοι με βαθμό Διευθυντή του κλάδου ΠΕ ή ΤΕ, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Διοικητικού Προσωπικού (Κ.Υ.Σ.Δ.Π.). Προϊστάμενοι των Τμημάτων Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης τοποθετούνται Σχολικοί Σύμβουλοι της οικείας βαθμίδας με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου Επιλογής Σχολικών Συμβούλων και μετά από πρόσκληση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εκδήλωση ενδιαφέροντος.

4. α) Το κατά το άρθρο 14 παρ. 29 περίπτωση η' του ν. 2817/2000 προβλεπόμενο μηνιαίο επίδομα θέσης για τους Περιφερειακούς Διευθυντές Εκπαίδευσης ορίζεται από 1ης Ιουλίου 2002 σε εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) δραχμές ή τετρακόσια σαράντα (440) ευρώ.

β) Η περίπτωση ιγ' της παραγράφου 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιγ. Τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης, όταν δεν υπάρχει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ένας από τους Προϊσταμένους των Τμημάτων Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τους Προϊσταμένους των Τμημάτων Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης αναπληρώνουν Σχολικοί Σύμβουλοι που υπηρετούν στην περιοχή της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και τον Προϊστάμενο του Τμήματος Διοίκησης διοικητικός υπάλληλος που υπηρετεί στην Πε-

ριφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης.»

5. Οι Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης ονομάζονται εφεξής Διευθυντές Εκπαίδευσης.

6. Ανακαλείται η αριθ. 1/7/Δ1/2026/24.4.2000 πρόσκληση ενδιαφέροντος για την επιλογή περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης και οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν δεν λαμβάνονται υπόψη.

Άρθρο 4

Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου

1. Σκοπός της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου είναι η βελτίωση και η ποιοτική αναβάθμιση όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η συνεχής βελτίωση της παιδαγωγικής επικοινωνίας και σχέσης με τους μαθητές. Με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου επιδιώκεται η συνεχής βελτίωση της διδακτικής πρακτικής μέσα στην τάξη, η ποιοτική ανάπτυξη της σχολικής ζωής, η επιτάχυνση της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος, η άμβλυνση των ανισοτήτων λειτουργίας μεταξύ των διαφόρων σχολικών μονάδων, η μείωση της γραφειοκρατικής διαδικασίας, η ταχύτερη μετάδοση των πληροφοριών, η αρτιότερη διοίκηση και λειτουργία των σχολικών μονάδων, η επισήμανση των αδυναμιών του εκπαιδευτικού συστήματος, η αποτίμηση των προσπαθειών και η κινητοποίηση όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας για την αναβάθμιση του συνολικού εκπαιδευτικού αποτελέσματος. Η αξιολόγηση δεν αποτελεί απλώς μία διαδικασία ελεγκτικού ή διαπιστωτικού χαρακτήρα, αλλά ανατροφοδοτεί τη διδακτική πράξη επιδιώκοντας τη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας εκπαίδευσης και τη βελτίωση όλων των εκπαιδευτικών παραγόντων. Έχει ως κύριο στόχο τη διασφάλιση σε όλους τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της δυνατότητας έγκαιρης και ισότιμης πρόσβασης στην εκπαιδευτική διαδικασία και γενικότερα την ισότητα ευκαιριών πρόσβασης. Αυτό συμβάλλει στον εκδημοκρατισμό και την ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, αλλά και της κοινωνίας, δεδομένου ότι η ισόρροπη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή και η πρόσβαση στη γνώση αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων.

2. Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων ανατίθεται στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.) και στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι.), που έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) Το Κ.Ε.Ε. αναλαμβάνει την ανάπτυξη και εφαρμογή προτύπων δεικτών και κριτηρίων για τη δυναμική αποτύπωση της κατάστασης, καθώς και τον έλεγχο της αξιοπιστίας του συστήματος αποτύπωσης και παρακολούθησης του εκπαιδευτικού έργου τόσο στο επίπεδο της σχολικής μονάδας και της περιφέρειας όσο και σε εθνικό επίπεδο. Επίσης συγκεντρώνει και επεξεργάζεται τις εκθέσεις των Περιφερειακών Κέντρων Στήριξης και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΚΕ.Σ.Ε.Σ.), καθώς και τις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης των σχολικών μονάδων που συντάσσονται από το σύλλογο διδασκόντων και συντάσσει ετήσια έκθεση αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου, την οποία υποβάλλει στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Το Π.Ι. αναλαμβάνει την αξιολόγηση του εκπαιδευ-

τικού έργου και των εκπαιδευτικών με σκοπό να συμβάλει στην αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

γ) Το Π.Ι. και το Κ.Ε.Ε. αναλαμβάνουν, σε συνεργασία μεταξύ τους, την ανάπτυξη διαύλων που θα συμβάλλουν στη στήριξη του εκπαιδευτικού έργου, αξιοποιώντας τα σχετικά δεδομένα και τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών. Η διάσταση αυτή αναφέρεται και στη στήριξη των καινοτομικών προσπαθειών των σχολικών μονάδων για τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Κ.Ε.Ε. ή του Συντονιστικού Συμβουλίου του Π.Ι., κατά περίπτωση, μπορεί να συγκροτούνται συμπληρωματικά Ομάδες Εργασίας από ειδικούς, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων που αναφέρονται στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Στα μέλη των Ομάδων Εργασίας καταβάλλεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτές και για τη μετακίνησή τους εκτός έδρας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Στο Π.Ι. συνιστώνται εβδομήντα (70) επιπλέον θέσεις παρέδρων με θητεία, οι ειδικότερες των οποίων καθορίζονται με την εκδιδόμενη εκάστοτε προκήρυξη για την πλήρωση των θέσεων αυτών. Οι θέσεις αυτές μπορεί να αυξάνονται ή να μειώνονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών. Οι τοποθετούμενοι στις θέσεις αυτές χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Π.Ι..

Άρθρο 5 **Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών**

1. Σκοπός της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών είναι:

α) η ενίσχυση της αυτογνωσίας τους ως προς την επιστημονική τους συγκρότηση, την παιδαγωγική τους κατάρτιση και τη διδακτική τους ικανότητα,

β) ο σχηματισμός θεμελιωμένης εικόνας για την απόδοση στο έργο τους,

γ) η προσπάθεια βελτίωσης της προσφοράς τους στο μαθητή με την αξιοποίηση των διαπιστώσεων και οδηγιών των αξιολογητών,

δ) η επισήμανση των αδυναμιών τους στην προσφορά του διδακτικού τους έργου και η προσπάθεια εξάλειψής αυτών,

ε) η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών από την αναγνώριση του έργου τους και η παροχή κινήτρων σε όσους επιθυμούν να εξελιχθούν και να υπηρετήσουν σε θέσεις στελεχών της εκπαίδευσης,

στ) η διαπίστωση των αναγκών επιμόρφωσής τους και ο προσδιορισμός του περιεχομένου της επιμόρφωσης αυτής,

ζ) η καλλιέργεια κλίματος αλληλοσεβασμού και εμπιστοσύνης.

2. Η αξιολόγηση είναι περιοδική και αφορά όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκ-

παίδευσης, με προτεραιότητα στις εξής κατηγορίες:

α) των εκπαιδευτικών για μονιμοποίηση και υπηρεσιακή εξέλιξη,

β) των ενδιαφερόμενων εκπαιδευτικών που πρόκειται να κριθούν για την κάλυψη θέσεων στελεχών της εκπαίδευσης,

γ) των στελεχών εκπαίδευσης,

δ) των εκπαιδευτικών που επιθυμούν να αξιολογηθούν και

ε) κάθε άλλη περίπτωση που ήθελε κριθεί αναγκαία.

3. Η διαδικασία ατομικής αξιολόγησης (με ατομικές εκθέσεις) των εκπαιδευτικών διαμορφώνεται ως εξής:

α) Πριν από τη σύνταξη των εκθέσεων αξιολόγησης υποβάλλεται στο κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο αξιολόγησης, μετά από πρόσκλησή του και σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών, έκθεση προσωπικής αυτοαξιολόγησης του αξιολογούμενου εκπαιδευτικού, βάσει των στοιχείων αξιολόγησης, αλλά χωρίς αριθμητική βαθμολογία. Παράλειψη υποβολής της έκθεσης αυτής σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζει τη διαδικασία της αξιολόγησης.

β) Ο εκπαιδευτικός αξιολογείται από το Διευθυντή της σχολικής μονάδας και τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο.

γ) Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας ή Σχολικού Εργαστηριακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.) αξιολογείται από τον προϊστάμενο Γραφείου ή από το Διευθυντή Εκπαίδευσης, στην περίπτωση που δεν λειτουργεί Γραφείο, και τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο.

δ) Ο Προϊστάμενος Γραφείου αξιολογείται από τον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ως προς το διοικητικό του έργο, και τον Προϊστάμενο του Τμήματος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης, ως προς το επιστημονικό - παιδαγωγικό του έργο.

ε) Ο Διευθυντής Εκπαίδευσης αξιολογείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό του έργο και ως προς το επιστημονικό - παιδαγωγικό του έργο από Σύμβουλο ή μόνιμο Πάρεδρο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του Π.Ι., ύστερα από εισήγηση του Συντονιστικού Συμβουλίου.

στ) Ο Σχολικός Σύμβουλος αξιολογείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως προς το διοικητικό του έργο και από τον Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης ως προς το επιστημονικό - παιδαγωγικό του έργο.

ζ) Ο Προϊστάμενος του Τμήματος Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της περιφερειακής διεύθυνσης αξιολογείται ως προς το διοικητικό του έργο από τον Περιφερειακό Διευθυντή και ως προς το επιστημονικό - παιδαγωγικό του έργο από Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του Π.Ι., ύστερα από εισήγηση του Συντονιστικού Συμβουλίου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Π.Ι., καθορίζεται ο τρόπος, ο χρόνος, η διαδικασία και το περιεχόμενο της αξιολόγησης των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Προϊσταμένων Γραφείων Εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών ως προς την επιστημονική και παιδαγωγική τους συγκρότηση.

5. Κάθε αξιολογούμενος κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3 δικαιούται να υποβάλει ένσταση, εντός μηνός από την κοινοποίηση σε αυτόν της έκθεσης αξιολόγησης, ενώπιον της επιτροπής της επόμενης παραγράφου

και να ζητήσει είτε την τροποποίηση ορισμένων χαρακτηρισμών αυτής είτε την επανάληψη της αξιολόγησής του. Η ένσταση πρέπει να περιέχει συγκεκριμένους ουσιώδεις λόγους.

6. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, συγκροτούνται επιτροπές ενστάσεων:

α) Ανά μία στην έδρα κάθε Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, που αποτελείται από έναν πάρεδρο, μόνιμο ή με θητεία του Π.Ι., ως πρόεδρο και δύο Διευθυντές Εκπαίδευσης ως μέλη, όταν κρίνονται ενστάσεις που αναφέρονται στο διοικητικό έργο του αξιολογηθέντος ή δύο Σχολικούς Συμβούλους, από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον έχει την ίδια ειδικότητα με τον ενιστάμενο ως μέλη, όταν κρίνονται ενστάσεις που αναφέρονται στο επιστημονικό και παιδαγωγικό έργο του αξιολογηθέντος. Η επιτροπή αυτή κρίνει ενστάσεις που υποβάλλονται από αξιολογηθέντες εκπαιδευτικούς και διευθυντές σχολικών μονάδων και Σ.Ε.Κ..

β) Μία στο Π.Ι. που αποτελείται από ένα Σύμβουλο αυτού, ως πρόεδρο και δύο μόνιμους παρέδρους, από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον έχει την ίδια ειδικότητα με τον ενιστάμενο, ως μέλη. Η επιτροπή αυτή κρίνει ενστάσεις που υποβάλλονται από αξιολογηθέντες Διευθυντές Εκπαίδευσης και Προϊσταμένους Γραφείων Εκπαίδευσης, Σχολικούς Συμβούλους και Προϊσταμένους των τμημάτων επιστημονικής - παιδαγωγικής καθοδήγησης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.

Με τις αποφάσεις συγκρότησης των επιτροπών της παρούσας παραγράφου ορίζεται η θητεία του προέδρου και των μελών αυτής, καθώς και ο γραμματέας από διοικητικούς υπαλλήλους ή εκπαιδευτικούς, αποσπασμένους στην περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ή στο Π.Ι. αντίστοιχα.

7. Στις επιτροπές ενστάσεων δε μπορεί να μετέχει ο συντάκτης της έκθεσης αξιολόγησης, κατά της οποίας στρέφεται η ένσταση.

8. Οι επιτροπές του παρόντος άρθρου εκτιμώντας τους προβαλλόμενους λόγους αποφασίζουν αιτιολογημένα είτε την απόρριψη της ένστασης είτε την τροποποίηση ορισμένων χαρακτηρισμών και συμπερασμάτων είτε την επανάληψη της αξιολόγησης των ενισταμένων, την οποία αναθέτουν σε δύο ομοιόβαθμους του πρώτου αξιολογητή.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, καθορίζονται η διαδικασία, ο τύπος, ο χρόνος, το περιεχόμενο της αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Άρθρο 6

Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, με την επωνυμία Οργανισμός Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών (Ο.ΕΠ.ΕΚ.), που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Έργο του Ο.ΕΠ.ΕΚ. είναι:

α) Ο σχεδιασμός της επιμορφωτικής πολιτικής για τους εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης και η υποβολή σχετικών προτάσεων στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Ο συντονισμός όλων των μορφών και τύπων της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, καθώς και η εφαρμογή επιμορφωτικών δράσεων.

γ) Η κατάρτιση επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία ύστερα από την έγκρισή τους από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων υλοποιούνται από τους επιμορφωτικούς φορείς.

δ) Η ανάθεση επιμορφωτικού έργου σε αρμόδιους φορείς και η εισήγηση στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τη σύσταση αυτοτελών επιμορφωτικών κέντρων και μονάδων.

ε) Η κατανομή και η διαχείριση των πόρων που διατίθενται για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

στ) Η πιστοποίηση φορέων και τίτλων στον τομέα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

3. Ο Οργανισμός διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου ή επιστήμονας αναγνωρισμένου κύρους, που διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα μέλη του Δ.Σ. του Οργανισμού είναι:

α) Ο Αντιπρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που προεδρεύει του Τμήματος Επιμόρφωσης και Αξιολόγησης με αναπληρωτή Σύμβουλο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου που ορίζεται από το Συντονιστικό Συμβούλιο αυτού.

β) Ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.), που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από το Δ.Σ. του Κέντρου αυτού.

γ) Δύο διακεκριμένοι επιστήμονες με ειδικευση και εμπειρία στον τομέα της διαρκούς εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με την απόφαση συγκρότησης.

δ) Ένας εκπαιδευτικός της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και ένας της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους από τις οικείες δευτεροβάθμιες οργανώσεις των εκπαιδευτικών, καθώς και ένας εκπαιδευτικός της ιδιωτικής εκπαίδευσης, που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Ομοσπονδία Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ελλάδας (Ο.Ι.Ε.Λ.Ε.).

4. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. του Οργανισμού είναι τριετής και η συγκρότηση αυτού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την οποία ορίζεται και ο γραμματέας του από υπαλλήλους του Οργανισμού ή αποσπασμένους διοικητικούς υπαλλήλους και εκπαιδευτικούς.

5. Για τη διοικητική στήριξη του έργου του Ο.ΕΠ.ΕΚ. μπορεί να αποσπώνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων διοικητικοί υπάλληλοι και εκπαιδευτικοί του ίδιου Υπουργείου. Για την απόσπαση εκπαιδευτικών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 6 του ν. 2740/1997 (ΦΕΚ 186 Α') και για την απόσπαση διοικητικών υπαλλήλων οι διατάξεις του άρθρου 68 του ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α').

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών συνιστώνται οι αναγκαίες θέσεις επιστημονικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού στον Ο.ΕΠ.ΕΚ. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου και καθορίζονται τα προσόντα και η διαδικασία πρόσληψης αυτών.

7. Ο Ο.Ε.Π.Ε.Κ. επιχορηγείται με πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και από χρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Για την πραγματοποίηση των σκοπών του ο Ο.Ε.Π.Ε.Κ. μπορεί να συνεργάζεται με το Π.Ι., το Κ.Ε.Ε., με δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ελληνικούς και ξένους φορείς επιμόρφωσης, με ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι. και Ερευνητικά Κέντρα και να προβαίνει σε ανταλλαγές ειδικών επιστημόνων.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Ο.Ε.Π.Ε.Κ., καθορίζονται:

α) οι ειδικότερα επιδιωκόμενοι σκοποί του οργανισμού,

β) οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου και του προέδρου αυτού,

γ) ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του οργανισμού.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, ρυθμίζονται:

α) η διάρθρωση των υπηρεσιών του Ο.Ε.Π.Ε.Κ. και η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων αυτού,

β) η διαχείριση της περιουσίας και των πόρων αυτού,

γ) κάθε άλλο σχετικό θέμα που αναφέρεται στην οργάνωση και λειτουργία του.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζονται οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στον Πρόεδρο για την απασχόλησή του στον Οργανισμό, στα μέλη του Δ.Σ. για την πρόσθετη απασχόλησή τους, στον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. για οδοιπορικά έξοδα και κίνησή τους εκτός έδρας.

12. Ο Πρόεδρος του Ο.Ε.Π.Ε.Κ., όταν είναι καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου πλήρους απασχόλησης, διατηρεί την ιδιότητά του αυτή.

Άρθρο 7

Υπηρεσιακά Συμβούλια και Συμβούλια Επιλογής

1. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της περίπτωσης ιδ' της παραγράφου 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 αντικαθίστανται ως εξής:

«Πρόεδρος του Ανώτερου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και του Ανώτερου Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) είναι ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης και Αντιπρόεδρος ο Προϊστάμενος του Τμήματος Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της οικείας βαθμίδας της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Μέλη του καθενός από τα Ανώτερα Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια ορίζονται ένας Διευθυντής εκπαίδευσης της αντίστοιχης βαθμίδας των νομών ή νομαρχιών, καθώς και δύο αιρετοί εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών της αντίστοιχης βαθμίδας, που ανήκουν οργανικά στα σχολεία της περιοχής της περιφερειακής διεύθυνσης εκπαίδευσης, αναπληρούμενοι από δύο αναπληρωματικούς εκπροσώπους.»

2. Η περίπτωση ιστ' της παραγράφου 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιστ. Τα Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε., Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε. και Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π.

συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με διετή θητεία. Η πρώτη συγκρότηση αυτών γίνεται εντός μηνός από τη συγκρότηση και λειτουργία των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και η θητεία των μελών τους λήγει την 31.12.2002. Αναπληρωματικά μέλη των τακτικών μελών ορίζονται: α) του προέδρου διευθυντής εκπαίδευσης της οικείας βαθμίδας των νομών ή νομαρχιών της περιοχής της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, β) του αντιπροέδρου Σχολικός Σύμβουλος της οικείας βαθμίδας, γ) του διευθυντή εκπαίδευσης άλλος διευθυντής εκπαίδευσης της οικείας βαθμίδας, δ) του προέδρου του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Διοικητικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π.) ο προϊστάμενος του τμήματος διοίκησης της περιφερειακής διεύθυνσης και ε) των τακτικών μελών του Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π. ομοιόβαθμοι διοικητικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στις υπηρεσιακές μονάδες της περιοχής της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Γραμματέας κάθε συμβουλίου ορίζεται, με την απόφαση συγκρότησης, διοικητικός υπάλληλος ή εκπαιδευτικός που υπηρετεί στην Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης, αναπληρούμενος από διοικητικό υπάλληλο ή εκπαιδευτικό της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης.»

3. Η περίπτωση β' της παραγράφου 31 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Τα κατά την προηγούμενη περίπτωση Συμβούλια είναι επταμελή και αποτελούνται από:

αα) δύο μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, που προτείνονται με τους αναπληρωτές τους από το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Πανεπιστημίου, στο οποίο απευθύνεται εγγράφως ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

ββ) δύο Συμβούλους ή μόνιμους Παρέδρους του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με την απόφαση συγκρότησης,

γγ) τους δύο αιρετούς εκπροσώπους των κλάδων των εκπαιδευτικών των Κεντρικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων της αντίστοιχης βαθμίδας, που αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους,

δδ) ένα Σχολικό Σύμβουλο της οικείας βαθμίδας για τα Συμβούλια Επιλογής Σχολικών Συμβούλων ή ένα Διευθυντή Εκπαίδευσης της οικείας βαθμίδας για τα Συμβούλια Επιλογής Διευθυντών Εκπαίδευσης, που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους με την απόφαση συγκρότησης των Συμβουλίων αυτών.»

4. Το Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε. και το Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε. είναι αντιστοίχως αρμόδια για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου των προϊσταμένων των Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Φυσικής Αγωγής και Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Μέχρι τη συγκρότηση των συμβουλίων αυτών, τα αντίστοιχα θέματα ανήκουν στην αρμοδιότητα των μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αρμόδιων συμβουλίων.

Άρθρο 8

Οργανωτικά θέματα υπηρεσιών και σχολικών μονάδων

1. Σε καθεμία από τις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δ' Αθηνών, Ανατολικής Αττικής, Δυτικής Αττικής και Β' Θεσσαλονίκης συνιστάται και λειτουργεί Γραφείο Φυσικής Αγωγής.

2. α) Σε κάθε ιδρυόμενο κατά τις διατάξεις του άρθρου 111 παρ. 13 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) αποσπώνται εκπαι-

δευτικοί πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη λειτουργία αυτού, από τους οποίους ένας ορίζεται ως υπεύθυνος αυτού.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους υπευθύνους των Κ.Π.Ε. και τους εκπαιδευτικούς που αποσπώνται στα Κ.Π.Ε. και στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ως υπεύθυνοι της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, για πρόσθετη απασχόλησή τους, καθώς και το ύψος της επιχορήγησης αυτών από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τις λειτουργικές δαπάνες και ο τρόπος διαχείρισης αυτών. Κάθε άλλη διάταξη, που προβλέπει τη χορήγηση υπερωριακής αποζημίωσης ή άλλης αμοιβής για πρόσθετη απασχόληση για τον ίδιο λόγο, καταργείται.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται ο αριθμός των αποσπώμενων εκπαιδευτικών σε κάθε Κ.Π.Ε., των υπευθύνων Κ.Π.Ε. και των υπευθύνων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, η διάρκεια απόσπασης αυτών, καθώς και τα Προσόντα, τα κριτήρια, τα όργανα και η διαδικασία επιλογής τους, τα όργανα και η διαδικασία απόσπασής τους και οι λόγοι ανάκλησης της απόσπασης αυτών.

3. Η περίπτωση β' της παραγράφου 3 του άρθρου 10 του ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότεροι σκοποί των ΚΕ.ΣΥ.Π. και των Γραφείων Σ.Ε.Π., η διοικητική τους εξάρτηση, η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας τους, ο αριθμός των εκπαιδευτικών που αποσπώνται σε κάθε ΚΕ.ΣΥ.Π. και κάθε Γραφείο Σ.Ε.Π., η διάρκεια της απόσπασης και τα ειδικότερα καθήκοντα αυτών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους υπευθύνους των ΚΕ.ΣΥ.Π. και στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν με απόσπαση στα ΚΕ.ΣΥ.Π. και τα Γραφεία για πρόσθετη απασχόλησή τους. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται οι έδρες των ΚΕ.ΣΥ.Π. και τα σχολεία, στα οποία λειτουργούν Γραφεία Σ.Ε.Π., τα προσόντα των αποσπώμενων εκπαιδευτικών στα ΚΕ.ΣΥ.Π. και τα Γραφεία Σ.Ε.Π., τα κριτήρια, τα όργανα και η διαδικασία επιλογής τους, τα όργανα και η διαδικασία απόσπασής τους και οι λόγοι ανάκλησης της απόσπασης αυτών.

Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων συνιστάται Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων για τη διοικητική εποπτεία του ΚΕ.ΣΥ.Π. και Γραφείων Σ.Ε.Π., καθώς και των άλλων εκπαιδευτικών καινοτομιών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα διάρθρωσης της Διεύθυνσης σε τμήματα, στελέχωσης της και καθορισμού των αρμοδιοτήτων της.»

4. α) Σε κάθε Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης συνιστάται και λειτουργεί Εργαστηριακό Κέντρο Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Φ.Ε.), που αποτελεί κέντρο έρευνας, τεχνικής και οργανωτικής υποστήριξης της εργα-

στηριακής διδασκαλίας των φυσικών μαθημάτων, παροχής συμβουλών για την οργάνωση των σχολικών εργαστηρίων στις σχολικές μονάδες, της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τη λειτουργία των οποίων εποπτεύει. Για τη λειτουργία του Ε.Κ.Φ.Ε. αποσπάται ένας εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ4 ως υπεύθυνος αυτού. Στις Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στις οποίες υπάγεται μεγάλος αριθμός σχολείων, μπορεί να λειτουργούν και περισσότερα του ενός Ε.Κ.Φ.Ε., τα οποία συνιστώνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας και οι αρμοδιότητες των Ε.Κ.Φ.Ε., τα προσόντα, τα όργανα, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των υπευθύνων τους, τα όργανα και η διαδικασία απόσπασης αυτών, η διάρκεια απόσπασης και οι λόγοι ανάκλησης αυτής.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των υπευθύνων Ε.Κ.Φ.Ε. για πρόσθετη απασχόλησή τους.

5. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών μπορεί να ιδρύονται στις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κέντρα Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών (ΠΛΗ.ΝΕ.Τ.), σκοπός των οποίων είναι η στήριξη της διδασκαλίας και της εφαρμογής της πληροφορικής και των νέων τεχνολογιών στα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για τη λειτουργία κάθε Κέντρου ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. αποσπάται ένας εκπαιδευτικός κλάδου ΠΕ19 ή ΠΕ20 ως υπεύθυνος αυτού.

β) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται ο τρόπος λειτουργίας και οι αρμοδιότητες των ΠΛΗ.ΝΕ.Τ., τα προσόντα, τα κριτήρια, τα όργανα και η διαδικασία επιλογής των υπευθύνων τους, τα όργανα και η διαδικασία απόσπασης αυτών, η διάρκεια απόσπασης και οι λόγοι ανάκλησης αυτής.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των υπευθύνων των Κέντρων ΠΛΗ.ΝΕ.Τ. για πρόσθετη απασχόλησή τους.

6. Για την επιλογή των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που παρακολουθούν προγράμματα μετεκπαίδευσης σε θέματα ειδικής αγωγής στα Διδασκαλεία Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 4, κεφάλαιο Ε', παράγραφος 3 του ν. 2817/2000 (ΦΕΚ 78 Α'), συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων επιτροπή επιλογής από ειδικούς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 2327/1995.

7. Το επίδομα εξωδιδασκτικής απασχόλησης των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α'), όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, αυξάνεται από 1ης Οκτωβρίου 2001 κατά δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) δραχμές ή σαράντα τέσσερα (44) ευρώ.

8. Καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 13 του ν. 1566/1985 και η υπεραριθμία δασκάλων, που προκύπτει από την κατάργηση ή συγχώνευση δημοτικών σχολείων, ρυθμίζεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις για τους λοιπούς εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

9. Στην παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση που η οικεία δημοτική επιτροπή δεν συγκροτεί σε εύλογο χρονικό διάστημα τη σχολική επιτροπή δημοσίου σχολείου, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας περιφέρειας απευθύνει σχετικό έγγραφο στον οικείο Ο.Τ.Α. και στο διοικητικό συμβούλιο γονέων για την υπόδειξη των εκπροσώπων τους εντός τακτής προθεσμίας. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας περιφέρειας συγκροτεί τη σχολική επιτροπή, ορίζοντας κατά την κρίση του ως μέλη αυτής, έναν δημότη και έναν από τους γονείς των μαθητών του σχολείου.»

10. Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών Τ.Ε.Ε. ή προσθήκης τομέων και ειδικοτήτων σε αυτά, που δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέχρι 20.10.2001, ισχύουν για το σχολικό έτος 2001 - 2002.

Άρθρο 9

Θέματα εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού

1. α) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους μετά από γνώμη του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.), καθορίζεται ο αριθμός των εκπαιδευτικών αδειών, που θα χορηγηθούν για το επόμενο σχολικό έτος στους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών και κατανέμεται ο αριθμός αυτός κατά βαθμίδες της εκπαίδευσης και επιστημονικά αντικείμενα. Για τον καθορισμό αυτόν προηγείται έρευνα του Κ.Ε.Ε., σε συνεργασία και με άλλους φορείς για τον προγραμματισμό των αναγκών της εκπαίδευσης για την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με τις εξελίξεις των επιστημών και τις υφιστάμενες ανάγκες.

β) Οι εκπαιδευτικοί που έτυχαν εκπαιδευτικής άδειας υποχρεούνται να υποβάλλουν στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου λεπτομερή έκθεση προόδου των σπουδών, που εκδίδεται από τον υπεύθυνο ή επόπτη των σπουδών τους καθηγητή, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή της πορείας των σπουδών τους, καταγραφή των ερευνητικών ή άλλων εργασιών που τους ανατέθηκαν, αξιολόγηση της συμμετοχής τους στα προγράμματα, στα οποία έχουν ενταχθεί, ικανοποιητική ή όχι ανταπόκριση στην ανελλιπή φοίτηση και στην εκπλήρωση των λοιπών υποχρεώσεων, καθώς και πρόταση για τυχόν συνέχιση της εκπαιδευτικής άδειας. Οι εκθέσεις προόδου εξετάζονται από το οικείο υπηρεσιακό συμβούλιο, το οποίο εισηγείται την παράταση ή διακοπή της εκπαιδευτικής άδειας.

γ) Μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειας ο εκπαιδευτικός υποχρεούται να καταθέσει στο Κ.Ε.Ε., εντός έτους το αργότερο, τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών και αντίγραφο της διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής.

δ) Ο εκπαιδευτικός μετά τη λήξη της εκπαιδευτικής άδειας του υποχρεούται να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην εκπαίδευση της βαθμίδας που ανήκει ή άλλης βαθμίδας για χρονικό διάστημα τριπλάσιο του χρόνου της εκπαιδευτικής άδειας του και πάντως όχι μεγαλύτερο των δέκα (10) ετών. Από το συνολικό χρονικό διάστημα πέντε (5) τουλάχιστον έτη πρέπει να διανυθούν στην εκπαιδευτική βαθμίδα, στην οποία ανήκε ο εκπαιδευτικός κατά την αρχική χορήγηση της εκπαιδευτικής άδειας. Για εξαιρετικούς λόγους που ανάγονται στο δημόσιο συμφέ-

ρον μπορεί ο εκπαιδευτικός να απαλλαγεί μερικά από την υποχρέωση προσφοράς των υπηρεσιών του στην ίδια εκπαιδευτική βαθμίδα, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αιτιολογημένη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου.

ε) Στις περιπτώσεις υπαίτιας υποχρεώσεων των προηγούμενων περιπτώσεων γ' και δ' επιστρέφονται οι καταβληθείσες πρόσθετες αποζημιώσεις, καθώς και οι καταβληθείσες αποδοχές, ολικά ή μερικά, κατά τα οριζόμενα με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου για τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών υπηρεσιακού συμβουλίου.

στ) Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία για τη χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών στους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα κριτήρια επιλογής, η διάρκεια και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους διατελούντες σε εκπαιδευτική άδεια σε ποσοστό επί των αποδοχών τους εντός των ορίων του άρθρου 58 του ν. 2683/1999. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αυτού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ν. 2683/1999 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 112 Α').

ζ) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ενδιαφερόμενοι για τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας, οι προθεσμίες υποβολής τους, τα συλλογικά όργανα που γνωμοδοτούν για τη χορήγηση των αδειών αυτών, οι προθεσμίες, τα κριτήρια κρίσης, αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων.

2. Για τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αποσπώνται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τα Γραφεία των Περιφερειακών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων και Γραφείων Εκπαίδευσης υπολογίζονται ως μονάδες μετάθεσης, για το χρονικό διάστημα της απόσπασής τους, οι προβλεπόμενες για τη σχολική μονάδα, στην οποία ανήκουν οργανικά. Σε κάθε άλλη περίπτωση απόσπασης υπολογίζονται ως μονάδες μετάθεσης οι προβλεπόμενες για τη σχολική μονάδα, στην οποία αποσπάται ο εκπαιδευτικός και προκειμένου για απόσπαση σε υπηρεσία οι προβλεπόμενες μονάδες για την πλησιέστερη σχολική μονάδα. Οι διατάξεις της παρούσας περίπτωσης ισχύουν από την έναρξη του σχολικού έτους 2002 - 2003.

3. Στα στελέχη πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης χορηγείται από 1ης Ιουλίου 2002, για τη διάρκεια της θητείας τους, μηνιαίο επίδομα ειδικής απασχόλησης ως εξής:

α) Στους σχολικούς συμβούλους προσχολικής αγωγής, δημοτικής εκπαίδευσης, ειδικής αγωγής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στους διευθυντές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών και νομαρχιών, στους προϊσταμένους των Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, φυσικής αγωγής και τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και στους διευθυντές των ενιαίων λυκείων και των Τ.Ε.Ε., δραχμών ογδόντα χιλιάδων (80.000) ή διακοσίων τριάντα πέντε (235) ευρώ.

β) Στους διευθυντές γυμνασίων, τετραθέσιων και άνω

δημοτικών σχολείων και Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων (Σ.Ε.Κ.), δραχμών εξήντα χιλιάδων (60.000) ή εκατόν εβδομήντα έξι (176) ευρώ.

γ) Στους υποδιευθυντές σχολικών μονάδων, υπεύθυνους τομέων Σ.Ε.Κ., προϊσταμένους τμημάτων εκπαιδευτικών θεμάτων των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και προϊσταμένους μονοθέσιων, διθέσιων και τριθέσιων δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων, δραχμών τριάντα χιλιάδων (30.000) ή ογδόντα οκτώ (88) ευρώ.

4. Το μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης του άρθρου 14 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α΄) των σχολικών συμβούλων, που τοποθετούνται ως προϊστάμενοι των τμημάτων επιστημονικής-παιδαγωγικής καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, αναπροσαρμόζεται από 1ης Ιουλίου 2002 στο ποσό των ογδόντα χιλιάδων (80.000) δραχμών ή διακοσίων τριάντα πέντε (235) ευρώ.

5. Η προθεσμία που προβλέπεται από το άρθρο 17 του κώδικα κατάστασης δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων για την ορκωμοσία και την ανάληψη υπηρεσίας των διοριζόμενων, μπορεί να παρατείνεται για τους διοριζόμενους εκπαιδευτικούς μέχρι την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους από το διορισμό τους.

6. Διευθυντές των σχολείων του Αρμενικού Κιανού Σταυρού μπορεί να ορίζονται και οι προσλαμβανόμενοι εκπαιδευτικοί στα σχολεία αυτά με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2517/1997 (ΦΕΚ 160 Α΄).

7. Οι υποψήφιοι με έλλειψη φυσικών δεξιοτήτων, στη διαδικασία πλήρωσης θέσεων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μετέχουν στο διαγωνισμό μαζί με τους άλλους υποψηφίους όπως κατά τα λοιπά ορίζεται στη με αρ. ΔΙΠΠ/Φ.ΑΣ.2.1/ οικ10344 (ΦΕΚ 594 Β΄) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

8. Μέσα σε ένα τρίμηνο από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού μπορεί να διεξαχθεί συμπληρωματικός διαγωνισμός με έκδοση συμπληρωματικής προκήρυξης των αριθ. 9/ΙΠ/2001 (ΦΕΚ 103 - Τεύχος Προκηρύξεων) και 10/2Π/2001 (ΦΕΚ 102 - Τεύχος Προκηρύξεων) προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π.. Στο διαγωνισμό αυτόν οι υποψήφιοι θα διαγωνισθούν σε διαφορετικά, αλλά ισοδύναμη επιστημονικής βαρύτητας θέματα. Διοριστέοι κρίνονται όσοι από τους υποψήφιους συγκεντρώσουν βαθμολογία ίση τουλάχιστον με τη βαθμολογία του τελευταίου διοριστέου των πινάκων κατάταξης του προηγούμενου διαγωνισμού.

9. Συνιστάται μία (1) επιπλέον θέση συμβούλου του Π.Ι., ειδικευμένου σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και οι θέσεις συμβούλων του Π.Ι. αυξάνονται σε τριάντα δύο (32).

10. Η κατά το άρθρο 8 παρ. 1 του ν.2817/2000 διάθεση εκπαιδευτικών σε άλλα σχολεία για συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου γίνεται και από σχολεία της πρωτοβάθμιας σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και αντίστροφα, με απόφαση του οικείου περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης.

Άρθρο 10 **Διδακτικά βιβλία**

Οι βοηθητικές εργασίες αποθήκευσης, συσκευασίας, φόρτωσης, εκφόρτωσης κ.λπ. των διδακτικών βιβλίων

αρμοδιότητας του Οργανισμού Έκδοσης Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.) μπορεί να ανατίθενται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Ε.Δ.Β., τηρουμένων των κειμένων διατάξεων.

Άρθρο 11 **Σχολικές βιβλιοθήκες**

1. Για τη λειτουργία των κατά το άρθρο 43 του ν. 1566/1985 Σχολικών Βιβλιοθηκών συνιστώνται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων πενήντα (50) θέσεις του κλάδου ΠΕ βιβλιοθηκονόμων και πενήντα (50) θέσεις του κλάδου ΤΕ βιβλιοθηκονομίας.

2. Τυπικά προσόντα διορισμού στις θέσεις του κλάδου ΠΕ ορίζονται το πτυχίο Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας ή Αρχειονομίας - Βιβλιοθηκονομίας Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο της αλλοδαπής και του κλάδου ΤΕ το πτυχίο Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας ή Αρχειονομίας - Βιβλιοθηκονομίας Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο της αλλοδαπής. Στην περίπτωση έλλειψης υποψηφίων με τα προσόντα αυτά μπορεί να γίνονται δεκτοί και οι έχοντες τα προσόντα που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του π.δ.50/2001 (ΦΕΚ 39 Α΄) για το διορισμό υποψηφίων σε θέσεις του κλάδου βιβλιοθηκονόμων.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, μπορεί να αυξάνονται οι συνιστώμενες θέσεις ανάλογα με τις ανάγκες των Σχολικών Βιβλιοθηκών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων τοποθετούνται οι διοριζόμενοι στις θέσεις βιβλιοθηκονόμων σε σχολικές μονάδες, στις οποίες λειτουργούν Σχολικές Βιβλιοθήκες.

5. Αρμόδια συμβούλια για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου των βιβλιοθηκονόμων είναι το Κεντρικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Διοικητικού Προσωπικού (Κ.Υ.Σ.ΔΙ.Π.) και τα Περιφερειακά Υπηρεσιακά Συμβούλια Διοικητικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.ΔΙ.Π.), οι αρμοδιότητες των οποίων καθορίζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 παρ. 29, περίπτωση ιζ΄ του ν. 2817/2000.

Άρθρο 12 **Ρύθμιση άλλων θεμάτων**

1. Στο εδάφιο β΄ της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α΄), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α΄), μετά τη φράση «ο οποίος επιθυμεί να συμμετάσχει» προστίθεται η φράση «τα αμέσως δύο (2) επόμενα σχολικά έτη από αυτό της αποφοίτησής του» και στο τέλος του ίδιου εδαφίου προστίθεται περίοδος ως ακολούθως:

«Στην περίπτωση που ο κάτοχος απολυτηρίου ενιαίου λυκείου λάβει μέρος στις γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων της τελευταίας τάξης του ενιαίου λυκείου που εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο μετά την παρέλευση δύο σχολικών ετών από αυτό που απέκτησε το απολυτήριο του, βαθμός πρόσβασης των μαθημάτων αυτών είναι ο γραπτός βαθμός στις τελευταίες αυτές εξετάσεις και γενικός βαθμός πρόσβασης είναι ο μέσος όρος των γραπτών βαθμών.»

2. Στο τέλος της περίπτωσης ι του εδαφίου α΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188

Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α'), προστίθεται περίοδος ως εξής:

«Με την ίδια απόφαση μπορεί να ορίζεται και ελάχιστος γενικός βαθμός πρόσβασης ως προϋπόθεση συμμετοχής του υποψηφίου στη διαδικασία επιλογής των εισαγομένων στα Πανεπιστήμια, στα Τ.Ε.Ι. στην Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. και στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικών Επαγγελματιών των Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.).»

3. Η παράγραφος 12 του άρθρου 1 του ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«12. Μαθητές των δύο τελευταίων τάξεων εσπερινών ενιαίων λυκείων, κατ' εξαίρεση των οικείων διατάξεων, μπορούν, μετά από αίτησή τους που υποβάλλεται στο οικείο λύκειο το αργότερο μέχρι 20 Απριλίου, να εξετάζονται σε επίπεδο σχολικής μονάδας σε όλα τα μαθήματα της τελευταίας τάξης ή και των δύο τελευταίων τάξεων που εξετάζονται γραπτά, χωρίς να έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όσοι αποκτούν το απολυτήριο σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και πληρούν τις προϋποθέσεις του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού του παρόντος νόμου, μπορούν να αποκτήσουν δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, εφόσον λάβουν μέρος στις εξετάσεις όλων των μαθημάτων της τελευταίας τάξης των εσπερινών ενιαίων λυκείων που εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο, οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό της αποφοίτησής τους. Οι διατάξεις της περίπτωσης ii του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 2 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται αναλόγως στην περίπτωση αυτήν.»

4. Η αστική εταιρία ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΚΤΥΟ, που συστάθηκε από Πανεπιστήμια και Τ.Ε.Ι., βάσει του από 12 Σεπτεμβρίου 2000 καταστατικού σύστασης αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας (αριθμός καταθέσεως στο Πρωτοδικείο Αθηνών 13.392/28.9.2000) δύναται να επιχορηγείται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για σκοπούς που αφορούν τις ευρύτερες δικτυακές ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας της χώρας στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Οι σχετικές επιχορηγήσεις θεωρούνται δημόσιες δαπάνες κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν.δ. 2957/1954, καθώς και του άρθρου 18 παρ. 1 του ν. 2515/1997 και βαρύνουν τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

Άρθρο 13 Ιδιωτικά σχολεία

1. Οι παράγραφοι 2, 3, 4 του άρθρου 30 του ν. 682/1977 (ΦΕΚ 244 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί του πίνακα Β' προτείνονται προς πρόσληψη από τον ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου και μετά την έγκριση της πρότασης από τον Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης ή Προϊστάμενο του οικείου Γραφείου Εκπαίδευσης συνάπτουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, η οποία αρχίζει από την ημέρα παροχής των υπηρεσιών από τον εκπαιδευτικό και λήγει την 31η Αυγούστου του δεύτερου έτους από την πρόσληψή του. Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους υπηρεσίας ή κατά τη

λήξη της διατίας ο ιδιοκτήτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση, με καταβολή αποζημίωσης δύο μηνών στον εκπαιδευτικό. Μετά την πάροδο της διατίας και εφόσον η σύμβαση δεν καταγγελθεί κατά τα ανωτέρω, ανανεώνεται αυτοδικαίως για τέσσερα ακόμη έτη.

3. α) Μετά την πάροδο της τετραετίας η σύμβαση μετατρέπεται αυτοδικαίως σε αορίστου χρόνου, οπότε είναι δυνατόν να καταγγελθεί μόνο για τους λόγους που προβλέπονται από:

i. Τα εδάφια α' έως ε' του άρθρου 33 παρ. 4 του παρόντος.

ii. Το άρθρο 11 του ν. 1351/1983 παρ. 1 εδ. Δ' (ΦΕΚ 56 Α'), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 62 παρ. 5 του ν. 1566/1985.

iii. Εφόσον υπάρχει διαταραχή του εκπαιδευτικού κλίματος στο σχολείο λόγω αδυναμίας συνεργασίας εργοδότη - εκπαιδευτικού. Το γεγονός της διαταραχής διαπιστώνεται μετά από εισήγηση τριμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτείται από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Διεύθυνσης και στην οποία συμμετέχουν ένας Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Τμήματος Αξιολόγησης και Επιμόρφωσης με αρμοδιότητα στην αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, ως Πρόεδρος, ένας εκπρόσωπος της ΟΙΕΛΕ και ένας εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης εργοδοτικής οργάνωσης ιδιοκτητών ιδιωτικών σχολείων. Εάν δεν υπάρχει Πρόεδρος του Τμήματος Αξιολόγησης μπορεί να ορίζεται ως Πρόεδρος της Επιτροπής Πρόεδρος άλλου Τμήματος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η πρόταση της επιτροπής αυτής εκτελείται με απόφαση του διευθυντή της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης. Σε περίπτωση απόλυσης για το λόγο αυτόν καταβάλλεται στους απολυμένους εκπαιδευτικούς η προβλεπόμενη αποζημίωση από το άρθρο 30 παρ. 5 του ν. 682/1977.

β) Κατά τη λήξη της τετραετίας ο ιδιοκτήτης του ιδιωτικού σχολείου μπορεί να καταγγείλει χωρίς αιτιολογία τη σύμβαση μόνο για το 33% των εκπαιδευτικών οι οποίοι συμπληρώνουν εξαετή υπηρεσία.

Σε περίπτωση κατά την οποία εξαετία συμπληρώνουν δύο εκπαιδευτικοί μπορεί να καταγγέλλεται η σύμβαση ενός από αυτούς. Σε περίπτωση κατά την οποία εξαετία συμπληρώνει ένας μόνο εκπαιδευτικός και σε διάστημα έως δύο ετών από τη συμπλήρωσή της εξαετίας συμπληρώσει εξαετία και άλλος εκπαιδευτικός του σχολείου, είναι δυνατή η καταγγελία της σύμβασης ενός από τους δύο.

4. Οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί του πίνακα Α' του άρθρου 28 του παρόντος προτείνονται για πρόσληψη από τον ιδιοκτήτη του ιδιωτικού σχολείου και μετά την έγκριση της πρότασης από τον αρμόδιο Διευθυντή Εκπαίδευσης συνάπτουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, η οποία αρχίζει από την ημέρα παροχής των υπηρεσιών από τον εκπαιδευτικό και λήγει την 31η Αυγούστου του έκτου έτους από την πρόσληψή του. Κατά τη λήξη της εξαετίας και εφόσον η σύμβαση δεν καταγγελθεί σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 3 μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου, οπότε είναι δυνατόν να καταγγελθεί σύμφωνα με το εδάφιο α' της ίδιας παραγράφου.»

2. α) Ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί όλων των κλάδων και ειδικοτήτων των ιδιωτικών σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που απολύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφόσον έχουν προσληφθεί σε ιδιωτικό σχολείο πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1997 και έχουν συμπληρώσει κατά το

χρόνο απόλυσής τους εξαιτη υπηρεσία στις σχολικές μονάδες αυτές, προσλαμβάνονται στη δημόσια εκπαίδευση, χωρίς να απαιτείται ο διορισμός συγχρόνων τους από τον πίνακα διοριστέων του ν. 1566/1985.

β) Οι απολυόμενοι, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί που έχουν προσληφθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 1997 εγγράφονται, μετά από αίτησή τους, στον ενιαίο πίνακα αναπληρωτών του άρθρου 1 παρ. 7 εδ. γ' του ν. 2942/2001 (ΦΕΚ 202 Α') με αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους στην ιδιωτική εκπαίδευση. Δυνατότητα εγγραφής στους πίνακες αυτούς δεν έχουν οι ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί των οποίων η σχέση εργασίας λύεται λόγω παραίτησης.

γ) Δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 14 του ν. 2740/1999 (ΦΕΚ 186 Α').

δ) Σε κάθε περίπτωση, η ύπαρξη αρνητικής έκθεσης αξιολόγησης, μη υποκείμενης σε ένσταση, αποτελεί κώλυμα πρόσληψης των απολυόμενων ιδιωτικών εκπαιδευτικών στη δημόσια εκπαίδευση.

ε) Το εδάφιο στ' της παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 682/1997 καταργείται.

3. Οι προσλαμβανόμενοι ή απασχολούμενοι στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, ως μετακλητοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σχέση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με ανάθεση έργου, εφόσον είναι εκπαιδευτικοί των ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αναπληρώνονται στα διδακτικά τους καθήκοντα με πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 παρ. 4 του ν. 682/1977.

4. Δεν επιτρέπεται, διαρκούντος του σχολικού έτους, ο διορισμός ιδιωτικού εκπαιδευτικού σε άλλο ιδιωτικό σχολείο από αυτό του αρχικού διορισμού του.

Άρθρο 14

Θέματα μειονοτικών σχολείων

1. Η παρ. 19 του άρθρου 9 του ν. 2817/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«19. α) Οι σχολικές εφορείες των μειονοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι τριμελείς και συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, με την οποία ορίζεται και ο Πρόεδρος αυτών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 694/1977 (ΦΕΚ 264 Α').

β) Σε ειδικές περιπτώσεις οι σχολικές εφορείες των μειονοτικών σχολείων μπορεί να επιχορηγούνται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την κάλυψη αντίστοιχων δαπανών κατά τα οριζόμενα με αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

γ) Όπου στις κείμενες διατάξεις για τα μειονοτικά σχολεία αναφέρεται ο νομάρχης, νοείται ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας και όπου αναφέρεται ο Επιθεωρητής Μειονοτικής Εκπαίδευσης, νοείται ο Συντονιστής Μειονοτικής Εκπαίδευσης.»

2. Στα θέσια και πάνω μειονοτικά δημοτικά σχολεία τοποθετείται υποδιευθυντής, ανεξάρτητα από τον αριθμό τμημάτων που λειτουργούν, στον οποίο καταβάλλεται το επίδομα θέσης που προβλέπεται από το άρθρο 14 παράγραφος 1 περίπτωση Β' εδάφιο ζ' του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α').

Άρθρο 15

Ρύθμιση θεμάτων Ε.ΣΥ.Π.

1. Στο εδάφιο γ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2817/2000 οι λέξεις «Καθηγητής Α.Ε.Ι.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Καθηγητής Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι.».

2. Στο εδάφιο ζ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2817/2000, οι λέξεις «από εκπροσώπους των συναρμόδιων Υπουργείων και των εκπαιδευτικών φορέων της χώρας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από εκπροσώπους των συναρμόδιων Υπουργείων, των εκπαιδευτικών, επιστημονικών, επαγγελματικών και παραγωγικών φορέων της χώρας, και ακόμη από εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων και της αυτοδιοίκησης».

3. Στο τέλος του εδαφίου ζ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2817/2000 προστίθενται τα εξής:

«Οι ειδικότερες λεπτομέρειες που αφορούν τις συνεδριάσεις των οργάνων του Ε.ΣΥ.Π. και των επί μέρους Συμβουλίων του καθορίζονται στους αντίστοιχους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας, οι οποίοι καταρτίζονται με αποφάσεις των αντίστοιχων Ολομελειών. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα συγκρότησης των οργάνων του Ε.ΣΥ.Π. και λειτουργίας του. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται και οι ειδικότερες λεπτομέρειες που αφορούν τις συνεδριάσεις των οργάνων του Ε.ΣΥ.Π. μέχρι να καταρτιστούν οι αντίστοιχοι Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας.»

4. Η συμμετοχή μελών Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων και μελών Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. στις προβλεπόμενες στο εδάφιο στ' της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 2817/2000 επιστημονικές επιτροπές δεν περιλαμβάνεται στους περιορισμούς της περίπτωσης ι' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2530/1997 περί δυνατότητας συμμετοχής σε δύο κατ' ανώτατο όριο επιτροπές.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού είναι δυνατή η κατά παρέκκλιση από τις κάθε φύσεως και χαρακτήρα διατάξεις απόσπαση προσωπικού κάθε κατηγορίας από τη Δημόσια Διοίκηση, από τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης και από τη Δημόσια Εκπαίδευση στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να τοποθετηθεί ή διατεθεί στη συνέχεια, με πράξη του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, στο Ε.ΣΥ.Π. για τη διοικητική, τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της λειτουργίας του.

Άρθρο 16

Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία

1. Στο τέλος του τέταρτου εδαφίου της παραγράφου 6Α του άρθρου 5 του ν. 2889/2001 (ΦΕΚ 37 Α') προστίθενται τα εξής:

«Στην περίπτωση των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 2889/2001, ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας επιλέγει τον Διοικητή μεταξύ τριών υποψηφίων που προτείνει η Σύγκλητος του οικείου Ιδρύματος από τον πίνακα προτεραιότητας που έχει καταρτίσει η Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής Ανώτερων Στελεχών Υπηρεσιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.»

2. Η αμοιβή των πανεπιστημιακών ιατρών που ασκούν απογευματινό ιατρείο εντός του οικείου νοσοκομείου,

σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 2889/2001, δεν υπόκειται στην παρακράτηση που ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 του Ν. 2530/1997, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 του Ν. 2817/2000.

3. Το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ» μετονομάζεται σε Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ».

Άρθρο 17 **Καταργούμενες διατάξεις**

Οι διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 2525/1997, της παραγράφου 7 του άρθρου 6 και των περιπτώσεων θ', ιγ' και ιθ' της παραγράφου 29 και της περίπτωσης δ' της παραγράφου 31 του άρθρου 14 του Ν. 2817/2000 και οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του Ν. 2158/1993 (ΦΕΚ 109 Α') καθώς και κάθε διάταξη αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου καταργούνται.

Άρθρο 18 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 13 Φεβρουαρίου 2002

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου-Στελέχη εκπαίδευσης –Αξιολόγηση μαθητή

από ΔΟΕ

Δημοσιευμένο Τρίτη 6 Μαΐος 2008

[Εκτύπωση](#)

Συλλογικές διαπραγματεύσεις 2003 -2004

Η αντικειμενική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών αποτελεί επιδίωξή μας, με βάση τις προτάσεις που διατυπώνουμε παρακάτω:

ΠΡΟΤΑΣΗ:

Εκείνο που πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους είναι, ότι για να εφαρμοστεί και ιδιαίτερα να πετύχει το σύστημα αξιολόγησης, πρέπει να συζητηθεί και να τύχει της αποδοχής τόσο από την πλευρά των αξιολογητών, όσο και των αξιολογούμενων. Υπάρχουν δυο βασικές προϋποθέσεις για την αποδοχή της αξιολόγησης:

- Η αποδοχή του πλαισίου και των κριτηρίων δηλαδή του περιεχομένου του θεσμού της αξιολόγησης.
- Είναι απαραίτητο να πειστούν όλοι οι αξιολογούμενοι, ότι από το προϊόν της αξιολογικής διαδικασίας προκύπτει όφελος, κέρδος και αναβάθμιση της ίδιας της εκπαίδευσης.

Πιο αναλυτικά, κύριοι στόχοι αυτής της αξιολογικής διαδικασίας είναι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού και η συλλογική ένταξή του στη διαμόρφωση των στόχων της σχολικής μονάδας, η επαγγελματική αναβάθμισή του, η αυτόνομη δράση του και η αυτοπραγμάτωσή του. Η ανάπτυξη του πνεύματος συνευθύνης, συνεργασίας, αλληλεγγύης, που αντανακλάται ευθέως στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου. Η καθιέρωση προτεραιοτήτων και κριτηρίων που αποβαίνουν λειτουργικά και ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Η διαδικασία της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας οφείλει να απαντά στα εξής ερωτήματα:

1. Τι προγραμματίζεται.
2. Πως εφαρμόζεται, αυτό που προγραμματίζεται, στην πράξη.
3. Τι αξιολογείται.
4. Πως αποτιμάται το τελικό αποτέλεσμα.
5. Ποιες πρωτοβουλίες πρέπει να αναληφθούν για τη βελτίωση της προσπάθειας.

Τόσο στον προγραμματισμό, στο σχεδιασμό και στην αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου βασική και καθοριστική είναι η συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων με το σχολικό Σύμβουλο.

Μετά την εξαγωγή των συμπερασμάτων από τη δοκιμαστική εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αποσαφήνιση των διορθωτικών παρεμβάσεων, εκπονείται διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών με τη συνεργασία του Κλάδου και του Υπουργείου Παιδείας.

Είναι αυτονόητο ότι σκοπός και στόχος των παρεμβάσεων και κυρίως της τελικής αποτίμησης είναι η αντιμετώπιση αδυναμιών, λαθών, και προβλημάτων που μειώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης, παράλληλα όμως και η δέσμευση και η υποχρέωση της πολιτείας να δώσει λύσεις στα προβλήματα που διαπιστώθηκαν, έτσι ώστε να μην επαναληφθούν στην επόμενη σχολική χρονιά.

Το αποτέλεσμα της αξιολογικής διαδικασίας του εκπαιδευτικού χρησιμοποιείται:

1. όταν θέλει να είναι υποψήφιος για κατάληψη θέσης στελέχους εκπαίδευσης.
2. όταν αποδεδειγμένα διαπιστώνεται αρνητική προσφορά έργου.

Αποφάσεις 71ης Γ.Σ. του κλάδου, Ιούνιος 2002

Με βάση τις αποφάσεις της 68ης και 70ης του κλάδου, ζητούμε την τροποποίηση των διατάξεων του Ν.2986/02 που έρχονται σε αντίθεση με τις θέσεις του κλάδου, καθώς και των υπουργικών αποφάσεων που στηρίζονται στις συγκεκριμένες διατάξεις.

Σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει δεκτό, η Δ.Ο.Ε. σε συνεργασία με τους Διδασκαλικούς Συλλόγους θα προχωρήσει σε όλα τα νόμιμα και πρόσφορα συνδικαλιστικά μέτρα ώστε να καταστήσει ανενεργές τις συγκεκριμένες διατάξεις.

Αποφάσεις 68ης Γ.Σ. του κλάδου, Ιούνιος 1999

α. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου

Ο Κλάδος είναι υπέρ της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών. Είναι κατηγορηματικά αντίθετος με την αξιολόγηση - χειραγώγηση που ο νόμος 2525 / 97 προβλέπει.

Εκείνο που πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους και ιδιαίτερα από τα εμπλεκόμενα μέρη είναι, ότι για να εφαρμοστεί και ιδιαίτερα να πετύχει το σύστημα αξιολόγησης, πρέπει να συζητηθεί και να τύχει της αποδοχής τόσο από την πλευρά των αξιολογητών, όσο και των αξιολογούμενων. Υπάρχουν τρεις βασικές προϋποθέσεις για την αποδοχή της αξιολόγησης :

- Η αποδοχή των αξιολογούμενων για όσα περιλαμβάνει ως περιεχόμενο ο θεσμός αυτός. Εάν δεν γίνει η αποδοχή δεν γίνεται η αξιολόγηση.
- Είναι απαραίτητο να πειστούν όλοι οι αξιολογούμενοι, ότι από το προϊόν της αξιολογικής διαδικασίας προκύπτει όφελος, προκύπτει κέρδος, προκύπτει ποιότητα και αναβάθμιση της ίδιας της εκπαίδευσης.
- Η αξιολόγηση είναι υπόθεση εσωτερική και αφορά τους εκπαιδευτικούς που είναι μέσα στα σχολεία, αφορά τη διαδικασία της εκπαίδευσης που λειτουργεί μέσα στις σχολικές μονάδες. Καμία άλλη παρέμβαση που προέρχεται από έξω, όπως π.χ. οι ΣΜΑ, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στα πλαίσια της αξιολόγησης.

Πιο αναλυτικά, κύριοι στόχοι αυτής της αξιολογικής διαδικασίας είναι η συμμετοχή του εκπαιδευτικού και η συλλογική ένταξή του στη διαμόρφωση των στόχων της σχολικής μονάδας, η επαγγελματική αναβάθμισή του, η αυτόνομη δράση του και η αυτοπραγμάτωσή του. Η ανάπτυξη πνεύματος συνευθύνης, συνεργασίας, αλληλεγγύης, που αντανακλάται ευθέως στη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου. Η καθιέρωση προτεραιοτήτων και κριτηρίων που αποβαίνουν λειτουργικά και ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες της σχολικής μονάδας.

Η διαδικασία της αξιολόγησης της σχολικής μονάδας οφείλει να απαντά στα εξής ερωτήματα :

1. Τι προγραμματίζεται.
2. Πώς εφαρμόζεται, αυτό που προγραμματίζεται, στην πράξη.
3. Τι αξιολογείται.
4. Πώς αποτιμάται το τελικό αποτέλεσμα.
5. Ποιες πρωτοβουλίες πρέπει να αναληφθούν για τη βελτίωση τις προσπάθειας.

Τόσο στον προγραμματισμό, στο σχεδιασμό και στην αποτίμηση του εκπαιδευτικού έργου βασική και καθοριστική είναι η συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων σε συνεργασία με το σχολικό Σύμβουλο.

Μετά την εξαγωγή των συμπερασμάτων από τη δοκιμαστική εφαρμογή της διαδικασίας αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, τον εντοπισμό των προβλημάτων και την αποσαφήνιση των διορθωτικών παρεμβάσεων, εκπονείται διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών με τη συνεργασία του Κλάδου και του Υπουργείου Παιδείας.

Είναι αυτονόητο ότι σκοπός και στόχος των παρεμβάσεων και κυρίως της τελικής αποτίμησης είναι η αντιμετώπιση αδυναμιών, λαθών και προβλημάτων που μειώνουν την ποιότητα της εκπαίδευσης. Συγχρόνως όμως να δεσμεύσει και να υποχρεώσει την πολιτεία να δώσει λύσεις στα προβλήματα που διαπιστώθηκαν, έτσι ώστε να μην επαναληφθούν στην επόμενη σχολική χρονιά.

Διαδικασία κρίσης των εκπαιδευτικών:

Σύμφωνα με τις προηγούμενες αποφάσεις του Κλάδου ο εκπαιδευτικός κρίνεται στις εξής περιπτώσεις:

1. Όταν πρόκειται να μονιμοποιηθεί.
2. Όταν θέλει να είναι υποψήφιος για κατάληψη θέσης στελέχους εκπαίδευσης.
3. Αποδεδειγμένα διαπιστώνεται αρνητική προσφορά έργου. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η ενίσχυση και στήριξη του εκπαιδευτικού με επιμορφωτικές διαδικασίες προκειμένου να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου σχολείου.

Δεν κρίνεται από μονοπρόσωπα αλλά από συλλογικά όργανα, στα οποία μετέχουν εκπρόσωποι των συναδέλφων, το δε αποτέλεσμα της κρίσης σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι προϊόν αποκλειστικά της αξιολογικής έκθεσης και δε χρησιμοποιείται ως πειθαρχικό μέτρο και δε συνδέεται με τη μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη του εκπαιδευτικού. Θα πρέπει να αποτελεί προϊόν συνεξέτασης όλων εκείνων των παραγόντων που έχουν σχέση με τη δράση του εκπαιδευτικού, τα επιστημονικά του, βεβαίως, προσόντα, την εμπειρία του, τη λειτουργία της σχολικής μονάδας και τις ιδιαίτερες συνθήκες αυτής, την ποιότητα της διαδικασίας του Συμβουλίου Επιλογής, τις προϋποθέσεις διαφάνειας στη λήψη των αποφάσεων και τη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος, τους όρους προστασίας του εκπαιδευτικού από άδικα και αυθαίρετα αποτελέσματα.

Να θεσμοθετηθεί δευτεροβάθμιο όργανο, ώστε να μπορεί να προσφεύγει ο κάθε συναδέλφος που θεωρεί ότι αδικήθηκε από την αξιολογική διαδικασία.

β. Στελέχη της εκπαίδευσης

Ο Κλάδος επιμένει στην κατάργηση του Π.Δ. 398 / 95 και στην εκπόνηση νέου Π.Δ. για τις επιλογές, σύμφωνα με τις θέσεις του Κλάδου.

Η Ομοσπονδία μας βλέπει το ρόλο των στελεχών σε όλη τη βαθμίδα της εκπαίδευσης, στενά δεμένο με τα συλλογικά όργανα που υπάρχουν και που πρέπει να ενισχυθούν οι αρμοδιότητές τους. Παράλληλα πρέπει :

- Να αναβαθμιστεί ο ρόλος των στελεχών της εκπαίδευσης και η θέση τους, ώστε να παίζουν περισσότερο αποτελεσματικό και λειτουργικό ρόλο. Σ' αυτή την κατεύθυνση κινούνται οι παραπάνω προτάσεις.
- Εμμένουμε στη θέση μας για θητεία όλων των στελεχών στην εκπαίδευση. Η επανάληψη ή η κρίση κάθε συναδέλφου για θέσεις στελέχους εκπαίδευσης να βασίζεται όχι μόνο σε τυπικά προσόντα, αλλά και στη δράση του στη συγκεκριμένη θέση που είχε.
- Είναι ανάγκη πριν από την ανάληψη των καθηκόντων κάθε στελέχους, αλλά και κατά τη διάρκεια της θητείας του, να επιμορφώνεται, σε θέματα της αρμοδιότητάς του.
- Να αυξηθούν τα επιδόματα θέσης στους συναδέλφους αυτούς και να τιμαριθμοποιούνται.

Διευθυντές.

- Απαλλαγή τους από ευθύνη τάξης και υποχρεωτικό ωράριο από 6θέσια έως 9θέσια οκτώ ώρες, από 9θέσια ως 12θέσια έξι ώρες.
- Γραμματειακή υποστήριξη στις μεγάλες σχολικές μονάδες.

Προϊστάμενοι.

- Εξασφάλιση της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής σε όλα τα γραφεία εκπαίδευσης.
- Να υπάρχει σε κάθε γραφείο το Διοικητικό Προσωπικό που χρειάζεται, το οποίο θα είναι κατάλληλα καταρτισμένο και για το οποίο θα υπάρχει συνεχής επιμορφωτική στήριξη.
- Μηχανοργάνωση όλων των γραφείων.
- Αύξηση των δαπανών λειτουργίας των γραφείων εκπαίδευσης.

Σχολικοί σύμβουλοι.

- Εξασφάλιση γραφείων για τους σχολικούς συμβούλους.
- Γραμματειακή υποστήριξη.
- Δημιουργία επιστημονικής βιβλιοθήκης.
- Επαρκής οικονομική ενίσχυση για έξοδα λειτουργίας των γραφείων των σχολικών συμβούλων, την οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και τη μετακίνησή τους στις σχολικές μονάδες, προκειμένου να στηρίζουν επιστημονικά τους συναδέλφους.
- Τα ΠΥΣΠΕ, να λαμβάνουν υπόψη τους και τις εισηγήσεις των σχολικών συμβούλων ιδιαίτερα για θέματα που έχουν σχέση με το χωρισμό τμημάτων, τον υποβιβασμό σχολικών μονάδων και διάφορα άλλα ζητήματα που έχουν να κάνουν με το έργο τους.

Αποφάσεις 67ης Γ.Σ. του κλάδου, Ιούνιος 1998

Επιβεβαιώνεται η θέση του κλάδου, όπως είχε διαμορφωθεί στη Γ.Σ. το 1993.

Ειδικότερα:

- Είμαστε υπέρ ενός συστήματος αξιολόγησης του εκ/κού έργου και του εκ/κού, που θα έχει ως στόχο την αναβάθμιση της εκπαίδευσης, που θα αναγάγει τη σχολική μονάδα σε χώρο προσφοράς και δημιουργίας.
- Η αξιολόγηση που προτείνουμε ως Διδασκαλική Ομοσπονδία έχει ως στόχο τη βελτίωση και αναβάθμιση του εκ/κού έργου, την ενίσχυση και ενθάρρυνση του εκ/κού, αλλά και τη στήριξή του.
- Είναι μια διαδικασία διαρκούς ανατροφοδότησης που μπορεί να συντελεστεί με την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και αλληλεγγύης, που δεν είναι σχέσεις εξάρτησης και υποτέλειας, όπως αυτές που το σύστημα αξιολόγησης μέσα από το Ν. 2525 δρομολογεί.

Αναλυτικά τα συλλογικά όργανα που αξιολογούν, ο τρόπος αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου και η χρήση των αποτελεσμάτων αναφέρονται στις θέσεις της Ομοσπονδίας του 1993.

Η αξιολόγηση, που έχει στόχο την αναβάθμιση του εκ/κού έργου και τη βελτίωση του εκ/κού, δεν πρέπει να ταυτίζεται με τη διαδικασία κρίσης του εκ/κού στις περιπτώσεις μονιμοποίησης ή επιλογής σε θέση στελέχους εκπαίδευσης.

Πολύ δε περισσότερο, δεν μπορεί να προκαθορίζει το αποτέλεσμα αυτής της κρίσης, όπως επιχειρείται με τις διατάξεις του Ν. 2525/97.

Για τις περιπτώσεις επιλογής στελεχών εκπαίδευσης, ο κλάδος προβλέπει διαδικασίες κρίσης του εκ/κού με αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια και μέσα από συλλογικά όργανα, συμβούλια επιλογής, υπηρεσιακά συμβούλια, όπου και εκπροσωπείται από τους αιρετούς του. Η χρήση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης που προτείνουμε μπορεί να συνεκτιμηθεί ως ένα από τα στοιχεία με τα οποία τα συλλογικά όργανα διενεργούν τις κρίσεις.

Αποφάσεις 70ης Γ.Σ. του κλάδου

- ΘΕΜΑ 1ο: ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ
- ΘΕΜΑ 2ο: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΘΕΜΑ 3ο: ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ Π.Ε.
- ΘΕΜΑ 4ο: ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ- ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ
- ΘΕΜΑ 5ο: ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ
- ΘΕΜΑ 6ο: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ - ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΘΕΜΑ 7ο: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΑ
- ΘΕΜΑ 8ο: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΘΕΜΑ 1ο: ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

Με δεδομένα ότι:

- Η Παιδεία, συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα όλων των πολιτών, μόνο φραστικά αναγορεύεται σε πρώτη εθνική προτεραιότητα.
- Ο Δημόσιος και Δωρεάν χαρακτήρας της εκπαίδευσης αποδυναμώνεται.
- Με το 3,4 % επί του ΑΕΠ που διατίθεται για την Παιδεία είναι αδύνατο να δρομολογηθεί ποιοτική αναβάθμιση της εκπαίδευσης που τόσο έχει ανάγκη ο τόπος μας.

Διεκδικούμε:

- Να αυξηθούν οι δαπάνες για την Παιδεία και σταδιακά μέσα σε 2 χρόνια να φτάσουν στο 6 % επί του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.
- Πρέπει να γίνει ορθολογική κατανομή των πόρων του 2ου ΕΠΕΑΕΚ και ιδιαίτερα να πάνε σε σκοπούς που εξυπηρετούν τη Δημόσια Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση τη σημασία και την αξία της οποίας όλοι αναγνωρίζουν και αποδέχονται. Κυρίως να διατεθούν σε προγράμματα σχολικής στέγης και εποπτικών, σε προγράμματα επιμόρφωσης, καθώς επίσης και στο πρόγραμμα εξομοίωσης που πρέπει να τελειώσει.

ΘΕΜΑ 2ο: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Η αποκέντρωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος κύριο στόχο θα πρέπει να έχει τον αναπροσδιορισμό του περιεχομένου της μόρφωσης, των αναλυτικών προγραμμάτων με βάση τα νέα δεδομένα.

Η νέα πραγματικότητα που προσδιορίζεται από την έκρηξη της γνώσης και της τεχνολογίας, από την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και τη σημερινή κοινωνικοοικονομική κατάσταση, θα πρέπει να εναρμονιστεί με τις τοπικές ιδιαιτερότητες, την τοπική ιστορία, τις τοπικές παραγωγικές και κοινωνικές σχέσεις και να ταυτιστεί με τον ίδιο τον άνθρωπο και τις ανάγκες του.

2. Η αποκέντρωση δεν επιτρέπεται να θίξει τον ενιαίο, δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της Εκπαίδευσης. Απεναντίας, θα πρέπει να εμποδίσει τις δυνάμεις της αγοράς να αποσπάσουν ζωτικά τμήματα της Δημόσιας Εκπαίδευσης, έτσι, ώστε, να μην οδηγηθούμε σε εκπαίδευση πολλών ταχυτήτων και έντονων ανισοτήτων.
3. Η αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος νοείται ως αποκέντρωση πρωτοβουλιών, δραστηριοτήτων και αρμοδιοτήτων, που στόχο έχουν να αναδείξουν τη δυναμογόνο δράση του σχολείου ως ζωντανού οργανισμού, ανοιχτού στην κοινωνία, τον άνθρωπο, τη ζωή, και ικανού να αναβαθμίσει με τη δυναμική του την πολύπλευρη ανάπτυξη της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας και συγχρόνως να προσφέρει στην ίδια την κοινωνία πολίτες ελεύθερους, υπεύθυνους, δημοκρατικούς, κριτικά σκεπτόμενους και κοινωνικά συμμετέχοντες.

Στα πλαίσια αυτά ο σύλλογος διδασκόντων πρέπει να αναδειχθεί σε βασικό όργανο παιδαγωγικής- εκπαιδευτικής δραστηριότητας, έκφραση της συλλογικότητας και της συμμετοχικής λειτουργίας του σχολείου.

4. Η αποκέντρωση μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην καθιέρωση, γενίκευση και αναβάθμιση σημαντικών εκπαιδευτικών θεσμών, όπως είναι: η ενισχυτική διδασκαλία, η αναβάθμιση της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας, η εισαγωγή δραστηριοτήτων, που έχουν σχέση με τον πολιτισμό, τη μουσική, το θέατρο, τον αθλητισμό, τη σύγχρονη τεχνολογία, την αγωγή υγείας, τις μορφωτικές ανταλλαγές, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος κ.λ.π., ιδιαίτερα μέσα από τη λειτουργία του ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου.

Στην προώθηση και υλοποίηση όλων αυτών, θα βοηθήσει σημαντικά η συμμετοχή των τοπικών εκπαιδευτικών φορέων, των ειδικών σε θέματα επιστημονικών παιδαγωγικών προσεγγίσεων και μελετητών ειδικών θεμάτων.

Η οργανωτική και λειτουργική εμπλοκή και άλλων φορέων, θα γίνει με σαφώς προσδιορισμένο πλαίσιο ευθυνών και αρμοδιοτήτων.

Κυρίαρχη, όμως, θα είναι η παρουσία των φορέων Εκπαίδευσης. Ακόμη, τα περιφερειακά αποκεντρωμένα επιστημονικά, παιδαγωγικά και εκπαιδευτικά κέντρα, μπορούν να λειτουργήσουν με ουσιαστικές αρμοδιότητες σε επίπεδο Νομών ή ευρύτερης περιφέρειας.

Ο Κλάδος προτείνει:

1. Την ίδρυση 15 περιφερειακών Δ/νσεων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε ολόκληρη τη Χώρα, οι οποίες έχουν έδρα, την έδρα της Περιφέρειας. Στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας και στη Θεσσαλονίκη δημιουργούνται δύο (σε κάθε πόλη) περιφερειακές Δ/νσεις. Της Περιφερειακής Δ/νσης προΐσταται περιφερειακός Δ/ντής, ο οποίος προέρχεται από το χώρο της Δημόσιας Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, και επιλέγεται από το αντίστοιχο Συμβούλιο Επιλογής προϊσταμένων Π.Ε., σύμφωνα με τις πάγιες θέσεις του Κλάδου για τις επιλογές των στελεχών της εκπαίδευσης (αντικειμενικά-μετρήσιμα κριτήρια). Το θέμα της επιλογής των περιφερειακών Δ/ντών και όχι του διορισμού τους, είναι βασική προϋπόθεση για τον Κλάδο, προκειμένου να υλοποιηθεί ο θεσμός.

2. Α. Η Περιφέρεια, έχει τις εξής διοικητικές αρμοδιότητες.

α) Είναι έδρα του ΑΠΥΣΠΕ (Ανώτερου περιφερειακού υπηρεσιακού Συμβουλίου Εκπαίδευσης).

β) Είναι έδρα των συντονιστών σχολικών συμβούλων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

γ) Είναι έδρα του Περιφερειακού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, στο οποίο συμμετέχουν οι συντονιστές σχολικοί σύμβουλοι.

Β. Αρμοδιότητες Οργάνων Περιφέρειας

α) Αρμοδιότητες περιφερειακού Δ/ντή.

Ο Περιφερειακός Δ/ντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ασκεί τη διοίκηση, τον έλεγχο και την εποπτεία των υπηρεσιών της Περιφ. Δ/σης, των Δ/σεων και Γραφείων Εκπαίδευσης των σχολικών συμβούλων, των ΚΔΑΥ. Αξιολογεί το έργο των συντονιστών σχολικών συμβούλων (ως προς το διοικητικό μέρος) και των προϊσταμένων Δ/σεων Π.Ε. της Περιφέρειας.

β) Αρμοδιότητες Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε.

Στην Περιφέρεια λειτουργεί Ανώτερο Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από τους αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων στην περιφέρεια και προϊσταμένους Δ/σεων Π.Ε. Οι αιρετοί εκλέγονται με καθολική μυστική ψηφοφορία από τους συναδέλφους που υπηρετούν στην περιφέρεια.

Οι εκλογές για την ανάδειξη των αιρετών, γίνονται (κατά την πρώτη εφαρμογή), μόλις δημοσιευθεί ο νόμος. Στη συνέχεια γίνονται την ίδια ημερομηνία κατά την οποία εκλέγονται οι αιρετοί στα ΠΥΣΠΕ και στο ΚΥΣΠΕ. Οι αιρετοί απαλλάσσονται πλήρως του διδακτικού ωραρίου, όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους.

Το ΑΠΥΣΠΕ, μπορεί να είναι όργανο δευτεροβάθμιας κρίσης των Δ/ντών Σχολείων, να εξετάζει, δηλαδή, σε δεύτερο βαθμό ενστάσεις, καθώς επίσης και τις αποσπάσεις, σε επίπεδο περιφέρειας.

Εξετάζει, επίσης, όλες τις πειθαρχικές διώξεις των Εκπαιδευτικών της Π.Ε.

γ) Αρμοδιότητες συντονιστών σχολικών Συμβούλων.

Η Περιφέρεια είναι έδρα των συντονιστών σχολικών συμβούλων Π.Ε. και Δ.Ε.

Οι συντονιστές σχολικοί σύμβουλοι εποπτεύουν, συντονίζουν, παρακολουθούν και αξιολογούν το έργο των σχολικών συμβούλων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Συνεργάζονται με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και είναι περιφερειακό προσωπικό του αποκεντρωμένου Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και του Περιφερειακού Επιμορφωτικού Κέντρου.

δ) Αρμοδιότητες Περιφερειακού Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Το Π.Π.Ι. αποτελείται από:

- 1) Τη Διοικούσα επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν οι συντονιστές σχολικοί σύμβουλοι Π.Ε. και Δ.Ε. και εκπρόσωποι των Α.Ε.Ι.
- 2) Το σύνολο των σχολικών συμβούλων της Περιφέρειας.

Έργο του είναι:

Η αξιολόγηση της Εκπαίδευσης στην Περιφέρεια.

Ο σχεδιασμός των τοπικών διαφοροποιήσεων των αναλυτικών προγραμμάτων.

Η εκπαιδευτική τεκμηρίωση της Περιφέρειας.

Ο σχεδιασμός της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και κατάρτισης, σύμφωνα με τα προγράμματα περιφερειακής, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης. Η προώθηση της εκπαιδευτικής έρευνας.

Με δεδομένο ότι θα γίνει περιφερειακή αποκέντρωση του εκπαιδευτικού συστήματος, υπάρχει αναγκαιότητα πραγματοποίησης οργανωτικού καταστατικού συνεδρίου του Κλάδου, μέχρι την επόμενη (71η Γενική Συνέλευση της Δ.Ο.Ε.), που θα εξετάσει:

1. Την αποκέντρωση της Δ.Ο.Ε. σε επίπεδο περιφέρειας.
2. Όλα τα υπόλοιπα οργανωτικά καταστατικά θέματα που απασχολούν τον Κλάδο.

ΘΕΜΑ 3ο: ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ Π.Ε.

Η Γενική Συνέλευση εκτιμώντας ότι οι νέες τεχνολογίες θα αποτελέσουν τα προσεχή χρόνια αναπόσπαστο στοιχείο της διδασκαλίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση κατέληξε στις παρακάτω προτάσεις :

- Να γίνει ο Η/Υ εργαλείο έκφρασης, διερεύνησης, πειραματισμού και αναζήτησης στα χέρια των μαθητών σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα, επιτρέποντας σε αναβαθμισμένους (ως προς τη μόρφωση, τις ικανότητες και την αναγνώριση) δασκάλους να γίνουν οι αγωγοί εκπαιδευτικής εξέλιξης.
- Μελέτη και εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων από το Π.Ι., που θα υποβοηθούνται από τους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές.
- Νέα προσέγγιση των υπαρχόντων γνωστικών αντικειμένων με τη βοήθεια των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών. Εισαγωγή των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών στα δημοτικά σχολεία.
- Κίνητρα για την αγορά υπολογιστών από τους εκπαιδευτικούς.
- Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών της Π.Ε. στη χρήση των ηλεκτρονικών Υπολογιστών.
- Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών σε καινούριες μεθόδους διδακτικής.

- Η επιμόρφωση να γίνεται με απαλλαγή των εκπαιδευτικών από τα διδακτικά τους καθήκοντα.
- Προγράμματα εξοπλισμού σε Η/Υ να ξεκινήσουν από τις παραμεθόριες και πλέον απομακρυσμένες περιοχές. Να διαφυλαχθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της προμήθειας ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Δικτυακή σύνδεση όλων των σχολείων Π.Ε.
- Να μην αξιοποιηθεί η διαδικασία της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες σε καμιά αξιολογική διαδικασία.
- Καμιά οικονομική επιβάρυνση των Συλλόγων Γονέων.
- Διαφάνεια και αξιοποίηση των κοινοτικών και δημόσιων κονδυλίων που θα δοθούν για την είσοδο των νέων τεχνολογιών στην Εκπαίδευση. Η εκπαίδευση εκπαιδευτικών στα προγράμματα Π1 να γίνεται στα σχολεία, ενώ των προγραμμάτων Π2 και Π3 στο Πανεπιστήμιο. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών να γίνει από καθηγητές Παιδαγωγικών Τμημάτων.
- Στόχος του σχολείου με την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών δε θα πρέπει να είναι ένα επιπλέον γνωστικό αντικείμενο, όσο κυρίως η δυνατότητα εκμάθησης από τους μαθητές του τρόπου για να αναζητούν την πληροφορία μέσα από τους Η/Υ.
- Να διαφυλαχθεί και να διατηρηθεί ο δημόσιος χαρακτήρας της επιμόρφωσης.

ΘΕΜΑ 4ο: ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ- ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ

Είναι γεγονός ότι η Δημόσια Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση έχει ανάγκη από μαζικούς διορισμούς εκπαιδευτικών σε οργανικές θέσεις, που θα δημιουργηθούν από:

- Τη μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα (1:20)
- Τη δίχρονη υποχρεωτική προσχολική αγωγή.
- Την ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα όλων των παιδιών, που σήμερα είναι εκτός σχολείου.
- Την πλήρη εφαρμογή συστηματικής ενισχυτικής διδασκαλίας.
- Την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (επιμόρφωση τρίμηνης, εξάμηνης ή και ετήσιας διάρκειας, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα).
- Τη συνταξιοδότηση των εκπαιδευτικών στα 30 χρόνια υπηρεσίας, με πλήρη σύνταξη.
- Τη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στις Α΄ και Β΄ τάξεις και της Ξένης Γλώσσας στη Γ΄ τάξη.
- Την εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης του αναλφαριθμητισμού και εκπαίδευσης ενηλίκων.

Διεκδικούμε:

Το διορισμό όλων των αναπληρωτών, που έχουν υπογράψει έστω και μία Σύμβαση Εργασίας

1) Δημιουργία πίνακα διοριστέων, στον οποίον εντάσσονται όσοι εργάστηκαν, εργάζονται και θα εργαστούν στην Εκπαίδευση, με σειρά κατάταξης, ανάλογα με το χρόνο προϋπηρεσίας τους.

2) Άμεσο μόνιμο διορισμό στις κενές θέσεις του διαγωνισμού του ΑΣΕΠ (2.539), καθώς και στις οργανικές θέσεις που θα προκύψουν στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, από εκπαιδευτικούς του παραπάνω πίνακα, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει προϋπηρεσία 16 μηνών.

Το ελάχιστο όριο προϋπηρεσίας, δεν θεωρείται απαραίτητο, σε περίπτωση κενών οργανικών θέσεων, που υπερβαίνουν τον αριθμό των αναπληρωτών, που το έχουν συμπληρώσει.

3) Οι εγγεγραμμένοι στον παραπάνω πίνακα, εργάζονται κατά προτεραιότητα, ως αναπληρωτές, μέχρι του ελαχίστου ορίου προϋπηρεσίας και με τη δυνατότητα ανανέωσης της σύμβασής τους, για καθένα από τα επόμενα διδακτικά έτη, μέχρι το μόνιμο διορισμό τους.

4) Από το έτος 2003, οι διορισμοί εκπαιδευτικών, θα γίνονται κατά ποσοστό 40% από τον πίνακα αναπληρωτών και 60% από τον πίνακα επιτυχόντων του ΑΣΕΠ.

Ο πίνακας των αναπληρωτών συμπληρώνεται κάθε χρόνο, με αίτηση από τους ενδιαφερόμενους εκπαιδευτικούς, με μόνο κριτήριο το έτος απόκτησης πτυχίου.

ΘΕΜΑ 5ο: ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συνάδελφοι των ειδικοτήτων πέρα από εκείνα, που είναι κοινά με τους άλλους εκπαιδευτικούς της Π.Ε., είναι πλέον χρόνια. Το νέο διοικητικό συμβούλιο της Ομοσπονδίας που θα προκύψει, οφείλει να προτάξει και να εργαστεί για τη λύση αυτών των προβλημάτων, τα οποία έχουν καταγραφεί, αλλά δεν υπήρξε μέχρι σήμερα λύση στα περισσότερα από αυτά.

Επιγραμματικά θα μπορούσε κανείς να τα κωδικοποιήσει όπως παρακάτω :

- Συνέδριο από τη Δ.Ο.Ε. για τους εκπαιδευτικούς Ειδικοτήτων της Π.Ε.
- Αύξηση των οργανικών θέσεων των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων και αντίστοιχοι διορισμοί.
- Επέκταση του μαθήματος φυσικής αγωγής στα Νηπιαγωγεία
- Επέκταση του μαθήματος της Μουσικής στην Α΄ και Β΄ τάξη του Δημοτικού Σχολείου.
- Επέκταση του μαθήματος ξένης γλώσσας στη Γ΄ Δημοτικού.
- Ισότιμη αντιμετώπιση των ειδικών μαθημάτων στη σύνταξη των ωρολογίων προγραμμάτων.
- Συνέχιση προγραμμάτων ολυμπιακής παιδείας.
- Μείωση ωραρίου των εκπαιδευτικών που μετακινούνται για εκτέλεση διδακτικού έργου σε άλλο σχολείο μακριά από την οργανική τους θέση.

- Ωράριο εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής με βάση αυτό των ΣΔΕΝΠ.
- Καθιέρωση Θεατρικής Αγωγής στο αναλυτικό πρόγραμμα
- Ενίσχυση του θεσμού της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με επιμορφωτικά σεμινάρια στην περιφέρεια και στήριξη του Θεσμού Αγωγής Υγείας.
- Διδασκαλία από εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων των αντίστοιχων μαθημάτων και στα ολιγοθέσια σχολεία.
- Δημιουργία και βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής στα δημοτικά σχολεία για την καλύτερη διδασκαλία των μαθημάτων φυσικής αγωγής, ξένης γλώσσας και καλλιτεχνικών μαθημάτων.
- Να δίνεται η δυνατότητα απόσπασης και των ειδικοτήτων στα σχολεία του εξωτερικού.
- Αποζημίωση και γενική κάλυψη των εκπαιδευτικών που μετακινούνται για εκτέλεση διδακτικού έργου σε άλλο σχολείο μακριά από την οργανική τους θέση.
- Μοριοδότηση και των σχολείων που γίνεται "συμπλήρωση ωραρίου".
- Πρόβλεψη και κάλυψη θέσεων μουσικών και γυμναστών στα σχολεία ειδικής αγωγής.
- Ίδρυση Γραφείου Φυσικής Αγωγής Π.Ε. σε κάθε Διοικητική Περιφέρεια.
- Δυνατότητα διεκδίκησης θέσης Διευθυντή ή Υποδιευθυντή Σχολείου από τους συναδέλφους των ειδικοτήτων.
- Να ιδρυθούν θέσεις Σχολικών Συμβούλων Ειδικοτήτων και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σε αναλογία 1 προς 100 (1 Σχολικός Σύμβουλος προς 100 εκπαιδευτικούς συγκεκριμένης ειδικότητας). Στην περιφέρεια η αναλογία να είναι 1 προς 50. Να γίνει πλήρωση των θέσεων αυτών με επιλογή υποψήφιων εκπαιδευτικών της συγκεκριμένης ειδικότητας που ανήκουν Οργανικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, και εφόσον δεν υπάρχουν υποψήφιοι, να γίνει η πλήρωση με μετάταξη από τη Δευτεροβάθμια στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Αναγνώριση ως εκπαιδευτικής προϋπηρεσίας του χρόνου κατά τον οποίο γυμναστές εργάστηκαν σε σχολεία μέσω προγραμμάτων της Γ.Γ.Α. (περίοδος 86-89).

ΘΕΜΑ 6ο: ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ - ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο επιβάλλει τη λήψη ιδιαίτερων μέτρων, τα οποία από τη μια μεριά θα στηρίξουν τον αλλοδαπό μαθητή μέχρι να ενταχθεί στο ελληνικό περιβάλλον κι από την άλλη θα σεβαστούν την πολιτισμική και ενδεχομένως θρησκευτική διαφορά από τους ντόπιους μαθητές. Η 70ή Γ.Σ. αποφάσισε να διεκδικήσει τα παρακάτω :

- Να δοθούν κίνητρα για τη συνεχή συνεργασία των διαπολιτισμικών σχολείων με τα παιδαγωγικά τμήματα των Πανεπιστημίων, πάνω σε εξειδικευμένα προγράμματα του τομέα της διαπολιτισμικής αγωγής.

- Να λειτουργήσουν στα σχολεία αυτά πιλοτικά ολοήμερα σχολεία σύμφωνα με τις θέσεις του Κλάδου. Να εγκριθούν και να ενισχυθούν οικονομικά από το Υπουργείο Παιδείας εκπαιδευτικά προγράμματα και τακτικές συναντήσεις εκπαιδευτικών των διαπολιτισμικών σχολείων σε πανελλαδικό επίπεδο.
- Να συνεχιστούν τα προγράμματα για μαθητικούς πληθυσμούς τσιγγανοπαίδων, μουσουλμανοπαίδων, παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών.
- Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω σε ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά των αλλοδαπών μαθητών τους και γενικότερα σε θέματα διαπολιτισμικής αγωγής.
- Επιμορφωτικά σεμινάρια που θα απευθύνονται σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς προκειμένου να ενημερώσουν και να τονίσουν τη δυνατότητα συνύπαρξης ατόμων με διαφορετικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά.
- Νέα αναλυτικά προγράμματα στα διαπολιτισμικά σχολεία.
- Δυνατότητα αποσπάσεων από τα διαπολιτισμικά σχολεία.
- Έμπρακτη κατοχύρωση της ελεύθερης πρόσβασης και της ισότιμης συμμετοχής όλων των παιδιών στο σχολείο.
- Κοινωνική μέριμνα για τους μαθητές που προέρχονται από ασθενείς οικονομικά και προβληματικές οικογένειες.

Μειονοτική εκπαίδευση

- Κατάργηση του Νόμου 2341/95.
- Επαναφορά των διοικητικών θεμάτων με τα οποία ασχολείται το ΥΣΜΕ στα κατά τόπους ΠΥΣΠΕ, με τη συμμετοχή αιρετού μουσουλμάνου όταν συζητούνται θέματα μουσουλμάνων εκπαιδευτικών.
- Ίδρυση στη Θράκη επιστημονικού συμβουλίου για εκπαιδευτικά θέματα των σχολείων της περιοχής.
- Ένταξη της ΕΠΑΘ στα Παιδαγωγικά Τμήματα.
- Νέα Αναλυτικά Προγράμματα και προσαρμογή των βιβλίων στην πραγματικότητα των μειονοτικών σχολείων.
- Επέκταση του πιλοτικού προγράμματος Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου.
- Συνεχή επιμόρφωση των υπηρετούντων Εκπαιδευτικών σε θέματα διαπολιτισμικής αγωγής.
- Εξασφάλιση κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής, έτσι ώστε εκπαιδευτικοί και εκπαιδευόμενοι ν' ασχολούνται απρόσκοπτα με την εκπαιδευτική διαδικασία
- Να ενταχθεί η επιμόρφωση, ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και των στελεχών της διοίκησης της Εκπαίδευσης στα νέα προγράμματα επιμόρφωσης όπως αυτά έχουν καταγραφεί παραπάνω.
- Να καθοριστεί μέσα από ένα γόνιμο και ειλικρινή διάλογο, η διαδικασία επιλογής και πρόσληψης μόνιμου διδακτικού προσωπικού για τα μειονοτικά σχολεία, μια και η συγκεκριμένη διαδικασία της συνέντευξης θεωρείται επιεικώς απαράδεκτη.
- Να μειωθεί στην τριετία ο χρόνος υποχρεωτικής παραμονής των συναδέλφων που προσλήφθηκαν με διαγωνισμό για τα δυσπρόσιτα μειονοτικά σχολεία. Στα μειονοτικά σχολεία να επιτρέπονται οι αποσπάσεις, καθώς και η δυνατότητα αμοιβαίων μεταθέσεων μεταξύ ΥΣΜΕ και ΚΥΣΠΕ. Να επαναπροσδιοριστούν τα κριτήρια και οι κατηγορίες των δυσπρόσιτων.

- Τα νηπιαγωγεία της Θράκης, στα οποία φοιτούν μουσουλμανόπαιδα, τσιγγανόπουλα και παλιννοστούντες να χαρακτηριστούν διαπολιτισμικά.
- Να γίνει επιμόρφωση των νηπιαγωγών σχετικά με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση.
- Να ιδρυθούν στα διαπολιτισμικά νηπιαγωγεία τάξεις υποδοχής.

ΘΕΜΑ 7ο: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΣΥΝΤΑΞΙΟΛΟΓΙΚΑ

Υπάρχει ανάγκη λήψης μέτρων για την εξυγίανση του Ασφαλιστικού Συστήματος. Τα οποιαδήποτε όμως μέτρα θα πρέπει να προέλθουν μετά από διάλογο της πολιτείας με τους εργαζόμενους. Πριν πάμε όμως ως εργαζόμενοι σε οποιοδήποτε διάλογο θα πρέπει να έχουν εξασφαλισθεί ως αδιαπραγμάτευτα τα εξής:

- α) Ο Δημόσιος χαρακτήρας της κοινωνικής ασφάλισης πρέπει να παραμείνει υπό την πλήρη εγγύηση της πολιτείας.
- β) Η καθιέρωση της τριμερούς χρηματοδότησης του συστήματος σε ευρύτερη βάση και όχι μόνο για τους νεοεισερχόμενους στο σύστημα από 1-1-1993.
- γ) Καμμία αύξηση των εισφορών των εργαζομένων που έχουν ήδη ξεπεράσει τις δυνατότητές τους.
- δ) Καμμία αύξηση των ορίων ηλικίας.
- ε) Όχι μείωση των συντάξεων.

Για να εξυγιανθεί το Ασφαλιστικό Σύστημα χρειάζεται :

- Καθιέρωση της τριμερούς χρηματοδότησης.
- Να σέβεται το κράτος τις υποχρεώσεις του απέναντι στο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης.
- Να μη χρησιμοποιεί το κράτος τα αποθεματικά των ταμείων ως συμπλήρωμα του κρατικού προϋπολογισμού.
- Το κράτος να καταβάλει άμεσα όσα οφείλει στα ασφαλιστικά ταμεία και να αποδώσει όλα όσα εισέπραξε από την εκμετάλληση των αποθεματικών τους.
- Να παταχθούν η εισφοροδιαφυγή και εισφοροαπαλλαγή.
- Να εφαρμοσθεί πολιτική μείωσης της ανεργίας και της μερικής απασχόλησης.
- Αυτοδιαχείριση των ταμείων από τους εργαζόμενους.

Ο Κλάδος διεκδικεί:

- Να καταργηθούν όλοι οι αντιασφαλιστικοί νόμοι.
- Να καταργηθεί η εισφορά για κύρια σύνταξη.
- Η σύνταξη ν'αποτελεί το 80 % των εν ενεργεία αποδοχών και να υπολογίζεται στον τελευταίο μισθό.

- Να δοθεί πλήρης σύνταξη στους εκπαιδευτικούς στα 30 έτη υπηρεσίας, αφού η ιδιαίτερη φύση του επαγγέλματος καθιστά δύσκολη την παραμονή στην εργασία πέραν των 30 ετών. Ο υπολογισμός της σύνταξης να γίνεται με βάση τα 35/35 και εφόσον ικανοποιηθεί το αίτημα της πλήρους σύνταξης στα 30 έτη, ο υπολογισμός να γίνεται με βάση το 30/30.
- Να θεμελιώνεται δικαίωμα συνταξιοδότησης σε περίπτωση θανάτου ή ολικής αναπηρίας ανεξάρτητα από τα χρόνια υπηρεσίας, με κατώτερο όριο σύνταξης στο ύψος του 80 % των αποδοχών του νεοδιόριστου εκπαιδευτικού.
- Να θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης ο ένας εκ των δύο συζύγων, όταν στην οικογένεια υπάρχει ανάπηρο παιδί (όχι αποκλειστικά και μόνο η μητέρα).
- Να καταργηθεί η εισφορά του 7 % για τη διαδοχική ασφάλιση.
- Να καταργηθεί το πλαφόν του 20 % που θεσμοθετήθηκε για τους νεοδιόριστους.
- Να διασφαλιστούν πλήρως τα συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά δικαιώματα των αναπληρωτών εκπαιδευτικών και το επικουρικό τους να μεταφέρεται στο Ταμείο Αρωγής.
- Να είναι υποχρεωτική η εισφορά και για το Μ.Τ.Π.Υ. και για το Ταμείο Αρωγής.
- Να αποδεσμευτεί η 35/ετία από όρια ηλικίας και εφόσον ικανοποιηθεί το αίτημα της πλήρους σύνταξης στα 30 έτη, να αποδεσμευτεί η 30/ετία από όρια ηλικίας.
- Πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Πλήρη ιατροφαρμακευτική κάλυψη για την εξωσωματική γονιμοποίηση και θεσμοθέτηση ειδικού καθεστώτος αδειών για τέτοια περίπτωση.
- Αναγνώριση προϋπηρεσίας νηπιαγωγών σε παιδικούς σταθμούς.
- Τα χρόνια αναμονής για διορισμό να θεωρούνται συντάξιμα.
- Να προσμετράται στη σύνταξη ο χρόνος που προστίθεται σε όσους υπηρετούν σε μειονοτικά σχολεία.
- Η πλειοψηφία των Διοικήσεων των ασφαλιστικών ταμείων ν' αποτελείται από εκπροσώπους των ασφαλισμένων.
- Να κατοχυρωθεί η διοικητική αυτοτέλεια των ασφαλιστικών ταμείων, με αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου, που διέπει το καθεστώς λειτουργίας, με στόχο την αυτοδιαχείριση. Ο συνταξιοδοτούμενος εκπαιδευτικός να μπορεί να επιλέγει τον τρόπο είσπραξης των μερισμάτων.
- Οι αναπληρωτές να πληρώνουν κατ' ευθείαν στα ασφαλιστικά μας ταμεία και όχι στο Ι.Κ.Α.
- Να αυξηθεί το ποσό των δανείων, να μειωθούν τα επιτόκια και να απλουστευθούν οι διαδικασίες που απαιτούνται για τη χορήγησή τους από τα Ασφαλιστικά Ταμεία.
- Να προσμετράται ο χρόνος στρατιωτικής θητείας ως συντάξιμος χωρίς εξαγορά.
- Οι κληρονόμοι θανόντος να παίρνουν εξολοκλήρου το ποσό της σύνταξης.
- Να μεταβιβάζεται το εφάπαξ στους κληρονόμους.
- Ειδικές ρυθμίσεις για τα στεγαστικά δάνεια σε περίπτωση θανάτου.

ΘΕΜΑ 8ο: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ένα από τα σημαντικότερα και κυρίαρχα αιτήματα του συνδικαλιστικού μας κινήματος, ήταν και εξακολουθεί να είναι η οικονομική μας αναβάθμιση.

Οι εκπαιδευτικοί της Ελλάδος, είναι από τους χαμηλότερα αμειβόμενους στην Ευρώπη και από τους πλέον κακοπληρωμένους των Χωρών του Ο.Ο.Σ.Α.

Στον Ελλαδικό χώρο, ο Έλληνας εκπαιδευτικός, είναι από τους πλέον οικονομικά υποβαθμισμένους, ανάμεσα στους Δ.Υ.

Η οικονομική μας υποβάθμιση, συνδέεται στενά με την προσπάθεια της πολιτείας, να μας ενοχοποιήσει για την κρίση του σχολείου, με αποτέλεσμα την απαξίωση του ρόλου μας στην κοινωνία, κάτι, που επηρεάζει αρνητικά και την αυτοεκτίμησή μας.

Η εισοδηματική πολιτική των τελευταίων ετών, δημιούργησε απώλειες εισοδήματος, που ξεπερνούν το 30%.

Επίσης, η άδικη, η άναρχη και προκλητική επιδοματική πολιτική δημιούργησε κραυγαλέες ανισότητες, μισθολογικό χάος μεταξύ των Δ.Υ. με συνέπεια οι εκπαιδευτικοί να οδηγηθούμε στο τελευταίο σκαλοπάτι της Δημοσιοϋπαλληλικής μισθολογικής ιεραρχίας, αφού επιδόματα άλλων κλάδων υπερβαίνουν, κατά πολύ, το σύνολο των αποδοχών μας.

Η 70η Γ.Σ. ,με βάση την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στο σύστημα αμοιβών, διεκδικεί:

1.Νέο μισθολόγιο Δ.Υ., που θα στηρίζεται στις πιο κάτω βασικές αρχές. (αρχές που στηρίζει και η ΑΔΕΔΥ):

α) Το ύψος του κατώτερου Β.Μ., να προσδιοριστεί στις 250.000 δρχ.

β) Το μισθολόγιο να αποτελείται μόνο από βασικές αποδοχές, που σημαίνει ενσωμάτωση όλων των επιδομάτων στις νέες βασικές αποδοχές.

γ) Ακόλυτη μισθολογική εξέλιξη.

δ) Μη σύνδεση μισθού- βαθμού.

ε) Σχέση κατώτερων- ανώτερων αποδοχών 1:3

στ) Σύνδεση του μισθολογίου με το Δ.Τ.Κ. και την αύξηση του Α.Ε.Π.

2. Ο κλάδος, μέχρι την εφαρμογή του νέου μισθολογίου Δ.Υ., διεκδικεί:

α) Τη χορήγηση αυξήσεων πάνω από 30% στους βασικούς μας μισθούς, για κάλυψη απωλειών εισοδήματος, λόγω της ακολουθούμενης εισοδηματικής πολιτικής.

β) Διπλασιασμό του επιδόματος εξωδιδασκτικής απασχόλησης.

γ) Καθιέρωση επιδόματος βιβλιοθήκης.

δ) Διπλασιασμό των οικογενειακών επιδομάτων και καταβολή τους και στους δύο συζύγους, σύμφωνα με την απόφαση του Α.Ε.Δ.

ε) Αύξηση των επιδομάτων θέσης, που λαμβάνουν τα στελέχη εκπαίδευσης.

ζ) Ουσιαστική αύξηση της αποζημίωσης των υπερωριών.

η) Υπερωριακή αποζημίωση στους εκπαιδευτικούς, που προσφέρουν διδακτικό έργο, πέραν του ωραρίου τους.

θ) Αναδρομική ισχύ για τους εκπαιδευτικούς του Ν. 2085/92, για την επιδότηση κατοικίας.

Τέλος, ισχύουν όλες οι αποφάσεις προηγούμενων Γ.Σ., που δεν αναιρέθηκαν από την 70η Γ.Σ. του Κλάδου.

Αποφάσεις 71ης Γ.Σ. του κλάδου

- **ΘΕΜΑ 1ο: ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**
- **ΘΕΜΑ 2ο: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ □ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ □ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (Ν.2986/02)**

ΘΕΜΑ 1ο: ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Υπάρχει ανάγκη να γίνουν τροποποιήσεις στο όλο νομοθετικό πλαίσιο που αφορά τη Μετεκπαίδευση των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα:

1. Να ιδρυθούν Διδασκαλεία μετ/σης και στα υπόλοιπα Παιδαγωγικά Τμήματα της χώρας (όπως προβλέπει ο Ν.2327/95) όπου θα μετεκπαιδεύονται και οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων.
2. Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. να ενθαρρύνει στηρίζοντας με κάθε τρόπο (οικονομική ενίσχυση, Διδακτικό Προσωπικό με μόνιμα μέλη ΔΕΠ, υλικοτεχνική υποδομή κ.α.) τα Π.Τ. προς την κατεύθυνση αυτή.
3. Η μετ/ση να διατηρήσει και διευρύνει το μαζικό της χαρακτήρα με αύξηση του αριθμού των εισαγομένων στα διδασκαλεία αλλά και με ουσιαστική συμμετοχή των μετεκπαιδευόμενων στην κατάρτιση των προγραμμάτων.
4. Η μετ/ση να παραμείνει μια και ενιαία τόσο για τους πτυχιούχους Π.Α. όσο και για τους πτυχιούχους Π.Τ. και να αποτελεί ενδοϋπηρεσιακή υπόθεση δηλ. να είναι δικαίωμα των ενεργεία Εκπ/κών.
5. Να δίνεται η δυνατότητα στα πλαίσια των μαθημάτων που διδάσκονται οι μετ/νοι, για έρευνες, εργασίες και δραστηριότητες, με στόχο την παρέμβαση στην Εκπ/κή πράξη και την εφαρμογή καινοτόμων ιδεών στο χώρο της Εκπ/σης.
6. Απαιτείται αναβάθμιση της μετ/σης, τόσο ως προς το επίπεδο των σπουδών με τη δημιουργία κατευθύνσεων (οργάνωση και Διοίκηση της Εκπ/σης - Ειδική Αγωγή - Νέες τεχνολογίες στην Εκπ/κη διαδικασία - Παιδαγωγική - Ψυχολογία) όσο και ως προς τον χορηγούμενο τίτλο (μεταπτυχιακός).
7. Η διαδικασία επιλογής των Εκπ/κών για τη μετ/ση να πραγματοποιείται με αδιάβλητο διαγωνισμό, με ευθύνη του ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε συνεργασία με τα Π.Τ. τους τοπικούς Συλλόγους και τη Δ.Ο.Ε.

ΘΕΜΑ 2ο: ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ □ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ □ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ (Ν.2986/02)

Με βάση τις αποφάσεις της 68ης και 70ης Γ.Σ. του κλάδου, ζητούμε την τροποποίηση των διατάξεων του Ν.2986/02 που έρχονται σε αντίθεση με τις θέσεις του κλάδου, καθώς και των υπουργικών αποφάσεων που στηρίζονται στις συγκεκριμένες διατάξεις.

Σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει δεκτό, η Δ.Ο.Ε. σε συνεργασία με τους Διδασκαλικούς Συλλόγους θα προχωρήσει σε όλα τα νόμιμα και πρόσφορα συνδικαλιστικά μέτρα ώστε να καταστήσει ανενεργές τις συγκεκριμένες διατάξεις.